

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Pournelle_Jerry
-Poslední_zkouška.PDB

PDB Name: Poslední zkouška
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 29.8.2003
Modification Date: 29.8.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

JERRY POURNELLE
CHARLES SHEFFIELD
POSLEDNÍ ZKOUŠKA

KAPITOLA PRVNÍ

Když bylo Rickovi Lubanovi šestnáct, měl jeho život skončit. Ještě o tom nevěděl. Myslel si, že má na všechno dost času.

První vyučovací hodina se nijak nelišila od všech ostatních. Pan Hamel učil na střední škole třicet let - věčně, podle Ricka. Hamel vypadal jako stará želva a jako želva si vyvinul vlastní techniku přežití. Nic k němu neproniklo; ani mluvení ve třídě, ani žvýkání, prdění nebo spánek. Případy hrubosti nebo násilí, které byly tak závažné, že je už ani on nemohl ignorovat, předával okamžitě do ředitelské kanceláře.

Hamelovo pravidlo: co tě nepálí, nehas. A pokud to mělo znamenat, že se také nebude vyučovat, spokojil se s tím. Obvykle dosáhl porozumění s třídou do konce prvního týdne nového školního roku.

"Dnes si dáme test." Hamel si nevšímal otráveného mručení. Testy z biologie nepřicházely jako blesk z čistého nebe, bývaly vždy každé úterý a všichni to věděli. "Přečtěte si otázky, označte odpovědi. Máte na to čtyřicet minut." Spíše z nudy než z jakékoli jiné pohnutky si Rick nasadil sluchátka připojená k lavici a vsunul papír s otázkami do čtečky.

"Otázka číslo jedna," řekl hlas v jeho uchu. "Za pět bodů. Jedno ze zvířat na obrazovce patří do jiné třídy než ostatní. Určete které. Definici biologického pojmu třída a pojmenování zobrazených zvířat získáte, když se dotknete prázdného čtverce."

Obrazovka na Rickově lavici byla rozdělena na šest čtverců. První byl prázdný. Na druhém až šestém se objevili mravenec, motýl, komár, pavouk a housenka. Všichni byli barevní, všichni se pohybovali ve svém přirozeném prostředí.

Rick viděl blbečka Willyho Puntina, jak se natahuje, aby se dotkl obrázku housenky. Opravdu vypadala, že se od ostatních nejvíce liší. Rick si odfrkl. To je celý Hamel, pořád zkouší nějaké chytáky. Když se probírala larvální stadia hmyzu, dával Rick pozor stejně jako jindy, tedy vůbec ne, ale i pětileté dítě ví, že se z housenky vylihne motýl; a všechnen hmyz má šest nohou.

Rick se chystal dotknout obrázku pavouka právě v okamžiku, kdy si Juanita Césarova, která seděla dvě lavice před ním, sundala sluchátka, zvedla ruku a vstala.

Hamel okamžitě sestoupil ze stupínku a došel k ní. Rick si odsunul sluchátka z uší. Juanita byla hloupá, ale kuš. Polovina kluků ze třídy - včetně Ricka - už s ní měla zkušenost; ale kdyby ji člověk pozoroval, nikdy by to do ní neřekl. Vždycky se chovala tiše a stydlivě a s prospěchem na tom byla ve všech předmětech tak blbě, že učitelé měli velké problémy nenechat ji propadnout. Ona sama nikdy žádné problémy nepůsobila.

"Tohle." Juanita neurčitě mávla rukou směrem ke sluchátkům, monitoru a čtečce. "Nefunguje to."

Hamel obešel lavici a naklonil se, aby si prohlédl obrazovku. Dával si dobrý pozor, aby se nedotkl Juanity, a také aby tato skutečnost byla dobře vidět na záznamu z třídní videokamery.

Mazaný starý želvák. Tentokrát žádné obvinění ze sexuálního obtěžování. Rick viděl na Juanitině monitoru prázdný čtvereček a pět obrázků, stejně jako na svém. Takže to musí být další odrovnaná čtečka. Čtečky vůbec byly šrot, pořád se kazily. Dokonce i když fungovaly, dokázaly si poradit jen s jedním formátem papíru. Škola byla příliš levná, než aby si mohla dovolit nakoupit kvalitní vybavení. Ne jako škola, kterou provozovala telekomunikační společnost. Tam měli všechno na nejvyšší úrovni, ale mohly tam chodit pouze děti zaměstnanců společnosti. Rickova matka se nechala vyhodit kvůli drogám šest týdnů po tom, co nastoupila, takže navštěvoval školu společnosti jen velmi krátkou dobu. Bylo to sice už v prvním ročníku, ale pořád si ji dobře pamatoval.

Hamel očividně dospěl k rozhodnutí, jak vyřešit problém rozbité čtečky. Rozhlédl se zamýšleně po třídě a nakonec pokynul jedné dívce vzadu. "Belindo, chci, aby sis v této hodině vyměnila místo s Juanitou."

Rick už dopředu čekal, že to tak dopadne. Belinda Jacobová patřila ke třem lidem ve třídě, kteří uměli číst tak dobře, že dokázali zvládnout test rovnou z papíru, bez čtečky. No vidíš, k čemu ti to čtení je, pomyslel si Rick, když si dívky přesedly. K úplnému hovnu. Belinda byla hvězdou Hamelovy třídy. Než se musela přesunout, měla už určitě zodpovězenou možná polovinu otázek - a teď bude muset začít znovu, zatímco Juanita bude moci využít jejich

správných odpovědí.

Rick se s úsměvem opřel v židli, aby si poslechl zbytek otázek. Pokud si Hamel nedá tu práci, aby zjistil, ve kterém okamžiku si dívky vyměnily místa, což bylo velmi nepravděpodobné, bude Juanita poprvé v životě bodovat - v testu.

* * *

Pokazená čtečka byla všechno, co mohla první hodina nabídnout pro rozptýlení nudy. To se ovšem u pana Hamela dalo očekávat. Jednotvárnost byla pravidlem. Ale na druhou hodinu se Rick a jeho přátelé těšili už celý týden. Na občanskou nauku měli dostat nového učitele, který přišel rovnou ze studií.

"Willis Preebane, tak se menuje. A jestli s ním nebude sranda, tak ztrácím čuch."

Mluvil Screw Savage. Mohl to říct kdokoli z těch tří, ale Screw požíval v tomto směru obzvláštní důvěryhodnosti. Byl školní legendou. Před dvěma lety dosáhl spojením téměř neslyšitelných urážek a videokamerou nezachycených oplzlých gest toho, že mu nová učitelka hned první den vrazila facku. Byla okamžitě vyhozena. Screwovi se poníženě omluvila samotná ředitelka Rigdenová. Ale jeho rodiče přesto zažalovali školu i okres a dostali tučné mimosoudní vyrovnání. Teď míval Screw dobré známky i bez toho, že by dělal domácí úkoly nebo dosahoval potřebného počtu bodů v testech.

"Ale protože první ránu chce mít každý z nás," pokračoval Screw, "bude spravedlivý, když budem losovat."

Rick a ostatní kráčeli chodbou do učebny číslo 33 se Screwem Savagem v čele. Na chodbách panoval obvyklý ruch s hlučícími frontami před detektory kovů a plastů. Hoss Carlin, který šel vedle Ricka, najednou ukročil doleva a přejel dlaní po prsou dívky mířící na opačnou stranu. Srazila jeho ruku dolů, ale pak se s širokým úsměvem ohlédla a řekla:

"Uvidíme se večer."

"Bacha, Hossi," upozornil ho Rick. "Jestli to máj natočený, jsi v pěkným průseru."

"Bez starosti." Hoss trhl bradou vzhůru. "Je to zkontrolovaný."

Stropní kamera v této chodbě byla rozbitá, čočky měla roztržštěné a trup rozmáčený. Tak tomu bylo po celé škole. Žádná kamera na chodbách nevydržela déle než dva dny.

"Stejně," pokračoval Hoss. "I kdyby mě viděli, byla by Jackie na my straně. Řekla by jim, že jsem jí z kozy odháněl vosu nebo tak něco."

Došli k učebně číslo 33. Většina třídy už čekala před zamčenými dveřmi.

"Možná že ten Preebane není takovej pitomec, jak si myslíš, Screwe," řekl Hoss. "Aspoň tohle ví. Že když zamkne dveře, nemůžem mu připravit překvápko na uvítanou."

"No tak někdo z nás bude muset bejt pěkně vynalézavej, až budem vevnitř." Savage se otočil a mezi prsty zaťaté ruky mu trčela tři párátká. "Krátký znamená právo prvního pokusu vyšlápnout si na tatku Willise. Kdo chce táhnout první?"

"Já," řekl Hoss a zklamaně se zašklebil, když zjistil, že párátko, které si vytáhl, je celé. "Neštěstí ve hře, štěstí v lásce. Teď ty, Ricku. Máš to padesát na padesát."

Rick sáhl po párátku mezi Savageovým ukazovákem a prostředníkem a širokým úsměvem kvitoval skutečnost, že drží kousek dlouhý asi jen půldruhého palce.

"Tak jo, máš šťastnej den." Screw rozevřel dlaň, v níž se objevilo třetí, normálně dlouhé párátko. "Preebane je jen tvůj."

"Aha!" Vysoký pisklavý hlas zazněl zpoza Rickových zad. "Kdopak to tady bere moje jméno nadarmo?"

Rick se otočil a zůstal zírat. Muž, který k nim kráčel chodbou, vypadal příliš krásně, než aby mohl být skutečný. Byl velmi bílý, malý a měl značnou nadváhu. Z duchatého obličejě hleděly vodově modré oči a pod knoflíkovitým nosem rašil řídký rezavě hnědý knírek, který působil dojmem, že je špatně obarvený a nedbale přilepený nad našpulenou růžovou hubičkou.

Už jen samotný Preebanův vzhled zavdával nespočet příležitostí k legraci. Pokud Rick něco rychle nevymyslí, udělá to nějaký jiný třídní žertěř.

Ve skutečnosti se tak už dělo. Rick ze skupiny čekajících studentů zaslechl úmyslně hlasitý šepot: "Ticho, jde náš nový tělocvikář."

Preebane, který už došel ke dveřím učebny, se nejistě zastavil, ale pak se rozhodl předstírat, že nic neslyšel. Odemkl a pokynul studentům, ať jdou dovnitř. Rick se v rozporu se svými přirozenými instinkty a obvyklou praxí posadil doprostřed první řady. Preebane se postavil pod videokameru přímo před Ricka a zářivě se na něho usmál.

Rick oplácel jeho pohled a čekal na inspiraci. On, který vždycky sršel nápady, jak si vystřelit z učitelů, měl v hlavě najednou prázdno. Preebane vypadal, že kdyby byl vyprovokován k fyzickému násilí, padl by námahou dřív, než by stačil zasadit první ránu.

A ten hlas. „Dobré ráno. Jsem pan Preebane a chci vás přivítat na úvodní hodině občanské nauky." Nebo spíše:

"Dobré ráno. Jsem pan Preebane a chci vás přivítat..."

Fevnánil jsem ředitelku Rigdenovou a jsem pfitupem k výuce a ona s ním napovíto fouhlafla. Vačneme tím, že vapomenete všechno, co jste se naučili o ftátní fouftavě."

"Splněno," ozval se zezadu dívčí hlas následovaný hlasitým chlapeckým šepotem: "Zaměstnávejte postižený."

Začali bez Ricka. Cítil, jak se mu do zad zabodává Screwův a Hossův vyčítavý pohled. A pořád ho nic nenapadalo.

Nakonec s obrovskou úlevou přivítal zaprskání ve školním rozhlasu a zprávu, která následovala. "S velkým potěšením všem oznamuji, že nás svou návštěvou neočekávaně poctila kongresmanka Pearlová, která, jak jistě všichni víte, pracuje na ministerstvu školství. Všichni studenti a učitelé se prosím okamžitě shromáždí v hlavním sále."

Hlas ředitelky Rigdenové vůbec nezněl potěšeně. Popravdě řečeno zněl spíš velmi nasraně. Ale Rick byl za toto vyrušení vděčný; alespoň bude mít dost času na přemýšlení. Zůstal sedět, dokud všichni kromě pana Preebanea neopustili učebnu, pak vyšel a podržel učitelův dveře.

Preebane mu poděkoval kývnutím hlavy. Rick dveře přivřel, ale dal si pozor, aby se nezabouchly, a rozběhl se za

zbytkem třídy. Své přátele dostihl před vchodem do sálu.

"Co takhle něco předvíst, vylízanče?" Screw Savage nečekal, až se posadí, "Kdybysem věděl, že tam budeš dřepět jak vysušený psí hovno, tak by mě vůbec nenapadlo losovat. Když si neumíš poradit s takovým chcípákem, jako je Preebane, tak s čím teda?"

"Se svým ptákem," přisadil si Hoss. "Dělá to moc často a měkne mu z toho mozek."

"Tomu nevěř. Vím, co dělám. A bude to fakt velký." Rick si oba změní pohledem. "Ale potřebuju, abyste mi s tím trochu píchli. Musíte si sednout dopředu."

"A ty budeš kde?" Screwův hlas zněl podezřívavě.

"Úplně vzadu. U dveří. Třída není zamčená, Screwe. Šel jsem poslední a postaral jsem se o to."

"Jo!" Oba dva okamžitě pochopili.

"Co chceš, abysme udělali?" zeptal se Hoss.

"Počkejte, až bude Rigdenka chtít představit tu kongresmenku Jaksemenuje a v sále bude ticho. Pak nech něco spadnout na zem."

"Co?"

"Nevím, doprdele. Něco. Něco, co nadělá trochu rámusu."

Hoss zalovil v kapse a vytáhl hrst drobných. "Tohle? Lidi začnou šátrat po zemi, aby je posbírali."

"Super."

"Ale Rigdenka mě zprdne, že jsem ji přerušil."

"Za to, že ti spadly prachy a nějaký se ti poztrácel? Neřek bych. A kromě toho, jestli mi chceš pomoci, tak dělej."

Nemůžu už čekat. Musím si najít místo u dveří."

Hoss a Screw přikývli. Rick se otočil a začal si razit cestu proudem studentů. Sedadla vzadu, obvykle zaplněná jako první, byla dnes zpoloviny volná. Každý chtěl vidět, jak se ředitelka Rigdenová kroutí a plazí tak, jak to vždycky dělala před návštěvníky z ministerstva školství. Rick si sedl na kraj řady, kterou měl skoro celou sám pro sebe, tak blízko otevřených dveří, aby mohl nepozorovaně vyklouznout.

Netrpělivě čekal, až se pódium zaplní staršími učiteli. Byl mezi nimi i Preebane, což bylo u mladého nováčka nezvyklé. Zdálo se, že ho tato pocta vůbec netěší, možná proto, že jen taktak nacpal svůj tlustý zadek mezi podničky židle.

Na pódiu stál také jeden student. Daniel Rackett. Jakožto studentský předřečník (předřečkonečník, jak obvykle říkával Hoss) bude patrně vyzván, aby pronesl uvítací řeč jménem žáků školy. On také nevypadal zrovna nadšeně. Mračil se na čtečku, která mu měla tlumočit projev do ucha. Z výrazu jeho tváře bylo patrné, že nefunguje, jak by měla. Dokonce i ze svého místa vzadu Rick viděl, jak mu ohryzek poskakuje nahoru a dolů.

Nakonec se objevila ředitelka Rigdenová s širokým úsměvem na tváři a vysokou rudovlasou ženou v zeleném kalhotovém kostýmu v závěsu. Došly ke dvěma prázdným

židlím v přední části pódia, kongresmanka Pearlová se posadila a ředitelka se otočila čelem ke shromážděným studentům. "Ráda bych -"

Ozval se cinkot dvou tuctů drobných mincí narážejících na dřevěnou podlahu. Některé z nich se ještě kutálely, když Rick vstal a postranními dveřmi se tiše vykradl ze sálu.

Bude mluvit ředitelka, pak Danny Rackett, pak host. Rick odhadoval, že má k dispozici přinejmenším půl hodiny. Ale na to, co se chystal udělat, to nebyla nijak zvlášť dlouhá doba

Nejdřív zamířil opačným směrem, než se nacházela učebna číslo 33, a opatrně obcházel fungující videokamery.

Automaty na kondomy stály u vchodu do jídelny. Než vydaly požadovaný předmět, bylo třeba vložit jméno a identifikační kód, ale i na to byl Rick připraven. Naťukal Daniel J. Rackett a "XKY-586", počkal na potvrzení předřečnickovy identifikace a vzal si balíček s třemi kondomy. Totéž udělal ještě dvakrát. Devět by mělo stačit. Pokud bude někdo prohlížet dnešní záznam, získá si Danny slušnou reputaci.

Opuštěnými chodbami se rychle vrátil k učebně číslo 33, otevřel dveře a vklouzl dovnitř. Nyní bylo nutné vyřadit z provozu třídní videokameru tak, aby ho přítom nezaznamenala. Kabel se táhl pod stropem a ze země se na něj nedalo dosáhnout. Rick se vytáhl na pootevřené dveře a vrávoravě se na nich vztyčil. Nůž u sebe neměl - všechno, co se dalo považovat za jakoukoli formu zbraně, se nikdy nedostalo za vstupní prostor školy - ale kleštičky na nehty bohatě postačí. Natáhl ruku a jemně přestípl tenký šedý kabel.

Ztratil rovnováhu a musel seskočit, ale dopadl měkce na nohy. A konečně mohl zavřít dveře. Nedaly se zevnitř nijak zamknout, ale on se tak cítil mnohem bezpečněji.

Nafoukl osm kondomů a na koncích je převázal nití. Vytvořily třičtvrtě metru dlouhé a dvacet, pětadvacet centimetrů široké balony. Rozložil je kolem Preebaneova stolu, odstoupil a kritickým zrakem zhodnotil své dílo.

To byl začátek, ale rozhodně ne konec. Dovedl si představit, jak by se Screw ušklibl a prohodil: "Pche. To by vymyslelo mrně z mateřský školky." Musí se pokusit i o to ostatní.

Došel ke dveřím, otevřel je a obezřetně vyhlédl na chodbu. Neměl ponětí, kolik uplynulo času, ale všude bylo ticho a pusto. Nechal dveře pootevřené a rozběhl se do umývárny na konci chodby. Natáhl zbylý kondom na kohoutek, přidržel jej a pustil vodu.

Trvalo snad věčnost, než se naplnil. Rick do něj napustil tolik vody, kolik se odvážil, než začal mít strach, že kondom pod její vahou praskne. Pak zavázal konec. Naplněný kondom byl neuvěřitelně těžký. Rick jej vzal opatrně do náručí a zamířil zpět do učebny.

Nejtěžší část úkolu ho teprve čekala. Nějakým způsobem musel vybalancovat kondom plný vody nad dveřmi tak, aby při otevření praskl. A jakmile past připraví, musí se on sám dostat z třídy ven.

Zdálo se, že je to nemožné. Rick si nad tím lámal hlavu, stále nervóznější z toho, jak mu utíká drahocenný čas, dokud si nakonec neuvědomil, že řeší nesprávný problém. Vůbec nemusel místnost opouštět. Jakmile se dveře otevrou,

vypukne obrovský zmatek. Může se schovat za lavice v zadní části třídy, a jakmile se všichni nahnou dovnitř, vylézt a nenápadně se mezi ně zamíchat.

Několik minut oblepoval kondom lepicí páskou, jejíž, volný konec propíchl několika napínáčky. Pak si ke dveřím přivlekl židli a zvedl kondom na jeho místo. Zarazil napínáčky do zdi a začal provádět poslední drobné úpravy polohy. Až se dveře otevrou, jejich horní hrana se bude muset otřít o spodní část kondomu tak silně, aby jej roztrhla. Ale kondom vypadal tak napjatý a křehce, že se Rick bál s ním pohnout.

Nakonec si uvědomil, že to, co dělá je více ke škodě než k užítku. Při manipulaci s těžkým kondomem se uvolňovaly jak napínáčky, tak páska. Vrátil židli zpět na místo a přinutil se stáhnout do zadní části učebny. Našel si místo, kde nebyl vidět, ale z něhož měl výhled na dveře.

A pak čekal. A čekal.

Co se asi děje v sále? Neexistoval způsob, jakým by se dozvěděl, jak dlouho se kongresmanka Pearlová rozhodla mluvit. Ředitelka Rigdenová by se naprosto určitě neodvážila přerušit hosta z ministerstva školství. Co když bude žvanit až do oběda a třída se do téhle učebny vůbec nevrátí?

Rick už měl z krčení pod lavicí ztuhlé nohy a rozbolavělá kolena, když konečně zaslechl na chodbě kroky. Zbystřil pozornost. Nebyl schopen zamknout dveře, jak původně plánoval. Ale možná si toho Preebane nevšimne.

Očividně ne. Kovový knoflík na vnitřní straně dveří se otočil. Dveře se nepatrně pootevřely a Rick uslyšel Preebaneův hlas. "Až po tobě, teto Delio. Jfem fkutečně vád, že je to moje třída -"

Dveře se rozlétly dokořán. Rick zachytil pohledem Wil lise Preebanea, jak před sebou pouští dovnitř vysokou ženu v zeleném. A pak obrovský kondom s tlumeným lupnutím praskl. Vyřinul se proud vody.

Rick, vykukující úzkou škvirou v dolní části lavice, měl v prvním okamžiku dojem, že voda srazila kongresmance Pearlová hlavu. Viděl, jak se její promočené rudé vlasy válejí na podlaze.

Pak začala ječet a chytila se za hlavu. Ukázalo se, že pod parukou skrývala nakrátko ostříhané šedé vlasy.

Za kongresmankou a Preebanem se do učebny tlačila celá Rickova třída, v níž to hučelo vzrušením a veselím. Tajemství Delie Pearlová bude do oběda znát celá škola. Rick uviděl ve dveřích Screwovu tvář s dokořán otevřenými ústy a užaslým pohledem.

Zaplavil ho pocit obrovské spokojenosti. Dal slib a jeho splnění se zhostil se ctí.

KAPITOLA DRUHÁ

Rick rovněž věřil, že není možné ho odhalit. Ve třídě vypukl strašlivý zmatek. Nikdo nepostřehl, kdy se připojil k ostatním - dokonce ani Hoss a Screw si nevšimli, že byl v místnosti, a neměli tušení, jak to všechno dokázal, dokud jim to nevysvětlil.

Proto byl pro Ricka naprostý šok, když ho hned po obědě vyvolali z třídy a odvedli do ředitelny.

Byla tam ředitelka Rigdenová a také kongresmanka Pearlová, tři zástupci ředitelky, Willis Preebane a dva lidé, které Rick neznal.

Kongresmance se už podařilo usušit si paruku. Měla ji na hlavě, což byla chyba. Paruka po koupeli vypadala jako kus levné rohože z kokosových vláken, která jí zplihle visela přes uši. Zpod ní na Ricka s neskrývanou nenávistí hleděly pronikavě modré oči.

"To je on?"

"Domníváme se, že ano." Ředitelka Rigdenová neplýtvala časem na formality. Otočila se k Rickovi. "Ricardo Lubane, víš o té strašné věci, která se dnes dopoledne přihodila kongresmance Pearlová?"

"Ano." Rick se cítil nesvůj, ale nedokázal přijít na nic, co by ho mohlo usvědčit.

"Přiznáváš se, že za to jsi zodpovědný?"

"Já to neudělal."

"Byl jsi předtím, než bylo svoláno shromáždění na počest kongresmanky Pearlová, ve třídě pana Preebanea?"

"Ano."

"A odcházel jsi poslední?"

"Ano. Myslím, že ano."

"Pane Preebane?" Ředitelka otočila hlavu.

"Byl polední. Vozhodně. Přidvžel mi dveře."

"Bylo to tak?"

"Ano."

"A zamkl jsi za sebou, jak se od tebe očekávalo?"

"Jasně."

Rickovi se trochu ulevilo. Pokoušejí se ho usvědčit, že nezamkl dveře. Nemyslel si, že se jim to podaří. A i kdyby ano, k tomu, aby mu dokázali, že to byl on, kdo nastražil past, je ještě dlouhá cesta. Ale ředitelka nepokračovala tímto směrem. Jen nepatrně kývla hlavou a zeptala se: "Pan Preebane nám sdělil, že jsi pak šel před ním až do sálu. Je to tak?"

"Ano." Pocit nejistoty se vrátil.

"A zúčastnil ses shromáždění?"

"Ano."

"A zůstal jsi tam až do konce?"

"Ano." Pokud chtějí, aby jim vyprávěl, co se tam dělo, neměl strach. Hoss a Screw mu u oběda všechno podstatné řekli. Čtečka Dannyho Racketta se samozřejmě rozsypala. Snažil se přivítací řeč přečíst přímo z papíru, ale u každého

více než jednoslabičného slova se zakoktal a dělal ze sebe pitomce tak dlouho, dokud ho ředitelka konečně nezarazila. Pak sama v krátkém proslovu vysvětlila studentům, jak vzácnou osobou je kongresmanka Pearlová a jak je od ní laskavé, že je navštívila. A nakonec pronesla svůj příspěvek i kongresmanka Pearlová. Svěřila se posluchačům, jak je potěšena, že se na zdejší škole rozhodl učit její vlastní synovec, Willis Preebane, velmi talentovaný mladý muž, a jak je škola šťastná, že ho získala. Doufá, že bude se svou volbou spokojen.

Tohle ještě jednou zopakovala, aby ředitelka i ostatní učitelé pochopili smysl jejího sdělení, dodala, že se velmi těší, až uvidí skutečnou výuku ve třídě, a posadila se.

Kdyby ředitelka chtěla další podrobnosti, předstíral by Rick, že už si nevzpomíná - a byl si jist, že polovina školy si skutečně nepamatuje víc, než co mu bylo řečeno.

"A kde jsi tedy během shromáždění seděl?"

Tato otázka byla naprosto nečekaná a zastihla ho nepřipraveného.

"Nevím."

"Ale to je nesmysl, samozřejmě že si to pamatuješ. Tak kde?"

"Myslím, že někde vzadu. U postranních dveří."

"Velmi dobře." Ředitelka se obrátila k obrazovce, která pokrývala celou jednu stěnu její kanceláře. "Ve skutečnosti přesně tady." Dotkla se zdi. "Jsi to ty, že ano?"

Na obrazovce se objevil zastavený záběr z videokamery. Rozlišení nebylo příliš dobré. Rick, který seděl v sále až vzadu, byl sotva rozeznatelný.

"Ano, to jsem já."

Chyba. Měl jsi říct: možná, nevím jistě. Pomyslel si, že svou odpověď změnil, ale už bylo pozdě. Obrázek zmizel, byl nahrazen jiným a ředitelka řekla: "Ten první záběr byl pořízen na začátku shromáždění. Tento těsně před koncem. Sedadlo, na kterém jsi původně seděl, je prázdné. Kde sedíš teď, Ríoardo Lubane?"

"Přesedl jsem si." Rick mluvil automaticky, ale věděl, že je v pasti. Když ho byli schopní najít na tom prvním obrázku...

"No, to vidíme, že sis přesedl." Ředitelka odstoupila od obrazovky. "Ale kam? Během polední přestávky jsme jak na prvním, tak na tomto druhém záběru identifikovali každého studenta, který byl dnes ve škole. Měla bych říct každého studenta kromě jednoho. Na prvním záběru jsi přítomen, ale na druhém jsme tě nenašli. Tak co, přiznáváš se?"

Rick zavrtěl hlavou. Měli ho v pasti, ale on si to prostě nepřipouštěl. Bude je o své nevine přesvědčovat dnes, zítra, a pokud to bude nutné, i celé dva roky, které mu zbývaly do ukončení školy.

Ale pak s nevěřicným úžasem poslouchal, jak ředitelka Rigdenová říká: "Naprosto s vámi souhlasím, kongresmanko Pearlová, i s ostatními členy vedení školy. Vina je prokázána nade vší pochybnost. Takovíto lidé nemají v naší škole nebo našem školském systému absolutně co dělat. Bude vyloučen, jakmile získáme všechny podpisy a dáme dohromady dokumentaci."

"To se týká oficiálního konečného rozhodnutí," Delia Pearlová probodávala Ricka pohledem. "Ale neoficiálně a předběžně bude vyloučen ještě dnes."

"Dnes?" Ředitelka Rigdenová zaváhala. "Ano, dobře. Zajisté." Obrátila se k Rickovi. "Jsi s okamžitou platností vyloučen z této školy. Oficiální rozhodnutí ti bude doručeno během jednoho nebo dvou dnů. Posbírej si své věci a v nejkratším možném čase opusť budovu."

"To nemůžete udělat!" Vyloučení za nevinný žertík, který nikomu neublížil? Rick znal studenta, který zlomil ruku učitelé jazyků, a jiného, který úmyslně najel autem do učitele přírodních věd. Na jiné učitele byly políčeny výbušné nástrahy naplněné výkaly nebo teplým dehtem. Ale lidé, kteří tohle všechno měli na svědomí, obdrželi jen zanedbatelné tresty.

"Myslím, že to, co můžeme a nemůžeme, musí ponechat na nás."

"Budu se soudit. Fakt to udělám."

Asi vteřinu na něho všichni hleděli. Pak se usmáli.

"Soudit se s kongresmankou?" Ředitelka se zasmála nahlas. "A který právník by se asi takového případu ujal?"

Vypadni, Lubane. Jsi stejně nevědomý jako hloupý. Odejdi."

Delia Pearlová spokojeně našpulila rty a otočila se k Preebaneovi. "Willisi, nedomnívám se, že je možné tomuto mladému muži důvěřovat. Dohlédni na něj, prosím, zatímco si bude sbírat věci, a doprovod ho za hranice areálu školy."

"Jiftě, tetičko." Preebane se ani nepodíval na ředitelku, jestli souhlasí.

Rick byl vyveden z ředitelny. Byl příliš zmatený, než aby kladl nějaký odpor. Sotva vnímal Screwa a Hosse a ostatní studenty třídy, když si bral školní brašnu, a stále mlčel, zatímco ho vystrkovali za hlavní dveře a vymazávali jeho identifikační číslo ze vstupního systému. Vyšel do odpoledního slunce a rozhlédl se, jako by se ocitl na cizí planetě. Obešel školu a za hřištěm se posadil do trávy. Když vyučování skončilo, stále tam ještě seděl. Občas ho minul některý ze studentů. Žádný ho neoslovil. On se s nimi také nepokoušel mluvit. Teprve když na něho dopadl dlouhý odpolední stín a znehybněl, zvedl oči.

Byl to pan Hamel. S hlavou vysunutou kupředu se podobal želvě víc než kdykoli předtím. Lehce na Ricka kývl.

"Tak tě nakonec dostali, Lubane. A dřív, než by bylo pozdě."

"Vy jste slyšel, co se stalo?"

"Celá škola to slyšela. Chceš si se mnou o tom popovídat?" A když Rick zavrtěl hlavou, zabručel: "Tak dobře. Je to tvoje věc." Vykročil po trávě pryč.

"Počkejte!" Rick vyskočil na nohy a rozběhl se za ním. "Nechci si povídat, ale chtěl bych se na něco zeptat."

"Tím lépe. Učíme se ptáním, ne povídáním." Hamel pomalu pokračoval v chůzi směrem k ulici. "Tak se ptej."

"Proč já? Chci říct, proč se mnou ti zkurvysyni takhle vyjebali? To, co jsem udělal, přece byla úplná píčovina v

porovnání s tím, co se ve škole děje každý den."

Došli k lavičce. Hamel se na ni posadil a pokynul Rickovi, aby se k němu připojil.

"Opravdu musíš používat takovýchle slovníků? To máš tak chudou slovní zásobu, že se nedokážeš vyjadřovat jiným způsobem?"

"A co uděláte, vyloučíte mě? To jste nikdy neslyšel lidi takhle mluvit?"

"Slyším lidi takhle mluvit každý den." Hamel si povzdychl. "Ale nikdy mě to nepřestane rozčilovat. Chceš, aby si tě lidé nepřáli mít kolem sebe? Je docela snadné toho dosáhnout. Nebo chceš odpovědi?"

"Odpovědi. Proč mi to udělali?"

"Tak dobře. Dostaneš svoje odpovědi." Hamel se odmlčel a prohlédl si Ricka od otrhaných tenisek po nakratičko ostříhané vlasy. "Ty nejsi hloupý, Lubane. Ale jsi pitomec. Už proto, že se paktuješ s lidmi jako Savage a Carlin, kteří jsou opravdu hloupí. A také jsi nevzdělaný, cynický, amorální a líný přemýšlet. Počkej." Zvedl ruku, když Rick začal vstávat z lavičky. "Chystám se odpovědět na tvou otázku - nebo spíš se chystám dosáhnout toho, aby sis na ni odpověděl sám. Je ti - kolik? Šestnáct? Takže se ve vzdělávacím systému pohybuješ už jedenáct let. A co ses naučil?"

"Známky mám v pořádku."

"Nepochybuju. Ale jen proto, že se od tebe vlastně nic nevyžaduje. Je snadné zasáhnout cíl, když ti jej někdo přistrčí přímo před hlavě. A taky se po nás žádá, abychom v tobě podporovali dobré mínění o sobě samém. Terminus technicus zní, zvyšovat 'sebeúctu'. Když jsi ještě byl žákem školy, nemohl jsem s tebou takhle mluvit, protože jsi musel být chráněn před pravdou. Ale teď můžu. I přes veškerou naši snahu zvýšit tvou sebeúctu musíš sám vědět, že toho, co ses naučil, je zoufale málo."

"Vím toho dost," namítl Rick opět - ale už váhavě.

"Víš toho dost. Opravdu. Ale co to znamená? Tak si prověřme, co vlastně znáš."

Umiš číst krátká jednoduchá slova, ale pouze ta, která jsi už předtím viděl. Máš slušnou slovní zásobu, pokud se ji rozhodneš používat, ale většinu slov, která znáš, neumíš přečíst. Máš základní obecné znalosti a ovládáš nejjednodušší aritmetiku. Vtloukl jsem ti do hlavy trochu biologie, ale o matematice víš velmi málo a o ekonomii, zeměpisu, dějepisu, umění a jazycích vůbec nic. Znáš zpaměti texty všech populárních písniček, ale skutečná poezie a literatura ti zůstala dokonale utajena. A kdybys na škole zůstal a za dva roky ji ukončil, nebyl bys na tom o mnoho lépe."

"Čtení knížek je ztráta času. I sčítání čísel. Na to mám přece kalkulačku. A čtení je vůbec zastaralá věc. Od čeho jsou čtečky?"

"Máš pravdu, ale jen pokud fungují a pokud máš nějakou po ruce. Ale - ty jsi nepochopil, kam mířím. Osoba, která neumí číst, neumí ani psát. A právě psaní - a zpětné přezkoumávání napsaného - je základem pro úplnost a přesnost vyjadřování. Ale zpátky k věci. Jedenáct let jsi byl součástí našeho vzdělávacího systému. Co ses za tu dobu naučil o systému samotném, o tom, jak funguje?"

Rick se zamyslel. Nikdy ho ani nenapadlo zajímat se o vzdělávací systém. A taky neznal nikoho, kdo by se o něj zajímal.

"Moc ne."

"Ale máš dostatek informací, abys na spoustu věcí přišel sám. Například, komu se ze své práce zodpovídám - kdo je můj nadřízený?"

"Ředitelka Rigdenová."

"A kdo je jejím nadřízeným?"

"Nevím. Ministerstvo školství, asi."

"Docela správné. Existuje sice ještě několik mezistupňů, ale tohle postačí. A teď další otázka. Jak velká část okresního a státního rozpočtu jde na vzdělání? Nečekám, že bys byl schopen sám odpovědět, a tak to udělám za tebe. Asi čtyři desetiny. To je obrovská spousta peněz. A teď, kdo rozhoduje, jak se tato částka rozdělí a kdo z ní bude čerpat?"

"Kongres?"

"Prakticky vzato, ano. Velmi dobře. A teď se podíváme na žebříček společenského postavení. Pokud se obětí některého z tvých nezábavných 'žertů' stane učitel a ty jsi u toho přistižen, hrozí ti jen mizivý trest. Ale učitel, jak většina studentů záhy s radostí zjistí, je ve školském systému nejnižší formou života. Proved' něco ředitele, a je to horší a trest mnohem přísnější. U člověka z ministerstva Školství je to ještě horší. A když jde o kongresmanka, která zároveň pracuje na ministerstvu -"

"Sem nevěděl, že to schytá kongresmanka."

"To je výmluva všech hlupáků v dějinách lidstva: Nevěděl jsem, co se může stát, když to udělám. Ale když budu mluvit za sebe jako za učitele, musím ti říct, že tě vůbec nelituju. Je lepší urazit, ponížit a poškodit mne nebo Willise Preebanea než kongresmanku Pearlovou, protože je za to nižší trest? To je logika zbabělců."

"Já nejsem žádný zbabělec!"

Zapadající slunce se jim opíralo do tváří a Hamel si

zaclonil oči rukou. Rick viděl hluboké vrásky na jeho tvářích a kolem úst. Hamel vypadal starý, mnohem starší, než když učil ve třídě, ale jen dokud nespustil ruku a neotočil se k Rickovi. Bystré a chytré oči okamžitě změnilly celou jeho tvář.

"Věřím, že ses neprovinil úmyslnou zbabělostí. Ale teď nějaké dobré zprávy. Do dneška jsi byl přesvědčen, že budeš ještě dva roky chodit do školy. Napadlo tě někdy, že bys pak ve studiu ještě pokračoval?"

Rick zavrtěl hlavou. Poslední tři roky toužil ze všeho nejvíc po tom, aby dokončil školu a vypadl z ní. "Mick chce, abych zůstal na škole, protože máma dostává k podpoře příspěvek na vzdělání. Kdybych moh, tak už tu dávno nejsem."

"A co teď budeš dělat?"

"Nevím. Sedět a čučet na bednu, dokud mě nevyrazej z domu. Mick mě asi zabije. Příspěvek na vzdělání dělal devět set čtyřicet měsíčně a dohromady máme jenom šest tisíc dvě stě."

"Takže tvůj příspěvek na vzdělání představoval slušnou část domácího rozpočtu. Samozřejmě jsi ty peníze nedostával pro svoji vlastní potřebu."

"Se ví. Mick si je bere. Určitě se mu nebude líbit, že přijde o devět set čtyřicet babek. Patnáct procent -"

"Správně. Ty umíš počítat procenta z hlavy?"

"Jasně. To je užitečný, člověk to potřebuje při sázení."

"Nepochybně velmi hodnotná schopnost. No, teď když tě vyhodili ze školy, už nebudeš mít příležitost si ji procvičovat. Ale předpokládejme, že bys na škole zůstal. V osmnácti bys ukončil studium. I se svými minimálními vědomostmi bys získal diplom. Vyšel bys ven a nabídl své schopnosti čekajícímu světu. Měl jsi nějaké plány, co bys chtěl dělat?"

"No, asi si najít práci. Práce je všude spousta."

"V prádelnách nebo stáncích rychlého občerstvení. Nebo u skeneru, při zadávání dat, tam se vždycky něco najde. Nebo v úklidových četách, sbírat v parcích odpadky. Takové práce je opravdu spousta. To by se ti líbilo?"

"Ne-e, ale je i jiná práce."

"Jenže ne pro tebe. Skutečností je, že pouze dva tucty tvých spolužáků - dvanáct procent, jak mi jistě rád potvrdíš - má schopnosti, za jaké by byl slušný zaměstnavatel ochoten zaplatit. Samozřejmě, skoro všichni mají známky, se kterými mohou pokračovat ve studiu na dvouleté nástavbě."

Rick pokrčil rameny.

"Ani tam by ses ale nic nového nenaučil," pokračoval Hamel. "Ale aspoň by ses netoulal po ulicích a byl bys oddělen od těch opravdu hloupých. Lepší než nic, jenže stejně to vede pořád do té samé slepé uličky."

"Taky tam jsou vyšší příspěvky na vzdělání - celá tisícovka měsíčně."

"Tisícovka měsíčně za to, že budeš další dva roky sedět ve škole. A co myslíš, získal bys nakonec nějaké využitelné schopnosti?"

"Nevím." Rick zavrtěl hlavou. "Tak, jak to říkáte, to vypadá, že asi ne. Tak kdo dostane tu pořádnou práci?"

"A kdo bys řekl? Ti, co mají skutečné schopnosti. Několik tvých spolužáků, možná, ale většinou lidé ze škol provozovaných společnostmi. Lidé, kteří něco znají, lidé, kteří se naučili tvrdě pracovat." Hamel smutně zavrtěl hlavou.

"Bolí mě, když zjišťuju, že jsem se dožil přeměny Spojených států z republiky na feudální aristokracii. Není to hezké."

"Nevím, o čem to mluvíte."

"Jistě; ani nepředpokládám, že bys mi rozuměl. To je součást celého problému. Ptáš se, kdo dostane práci. Odpověď zní: lidé s vědomostmi, kteří chtějí něco dokázat. Pro ně je práce. Ale ne pro domýšlivé, pologramotné, nerozhodné potíživce a nedovzdělance. Ne pro amorálního, líného, cynického povaleče, jaký by se z tebe stal, kdybys tu zůstal. Říkal jsem ti, že pro tebe mám dobrou zprávu. Tady je: máš štěstí, že jsi byl vyloučen z téhle školy. Kdybys na ní pokračoval, promarnil bys další dva roky a úroveň tvých znalostí a schopností by byla stejná jako dnes."

Rick vstal. "Takový blbý pindy nepotřebuju od nikoho poslouchat. Jdu."

"Tak dobře. Kam jdeš?"

Rick pohodil hlavou. "Nevím. Mick mě zabije." Věděl, jak to bude vypadat. Až zjistí, že s příspěvkem na vzdělání je konec, začne jeho matka ječet a její přítel - Rickův takzvaný "otčím" - na ni zařve, ať drží klapačku. Pak se spolu pohádají, a když se vyřadí, pustí se společně do něj.

"Domů, asi. Mám dohodu s gangama, ale když budu venku po setmění, budu muset zaplatit a nemám prachy."

"A co budeš dělat zítra, až se probudíš a nebudeš moct jít do školy?"

"Nevím. Půjdu na ulici hledat práci."

"Prodávat drogy?"

"Nevím, co jiného se dá dělat?"

"Krást. Vykrádat obchody. Dělat pasáka. Nevynáší to tolik jako pouliční prodej drog, ale zato máš naději, že zůstaneš déle na svobodě, než tě zavrou. A taky déle než žiješ."

Rick věděl, co to znamená. Většinu obchodu s drogami kontrolovaly gangy, nebo dokonce dospělí členové zločineckých band. Mick, jeho současný otčím, tvrdil, že má dobré styky, ale nikdo mu nevěřil. A obzvlášť Rick, protože se ho ptal, jestli by mu nezařídil nějaký kšeft, na kterém by se daly vydělat peníze, ale Mick ho pořád odbýval. Rick si byl jist, že Mick ví o opravdovém podsvětí hovno. A když nemáš styky, nevydržíš dlouho. Skončíš na mizině nebo zastřelený nebo obojí.

Rick zavrtěl hlavou. "Myslím, že nevím, co budu dělat."

"To jsem čekal. Měl bych pro tebe návrh." Pan Hamel podal Rickovi malou žlutou kartičku. "Dovedeš přečíst, co je tam napsáno?"

Rick ve slábnoucím světle zanzoural na kartičku. "Osum - jedna - pět - dva." Odmlčel se. Číslice se daly přečíst snadno, ale slova byla dlouhá a neznámá. Nakonec potřásl hlavou. "Bez čtečky ne."

"Tak já ti to řeknu. Je tam napsáno 8152 Chatterjee Boulevard, apartmá 500. Dokážeš si to zapamatovat a najít to místo?"

"Jasně." Rick hleděl na kartičku. "Řekněte to ještě jednou."

"Dobře. 8152 Chatterjee Boulevard, apartmá 500."

"Mám to." Teď, když ta slova slyšel, byl schopen je na kartičce rozluštit alespoň natolik, aby si je mohl připomenout.

"Když tam zítra zajdeš, možná tě zaměstnají."

"Jako že dostanu práci?"

"Přesně tak. Není to lehká práce, ale stojí za to. Nejprospěšnější práce bývají obvykle ty nejnáročnější. Tu vizitku si můžeš nechat."

Rick studoval slova a tiše si je opakoval. "Vím, jak se dostanu na Chatterjee Boulevard. Když tam půjdu hned, bude někdo v apartmá 500?"

"To nevím." Hamel vstal, "Už musím jít. Ale uvažuješ správně. Čin je obvykle lepší řešení než nečinnost."

Rick se zadíval do země. Chtěl Hamelovi poděkovat, ale nevěděl jak. "Proč to pro mě děláte?"

Hamel zůstal stát. "Určitě ne proto, že bych tě měl rád, Lubane. Nemám. A jak jsem řekl, jsi pitomec. A jsi -"

"Nevzdělaný, cynický a amorální. Slyšel jsem."

"Správně. Nezapomněl jsem říct líný? Ale nejsi hloupý. Bohužel, všechny formy testů, které by mohly naznačit, že některý student je schopnější nebo nadanější než jiný, byly už dávno prohlášeny za diskriminační a vyloučeny z našeho školského systému. Proto nemám pro svou domněnku žádný věrohodný podklad. Ale nenávídím plýtvání. Ty a tvoji přátelé plýtváte svými životy."

"Pořád tomu nerozumím. Právě jste mi řekl, že nejsem k ničemu."

"Taky že nejsi - dnes. Neřekl jsem, že ti chybí předpoklady. Všechno je relativní, Lubane. Věříš, že ty šaškám, které jsi prováděl se svými přáteli, jsou odvážné a chlapecké. Budeš se divit, ale tato škola se navzdory spoustě svých nedostatků ani nepřibližuje skutečnému dnu. Pojď se mnou pár mil na jih a já ti ukážu školy, které se spíše podobají vojenským táborům, školy, kde je znásilňování a vraždy studentů i učitelů na denním pořádku. Pro tebe i se všemi tvými chybami ještě existuje naděje. Alespoň bych si to rád myslel."

Hamel pokynul Rickovi hlavou a vykročil po chodníku, malá sehnutá postava rozplývající se ve stínech soumraku.

"Myslíte, že tu práci dostanu?" zavolal za ním Rick.

"To ti nepovím." Hamel se nezastavil ani neotočil. "Ale jestli ano, tak chvíli počkej, než mi začneš děkovat."

KAPITOLA TŘETÍ

Pan Hamel vycítil pravdu: Rick se neodvážil jít domů. Škola možná jeho matku ještě neuvědomila, ale někdo jí mohl zavolat, aby jí sdělil, že už nebude dostávat příspěvek na vzdělání. Devět set čtyřicet měsíčně. A ode dneška nic. Nikdy z těch peněz neviděl ani cent, ale oni mu to přesto pěkně spočítají, Mick na něho bude čekat, opilý nebo zdrogovaný, ale určitě velmi špatně naladěný.

Kdyby jim aspoň mohl říct, že už má nějakou práci, nějaký způsob, jak domů přinést peníze...

Zdálo se mu, že se chytá toho nejtenčího stébla, když na rohu Chatterjee Boulevardu vystoupil z městské nadzemky a vydal se k číslu 8152. Musel se prodírat davy mladých mužů a žen, kteří postávali na nárožích nebo bezcílně bloumali přeplněnou ulicí. Byli součástí Poolu. Pouhá jedna desetina obyvatel Poolu byla vůbec někdy zaměstnaná. A přesto mnoho z nich absolvovalo střední školu, nástavbu a někteří dokonce skutečnou univerzitu. Rick už vlastně věděl hodně z toho, co mu pan Hamel řekl, jen o tom nikdy neuvažoval.

Nechtěj, abysme o tom přemýšleli. Rick si vzpomněl, co mu pan Hamel vyprávěl o sebedůvěře. O tom taky slyšel už dřív, ale tehdy neviděl důvod, proč se s tím otravovat. Chtěj, abysme se cítili fajn a nemysleli na budoucnost. A funguje to. Proč by směř na ni měli myslet?

Číslo 8152 byla desetipodlažní budova bez oken s bezvýraznými zdmi z šedé lehké uhlíkové směsi. Rick trpělivě počkal, až automatický vrátný prověří jeho identifikační kartu a přečte vizitku, kterou mu dal pan Hamel. Bylo už skoro osm večer. Cestou sem se utvrdil v přesvědčení, že v apartmá 500 už nikoho nezastihne.

Toto přesvědčení ještě vzrostlo, když konečně stanul před jeho dveřmi. Skrz nerozbitné sklo viděl, že je tvoří pouze jedna místnost. Uvnitř byla spousta počítačů a monitorů a tiskáren, ale žádní lidé.

Přesto se dotkl ohlašovacího panelu a užasl, když se asi po deseti vteřinách ozval ženský hlas. "Jste v kanceláři První těžební a rafinérské. Prosím, identifikujte se."

Rick opět podstoupil celý proces identifikace. Ukázal kartičku a klopotně vysvětlil, že ji dostal od pana Hamela a že se tady má ucházet o práci. Žena už nepromluvila, ale dveře se otevřely a Rick vešel dovnitř. Dveře se za ním opět zavřely a jeden z monitorů se rozzářil.

"Posaďte se přímo sem."

Rick si sedl na jedinou židli poblíž monitoru. Teď už viděl na monitoru ženu. Byla malá, hubená, měla ostré rysy a připomínala mu nějaké zvíře. Krysu? Ne. Ne tak docela.

Dívala se do něčeho před sebou, co ale Rickovi zůstalo skryto. "Je vám šestnáct. Byl jste vyloučen ze školy. A je dvacet hodin vašeho času. Správně?"

Každý z těchto výroků byl sám o sobě správný, ale vzaty všechny dohromady nedávaly příliš velký smysl.

"Jo, správně."

"Chci, abyste mi přesně řekl, proč jste byl vyloučen ze školy. Nespěchejte a vzpomeňte si na všechny podrobnosti.

Budu se snažit vás nepřerušovat. Pokud to udělám, bude mezi tím, co řeknete, a mou poznámkou nebo otázkou pětivteřinová prodleva. Takže se možná budete muset ve svém vyprávění o kousek vrátit a některé věci zopakovat. Tak do toho."

Rick byl v pokušení zalhat nebo podat příběh tak, aby ukázal sám sebe v lepším světle, ale nějaký instinkt ho varoval, že by to byla chyba. A tak vylíčil celou příhodu od příchodu Willise Preebana až ke svému odhalení a vyloučení ředitelkou Rigdenovou. Bylo těžké vyprávět o kondomech a nastražené vodní pasti. Najednou to všechno znělo strašně hloupě a nesmyslně a nezábavně. Rick nabyl jistoty, že s každým dalším slovem se mu možnost zaměstnání u První těžební vzdaluje do nenávratna. Ale pokračoval a skončil tím, že se rozhodl jít do této kanceláře hned, i když už je dost pozdě.

"Tady, kde jsem já, pozdě není," odpověděla žena. "Vstala jsem před dvěma hodinami. Ale vy jste možná unaven?"

Vstala před dvěma hodinami. To znamená, že musí být někde na druhé straně zeměkoule! To zpoždění při řeči musí být způsobeno satelitním přenosem. "Ne, nejsem unavený."

"Dobře. Umíte číst?"

"Trochu." Ale pět vteřin bylo příliš dlouho na zpoždění při satelitním přenosu. Rick se usilovně snažil vzpomenout si na věci, o které dříve nejevil sebemenší zájem. Rádiové signály se šíří rychlostí světla. Ale jak rychle se šíří světlo?

"Umíte psát?"

"Jen pár slov."

"Sakra." Její názor na jeho odpověď se projevil více v tónu jejího hlasu než v pronesené poznámce. "No, co se da dělat. Nějak si poradíme. Chci, abyste podstoupil jistou sérii zkoušek, která se nazývá test způsobilosti. Ale nejdříve budeme muset vyřídit několik formalit. Takové testy, jako je tento, jste ve škole nikdy nedělal, protože jsou ve veřejných programech zakázány. My jsme soukromá společnost, ale přesto vám ty testy nemůžeme dát bez patřičných formalit. V případě osoby, které ještě není osmnáct, musí některý z rodičů nebo zákonný zástupce poskytnout souhlas."

Ricka přepadl pocit strašlivého zklamání. Tak přece jen bude muset jít domů pouze se zprávou, že ho vyrazili ze školy.

"Nějaký problém?" Žena musela studovat jeho tvář. "Víte co? Řekněme, že vám ty testy dám, a podíváme se, jak na tom jste. Pokud budou výsledky dobré, můžete si souhlas rodičů obstarat později a testy budeme postdatovat. A když neuspějete, vymažeme výsledky z našich záznamů a tím to pro vás skončí."

To, co navrhovala, neznělo zrovna legálně - ale pokud to netrápilo První těžební, určitě to netrápilo Ricka. Zhluboka se nadechl.

"Jsem připravenej."

"Ještě nějaké dotazy, než začneme?"

Rick zavrtěl hlavou, ale pak si to rozmyslel. "Říkala jste, že jste právě vstala. Tam, kde jste je teď ráno?"

"Ráno, odpoledne, večer, co vás zrovna napadne." Žena v úsměvu odhalila drobné ostré zuby. Ne krysa, ale lasička - i když vlastně nikdy žádnou živou lasičku neviděl. Panu Hamelovi se podařilo vpravit do Ricka více vědomostí z biologie, než oba tušili.

"Jsem na KD-2, jedné z translunárních výcvikových stanic První těžební," pokračovala žena, "asi sedm set tisíc kilometrů od Země. Ale ty testy vám předloží místní program. Budu tady, kdybyste se někde zasekl. Nevolejte mě, dokud opravdu nebudete muset - testy jsou časově omezené. Připraven?"

Rick přikývl. Srdce mu bušilo a v ústech měl tak sucho, že skoro nemohl promluvit.

Obraz ženy zmizel z monitoru a byl nahrazen sérií čísel.

"Hodně štěstí," řekla ještě. "Jestli ty testy zvládnete, možná se sem jednou dostanete a uvidíte tohle místo na vlastní oči."

* * *

Rick si v duchu maloval obraz příliš krásný, než aby mohl být pravdivý: udělá testy, První těžební mu nabídne práci a on se vydá do vesmíru za dobrým výdělkem.

Zpátky na zem ho srazilo šokující zjištění, že první testy způsobilosti jsou pouze začátkem.

"To není špatné," řekla lasičkovitá žena, která se jmenovala Coral Woganová, když studovala kopii Rickových výsledků. On si však byl nepříjemně vědom toho, že se mu nepodařilo žádný test dodělat až do konce. "To vůbec není špatné," pokračovala. "Vaše výsledky jsou tak dobré, že vás zařadíme na výplatní listinu společnosti, zatímco budete absolvovat další sérii."

"Další sérii?" Bylo po půlnoci a v hlavě měl jako v úlu.

"Mnohem podrobnější testy. Tentokrát hlavně fyzické. Potrvá to asi dva týdny. Teď si vezměte tyhle formuláře" - z tiskárny přímo před Rickem se postupně vysunulo několik potisknutých papírů - "a vyplňte je. Ano?"

Rick uchopil papíry a podíval se na první z nich. Okamžitě viděl, že je plný příliš obtížných slov, která nedokázal přečíst, ale rozhodl se, že se k tomu Coral Woganové nepřizná. Sežene si někoho na pomoc, i kdyby měl jít zpátky do školy a poprosit některého z bývalých spolužáků. Přikývl,

"Tři z nich musí podepsat rodiče," pokračovala Coral Woganová. "Jak se jmenuje váš otec?"

"Můj skutečný otec? Milo Luban. Ale odešel od nás, když mi byly tři."

"Tak tedy vaše matka."

"Dora Lubanová."

"Dobře. Dejte jí tohle a řekněte jí, že další obdrží, až dostaneme podepsané svolení. Spoléhám na to, že se vám ji podaří přesvědčit, aby podepsala."

Z tiskárny se vysunul další proužek papíru. Ten Rickovi potíže se čtením nedělal. Byl to šek pro jeho matku vystavený První těžební. Na dva tisíce! Více než dvojnásobek měsíčního příspěvku na vzdělání.

"Podepíše."

"Dobře. A ještě něco, než budete moci jít domů a trochu se vyspat. Kdy budete připraven vyrazit?"

Hned to bych vůbec nemusel jít domů. Ale to by nešlo. Musí vyplnit ty formuláře a potřebuje matčin podpis.

"Zítřka večer. Bude to stačit?" Věděl, co se stane, jakmile Mick uvidí šek. Jedna ze dvou věcí. Buď vypukne strašlivá hádka, nebo bude Dora Lubanová souhlasit, že si šek nechá proplatit, a oba se vydají na dlouhý tah plný chlastu a drog. Ať tak nebo tak, Rick nechtěl být svědkem nočního kraválu.

"Zítřka večer se to bude skvěle hodit," řekla Coral Woganová. "Tady je ještě jedna věc, kterou budete potřebovat."

Tiskárna vyplivla kousek tuhého papíru. Rick si jej vzal a prohlédl. Vypadal jako jízdenka - letenka, do nějakého místa s velmi dlouhým jménem. Pokusil se to slovo přeslabikovat - A-L-B-U-Q - ale bylo to příliš těžké.

"Albuquerque." V hlase Coral Woganové poprvé zazněl náznak netrpělivosti. "Poletíte tam a pak kyvadlovým autobusem do našeho zařízení v Tularemě. Můžete si s sebou vzít osobní věci do hmotnosti dvaceti kilogramů. S nahradním oblečením si nedělejte starost, všechno potřebné dostanete. Už jste někdy byl v Novém Mexiku?"

"Nikdy."

"Bude se vám tam líbit. Ale některé z těch testů se vám už tak líbit nebudou. Za to vám ručím."

Usmála se - drobná ústa, malé ostré zuby. "Ještě nějaké otázky?"

Ricka to lákalo zeptat se, jak to myslela s těmi testy, ale rozmyslel si to. "Ne."

"Takže to by bylo všechno. Ještě jednou, hodně štěstí."

Monitor potemněl a Rick před ním zůstal stát s formuláři, šekem a letenkou v ruce. Začal přemýšlet, jak se v těchto nebezpečných časně ranních hodinách dostane bez újmy na zdraví domů.

* * *

Rick nikdy předtím letadlem neletěl a nebyl si jist, jestli se mu to bude líbit - špatné znamení pro někoho, kdo doufá, že bude pracovat v kosmu. Všichni ostatní pasažéři vypadali naprosto uvolněně, zatímco on na svém sedadle u okna nervózně zaznamenával každé zachvění i zahučení, zadunění a zahvízdání, které se ozvalo z nitra letadla.

Když letadlo začalo v ostrém úhlu stoupat a zatlačilo ho do opěradla, vyhlížel ven na miniaturní budovy a ulice a pokoušel se myslet na něco jiného. Ale jediné, co mu přišlo na mysl, byly hořké vzpomínky na poslední den doma.

Mick byl díkybohu venku, když Rick přišel. Matka okamžitě podepsala, schovala šek do peněženky a řekla mu, aby vyplnil ty papíry, které dostal. Šel ke škole, ale nakonec se musel všemi formuláři prokousat sám, bez pomoci.

Odpoledne je pak odnesl zpátky do kanceláře První těžební.

Nikoho tam nezastihl a mluvil jen s počítačem, nebo mu to tak alespoň připadalo. Ale všechno bylo asi v pořádku, protože po pěti minutách vypadl z tiskárny další šek.

Rick obdržel pokyny na cestu a vrátil se domů, aby si zabalil. Povolených dvacet kilo bylo víc než dost - jemu stačilo pět. Zatímco cpal těch několik kousků svého majetku, které pro něho měly nějakou hodnotu, do dvou plastických tašek, stála jeho matka nad ním. Příslušné doklady podepsala bez zaváhání, ale teď vzdychala, ronila slzy a předstírala, že jí jeho odjezd zlomí srdce. Nedokázala však spustit oči z druhého šeku, který Rick přinesl z kanceláře První těžební. Tento, třítisícové "bolestné", jímž společnost vyjádřila Doře Lubanové své ocenění za ochotu vzdát se rodičovských práv nad jejím dítětem, shrábl Mick. Pokud šlo o první šek, jestli se o něm matka Mickovi nezmínila, Rick to rozhodně dělat nebude.

Jeho otčím byl ještě horší než matka. Mick nic nehrál. Nepokoušel se skrýt úlevu nad tím, že se zbaví Ricka, "potížisty", který byl tak špatný, že si s ním nedokázal poradit ani školský systém. Když Rick přišel domů a začal vyprávět o testech a vyhlídce na práci při těžbě nerostů v Pásu asteroidů, položil mu Mick jen jednu otázku: "Kdy jedeš?" Žádné gratulace; žádné debaty o tom, co vlastně bude dělat; žádné starosti o možná rizika práce ve vesmíru. Žádné vyzvídání, jak dlouho bude trvat, než se Rick zase vrátí. Jenom: "Kdy jedeš?"

Kdy jedeš. Rick zíral oknem ven z letadla. Ber to z téhle strany: určitě ti to zatraceně ulehčilo odchod.

Dosáhli své letové hladiny a stroj teď letěl vodorovně. Rick vyhlížel na temné hory s vrcholy pokrytými sněhem, jejichž údolí už s pomalým příchodem noci tonula ve tmě. Nikde nebylo ani stopy po budovách nebo silnicích, žádná známka lidské existence. Jestli se s letadlem něco stane, mezi těmito ostrými skalami nemá šanci přistát.

Rick se rozhlédl po ostatních pasažérech. Někteří byli v jeho věku nebo dokonce ještě mladší, ale všichni byli oblečeni úplně jinak. Bylo jasné, že nikdo z nich nesdílí jeho obavy. Povídali si, četli, hráli, pracovali nebo spali a neprojevovali sebemenší zájem o to, co je za okny.

Byl čas konečně přijmout skutečnost, že nyní je život jiný. Vstupoval do nového světa. Starý svět spláchl proud vody, který se vylil na Deliu Pearlovou a vzal s sebou její ryšavou paruku. V tomto novém světě se Rick bude muset naučit myslet jinak.

Zavřel oči. Kromě krátkého zdřímnutí odpoledne od včerejška vůbec nespál a cítil se strašlivě unavený. V duchu se usmál. Říkejte si, co chcete, ale škola teď má novou legendu. Ten, kdo se pokusí vyvést něco učitelům nebo spolužákům, vždycky narazí na někoho, kdo mu řekne: "Pche, to nic není. To jsi měl vidět ten kousek, co se povedl Ricku Lubanovi. Jo Rick, ten byl třída."

Co bude třeba, aby se stal legendou ve světě, do kterého právě vstupuje... ?

Přistání v Albuquerque vytrhlo Ricka z hlubokého a neklidného spánku. Když dosedli, nedokázal v prvním okamžiku určit, kde se vlastně ocitl. Většina pasažérů už byla na nohou, a on se stále ještě potýkal s bezpečnostním pásem.

Podíval se oknem na ranvej poprášenou sněhem, protřel si oči a vytáhl zpod sedadla své dvě plastické tašky. Z letadla vystoupil mezi posledními, prošel podle pokynů téměř opuštěnou letištní halou a pak ven, aby našel minibus, který tam na něho měl čekat.

Začalo sněžit hustěji. Vzduch byl řídký a studený. Ted' už Rick chápal, proč mu Coral Woganová říkala, aby si nedělal starosti s vlastním oblečením - tak teplé stejně vůbec žádné neměl. Ale co má dělat, než dojede do Tularemy? Zmrznout na kost?

Autobus byl jedním z těch nových vozidel řízených autopiloty, které se ještě nesměly používat ve městech. Rick už je viděl v televizi, ale neměl tušení, na jakém principu fungují. Hádal, že to bude nějaký celoplošný navigační přístroj, který určuje polohu podle signálu ze satelitního přijímače na střeše autobusu. A radar palubnímu počítači sděluje, kde se nacházejí ostatní vozidla a jakou rychlostí se pohybují.

Rick došel k autobusu a zaváhal. Během minulého roku viděl v televizi pěknou řádku havárií, při nichž v autobusech řízených autopiloty zahynuli lidé, protože vozidla sjela ze silnice do řeky nebo narazila do mostních pilířů a jiných vozů. Autobus s autopilotem rozhodně nebyl tím, co by si vybral na noční cestu sněhem po kluzkých serpentínách.

Zatímco tam stál, otevřely se dveře a z temného nitra autobusu se ozval nevrlý hlas: "Si myslíš, že dostaneš metál, když se do rána nehneš, nebo co? Už tu dřepíme dvě hodiny. Lez dovnitř, ať už konečně mužem ject."

Rick spolkl překvapení - předpokládal, že bude jediným cestujícím. Sklonil hlavu a nastoupil do autobusu. Uvnitř nebylo o mnoho tepleji než venku. Na širokém sedadle seděli dva lidé, tak zachumlaní do tmavých přikrývek, že nejprve nerozeznal vůbec nic kromě jejich hlav.

"Tularema?" zeptal se tentýž hlas. Když si Rick trochu zvykl na tmu, uviděl vedle sebe velkého mladíka se širokými rameny, sotva o něco staršího než on sám.

"Jo."

"První těžební?"

"Jo."

"Tak proč tu ten zatracený autobus pořád trčí?"

"Protože zůstaly otevřené dveře," řekl druhý pasažér klidně. Byla to dívka, která seděla vlevo vzadu. Dotkla se něčeho na panelu před nimi. Zadní dveře se s cvaknutím zavřely a ve stejném okamžiku se rozsvítilo modré vnitřní světlo.

Autobus se hladce rozjel kupředu.

Rick si prohlížel ostatní dva a věděl, že oni mu oplácejí se stejnou zvědavostí. S mladíkem to bylo snadné. Naprosto v pohodě by zapadl do Rickovy školy. Byl velký - dokonce větší, než se na první pohled zdálo, protože se ukázalo, že většinu jeho objemu tvoří svaly a ne oblečení. Měl dlouhé kudrnaté vlasy sčesané dozadu, široký, velmi černý obličej a blízko u sebe posazené oči. Levé měl zarudlé a stále si je třel. Ve tváři měl stejný drzý sebejistý výraz, jako mívál Hoss Carlin.

"Jsem Vido Valdez," řekl. Ruku mu nepodal.

"Rick Luban."

"V tomhle ohozu ti umrzne prdel." Valdez mu nenabídl

přikrývku, kterou měl na kolenou.

"Doufejme, že nejedem daleko," řekl Rick, popadl přikrývku za cíp a přetáhl si ji přes klín a nohy. Valdezova zamračení si nevšímal - věděl, že odtud kynou problémy - a obrátil pozornost k dívce, která ho obdařila poněkud povýšeným úsměvem.

"Ale jedem," řekla.

Ona byla jiná. Vysoká a hubená a bledá a taková jakoby nedomrlá, připomínala rostlinu, která byla dlouho ve tmě.

Dokonce i její vlasy stažené dozadu z úzkého obličejce vypadaly tenké a slabé. Pokud má v úmyslu absolvovat testy, které Rickovi slibovala Coral Woganová, nedokázal si představit, že by mohla kterýkoli z nich zvládnout.

Nejpodivnější však na ní byly oči. Rick se do nich díval a měl dojem, že za nimi nic není. Byly šedé, široké a naprosto bezvýrazné. Úsměv se nějak nedokázal rozšířit z jejich rtů na zbytek tváře.

"Jestli doufáš v krátkou cestu, tak na to zapomeň," pokračovala. Měla vysoký tenký hlásek, jako malá holčička. Ricka přepadl zvláštní pocit, že snad navzdory své velikosti ještě není pohlavně dospělá. "Z Albuquerque do Tularemy je to tři sta kiláků. Dokonce i bez zastávek, a já nevím, jestli ten autobus má nějaký jízdní řád, se do Tularemy nedostanem dřív než o půlnoci. Ale nemělo by to být zas tak zlé. Při jízdě by mělo fungovat topení." A skoro jako by ji to až dodatečně napadlo, připojila: "Já jsem Alice Kleinová. Z Black Hills - západní Jižní Dakota."

Rick usoudil, že bez ohledu na fyzickou nedostatečnost je Alice Kleinová svým způsobem stejně sebejistá jako Vido Valdez.

"Já jsem z Anchorage," řekl Valdez. "Jesli si myslíš, že tohle je nějaká zima..." Hleděl na Ricka a usmíval se. "Ale má pravdu. Nemělo by to být tak špatný - jakmile se dostanem do Tularemy."

Spokojeně pozoroval Rickův zmatený výraz. "Oni ti to neřekli? Nebo jsi nepodepsal smlouvu s První těžební?"

"Podepsal. Co mi měli říct?"

"Že tu budou fyzický testy."

"To mi řekli."

"Aha, ale to ostatní ti neřekli?" Valdez se otočil, aby jeho samolibý úsměv viděl Rick i Alice Kleinová. "Asi neřekli. Tohle totiž mají být Vyřazovací testy. Ne každé, kdo podepsal, dostane práci a poletí do vesmíru. Budem o to spolu bojovat. A já vám teď něco povím: já mám v úmyslu vyhrát."

* * *

Testy. Rick dělal ve škole testy odnepaměti. Už na ně měl vypracovanou techniku.

Pravidlo číslo jedna: zjistí, jestli na daném testu záleží. Někteří učitelé dávali testy, ale nevyvozovali žádné důsledky z toho, když jsi získal nula bodů nebo zaplnil celou obrazovku čmáranicemi. Pak jsi mohl blbnout s kamarády nebo se na to všechno úplně vykašlat.

Když byl učitel tvrdý jako starý Hamel, bylo třeba změnit taktiku na pravidlo číslo dvě: sedni si co nejbližší k nějakému svatouškovi, jako byla Belinda Jacobová, k někomu, u koho je naděje, že zná odpovědi. Dívej se, jak odpovídá, opiš, co můžeš, a do krve zapírej, že jsi podváděl.

Během několika minut po příjezdu do Tularemy poznal, že tady to bude jiné. Přijeli v bezútešné únorové noci promrzlí a vyhladovělí. Rick očekával, že dostane najíst a půjde se vyspat. Namísto toho je hned nahnali do ponurého zdravotnického zařízení. Čekal na ně muž v šedém pláští. Na vizitce měl napsáno doktor Alonzo Bretherton, ale nevypadal jako žádný doktor, jakého Rick kdy předtím viděl - spíš připomínal barového rváče. Byl samý sval, měl odstávající uši, rozplácly nos a popraskané žilky v obličejí. Vrhla na ně jediný pohled a řekl: "Kleinová, Luban, Valdez. Dobře. Rychlá prohlídka, pak do tepláků a na běžecký pás."

"Jsme celí zmrzlí," namítl Valdez.

"A hladoví," dodal Rick.

Nebyla to lež. Dokonce i s přikrývkami byl po noční jízdě ve výšce dvou tisíc metrů nad mořem (Alice Kleinová, jak se zdálo, věděla úplně všechno) celý zkřehlý. A zastávky se také nekonalý, ani na jídlo, ani na cokoli jiného.

"Přesně jak máte být," řekl Bretherton vesele. "Potřebuju vás podchytit ve stavu vyčerpanosti a je snadnější to udělat teď, než vás později nechat vyhladovět nebo vám nedovolit se vyspat. Tak jdem na to. Tamty tři kabiny."

Rick už měl na jazyku: Seru na tebe, doktore, na žádný blbý pás mě nedostaneš, když uviděl, jak Vido Valdez otvírá ústa. Chvilí jeden na druhého hleděli. Nakonec se Vido zamračil a vykročil k jedné z kabin, které jim Bretherton ukázal. Alice Kleinová už zmizela v té nalevo.

Najdi si někoho, kdo bude znát odpovědi. To bylo k smíchu. Rick se převlékl do krátké šedé nemocniční košile, kterou našel v kabině, a podíval se do zrcadla na zdi. Náhle. Vpředu taktak zakryla, co bylo třeba, ale ať si ji popotahoval, jak chtěl, pořád mu byl vidět kus zadku. Alici Kleinovou budou omývat.

Ale když vyšel ven, nebylo po ní nikde ani stopy. Rick byl zahnán do vedlejší místnosti, kde ho muž a žena, které nikdy předtím neviděl, podrobili asi hodinové prohlídce. Bylo to mnohem nepříjemnější a bolestnější než Mickův výprask třídy AL

"A co bys raději?" řekla žena, když si postěžoval. Podle vizitky byla zdravotnicí společnosti a jmenovala se Tess Shawmová. Byla mladá a velice přitažlivá, ale co se týkalo Ricka, nebyl pro ni očividně ničím víc než kusem masa. "To, že tvoje případné zdravotní problémy zjistíme teď," pokračovala, "když máme po ruce veškeré lékařské vybavení, nebo, že se na ně přijde, až budeš v polovině cesty k Pásu a padesát milionů kilometrů od nejbližšího doktora?"

A když Ricka nakonec pustili, nebylo pro něj žádnou útěchou vidět Vída Valdeze a slyšet jeho mručení: "Se mi vrtali v dourách, o kterých jsem ani nevěděl, že je mám."

Vido se zahleděl na Rickovu košili, pak na výbrus na hlavě, na který byl Rick ještě před dvěma dny tak pyšný, a dodal: "V momentě, kdy jsem tě poprvý viděl, Lubane, jsem věděl, že seš divnej. Máš víc chlupů na prdeli než na hlavě."

Slova do rvačky. Ale než stačil Rick udělat víc než zvednout ruku zaťatou v pěst, postavil se mezi ně Bretherton.

"Hry a zábava později, vy dva. Teď se běžte převlíknout do tepláků. Čas na běžecký pás a EKG."

Rick by rád využil zdvižené pěstí a ubalil jednu Brethertonovi, ale doktorovy nahé paže byly svalnaté a chlupaté jako gorilí. Vido Valdez už krácel naznačeným směrem. Rick ho po krátkém zaváhání následoval.

Běžecký pás patřil k těm modelům, jejichž úhel se dal nastavit tak, aby to vypadalo, že člověk jde do kopce. Rick počkal, až mu na tělo přilpnou hromádku elektrod, a pak se pás, na němž stál, začal pohybovat. Pustil se do chůze. Bylo to směšně lehké. Ne že by byl nějakým sportovcem, ale běhání v ulicích člověka udrží ve formě. Poprvé od okamžiku, kdy opustil letadlo, mu začalo být teplo. Vido Valdez krácel o dva přístroje dál, supěl a funěl, ale držel stejný krok. Rick věděl, že tenhle test nemůže být příliš náročný, protože za Valdezem viděl Alici Kleinovou, která se na svých dlouhých hubených nohou pohybovala lehce a bez námahy.

Ale pak pocítil změnu. Dech se mu prohloubil a srdce mu bušilo v hrudi tak rychle, jak ještě nikdy předtím. Přitiskl si ruku k hrdlu.

"Nějaký problém?" Tentýž muž a žena, kteří Ricka předtím prohlíželi, nyní sledovali chodce na monitorech. U Ricka se objevila Tess Shawmová.

"Nemůžu dýchat." Rick sotva popadal dech. "A bolí mě - tady."

Přikývla. "Odkud jsi?"

"Simi Valley - Kalifornie."

"Skoro na úrovni mořské hladiny, že?"

"Eh. Heh."

"A tady jsi skoro o míli výš. Řidší vzduch. Co jsi čekal?" Shawmová se podívala na monitor. "Jsi v pořádku. Srdce je v pohodě. Jenom šlapej."

Rick šlapal. Bolest v hrudi rostla a brzy se k ní přidala i strašlivá bolest v unavených nohách. Ale Tess Shawmová namísto aby pás zpomalila, jej ještě zrychlila a zvětšila úhel. Nakonec v okamžiku, kdy Rick dospěl k přesvědčení, že není schopen udělat už ani krok, pás zpomalil a zastavil se. Rick stál, oběma rukama se držel kovového madla a s hlavou spuštěnou na hrud' těžce oddechoval.

"Potřebuješ pravidelně cvičit," řekla Shawmová. "Zapišu to do záznamu. Ale jinak je to dobrý. Můžeš slézt."

Rick na roztřesených nohou sestoupil z pásu. Valdez už stál vedle svého přístroje ohnutý v pase a oběma rukama si svíral bok. Ale neuvěřitelná Alice Kleinová si to na svém pásu dál rázovala stále stejným lehkým krokem.

"Na ni nekoukej." Tess Shawmová zachytila Rickův, vyřeštěný pohled. "Ona má před vámi dvěma výhodu. Chodila do školy vysoko v Black Hills. Během posledních dvou let žila v nadmořské výšce skoro dva tisíce metrů. To je něco jako dlouhodobý trénink. Váš dva v pohodě převálcuje."

Už se stalo. Vido Valdez a Rick šli v pochmurném mlčení bok po boku do sprchy. Tentokrát Valdez Rickovi neřekl, že má v úmyslu vyhrát.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Byl v pokušení říct: Mám toho tak akorát. Seberte si všechny ty své testy a nappěte si je někam. Já končím.

Ale když to uděláš, co potom? Rick luštil text na své letence tak dlouho, až zjistil, že je zpáteční. Může na ni letět domů.

A postavit se před matku a Micka a přiznat, že opět selhal. A co pak?

Když Rick spořádal štedrou večeři, šel spát a probudil se, aby se znovu dosyta najedl, nevypadaly věci už tak černě.

Nohy ho pořád bolely a čekaly ho další testy, ale rozhodl se, že stejně jako Vido půjde za vítězstvím.

Ve svém rozhodnutí se ještě utvrdil, když zjistil to, co měl vědět už dávno: on, Vido Valdez a Alice Kleinová nebyli jedini, kdo zde byl testován. Prostě jen dorazili jako poslední, V areálu se nacházelo ještě dvaapadesát dalších zájemců o práci, všichni ve věku mezi patnácti a osmnácti lety. Všichni už seděli v jídelně, když tam Rick přišel na snídani, a měřili si nově přichozí dosti nepřátelskými pohledy.

Proč, to se Rick dozvěděl později toho dne od Alice Kleinové, která, jak se zdálo, věděla úplně všechno. Do výcviku na kosmické stanici postoupí maximálně dvacet osob. Každý nováček snižuje vyhlídky ostatních. Vido Valdez měl docela pravdu, panovala tady bojovná

atmosféra. A zvítězí necelých čtyřicet procent uchazečů.

Jaký to bude boj, začalo být jasné s následujícími testy: manuální zručnost, fyzická síla, rychlost reflexů, nervo-svalová koordinace, barevné a prostorové vidění, schopnost provádět více činností najednou. Zdálo se, že v každé kategorii se vyskytl génius, někdo, jehož výsledek byl o mnoho lepší než výsledky všech ostatních. Rick se stále narůstající skleslostí zjišťoval, že on není nejlepší v ničem.

A ještě něco vyšlo najevo. Rick a Vido Valdez možná soutěžili se všemi ostatními uchazeči, ale Valdez viděl svůj boj mnohem osobněji. Pro něho byl úhlavním nepřítelem Rick.

"Roznesu tě v zubech, Lubane." Pravě jedli a Valdez seděl naproti Rickovi u stolu s plastovým povrchem. Pořád si ještě třel levé oko. Rick měl podezření, že je to jen nervózní zvyk a že Valdezovo oko je zarudlé pouze od neustálého dráždění. Kdyby to bylo něco vážného, lékaři z První těžební by s tím už dávno něco udělali. Mohli být tvrdí a bezcitní, ale určitě to byli odborníci.

"Sedíš ti z prdele tu chlupatou kůži," pokračoval Valdez. "Pamatuj si tohle: ať uděláš cokoli, já to udělám líp."

"Jasně. Tak jako jsi mě roznesl v zubech na kladině." Rick u toho nebyl, když Valdez dělal tento test, ale slyšel o tom od dalšího účastníka, chvástavého mladíka jménem Chick Teazle. Podle Teazlea Vido spadl, ztratil sebejistotu, a než kladinu úspěšně přešel, spadl ještě čtyřikrát. Rick ji zvládl hned napoprvé.

Valdez přimhouřil oči a zvedl svůj talíř s jídlem. Už se chystal jej hodit na Ricka, když si uvědomil, že místnost ztichla. Lidé kolem se dívali a čekali. Každému bylo hned po příjezdu zdůrazněno hlavní pravidlo: říkej během testů ostatním, co chceš, to nikoho nezajímá, ale začni rvačku, a letíš. Příštím autobusem se vezeš tam, odkud jsi přijel.

Valdez žuchl zpátky na židli a rozhlédl se na obě strany dlouhého stolu. "Nedělejte si zbytečný naděje, blbečkové. Já tady zůstanu a vyhraju." Zamžoural zpod obočí na Ricka. "A s tebou si to taky vyřídím, Lubane, hned jak se mi naskytne příležitost. To je slib. Zřežu tě tak, až se posereš. A já mám dlouhou paměť."

"Ale ruce budeš muset mít ještě delší - až budeš třet dole na Zemi a já budu ve vesmíru."

Ale Vido už se nenechal znovu vyprovokovat. Zvedl svůj poloprázdný talíř, ale jen proto, aby vstal a odnesl jej ke stolu s použitým nádobím. "Jen se pořádně nadlábní, makovice vylízaná," řekl Rickovi, když odcházel od stolu. "Na dnešní test je třeba si důkladně nacpat nácka."

To vyvolalo smích, ale Rick nevěděl proč. Podíval se dolů na svůj vlastní prázdný talíř. K jídlu byly jeho oblíbené špagety s masovými kuličkami a on si dal dva pořádné nášupy. Povaha testů se předem neoznamovala, ale ostatní očividně věděli něco, co Rick nevěděl. Vido byl skutečně prase, co všechno spase, vždycky si šel pro přídavek několikrát a nikdy nenechával na talíři zbytky. Kromě dneška.

Rick si tím lámal hlavu dalších pár hodin, zatímco se snažil sestavit obrazec z kousků vyřezaných do zvláštních tvarů. Vypadalo to jednoduše, ale bylo to nezvykle těžké. A Rickovi rozhodně nepomohlo, když po necelé hodině vstal Chick Teazle a oznámil, že je hotov. Po dvaceti minutách ho následoval Vido Valdez, který nezapomněl obdařit Ricka výsměšně povýšeným pohledem. Rick stihl dokončit úkol těsně před vypršením časové lhůty, ale pak musel opravdu rychle pospíchat na další test do místnosti B-2F.

Naštěstí přesně věděl, kde to je. Dvě patra dolů po schodech, pak dlouhou chodbou a do vyznačené místnosti vstoupil přesně včas. Napůl očekával, že tam bude Vido Valdez, ale místnost byla prázdná. Rick se s notnou dávkou zvědavosti rozhlédl. Nikdy předtím tam nebyl.

Místnost tvořila jedna velká krychle. Stěny, podlahu i strop pokrývaly pláty hladkého šedivého plastu. Jediný rozdíl činil rozprašovač vody na stropě, něco, co vypadalo jako malé kulaté pozorovací okénko, na jedné ze stěn a soustava úzkých žlábků vedoucích k odpadnímu otvoru na podlaze. V přesném středu místnosti stál jediný kus vybavení. Sestával ze tří velkých kruhů, jejichž osy spolu svíraly pravé úhly a měly společný střed. Vytvářely vnější kostru obrovské koule s průměrem čtyř metrů. Uprostřed byla ke kruhům silnými kovovými vzpěrami připevněna bytelná židle. Měla masivní podničky, podložky pod nohy a vysoké opěradlo. Visely z ní kožené popruhy a vedl k ní krátký žebřík. Tohle všechno na test? Rick vykročil k zařízení, aby si je důkladněji prohlédl, ale v té chvíli vešla za ním do místnosti Tess Shawmová. Držela černou plastickou kombinézu. "Asi jsi nic takového doteďka neviděl, že?" zeptala se. Rick zavrtěl hlavou. Kruhy vypadaly, jako by se každý z nich mohl pohybovat nezávisle na obou zbývajících. A když se kterýkoli z nich pohne, pohne se zároveň s nimi i židle. Takže se židle může otáčet jakýmkoli směrem v jakémkoli úhlu, a dokonce i vzhůru nohama.

"No, je to opravdu jednoduché," pokračovala Shawmová. "Obleč si tuhle kombinézu a pořádně si ji zapni. Ty velké kruhy jsou na takzvaných kardanových závěsech a jsou poháněny nezávisle na sobě samostatnými motory v základně. Je tam taky odstředivý efekt. Víš o tom něco?"

"Jasně." Rick věděl, že o odstředivých silách ve škole cosi slyšel, ale neměl v úmyslu se přiznat, že si už dávno nepamatuje, co to bylo. Navlékl si kombinézu, urovnal si ji, aby mu pohodlně seděla, a zatáhl zip.

"Dobře." Tess zkontrolovala, jestli má zip na doraz. "Už jsi slyšel o beztlákovém stavu a o tom, jak ti může rozbourit žaludek. Může a taky rozbourí, ale po nějaké době si skoro každý zvykne. Týden nebo dva ve vesmíru, a už na to sotva pomyslíš."

Každopádně, tady na zemi se citlivost organismu na beztlákový stav nedá dost dobře testovat. Ale co se da testovat a co dnes testovat budeme, je odolnost vůči změnám směru a rychlosti. U každého člověka je to jiné a ve vesmíru právě tohle působí mnohem větší potíže než stav beztláku. Tak jdeme na to, vylez na ten žebřík."

Rick si pomyslel, že ví, o co tady půjde, a nezdálo se mu to jako něco, čeho by se měl bát. Absolvoval nejdívočejší jízdy, jaké městské zábavní parky na svých horských drahách nabízely, a všechny se mu strašně líbily. Podle Hosse Carlina a Screwa Savage byl Rick jako krysa. Pan Hamel jim kdysi řekl, že krysy nedokážou zvracet, což je důvod, proč jed na krysy ve školním sklepě účinkuje. Krysy spolknou otrávenou návnadu a ta v nich už zůstane.

Jenže i přesto bylo krys ve sklepech vždycky víc než dost.

Rick vyšplhal po krátkém žebříku a Tess za ním. "Polož předloktí na podničky," přikázala mu, "a uveleb se tak, aby se ti sedělo pohodlně. Kdybych ti ty popruhy utáhla moc, tak řekni. Musejí tě udržet na židli v každé poloze, ale nesmějí ani trochu tlačit. Páska kolem hlavy je pružná, takže se budeš moct předklonit, když budeš chtít."

Rick se usmál a opřel se, aby mu mohla připevnit kolem čela širokou pásku. "Sedí se tu perfektně. Nejlepší posezení, jaký jsem kdy měl. Připadám si tady jako král na trůnu."

Vrhla na něho zvláštní pohled a řekla: "Velká tíha spočívá na hlavě, která nosí korunu. Drž se pevně, veličenstvo. Já jdu spustit otáčení. Až budeš chtít zastavit, zavolej - uslyším tě."

Sestoupila z žebříčku, zvedla jej a vynesla z místnosti. Zavřela těsně přiléhající dveře. O několik vteřin později uviděl Rick její obličej v pozorovacím okénku vysoko na jedné ze stěn. Nemohl jí zamávat, ale věnoval jí široký úsměv.

Odpověděla mu kývnutím. Vzápětí uslyšel vrnění elektromotorů a židle se začala naklánět dozadu a doleva.

Postupně se pohyb zrychlil. Rick viděl, jak se pozorovací okénko, drážky v podlaze a rozstřikovač ve stropě otáčejí kolem něj. Říkal si, že je to jen další divoká jízda, za jakou by ještě před několika týdny vysolil pěkných pár peněz.

Zdi se mu míhaly před očima stále rychleji a k otáčení se přidal další prvek. Bylo to zvláštní nepravidelné trhání dopředu a dozadu, jako by se židle mohla nejen otáčet všemi směry, ale také se prudce posunovat mimo střed kruhů. Rick cítil, jak jím přitom smývá nová síla. Nějakou chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že to bude asi ten "odstředivý efekt", o kterém mluvila Tess Shawmová. Mnohem kratší dobu potřeboval k tomu, aby se rozhodl, že pocity, které v něm tato síla vyvolává, se mu vůbec nelíbí.

Strop, zdi a podlaha se proměnily v rozmazanou šmouhu. Už nedokázal určit, kde je nahoře a kde dole. Těžce polykal a najednou se mu chtělo říhnout. Udělal to a ústa se mu naplnila kyselou pachutí rajske omáčky. Před očima se mu objevil obraz hromady špaget, kterou spořádal. Zoufale se pokusil myslet na něco jiného.

Stačilo zařvat a test by skončil. Tess Shawmová mu to slíbila. Jediná věc, která ho zdržela, byla představa škodolibé radosti, kterou by tím způsobil Vidu Valdezovi.

Někdo Valdeze upozornil; on věděl, že se nemá moc najíst. To nebylo fér.

Fér nefér, Rick zjistil, že to dál už nevydrží. Hlava se mu strašlivě motala a židle, ke které byl připoután, se točila a trhala sebou ještě divoceji než dříve. Měl pocit, že se mu žaludek nejméně třikrát zvětšil a tlačí se směrem k jeho hrdlu.

Dost!

Rick otevřel ústa, aby vykřikl to slovo. Namísto zvuku z nich však vyrazil žlutooranžový proud zvratků. Dost! Zase žádný zvuk. Opřel se čelem do pružné pásky a zase se napřimil, ale pořád nebyl schopen mluvit. Když zavřel ústa, vylétly mu zvratky nosem. Jakmile ústa otevřel, zabránila mu další prudká vlna nevolnosti dýchat. Semkl víčka a v náhlém záchvatu slabosti zůstal viset v popruzích. S každou další křečí sílilo jeho přesvědčení, že tady umře. A pořád ještě nebyl schopen promluvit a ukončit své trápení.

Najednou jeho tvář zasáhl studený náraz. Otrásl se, otevřel oči - a zjistil, že sedí na židli, která se vodorovně otáčí a zpomaluje. Z rozstřikovače u stropu tryskala na něj a na celou místnost sprcha studené vody. Ze stěn a podlahy pozvolna mizely žluté a rudé cákanec jeho oběda.

Zaklonil hlavu a s rozkoší si nechal bičovat čelo studenou vodou. Třebaže mu oči říkaly, že židle už nehybně stojí, když je zavřel, byl si jist, že se stále točí kolem dokola. Pořád cítil závrat' a namáhavě lapal po dechu. Zvracel tak prudce, že měl žaludek a jícen jakoby rozdrásané. Ale i přesto to byl blažený pocit, jen tam tak sedět a vědět, že bez ohledu na to, v jakém je stavu, už to má za sebou.

Znovu zavřel oči. Tentokrát už bylo všechno v pořádku a nehybné. Zůstal klidně sedět, dokud neuslyšel otvírání dveří a rachot žebříku.

"Pořád se cítíš jako král?" Tess Shawmová k němu vystupovala po žebříku a v jejím výrazu bylo něco zvláštního.

Nejdřív si myslel, že se baví jeho neštěstím, ale pak si uvědomil, že to tak není. Poprvé se na něho usmívala, jako by byl lidskou bytostí a nejen předmětem testování. Uvolnila mu pravou ruku a on ji zvedl, aby si otřel vlhký obličej.

"Cítím se jako sračka."

"Ale vypadáš jako zblitek." Osvobodila mu z popruhů i druhou ruku a pak hlavu. Nakonec přišly na řadu nohy. "Máš ještě závrat'?" Jestli ano, můžeš tu zůstat, dokud to nepřejde. Není proč spěchat."

"Už ne - už je to dobrý. Ale řek bych, že jsem to celý pěkně zvorál."

Nechápavě se na něho zamračila. "Co zvorál?"

"Ten test. Vyblil jsem i to, co jsem nikdy nesněd."

"No jistě. Podívej se kolem sebe. Podívej se na sebe."

Rick spustil oči na svou mokrou kombinézu a pak se rozhlédl po místnosti. Všechny známky toho, že zvracel, zmizely.

"Proč si myslíš, že je to tu takhle zařízeno?" pokračovala Tess. "A proč si myslíš, že jsi dostal plastikovou kombinézu? Čekalo se od tebe, že se pobliješ. Každý se poblije, každá osoba, která tenhle test dělá a projde. Zvorat bys to mohl jedině tím, že bys na mě příliš brzy zavolał, ať to zastavím - tím bys ztratil úplně všechny body."

Ani nevíš, jak jsem tomu byl blízko. Kdyby žaludek nezvítězil nad mozkem, přesně tohle by se stalo.

"Takže to znamená, že jsem to zvládnul?" Rick opatrně vstal, aby zkusil, jestli se mu podaří udržet rovnováhu, a zjistil, že ano. Položil nohu na širokou příčel žebříku.

"Víc než zvládl." Zaváhala, jako by si nebyla jista, jestli má mluvit dál, ale pak pokračovala: "Můžu ti to říct rovnou, protože vzhledem ke zdejší šuškaně by seš to stejně dozvěděl nejpozději do zítřka. Vydržel jsi dýl než kdokoli jiný v celé téhle skupině. Musíš mít žaludek ze železa. V tomhle testu jsi uspěl nejlíp ze všech. Jsi opravdu král."

Král. Jasně. Rick se vůbec necítil královsky, když na přece jen trochu nejistých nohou odcházel pryč. Za chvíli bude svačina a on neměl na jídlo ani pomyšlení.

Namísto do jídelny zamířil do společné ložnice a s potěšením zjistil, že je opuštěná. Lehl si na postel a zavřel oči. Když se probudil, myslel si, že spal jen několik minut, ale ve skutečnosti uplynula skoro hodina. Prázdný žaludek se mu

bolestně svíral hlady.

Vydal se do jídelny rozhodnut nikomu neprozradit, co se mu přihodilo při testu. Ale bylo to zbytečné. Jakmile vstoupil do napůl zaplněné místnosti, přivítal ho Chick Teazle hlasitým: "Hej, dívejte, kdo přišel! Král Zblitek."

Takže šuška opravdu fungovala - a Tess Shawmová musela být její součástí. Nikdo jiný nemohl vědět, co Rick říkal o tom, že se cítí jako král.

Kývl na Teazlea a beze slova si vzal táč. Pokud věděli, co říkal, musejí taky vědět, že dopadl lépe než všichni ostatní, A teď, i kdyby ho to mělo zabít, se pořádně nadlábně.

K jídlu byl hustý hovězí guláš. První tři lžíce chutnaly kysele a mastně, a jakmile je Rick spolkl, cítil, jak se mu žaludek varovně zavlnil. Rozhodl se, že se tím nenechá odradit. Když nesl k ústům čtvrtou lžici, objevil se ve dveřích Vido Valdez.

Vido kráčet opatrně na nohou, které jakoby si nebyly jisty, jestli se dotýkají podlahy. Jeho vždy temná tvář měla nyní žlutozelený nádech.

Rick jakoby jemu na pozdrav pozvedl lžici plnou klišovitě hnědé omáčky, ponechal ji chvíli ve vzduchu a pak si ji pomalu vsunul do úst. Bylo skutečně příjemné vidět, jak se ve Vidově tváři postupně zračí vztek, nenávisť, úlek a záchvat nevolnosti. Přitiskl si ruku k ústům, otočil se a zmizel za dveřmi.

Rick klidně přezvykoval. Najednou všechno chutnalo o sto procent lépe.

Pomsta je pokrm, který se má podávat studený. Ale sníst ho horký je taky v pořádku, pokud to je třeba hovězí guláš a s každou další lžicí nabývá tvůj úhlavní nepřítel stále zelenějšího odstínu.

* * *

Testy trvaly celou věčnost a pak najednou bylo po nich. Neúspěšní kandidáti zmizeli jednoho večera ještě dříve, než byly oznámeny výsledky. Nikdo neměl příležitost si stěžovat, škodolibě se radovat nebo vyjadřovat účast. Dvaceti úspěšným bylo následujícího rána prostě řečeno, že odcestují do vesmíru, kde proběhnou další testy a výcvik.

Celkové pořadí nebylo zveřejněno, ale jako vždycky se je všichni dozvěděli. Nejlepším ze všech se ukázal tlučhuba Chick Teazle. Nebylo však k čemu gratulovat, protože nyní všem připadal ještě protivnější než předtím. Vido Valdez a Rick Luban, kteří soupeřili více jeden s druhým než s ostatními, skončili s naprosto stejným výsledkem. Žádný z nich tedy neměl příležitost jásat. Výraz ve Vidově temné tváři hrozil, že jejich boj rozhodnou pěsti. Alice Kleinová, která na konci vypadal ještě bledší a hubenější než na začátku, se také dostala mezi dvacítku postupujících. Jak to dokázala, zůstalo Rickovi záhadou - věděl určitě, že není ani zpoloviny tak silná jako on, a nezdálo se ani, že by byla příliš rychlá nebo měla dobrou koordinaci.

"Musela dostat do postele některýho ze zkoušejících," řekl Chick Teazle, když se díval na elektronickou tabuli se seznamem úspěšných, a vyprskl smíchy. Alice na něho hleděla širokýma šedýma očima, za nimiž se honily nečitelné myšlenky.

* * *

Ještě jednou se absolventům dostalo důkazu, že První těžební nemá čas. Večer proběhne oslava - "Co je to za oslavu, když tam není chlast a drogy?" zabručel Valdez - a den nato vyrazí na cestu.

Všech dvacet pojede společně na vesmírné letiště White Sands. Tam prvních deset nasedne do osobního miniraketoplánu, který je dopraví na orbitální stanici. Zbývajících deset se k nim připojí za osmačtyřicet hodin, až se pro ně raketoplán vrátí.

Doktor Alonzo Bretherton, který v průběhu testů sotva promluvil, se k nim posledního večera připojil a zrušil to, co už začínali považovat za přísahu mlčení,

"Možná máte nějaké otázky," řekl. "Pokud ano, můžete se ptát a já vám odpovím."

Co se týkalo Ricka, měl v téhle věci jasno. Tohle pravidlo se naučil už dávno: Hřebík, který vyčnívá, si říká o ránu kladivem. Nikdo, kdo má všech pět pohromadě, na sebe nebude upozorňovat otázkami.

Ostatní patrně dostali tutéž lekci, protože se rozhostilo dlouhé ticho. Nakonec je přerušila dívka, kterou Rick už dávno považoval za trochu ujetou. Byla malá, snědá, hezky zaoblená, měla obrovské hnědé oči a nedokázala chvíli posedět nebo být zticha. Jmenovala se Suzie Roy Cruseová, ale všichni ji říkali Opička. Šla o ní fáma, že ji vyrazili ze školy proto, že poskytovala sexuální služby - přímo na její půdě. Dalo se předpokládat, že bude permanentně nadřzená, ale Rick byl všemi těmi testy tak vyčerpan, že se o štěstí u ní ani nepokoušel.

"Ano - Suzie?" řekl Bretherton, když se zavrtěla a zvedla ruku. Rick si byl jist, že ji málem oslovil Opičko. Pokud to i ve zbytku První těžební chodí stejně jako na tomhle místě, je pro ně "tajemství" neznámé slovo.

Po tom, co dala Opička najevo, že chce mluvit, najednou vypadala, jako by usoudila, že to nebyl nejlepší nápad.

"Chceš se zeptat na První těžební a na to, co budete dělat ve vesmíru," napovídal jí Bretherton.

"Ne." A když se všichni zasmáli, Opička pokračovala: "Chci se zeptat, ale ne na vesmír. Chci se zeptat na to, co je tady."

"Pokusím se ti odpovědět nejlépe, jak budu umět."

"Jak to, že mají kluci a holky oddělený ložnice? A zakazujete vycházky a bijete lidi. Jedna ze zdravotnic mi včera vrazila facku jenom kvůli tomu, co jsem řekla. To je protizákonný! Já vím, že jsme podepsali smlouvu, ve které se říká, že jste teď jako naši rodiče, ale ani rodiče nesmějí dělat takovýhle věci. Mohla bych se s váma soudit, stejně jako s nimi."

"A máš to v úmyslu?"

"Nó-o. To nevím. Ale mohla bych."

"Ušetřím ti čas a námahu. Kdybys to udělala, prohrála bys."

"Mám pořád své práva. Ty se podpisem neztratily."

"Samozřejmě že je máš a samozřejmě se neztratily." Bretherton si promnul přeražený nos a najednou víc než kdykoli předtím vypadal jako pouliční rváč. "Ale zdá se, že nevíš, na jakém místě se nacházíš. Může někdo Opičku vysvětlit,

kde se nachází?"

Zavládlo další ticho, v němž se všichni ohlíželi jeden po druhém.

"Jsme ve zdravotnickém zařízení První těžební v Novém Mexiku," řekl nakonec Chick Teazle. "Tak to aspoň stojí venku na ceduli."

"A je to pravda. Ale náš pozemek jsme si pronajali od někoho jiného. Tato země patří svrchovanému národu Apačů-Meskalerů. Ty, Opičko, stejně jako já a všichni ostatní, spadáš pod vládu tohoto národa, pokud tady jsi. Jejich zákony a občanská práva nejsou stejné jako ty, na jaké jsi zvyklá, ale některé z nich nám velice vyhovují. Například rodičovská autorita. -Tess Shawmová měla nezpochybnitelné právo tě proplesknout, když jsi jí včera řekla, že má skvělé kozy a že by z ní byla super šlapka. Máš štěstí, že udělala jenom tohle."

Opička na něho zírala s otevřenými ústy. Rick cítil, že jeho podezření se potvrzuje. Tady neexistují žádná tajemství, a tím pádem taky žádné soukromí. Všude musejí mít skryté kamery, malé a dobře schované, aby je nikdo nemohl najít a rozmlátit jako ty ve škole. Tohle místo bylo jako vězení - horší než vězení! Ve vězení by si nikdo nedovolil uhodit vězně, protože by se nestačil ani otočit a už by měl na krku aspoň deset obvinění a smečku právníků. Čím dřív odtud Rick vypadne, tím líp.

"Má ještě někdo jiný nějakou otázku?" zeptal se Bretherton s úsměvem na rozbrázděné tváři. "Žádné otázky? A stížnosti? Dobře, tak se běžte věnovat zábavě. Obávám se, že si pak hodně dlouho žádnou neužijete."

Pokynul rukou směrem k dlouhému stolu u zdi plnému jídla a pití a sám k němu vykročil. Rick odhadl množství jídla a počet zúčastněných a rozhodl se. Když si odskočí, zbude na něho po návratu pořád dost a u stolu už nebude taková tláčenice.

Vyrazil na opačnou stranu než všichni ostatní, vyšel ze sálu a vydal se bíle omítnutou chodbou kolem společné ložnice do umývárny. Když z ní po půlminutě vyšel, uslyšel zpoza rohu smích. Zábava začala brzy. Spěchal chodbou zpátky, ale najednou ze dveří ložnice kdosi vyšel, popadl ho za rameno, vtáhl dovnitř a mrštil jím o zeď.

"Nějakej spěch?" řekl drsný hlas.

Byl to Vido Valdez. Rick se přikrčil do obranného postoje.

"Žádný bitky, když běžeš testy," pokračoval Vido. "Ale teď už neběžeš. Čas, abysme si my dva trochu popovídali, a tady na to budem mít dost klidu."

Stál před Rickem s pozvednutými rukama zaťatými v pěsti. Rick, který měl příležitost Valdeze vidět při testech, věděl, že je rychlý. A taky o pár palců vyšší, má větší dosah a váží o dobrých třicet, čtyřicet liber víc. Rick předpokládal, že zkušeností z pouličních rvaček má nejmíň stejně jako on sám.

Jediná dobrá zpráva byla, že v prostorách První těžební se netrpěly nože ani žádné jiné zbraně. Tohle bude čistý boj na pěsti - nebo kopy.

Když se na něho Vido vrhl, opřel se Rick zády o zeď a vykopl pravou nohou obutou v těžké botě. Mířil na Valdezova varlata, ale černý mladík uskočil a hmatl mu po noze. Skoro ji chytil. Jediný způsob, jakým mu v tom Rick mohl zabránit, bylo sklonit se, odrazit se od zdi a narazit hlavou do Valdezovy hrudi. Otřel se temenem o jeho bradu, ale nebyl to čistý zásah. Uslyšel heknutí a věděl, že nenapáchal příliš mnoho škody. To se potvrdilo vzápětí, když ho Valdez jednou rukou od sebe odstrčil a druhou ho udeřil ze strany do hlavy.

Rick odskočil z jeho dosahu. Zvonilo mu v uchu. Teď už najisto věděl to, co si předtím jen myslel: že v hrubé síle se Valdezovi nemůže rovnat.

Valdez se k němu opět blížil, mírně nahnbený, aby si chránil hlavu a varlata. Rick mu zkusil vrazit prsty do očí, ale podařilo se mu jen skoro si je zlomit o Vidovu tvrdou lebku, když větší mladík uhnul hlavou. Jeho zvedáku na bradu se vyhnul, ale v příští vteřině obdržel úder druhou rukou do druhého ucha. Na chvílku se mu rozostřil zrak. Jediný způsob, jak zařídít, aby ho Valdez znovu neudeřil, byl jít tělo na tělo.

Sevřel Valdeze a snažil se ho praštit hlavou nebo kopnout. On se ho zároveň pokoušel zasáhnout kolenem do varlat. Zapletly se jim nohy a oba ztratili rovnováhu. V těsném objetí padli na podlahu ložnice. Rick se hlavou taktak vyhnul pevné kovové noze jedné z postelí, ale dopadl na Vída.

Uslyšel, jak z jeho plic prudce vylétl vzduch. Pokusil se o úder na solar plexus, ale byl příliš blízko a nedokázal vložit do rány dostatek síly. A pak ho Valdez uvěznil v medvědí sevření a otočil se, takže se Rick ocitl pod ním. Vyvinul veškeré úsilí, aby se dostal zpátky nahoru, a tak se začali válet po podlaze, dokud se nedokutáleli ke stěně.

Rick byl ten, kdo měl smůlu. Ve chvíli, kdy se zarazili o zeď, byl nahoře, což znamenalo, že se praštil do hlavy tak silně, až se mu zajiskřilo před očima a povolil sevření paží. V příštím okamžiku ležel na zádech v úhlu mezi stěnou a podlahou a levou ruku měl uvězněnou pod sebou.

Valdez mu seděl na hrudi. Nejdřív mu dal pořádnou facku a pak si odřel klouby o zeď, když se ho pokusil udeřit pěstí. Zaklel a popadl Ricka za krk. Jeho palce se mu zaryly do hrdla. Rick se zmítal a škubal sebou, ale Valdez byl příliš těžký a příliš dobře usazený. Rick ho nedokázal shodit.

Sípal a hekal, ale dýchat bylo pořád těžší a pak už nemožné. Zaťal prsty do Valdezových zápěstí, ale nepodařilo se mu s nimi pohnout. Síla ho opouštěla, zatímco Vido svíral jeho hrdlo stále pevněji. Jeho váha drtila Rickovi hrud'. V dalších dvaceti vteřinách se stal jen temným obrysem, který ho nepřestával nemilosrdně škrtit.

A pak byl najednou pryč. Rick vzhledl vypoulenýma očima a uviděl, jak se nad ním tyčí další, ještě větší stín. Když se dlouze a zmučeně nadechl, všiml si, že se Vido nepohodlně hrbí s jednou paží zkroucenou za zády v polovičním nelsonu. Sykal bolestí.

"Myslím, že tohle by stačilo," ozval se veselý hlas. K Rickovi se natáhla mohutná paže. "Na, chyt' se mě. Jsi v pořádku?"

Rick nebyl ani zdaleka v pořádku - ale doktoru Brethertonovi to přiznat nemínil a Vídu Valdezovi už vůbec ne. "Jo - jsem dobrej. Jen - nemůžu popadnout dech. Asi ještě nejsem - ve špičkové kondici." Urovnal si šaty.

"Fajn." Bretherton držel znehybněného Vido očividně bez námahy. Teď ho pustil a Vido zamručel úlevou. "Takže se všichni tři hezky vrátíme k ostatním. Ale ještě jedna věc, a platí to pro oba. Užili jste si své zábavy, takže žádné další pokračování,"

"Kdo vám řekl, co se děje?" zeptal se Vido. Hladil si bradu, která mu už začala otékat. Rick usoudil, že se nic nestane, když si i on ohmatá bolavé hrdlo a uši.

"Nikdo," odpověděl Bretherton. "Čekal jsem, že k tomu dojde. Hned jak jsem vás dva poprvé uviděl, jsem věděl, že si jednou vjedete do vlasů. Jsem rád, že jste se udrželi na uzdě, dokud neskončily testy. Byla by škoda vás vyhodit. Ale musel bych to udělat. Nemá smysl stanovovat pravidla a pak se jimi neřídít. Ale zkuste to ještě jednou, a jste minulostí,"

"Takže vy nás - nevyrazíte?" zasípal Rick.

"Kvůli troše zábavy? Jistěže ne. Co by to bylo za večírek bez malé rvačky?" Bretherton zamířil ke dveřím ložnice.

"Musím se tam vrátit. A vy taky, ale napřed se trochu vydýchejte. Pořád tam bude ještě spousta jídla, až přijдете. Ale pamatujte si: tohle skončilo."

A byl pryč. Rick a Valdez se navzájem obezřetně pozorovali. Doktor Bretherton už v ložnici nebyl, ale jeho přítomnost jakoby se v ní stále vznášela.

"Asi bysme se tam měli vrátit," zamumlal Rick nakonec.

"Jo. Asi jo."

Oba zároveň vykročili ke dveřím a společně do nich vešli. Ani jeden nebyl ochoten ustoupit tomu druhému. Otočili se a hleděli si navzájem do očí, zatímco se protlačovali do chodby.

Vido zvedl pěst, ale pak ji spustil k boku. "Tentokrát jsi vyklouzl, Lubane. Zachránil ti tu tvoji chlupatou prdel a ty to víš. Nejsem tak blbej, abych se po tom, co nám řekl doktor, do něčeho pouštěl. Ale jedno si zapamatuj, ksichtě."

Zvedl ruku, aby si promnul zarudlé levé oko. "Neskončilo to. Nic neskončilo, dokud já neřeknu, že to skončilo."

KAPITOLA PÁTÁ

Týdny duševně i tělesně vyčerpávajících testů a nepohodlí, které je doprovázelo, se náhle spojily a smrštily do jediné a poslední minuty.

Rick už byl připoután ke svému sedadlu více než hodinu. Vedle něj seděla Deedee Maová, další z nováčků u První těžební. Stejně jako on byla v šestnácti vyhozena ze školy, ale jak během hodinového rozhovoru zjistil, jinak neměli skoro nic společného. Ona a tucet dalších rekrutů přicestovali na vesmírné letiště White Sands z východopobřežního zdravotnického testovacího zařízení První těžební, aby se zde připojili k Rickově skupině. Byla velká, hluchá a sebejistá, přesně ten druh agresivní ženy, jaký nesnášel. Vlastně hned od prvních vět, které si spolu vyměnili, se hádali. Ale s tím, jak se blížil start miniraketoplánu, oba pomalu utichli. Poslední čtvrt hodinu už neřekli ani slovo.

Ticho Rickovi vyhovovalo. Nechtěl mluvit s nikým. Nedokázal odtrhnout oči od měnicích se číslic na displeji. Šedesát dva, šedesát jedna. Uvnitř lodi začala kvílet siréna. Jen jedna minuta do startu.

Rozumem chápal, že cestování jednostupňovým vesmírným plavidlem na oběžnou dráhu není o mnoho nebezpečnější než jezdit po městě osobní dopravou. Tak proč svírá podničky svého sedadla tak silně?

Ozval se podivný vrnivý zvuk a kovová podlaha pod

Rickovým nohama začala jemně vibrovat. To znamenalo, že bylo spuštěno napájení laserů. Poklop pod raketoplánem se otevřel, aby odhalil ablativní vrstvy.

Rick se pokusil soustředit na věcné záležitosti. Nejnepohodlnější bude první minuta. V té době totiž bude on, Deedee a osmáct zbylých frekventantů na palubě cítit největší přetížení. Pak budou pozemní lasery vypnuty a spuštěn palubní nukleární pohon. Přetížení klesne na dvě g.

Tricet dva, tricet jedna, tricet...

Zpovzdálí zněly tlumené hlasy: pozemní obsluha lodi, pouhá trojice lidí. Jejich úkoly byly Rickovi vysvětleny v rámci instruktáže "poučeného souhlasu".

Číslice na displeji před ním se najednou střídaly pomaleji, jako by mezi dvěma sekundami uběhla celá minuta. Než se sem dostal, byl Rick přesvědčen, že si na cestu do vesmíru bude muset obléknout kosmický skafandr. První instruktáž ve White Sands mu ukázala, že to byla hloupá představa, stejně nesmyslná, jako kdyby pasažéři v letadlech museli nosit na zádech padák. Rick měl na sobě stejný neformální stejnokroj, skládající se z modré košile a kalhot, jaký ho provázel od prvního okamžiku, kdy dorazil do Nového Mexika na testy.

Dvacet, devatenáct, osmnáct...

Skoro tak bezpečné jako osobní doprava, říkali při instruktáži. Ale sdělovací prostředky denně přinášely zprávy o strašlivých haváriích. Dopravní prostředek, ve kterém nyní seděl, vypadal mnohem zranitelněji než pozemní vozidlo. Může selhat napájení laserů; nezapne se nukleární pohon; nebo se ve správném okamžiku nevypne a loď i s cestujícími zmizí v hlubinách vesmíru. Od havárie na zemi můžeš odejít po svých. Ale odešel někdy někdo po svých od havárie raketoplánu? A takové havárie byly, to věděl určitě.

Rick se pokusil proti těmto myšlenkám obrnit. Nepodařilo se mu to. Skoro se lekl, když na stehně najednou ucítil ruku. Během startu mají být paže a ruce položeny na polstrovaných podničkách. Rick otočil hlavu. Deedee Maová hleděla přímo před sebe. Nažloutlou tvář s vysokými lícními kostmi měla podivně bledou a staženou, ale její prsty třely a svíraly jeho nohu.

"Chceš si to rozdat, až budem na přestupní stanici?" Mohla mluvit jediné k němu, ale on sotva slyšel její hlas nebo viděl pohybovat se její rty. "Viš, v beztláku. Prý je to něco úžasnýho."

Tohle byl nejhorší možný okamžik na sexuální návrhy. Dokonce i kdyby Deedee dobře znal, dokonce i kdyby se mu líbila, byl Rick příliš nervózní, než aby cítil vzrušení.

Ale rozhodně neměl v úmyslu přiznat se jí nebo komukoli jinému, co vlastně cítí.

"Jasně." Jeho hlas zněl jako hlas starce. Odkáshal si. "Jasně." Nic dalšího už říct nedokázal.

Dvanáct, jedenáct, deset...

"Budů v ka-kabině dva-dva -" Deedeeiny prsty na jeho stehně se třásly. "Kabině dva-dvacet osum."

Pět, čtyři, tři...

"Pane Bože -"

Její ruka se roztřásla ještě víc. Strachem, ne vášní. Rick pocítil nečekaný soucit. Deedee hledala rozptýlení, něco, co by jí pomohlo překonat první vteřiny po startu.

"Loď připravena," řekl člen posádky.

"Zrcadla volná."

Dva, jedna...

Něco, co by pomohlo. A on potřeboval rozptýlení stejně jako ona.

Nula.

"Start."

Když se mu před očima mihla poslední číslice, porušil Rick pravidla taky. Zvedl paži z polstrovaná podničky, položil dlaň na Deedeeinu ruku a poplácal ji.

Během půl sekundy zjistil, že udělal největší chybu století. Loď odstartovala. Deedeeina a jeho vlastní ruka byly nejednou jako svařené dohromady a stlačeny silou zrychlení většího než pět g. Seděl tak, že měl kolena trochu výše, a jejich spojené ruce se začaly pomaličku sunout směrem k jeho klínu.

Rick zasténal bolestí. Pokud se ta strašlivá váha dostane až k jeho trupu, stane se z něho eunuch. Pokusil se zvednout paži, ale byla jako z olova. Nedokázal zdvihnout vlastní ruku, natož Deedeeinu. Všechno, na co se zmohl, bylo s nadlidským úsilím trhnout oběma jejich rukama o pár palců níže a držet je tam.

Tlak a bolest byly nesnesitelné. Na stehně mu spočívalo celé Deedeeino předloktí. Přímě cítil, jak se mu dělají modřiny.

Tiše seděl, potil se a odolával tlaku, až náhle bez varování všechna váha zmizela. Žaludek se mu odpoutal od svého místa a začal se tlačit vzhůru do jeho hrdla, ale než mohl začít zvracet, byl opět vtisknut do sedadla. Tentokrát se tlak dal vydržet. Bylo to přetížení dvou g nukleárního pohonu, ale v porovnání s laserovým startem mu to připadalo jako nic.

Rick zvedl ruku z Deedeeiny, zavřel oči a uvolnil se. Vzápětí se ruka z jeho stehna stáhla.

"Lubane. Jmenuješ se tak, že?"

"Hmm?" Otevřel oči a podíval se na ni. Tvář Deedee Maové byla stále bledá, ale teď se v ní zračil bojovný výraz.

"Ne aby sis něco myslel, Lubane."

"Jako co?"

"No, třeba o tom, co jsem říkala před startem."

"Já si nic nemyslím."

"Víš, prostě jsem jen udržovala konverzaci."

Tohle Rick nemohl nechat jen tak. "Hovno! Byla jsi zelená strachy. Měla by sis změnit jméno z Deedee na Bée-bée."

Málem ses rozbředla jak malý děčko."

"Než s tebou, to už je příjemnější šukat s ropuchou."

"Už jsi to s ní zkoušela, co? Chudák ropucha."

Natáhla se a popadla ho za paži. "Poslouchej, jestli to chceš na stanici rozkecat, je mi to fuk. Takových přiblblých pitomečku, jako jsi ty, jsem už spořádala -"

Odmlčela se. Jednotvárný řev pod nimi umkl. Najednou se ocitli v beztížném stavu a v hrobovém tichu se vznášeli vzhůru. Rick opět pocítil, jak mu žaludek stoupá do krku.

"- spořádala k snídá-" Deedee nedomluvila. Vytřeštila hnědé oči a pevně sevřela ústa. Odvrátila se od Ricka, sáhla před sebe a snažila se vydržet tak dlouho, dokud se jí nepodařilo nasadit sací masku.

Rick zařal zuby a znovu zavřel oči. Přál si, aby mohl taky zavřít uši. Pokud Deedee opravdu posnídala nějaké přibblé pitomečky, dobývali se spolu se všim ostatním zpátky na svět; a podle zvuku se Deedee právě dostávala do ráže. Rick se na to nechtěl dívat.

Nezdálo se, že by sex v beztíži - nebo rvačka nebo cokoli jiného kromě možné smrti - patřil k věcem, které Ricka a Deedee Maovou v nejbližší budoucnosti očekávaly.

* * *

Rick se už dozvěděl pár věcí o operacích První těžební, ale neměl žádný tmel, pomocí kterého by útržky informací slepil dohromady. Z krátkých instrukcí ve zdravotnickém zařízení a White Sands například věděl, že koncese na komerční těžbu v Pásu uvízla na dlouhou dobu v debatách Rady národů. Tato patová situace trvala až do doby, kdy mezinárodní (a mnohojazyčné) těžební úsilí samotné Rady skončilo katastrofou, v níž došlo k úplné ztrátě zařízení i personálu.

V tom okamžiku byla najednou komerční těžba v Pásu povolena - a vítána. Rada usoudila, že se tam nedá přijít k zisku, přestože byla více než ochotně připravena přijímat licenční poplatky. Proto byla velmi překvapena, když se prototyp dolu a rafinerie První těžební ukázal být ziskový. V následujících šestnácti letech prováděla společnost těžební a rafinérské operace na osmatřiceti asteroidech Pásu.

Tohle všechno Rick věděl. Už když dělal u První těžební úvodní testy, řekla mu žena, která s ním tehdy mluvila, že se nachází na místě s názvem KD-2 a translunární dráze. Ale ve škole ho astronomie ani trochu nezajímala, takže neznal rozdíl mezi translunární a cislunární nebo nízkoorbitální a vysokoorbitální drahou. A co se týkalo pásů, dával přednost výzkumu pásů cudnosti než pásů asteroidů.

Ricka nenapadlo spojit si věci, které slyšel, dokud se translunární přepravní loď, která ho společně s jednatřiceti

ostatními frekventanty odvážela z přestupní stanice na nízké oběžné dráze kolem Země, neocitla natolik blízko, že mohl KD-2 uvidět na vlastní oči.

Očekával nějakou hladkou konstrukci s čistými tvary. Namísto toho zjistil, že se jejich loď přibližuje k obrovskému nepravidelnému kusu černé skály.

"Tohle?" Rick hovořil k Deedee stojící mezi ním a Jiggerem Taitem, těžařem společnosti, který se spolu s frekventanty vracel z cesty na Zemi. "Tohle přece nemůže být výcvikový středisko."

V průběhu dvou dnů po startu ze Země udržovali Rick a Deedee cosi jako ozbrojené příměří. Loď, přestupní stanice a zařízení v jídelním prostoru je nutily být většinu času spolu, ale ani jeden z nich si nebyl tak jist svým vědomostmi nebo odolností žaludku, aby si troufl prosazovat svou nadřazenost. A tak to byl Jigger, rozložitý muž s železným žaludkem, nedotčený účinky stavu beztlíže a očividně všestranně sebejistý, kdo povytáhl bledé obočí, pohrdavě si odfrkl a řekl: "Copak vy děcka nevíte vůbec nic? Tamhleto je KD-2 - komerční důl číslo dvě."

"Ale já jsem si myslel, že všechny doly jsou na Pásu."

"Taky že jsou. Ale tenhle už byl vytěžen. Když bylo železo a siderofilní kovy - to znamená nikl, platina a iridium - vyčerpány, zapřáhli jej za tažnou raketu, přestěhovali sem a udělali z něj centrální výcvikové středisko společnosti."

"Tohle si z žádných instrukcí nepamatuju." Rick se tázavě podíval na Deedee, která zavrtěla hlavou.

"Ani já ne."

"Potom jste na svých čtečkách nepoužili odkazovník."

"Neříkali nám, že ho máme použít."

Jigger si znovu odfrkl. "Jasně že neříkali. Ale já vám dám zadarmo jednu radu, ke které jsem se těžce dopracoval, když jsem byl sám ve výcviku: Jestli budete dělat jenom to, co vám řeknou, budete mít u První těžební brzy velké potíže."

Jigger se zvedl ze svého sedadla. V beztlížném stavu se pohyboval plynule a naprosto nenuceně. "Tak fajn, děcka.

Radši se přikurtujte. Za chvíli budem přistávat. Ale než si sednete, podívejte se ještě na tohle."

Ukázal ven, ale ne na KD-2. Rick nejprve neviděl nic kromě třpyticích se hvězd, ale usilovně mhouřil oči a nakonec si ve směru, kam Jigger Tait ukazoval, všiml něčeho podobného tenké modré jehličce.

"Co je to?" zeptala se Deedee. "Kometa?"

"Ne, takové štěstí nemáme. Tohle je konkurence. Dobře se podívejte a doufejte, že takových podobných moc nevidíte."

"To je loď!" vykřikl Rick. "Že jo?"

"Je. Ale ne naše, to se da poznat podle pohonu. Oni používají pulzní fúzi, my kontinuální. Takže jejich loď nemá souvislý pás zplodin. Jestli chcete cestovat drsně, nastupte do jednoho z těch vozítek - zrychlení, které se co deset vteřin mění z nula na dvě g a zpátky."

"Co tím chcete říct, ne naše?" zeptala se Deedee.

"To, co jsem řekl. Je to loď Průkopnické těžební a rafinérské."

"Či?"

"Panebože! Copak vám opravdu neřekli vůbec nic?" Jigger se na ně zamračil. "Průkopnická těžební a rafinérská.

Založena sedm let po První. Jsou draví, rychle se rozvíjejí. Tahle je na zpáteční cestě z Pásu. To jste si vážně mysleli, že tady máme nějaký zatracený monopol?"

"Nikdo nikdy o žádný Průkopnický těžební nemluvil," řekla Deedee obranně a podívala se na Ricka, aby její slova potvrdil. Přikývl.

"No, tak budou," odpověděl Tait. "Možná jste to neměli slyšet právě ode mě, ale dříve nebo později to stejně zjistíte.

Průkopnická dělá našemu vedení opravdu těžkou hlavu. Už dosáhli na Pásu několika velkých úspěchů; dostali se k bohatému asteroidu a zabrali jej dřív než my - i když jej původně našli naši prospektoři a měli jsme na něj nárok. Věřte mi, v Průkopnické nejsou žádní žabaři. Financuje je Pacifická pobřežní a hrajou fakt tvrdě. Uvidíte."

Odplul směrem k zadní části lodi. Rick a Deedee zůstali u okna o pár vteřin déle a hleděli na téměř neznatelné smítko konkurence První těžební. Ale pak obrátili pozornost zpět k cíli své cesty. KD-2 se jim pro jejich bezprostřední budoucnost zdál být "mnohem důležitější než Průkopnická těžební.

Ted, když byli blíže, mohli vidět skutečnou velikost výcvikového asteroidu. Každá z bublin připomínajících bradavice, které planetoid pokrývaly, byla ve skutečnosti počátkem důlní chodby o průměru tři až deset metrů. Celý objekt musel být prošpikován tunely. KD-2 vypadal spíš jako svět sám pro sebe než jako výcvikové zařízení.

Začala kvílet známá siréna. Za šedesát sekund přistanou. Rick se vydal na své místo jako první a pokoušel se přitom napodobit sebejistý pohyb Jiggera Taita. Nedokázal to. Po několika vteřinách bezúspěšného škrábání rukama a nohama mu nezbylo než použít opěradla sedadel jako úchyty. Přesvědčen, že ho Deedee zezadu sleduje a směje se, otočil hlavu. Právě narazila do stěny a se zoufalým výrazem ve tváři se obracela nohama vzhůru. Vrátil se a pomohl jí dostat se na její sedadlo.

Na beztlíži je zvláštní jedna věc, přemýšlel Rick, když dorazili na KD-2 a absolvovali přistání, vyrovnání tlaku a vylození: přestaneš se smát druhým - protože nikdy nevíš, kdy se stane tobě, že ze sebe uděláš šaška. Když opouštěl tlakový dok, otočil se a skrz průhlednou kopuli se podíval na Zemi. Visela nad ním dvakrát větší než měsíc v úplňku. Zůstal stát a dlouho se na ni díval. Někde na té kouli byla jeho škola se Screwem, Hossem, Juanitou a Jackii, s panem Hamelem a panem Preebanem a ředitelkou Rigdenovou. Někde tam byla i jeho matka a Mick, kteří si užívají života za peníze První těžební - pokud už je všechny neutratili. Někde tam byl doktor Bretherton a Tess Shawmová, kteří teď dostali do rukou další várku rekrutů a do úmru je testují.

Ti všichni byli na té vzdálené modrošedé kouli, všichni neviditelní, tak blízko jeden druhému, ale od něho vzdáleni sedm set tisíc kilometrů.

Připadalo mu to jako sedm tisíc milionů.

KAPITOLA ŠESTÁ

"Dovolte, abych se vám představil," Muž byl podsaditý, proplešatělý, měl masité tváře a povolenou kůži na čelistech. "Jsem Krocan Gossage, velitel výcvikového programu na KD-2. Můžete mě považovat za zdejšího ředitele - hlavního učitele. Vy to ještě nevíte, ale já jsem ta nejlepší věc, jaká vás kdy potkala."

Rick se posadil až dozadu. Teď natahoval krk, aby lépe viděl. Muž stojící před skupinou nováčků byl namísto do standardní košile a kalhot oblečen do černé vesty a džinsů. Výhružně se na všechny mračil, ale v očích mu jiskřilo. Skupinou proběhla vlna šepotu a on na ni zareagoval.

"Slyšeli jste mě, zlatíčko? Nejlepší věc. Takže jestli máte něco na srdci, ven s tím."

Nikdo nepromluvil.

"Ty, zlatíčko," Gossage ukázal na dívku v první řadě. "Viděl jsem, jak se ti pohybují rty, ale neslyšel jsem tě. Nemusíš šeptat. Pověz to nám všem."

"Neříkejte mi zlatíčko!" Byla to Deedee, což Ricka nijak nepřekvapilo. "To nesmíte."

"Nesmím?" Gossage se usmíval, ale krk a čelisti měl rudé jako krocaní lalok. Najednou bylo jasné, jak přišel ke své přezdívce. "Proč ne?"

"Protože je to ponižující a urážlivý. A taky sexuálně diskriminační. Jestli to uděláte ještě jednou, dám to k soudu." Deedee se odmlčela.

"Myslíš, jako že na mě podáš žalobu?" Gossage se znovu usmál, tentokrát neočekávaně přátelsky. "Zlatíčko, to slovo je hudbou v mých uších. Dokazuje, že jsme sem na KD-2 dostali opravdu nevinnou novou krev, což mě dovádí k tomu, co teď chci vám všem říct. Ujasníme si hned na začátku pár věcí. Za prvé, zapomeňte na řeči o sexuální diskriminaci. Každému říkám zlatíčko. Tobě, tomu mladíkovi vedle tebe" - to byl Chick Teazle - "i tomu tam vzadu, co se tak idiotsky kření."

Gossage se díval přímo na Ricka. Rick se přestal usmívat. Viděl, jak se Vido Valdez otočil a posměšně ušklíbl. Vedle Vída na Ricka a skrze něho hleděla Alice Kleinová.

"Co se mě týče," pokračoval Gossage, "jste všichni zlatíčko, dokud nedokážete, že je tomu jinak. A jestli mě chcete žalovat, hodně štěstí. Tady nejste na Zemi, kde žaluje každý každého. Tady za Měsícem máme jen dva právníky a ti jsou až po uši zahrabaní v povoleních na kvóty těžby a daňových zákonících. Pokud si můžete dovolit zaplatit jejich čas, nepatříte sem. A kdyby se vám podařilo zahájit soudní řízení, prohrajete z důvodů, ke kterým dojdeme za minutku. Tak mi pověz, co máš za problém. Byla jsi rozčilená ještě před tím, než jsem ti řekl zlatíčko."

Deedee zavrtěla hlavou. Namísto ní promluvil mladík ve druhé řadě, také ze skupiny, která přijela z východního pobřeží. "Co to jsou za žvasty, to s tím učitelem? Se školou jsem skoncoval před dvěma měsíci. A o žádném dalším učení mi nikdo nic neříkal."

"Aha. Jak se jmenuješ?"

"Cokie Mulligan."

"Fajn, Cokie Mulligane. O žádném učení ti nikdo nic neříkal. Dobře. Ale četl jsi svoji smlouvu, tu, kterou podepsali tvoji rodiče nebo zákonní zástupci."

"Jasně."

"Celou? Včetně toho drobného tisku?"

Mulligan zaváhal. "Jo."

"Takže sis všiml toho místa, kde se píše, že První těžební, v osobách svých pověřených instruktorů - tedy lidí jako já - je po dobu trvání smlouvy vůči tobě in loco parentis."

"To nevím, co znamená."

In loco parentis znamená na místě tvých rodičů." Krocan Gossage obdařil Mulligana strašlivým úsměvem. "Takže teď jsem něco jako tvůj otec i tvoje matka, obojí v jednom. A budu se o tebe starat lépe, než se kdy starali oni."

Mulligan zavrtěl hlavou. "To je možný. Ale já nechci žádný učitele a nebudu chodit do žádný všivý školy. Nenávídím školu a jednou provždy jsem s ní, skončil. Nic takového jsem nepodepsal."

Ozvalo se sborové souhlasné zamručení.

"Aha." Krocan Gossage se otočil, přeplul k židli v čele místnosti, posadil se na ni a spojil ruce za opěradlem.

"Domnívám se, že to, co tady máme, je prostě chyba v komunikaci. To je nenáviděné slovo, škola, že ano? Připomíná vám všem nehezke věci a já bych je neměl používat."

Takže se dohodneme, že to nebude škola. Řekněme, že to bude kurs zaměřený na přežití při mimozemských těžebních operacích. Pás je nebezpečné místo. Může se vám tam přihodit spousta věcí, nalokáte se vakua, předávkujete se radiací, připlujete se k odpalu, necháte se rozcupovat v drtiče, ztratíte se a zemřete hladem. Za nic z toho nenese První těžební právní zodpovědnost - přečtěte si smlouvu. Ale První těžební nechce, abyste tu pomřeli, protože už do vás dost investovala. Myslíte si, že všechny ty testy, které jste podstoupili, nestojí peníze? Mým úkolem je tedy postarat se, abyste v okamžiku, kdy odsud budete odcházet, věděli, jak se vyhnout nebezpečí. To znamená, že se budete muset naučit několik nových pravidel. Má někdo námitky proti myšlence na přežití?"

Rick zavrtěl hlavou a rozhlédl se po ostatních. Všichni udělali to samé.

"Dobře." Tvář Krocana Gossagea neopouštěl úsměv. "Přejdeme k podrobnostem. Dám vám úkoly, které budete muset splnit do večerky. Ale než si začneme povídat o nich, chci říct ještě něco o vás. Jsem si jist, že si o sobě myslíte, že jste jedničky a hvězdy a že jste chytřejší než všichni ostatní. Možná jste -jinak byste tady vůbec nebyli. Ale chytří, nebo ne, v tomhle okamžiku jste nuly. Žádné schopnosti - žádná hodnota."

Ale až tady spolu skončíme, změní se to. Budete mít schopnosti. Budete mít hodnotu. Budete mít důvod myslet si, že jste hvězdy a jedničky. A k tomu všemu dospějete skrze úkoly. Dnes to bude čtení. Souhlasíte?"

Všichni přikývli.

"Jedna maličkost." Krocan Gossage mluvil úmyslně lhostejným hlasem. "Řekl jsem čtení, myslel jsem tím, že budete číst. Sami. Bez čteček. Na Pásu může nastat situace, kdy pro vás bude životně důležité přečíst si instrukce a žádná elektronická čtečka nebude po ruce. Takže musíte být schopni číst. A teď vám prozradím velké tajemství, něco, co vám v pozemských školách nikdy neřekli: čtení je jednoduché! Prakticky každý se s trochou snahy může naučit číst. Vy všichni můžete, jinak byste tady nebyli. A nebudeme to zpočátku nijak přehánět. Jednoduchá slova, krátké věty."

V zadní části třídy se zvedla oplácaná krátkovlasá blondýnka a zamířila ke dveřím.

"Kampak tak brzy?" Gossage nezvedl hlas. "Už nás opouštíš?"

Rozzlobeně se otočila. "Ano, opouštím."

"Jak se jmenuješ?"

"Gladys de Wittová. Nečetla jsem, když jsem byla ve škole, a ani mě nenapadne začínat s tím teď, když jsem z ní venku. Běžte se s tím vycpat, Gossage. Myslíte si, že jste šéf, ale nejste. Nemůžete mi zabránit v odchodu. Viděla jsem smlouvu. Nemusím tu zůstat. Píše se tam, že mě nesmíte k ničemu nutit násilím."

"A to je pravda. Nemůžu vás tu držet proti vaší vůli. A nesmím vůči vám použít násilí - i když bychom se možná neshodli na tom, co se pod pojmem násilí rozumí. A nemůžu vás přimět, abyste plnili zadané úkoly." Gossage pomalu přikývl. "Všechno, co můžu, Gladys de Wittová, je vysvětlit ti tohle." Zvedl hrst malých růžových kartiček. "Tohle jsou stravenky. Potřebujete je, abyste si mohli v jídelně vyzvednout jídlo. Když uspokojivě splníš úkol - dnes večer nebo zítra ráno nebo zítra v poledne nebo kdykoli - dostaneš stravenku. Ale jestli jej nesplníš tak, abych s ním byl spokojen, nedostaneš nic."

"To mi nemůžete udělat!"

"Obávám se, že můžu. Přečti si smlouvu. První těžební in loco parentis rozhoduje o způsobu a množství frekventantovy výživy. Co teď, Gladys? Ještě chceš odejít? Nebo tady raději zůstaneš s ostatními, zatímco budu vysvětlovat dnešní úkol? K večeri jsou lasaně s šampiony a paprikami a česnekový chléb. Rozhodni se sama."

* * *

Krocan Gossage se mohl usmívat a vmlouvat se do jejich přízně, ale ve skutečnosti to byl pěkně tvrdý parchant. Nad jeho mluvou by se pan Hamel zhroutil a co se týkalo stravenek, nedělal si legraci. Po několika zmeškaných jídlech a chuti kaše z KD-2 se i ten nejdrsnější a nejdrzejší - a nejhladovější - frekventant šel postavit do vzteklé fronty.

Rick Krocana Gossagea pečlivě pozoroval a pak ho zařadil do kategorie "pozor, nebezpečí úrazu". Co ale nemohl pochopit, bylo, kde Gossage přišel k tak milé, příjemné - a úžasné sexy - asistentce.

Gina Styanová absolvovala výcvik před třemi lety a vrátila se na dva měsíce, aby pomáhala Gossageovi na KD-2, než začne pracovat na nejnovějším z osmatřiceti asteroidských dolů. Měla postavu, vedle níž Juanita Césarova nebo Opička Cruseová vypadaly jako prkna, čistou snědou pleť a nakrátko ostříhané černé vlasy, které dávaly vyniknout jejímu krásně tvarovanému obličejí s výraznými lícními kostmi. Tohle plus to, co Rick považoval za neomylný zájem v jejích očích, kdykoliv se na něho podívala, mu zrychlovalo tep a svíralo hrdlo.

Byla do něho celá žhavá. Věděl to. Všechno, co potřeboval, bylo tiché místo a příležitost.

Jenže tohle právě byly věci, kterých se na KD-2 jaksi nedostávalo. Ani Deedee by své pozvání do kabiny číslo dvacet osm nemohla uskutečnit, i kdyby je myslela vážně. Maličkou místnost totiž sdílela ještě se třemi dalšími dívkami včetně Opičky Cruseové. Rick by rád slyšel, o čem si asi tak povídají, ale pokud šlo o jeho ubytování, nebyl na tom o nic lépe. V jeho kabině se jich tísnilo pět včetně Cokie Mulligana, který v beztíži chrápal jako motorová pila, přestože přísahal, že na Zemi spal tiše.

Vido Valdez byl díkybohu ubytován o dvě kabiny dále spolu s Chickem Teazlem a dvěma mladíky z východního pobřeží. Vido a Rick na sebe pořád vrhali nenávislné pohledy, kdykoli se potkali, ale Valdez si očividně přál vzájemné nepřátelství dál nerozdmýčovat - alespoň prozatím.

Během pracovní doby to se soukromím nebylo o nic lepší. Frekventanti se nikdy nedostali mimo dohled ostatních s výjimkou vypracovávání úkolů. Tehdy mohli využít malých kabin pro jednu osobu. Po prvním týdnu Rick dospěl k názoru, že to Krocan Gossage dělá schválně. Pokud jedinou možností, jak se ocitnout o samotě, bylo sedět v kabině a předstírat studium, přišel člověk brzy na to, že nejlepším způsobem, jak zabít nudu, je opravdu studovat. Rick po nějaké době zjistil, že téměř proti své vůli začíná číst. Pořád to nebylo dobré, zápasil s každým slovem, ale po několika týdnech četl lépe než všichni jeho bývalí spolužáci ze školy a většina frekventantů, kteří tam byli s ním. Nebylo třeba spěchat. Po čtení jim Krocan Gossage vyhrožoval čistou i aplikovanou matematikou - "královnou věd, zlatým hřebem vašeho výcviku," jak se vzletně vyjádřil, aniž kohokoli přesvědčil. A než budou připuštěni k závěrečným zkouškám, bude muset každý z nich napsat dopis domů.

"K čemu, do prdele?" našťoval se Chick Teazle. "Matka mě nemůže ani cejtit - a kromě toho neumí ani číst."

"Jsem si jist, že tě vroucně miluje." Krocanovu tvář nikdy neopouštěl úsměv. "Sežene si čtečku nebo někoho, kdo jí to přečte. Ale i kdyby ne, i kdyby tvůj dopis hned roztrhala a vyhodila do smetí, pro tebe se tím nic nemění. Pořád budeš muset ten dopis napsat - a já musím být schopen jej přečíst."

Rick začínal svůj dopis několikrát a vždycky jej po pár větách roztrhal. Co má napsat? Že se mu tady líbí víc než doma s matkou a Mickem? I kdyby to byla pravda, Rick pochyboval, že by Gossage nechal dopis v takovém znění odejít. Problém co napsat byl stejně obtížný jako psaní samotné.

Rick zmačkal svůj čtvrtý pokus o dopis, zahodil jej a zahleděl se na zeď kabinky. Dopisy matce mu mohly být ukradené. Necítil se kvůli nim o nic méně nadržovaný. Největší problém teď byla Gina Styanová. Jak si to s ní kruci má rozdat, když není šance na to, aby byli chvíli sami?

Možné řešení se objevilo třetí týden, když čistou teorii o vesmírných operacích vystřídal praktický nácvik. Všichni frekventanti si už zvykli na stav beztíže, takže se nevolnost stala vzpomínkou na minulost. Ale manuální práce ve

vesmírném prostoru byla jiná věc. Ta si žádala důkladný trénink.

A tréninku se jim mělo dostat vrchovatě během plnění úkolů, které Krocan Gossage popsal jako "Manuální koordinace a ovládání v prostředí beztíže." Eufemismus, jak Rick brzy zjistil, pro neplacenou těžkou dřinu.

Prostředí beztíže. Pohybovat věcmi v prostoru, kde žádný předmět nic nevážil, znělo jednoduše jako dýchání. Nic to není. Tohle alespoň Rickovi tvrdil Jigger Tait, který před svou další cestou na Pás také zůstal nějakou dobu u Krocana Gossagea na KD-2. Pak se spolu s Rickem vydal hlouběji do nitra KD-2, aby vyčistili jednu z komor. Přenášeli mohutné vzpěry, kovové traverzy a nepravidelné kusy skal.

Po čtyřech hodinách bolely Ricka všechny svaly. Jeho náklady sice neměly žádnou váhu, ale měly setrvačnost. A setrvačnost byla horší než váha. Vlastně byla přinejmenším dvakrát horší. Když člověk něco zvedne na Zemi, může to pak klidně pustit a o zbytek se postará gravitace.

Tady musí vynaložit stejné úsilí, aby předmět uvedl do pohybu a pak jej opět zastavil.

Ale Jigger nelhal. On pracoval bez námahy. Bylo to snadné jako dýchání - pro něho.

Rick se zamyslel nad tím, kolik dalších polopravd a skrytých pastí ještě v programu První těžební odhalí. Krocan Gossage se držel své stravenkové politiky. Po dvou miskách studené a lepkavé ovesné kaše Rick konečně zvládl svůj poslední úkol. Dostal stravenku těsně před tím, než odešel s Jiggerem. Pálila ho v kapse, zatímco jeho žaludek skučel na protest. Rick se nemohl dočkat, až bude konec.

Ale když mu Jigger řekl, že pro dnešek končí, zbylo Rickovi stále dost energie a zvědavosti na to, aby si poté, co se vynořili z kamenného nitra planetoidu, všiml něčeho zajímavého. Byly to silné dveře, za nimiž se skrývala malá místnost, která se nepodobala ničemu, co Rick dosud viděl. Byly tam hladké pevné stěny bez oken a dveře se daly hermeticky uzavřít.

Rickovi se na jeho otázku dostalo od Jiggera jen pokrčení ramen a vyhýbavé poznámky o 'historické záležitosti'. Tait by pokračoval v cestě k ubytovně, ale Rick se před ním zastavil a otevřel bytelné dveře dokořán.

"Hej! Vypolstrované stěny a podlaha. O co tu jde?"

"Útočiště." Jigger ho následoval dovnitř. Okamžitě se rozsvítilo automatické osvětlení. "Předtím, než se těžbou vyhloubily vnitřní tunely, byli těžaři vystaveni nebezpečí ozáření. Naše skafandry nejsou dost silné, aby nás před ním ochránily."

"Sluneční erupce?"

"Jo." Jigger se na Ricka se zájmem podíval. "Myslel jsem, že neumíš číst."

"Video. Ukazovali to jako běžný riziko při cestách do vesmíru."

"No, pro jednu to nepopletli. Když se nacházíš na povrchu asteroidu a přijde velká erupce, máš tři možnosti: můžeš utéct do vnitřních tunelů, pokud tam nějaké jsou, nebo se můžeš schovat ve speciální ochranné komoře, jako je tahle. Co se týká mé, já bych si vybral tohle. Máš tady vzduch, vidíš, vnitřek se sám naplní, jakmile se zavrou dveře. A je tu spousta zásob jídla a pití. Klidně tu vydržíš i týden, když budeš muset."

"Ale není tu vzduchový uzávěr."

"Je na vnitřní straně. Dali ho tu později. Když tohle budovali, uvědomovali si, že ten, kdo se sem půjde schovat, bude mít možná zatracené naspěch."

"Říkal jste, že jsou tři možnosti."

"Jasně." Jigger už mířil zpět k pevným dveřím. "Můžeš zůstat venku a nechat se upéct, když budeš chtít. Svoboda volby. Nejsou lidi tam dole na Zemi právě na tohle tak pyšní?"

"Svoboda umřít?"

"Jasně. Nejzákladnější právo ze všech." Jigger začal bez námahy ručkovat po síti kabelů, jimiž byl ovinut povrch planetoidu. "Měl bys mít svobodu zemřít, kdy chceš, kde chceš a jak chceš, k čertu. Když ji nemáš, tvoje tělo a tvůj život ti vlastně nepatří. Patří těm, co tě ovládají."

"Vy můžete umřít, jak budete chtít?"

"Jasně že jo. Každý, kdo pracuje pro První těžební, má tohle právo. Ale umřít je jen právo, nic víc. Není to povinnost. Tak na sebe dávej pozor, Ricku. Vesmír je mnohem nebezpečnější, než si myslíš."

KAPITOLA SEDMÁ

Rick si víceméně zapamatoval slova Jiggera Taita o nebezpečích číhajících ve vesmíru. Ale na co si během několika příštích dnů vzpomněl nepoměrně častěji, byla ta úkrytová komora. Odolná vůči radiaci a zvukotěsná. Ještě několikrát ji navštívil, když právě neměl jiné povinnosti. Tlusté zdi, polstrovaná podlaha a hermeticky uzavíratelné dveře. Naprosté soukromí. Přesně to, co potřeboval.

Musel několik dnů počkat, než se mu s Opičkou Cruseovou podařilo vyhandlovat osobní výcvikovou lekci v nitru KD-2 s Ginou Styanovou. Opička měla naštěstí své vlastní žhavé záměry s Jiggerem Taitem. Neřekla Rickovi, čeho se tato lekce přímo týká, a Rick se jí neptal. Pro příležitost být chvíli s Ginou o samotě byl ochoten přenést spoustu balvanů.

Tentokrát se ukázalo, že jeho úkol je zároveň snadnější, ale i těžší než manuální práce. Rick se měl naučit zacházet s dálkově ovládaným vrtným zařízením a z Giny se vyklubala pěkně přísná učitelka. Nutila ho pořád znovu a znovu opakovat desítky operačních kroků, a kdykoliv něco pokazil, vrhla na něho ten lehce výsměšný sexy pohled.

"Je toho strašně moc." Rick se cítil povinen říct něco na svou obranu, když se jím řízená vrtačí souprava divoce stočila na stranu a začala vrtat díru do stěny tunelu. "Jak dlouho to trvalo vám, než jste si zapamatovala všechny postupy?"

"Myslím, že jsem si je nezapamatovala nikdy."

"Máte v přílbě obrázkovou nápovědu, že? Tak proč mi ji nedáte taky?"

"Nemám žádnou nápovědu." Gina zamávala před Rickovým očima malou červenou knížečkou. "Manuál k ovládání je

tady a k tomu ještě spousta jiných věcí. Ale všechno je ve slovech a větách. Jakmile se naučíš pořádně číst -"

"To je ale opravdu pěkná pitomost. Stačilo by pár obrázků a bylo by to."

"Myslíš? Tak poslouchej a pak mi poviš, jak bys nakreslil tohle: 'Vyrovnání tlaku mezi starým a novým vrtem se nejlépe dosáhne vypuštěním rezervního vzduchu do vyklizeného prostoru. Vrtací zatížení vytváří za normálních podmínek rovnou válcovitou dutinu o průměru tří metrů, takže objem, který má být naplněn, je prostě $2.25 \cdot \pi \cdot L$ krychlových metrů, kde L je délka nově vyvrtaného tunelu v metrech.' Víš, co je to π ?"

"Asi jo. Nejsem si jistý. "Rick si byl naprosto jistý. Jistý, že to neví.

"Je to matematická konstanta. Nakresli mi obrázek tohohle, jestli to dokážeš. Znáš jeho hodnotu?"

Rick zavrtěl hlavou. Takhle si vývoj situace zrovna nepředstavoval, ale kdo si počká, ten se dočká. Ať si Gina chvilu myslí, že má návrh. Však brzy zjistí, kdo je tady skutečným pánem.

Proč bych se měl otravovat s nějakými počtama? Když to budu potřebovat, spočítám si to na kalkulačce."

" π se rovná 3.14159." Zdálo se, že ho vůbec neslyšela. "Zaokrouhleno na šest platných číslic. To je přesnost, která ti při práci bude stačit, pokud nebudeš pracovat na orbitě,

kde je při výpočtech potřeba dvanáct číslic. Měl bys mít hodnotu rudě vypálenou do mozku, až budeš opouštět KD-2, a k tomu ještě pár čísel, o kterých jsi doteďka ani neslyšel. A když už o tom mluvíme, povím ti, co se stane s tvou kalkulačkou nebo kapesním počítačem během odpalu nebo velké radiální bouře: přestanou fungovat nebo se stanou naprosto nespolehlivými. Ale tohle" - Gina zvedla červenou knížečku - "snese mnohem více radiace, žáru nebo chladu než ty. V době, kdy se knížky, jako je tahle, stanou zbytečnými, budeme my dva dávno mrtví."

Zastrčila si knížku do kapsy ve skafandru. "Ale na to přijdeš sám, Rickoušku. Jdeme."

Rick už na pár věcí přišel. Většinu svých mála volných hodin strávil studiem a vrváním si do paměti sítě tunelů a komor, jimiž byl KD-2 prošípován. Aniž Gině cokoli řekl, zamířil k povrchu pečlivě zvolenou cestou. Vynořil se, přesně jak plánoval, přímo vedle ochranné komory. Dveře byly pootevřené tak, jak je předtím nechal.

Zastavil se a vešel dovnitř.

"Už jste tady někdy byla?"

"Někdy strašně dávno. Tady nebo v nějaké podobné." Gina vstoupila za ním a bez zvláštního zájmu se rozhlížela kolem sebe. "Nevím, proč tahle místa ještě udržují v provozuschopném stavu. Teď, když je vnitřek asteroidu provrtaný, už nemají žádný smysl."

"Ale mají." Rick zavřel těžké dveře a stiskl uzavírací tlačítko. Ihned se rozsvítla vnitřní světla a ozval se sykot vpouštěného vzduchu. Rick přešel na druhou stranu a přesvědčil se, že vnitřní dveře jsou rovněž uzavřené.

"Ne jako úkryt před radiací," pokračoval, "ale třeba jinak." Sundal si přilbu a naznačil Gině, aby udělala totéž.

"Plýtváš vzduchem." Ale neznělo to, jako by to Ginu

nějak zvlášť trápilo. Následovala Rickova příkladu a sňala si přilbu. "Jak jinak?"

"Takhle." Rick už odhadl svou vzdálenost od Giny a připravoval se k akci. Věděl, co má dělat, a byl v tom pořádně zkušený, ale to bylo dole na Zemi. Tady ve stavu beztlíže na to bude muset jít jinak.

Nejdůležitější bylo udělat první krok, o kterém věděl, že ho zvládne. Nacházel se těsně u stěny. Silně se od ní odrazil, přelétl místnost a přitiskl Ginu k protější zdi. Musel použít obě ruce i nohy, aby se tam udržel, ale podařilo se. Ocítl se Gině tvář v tvář.

"Gino." Šeptal, i když mohl klidně křičet a nikdo by nic neslyšel. "Gino, ty jsi opravdu třída. Pojď, sundáme si ty pitomý skafandry a užijem si spolu trochu zábavy."

Pokusil se ji políbit, ale ona odvrátila hlavu.

"Zatraceně, Ricku, tak to už by stačilo. A vůbec to není zábavné. Pusť mě."

Skoro to udělal. Ale pak si vzpomněl na to, co jemu a Hossovi radil Screw Savage. "Ne u ženský nic neznamená. Říkaj to, páč si rády hrajou na nedostupný, ale ve skutečnosti jsou do toho stejně žhavý jako ty. Nesmíš poslouchat, co říkaj, ale jít tvrdě na věc. A vítězství je tvoje!"

Rick rychle otočil Gininu hlavu zpátky k sobě, přitiskl své rty k jejím a začal jí vsunovat jazyk do úst. Zároveň přesunul pravou ruku na její prsa.

Bylo to, jako by stiskl spínač. Jakmile přes přiléhavý materiál jejího skafandru nahmatal bradavku, vymrštilo se její pravé koleno a silou buchání ho zasáhlo do rozkroku.

Rick zaskučel a stočil se do klubíčka, v kteréžto poloze zůstal viset ve vzduchu. Byl si jist, že mu úder zarazil varlata zpátky do těla. Skrz clonu bolesti nezřetelně slyšel Ginirra slova.

"Ty malý, sráči! Tohle mi nikdo dělat nebude, nikdy. Omluv se." Držela ho za ucho a táhla vzhůru. "Omluv se, hned teď, nebo ti opravdu ublížím."

Rick byl stále skřčený s čelem skoro přitisknutým ke kolenům. Sotva popadal dech a věděl, že ze sebe nedokáže vypravit ani slovo. Ale kdyby ji neposlechl, mohla by splnit svou hrozbu.

"Promiňte!" Bylo to spíš zasípání než slovo. "Promiňte."

"Nevím, kdo ti nakukal, že bych mohla mít zájem o pologramotného spratka, jako jsi ty, ale aby bylo naprosto jasno: nemám."

Pustila jeho ucho a narazila mu přilbu na hlavu tak prudce, až mu zazvonilo v uších. Zatímco před ní skoro omráčený a bezmocný visel, zapečetila mu skafandr.

"Cestu zpátky si můžeš najít sám, blbečku, nebo můžeš chcipnout, když ji budeš hledat. Je mi fuk, jak dopadneš."

Rick slyšel, jak se zabouchly vnitřní dveře a opět se rozběhl vzduchový ventilátor. Zvedl hlavu, aby se podíval, jestli Gina odešla, ale vzápětí jej přepadla horší starost. Zvedl se mu žaludek. Cítil, že bude zvracet do skafandru.

Těžce polkl, zavřel oči a ze všech sil se snažil nutkání ke zvracení zastavit. Křeč pomalu ustala. V okamžiku, kdy věděl, že krizi překonal, měl čelo orosené studeným potem a nevolnost vystřídala nesnesitelná bolest v podbřišku a rozkroku.

Uplynulo patnáct minut, než se vzpamatoval natolik, aby mohl opustit komoru. Následovalo zmučené plížení s nohama od sebe směrem k ubytovně. Ale než vstoupil, zastavil se.

Co Gina řekla Krocanu Gossageovi? Jasně, že všechno, celou tu strašlivou a trapnou příhodu. Rick byl vyřízený.

Vykopnou ho odsud stejně, jako ho vykopli ze školy. Kam

půjde? Zařadí se dole na Zemi do armády nezaměstnaných?

Nejlepší asi bude skončit to rychle. Venku nemůže trčet věčně a neexistuje způsob, jakým by se mohl vyhnout hněvu Krocana Gossagea.

Rick se vysvlékl ze skafandru a vydal se do Krocanovy kanceláře. Cestou nikoho neviděl a ve dveřích si to skoro rozmyslel, ale Gossage si ho už všiml na prahu a pokynul mu, ať jde dál.

"Dal sis načas." Gossage kývl na Ricka a vrátil se pohledem k monitoru před sebou. "Už jsem si myslel, že to do denní uzávěrky nestihneš. Vezmi si stravenku."

Rick, napjatý a připravený na bouři vzteku, na něho zůstal zírat s otevřenými ústy. "Co říkala Gina?"

Krocán se na Ricka poprvé skutečně podíval. "Co říkala? No a co by sis myslel, že říkala? Říkala, že sis vedl docela dobře. Víš, že jsi nakonec provrtal zeď, ale Gina tvrdila, že úkol, který ti dala, byl náročnější, než je běžné. Takže jsi uspěl. A teď už se konečně utíkej najíst, než si to rozmyslím."

Rick popadl stravenku a odešel dřív, než se ho Gossage mohl na cokoli zeptat. Ale na jídlo neměl ani pomyšlení, nemluvě o tom, že kdyby šel do jídelny, mohl by tam narazit na Ginu. Byl celý rozbolavělý, vyčerpaný a zmatený. Usoudil, že ze všeho nejvíce si potřebuje odpočinout, a zamířil ke své kabině. Pak si představil Cokieho Mulligana a ostatní spolubydlící, jak si ho prohlížejí a začínají se vyptávat.

Tohle by taky nesnesl. Kam teď? Studijní kabiny byly touhle dobou vždycky obležené.

Jediným místem, kde mohl přemýšlet, zůstala tělocvična. Bylo mu záhadou, proč má KD-2 tělocvičnu, protože pokud věděl, nikdy tam nikdo nechodil. Ale byla tam slabá

odstředivá gravitace a sprchy. Mohl si prohlédnout a omýt podlitiny, ošetřit si varlata, natáhnout se na pohovku a nepohnout se až do budíčku, kdy si půjde vyměnit stravenku za snídani.

Odvlekl se směrem k vnějšímu kruhu stanice, kde se tělocvična nacházela, a byl vděčný za to, že potkal jen velmi málo lidí. V bezpečí koupací kabiny se svlékl a dal si teplou lázeň. Pečlivě se prohlédl. Pokud mohl říct, bylo tam dole všechno v pořádku. Dokonce nebyl ani oteklý, ačkoli ten pocit měl. Nakonec šel do sprchy, nastavil teplotu vody na tak horkou, jakou dokázal vydržet, a prostě si po dlouhou dobu nechal dopadat její proud na hlavu a ramena.

Když se osušil a převlékl do čistého oblečení, cítil se zase jako člověk. Vystoupil z koupací kabiny a zůstal stát.

Tělocvična už nebyla opuštěná. Ve velkém otáčecím kole klusal Jigger Tait. Už tam musel nějakou dobu být, protože měl modré tričko promáčené potem.

Když si Ricka všiml, pozdravil ho kývnutím hlavy, ale pokračoval v běhu. "Chceš se přidat?"

Rick zavrtěl hlavou a zamířil k východu. Ale nedokázal kráčet jinak než s koleny od sebe.

"Jsi v pořádku?" Jigger k němu přistoupil.

"Jo. Jsem v pořádku."

"Ale nevypadáš na to. Ta johnwayneovská chůze - jako bys měl těžký případ hemeroidů nebo si právě nadělal do kalhot. Co se stalo?"

"Jen jsem -" Rick se zarazil. Nenapadlo ho žádná lež. Koneckonců se to Jigger tak jako tak brzy dozví stejně jako všichni ostatní. Povzděchl si. "Jen jsem udělal pěknou blbost."

A pak, když Jigger neřekl ani slovo, to ze sebe všechno vysypal. Ve vyprávění mu to připadalo ještě horší, než jaké to bylo ve skutečnosti. Jigger stál a mlčky poslouchal, na tváři kulaté jako měsíc mu chladl pot a z vlhkého trička mu stoupala pára. Až potom, co mu Rick vylíčil, jak se pokusil dostat Ginu a jak ho ona koplá do koulí, zavrtěl Jigger hlavou a řekl: "Škoda, že jsem u toho nebyl."

"Zastavil byste ji?"

"Ne. Přerazil bych tě vejpůl." Jigger popadl Ricka za paži a odvedl ho ke dvěma veslovacím trenažérům, jedinému místu, kde mohli sedět tváří v tvář. "Kolik ti je, chlapče?"

"Šestnáct."

"Myslel jsem si to. Víš, kolik je Gině?"

"Devatenáct?"

"Je jí dvaadvacet. Jsi pro ni děcko. K čertu, ty jsi děcko. Ve škole ses asi cítil jako velký ranař - já teda jo. Měl jsem holky, střílel si z učitelů a všechno to kolem. Ale pro Ginu je kluk ze Zerně pořád ještě batole. Já říkám, že každý rok ve vesmíru, a zvláště na Pásu, je jako tři roky na Zemi. Byl jsi malý usmrkanec, který se pokouší dostat dospělou ženu."

"Ale ona to nenahlásila Gossageovi. A při tom testu, co jsem u ní dělal, mě nechala projít."

"Jistěže, pokud sis vedl dobře. Proč by neměla? Ve skutečnosti jsi ji ani pořádně nenaštvál. Jak by ses cítil ty, kdyby po tobě tvrdě vyjela desetiletá holka? Asi by tě to spíš pobavilo. A ten test se týkal tvých schopností, ne dospělosti. A věř mi nebo ne, Gina tě má docela ráda. Kdyby neměla, tak by ti ty koule rovnou utrhla a nacpala do krku. Jak jsi vůbec přišel na to, že by o tebe mohla mít zájem?"

"Dívala se na mě, jako bych se jí fakt líbil."

"Jo. A víš proč? Protože jí připomínáš jejího mladšího brášku. Zůstal na Zemi a fláká se stejně jako ona před tím, než škobrtla a poslali ji sem. Gina to připouští, bývala pěkná divoška. Její rodiče si s ní nedokázali poradit. Ale její brácha už není takový buřič a ona se bojí, že prostě bude sedět ve škole až do konce a pak se zařadí do davu lidí bez budoucnosti."

"Myslíte si, že neřekne nikomu, co jsem provedl?"

"Nevidím důvod, proč by měla. Ale promluví si s ní o tom."

"Poslechně vás?"

"Myslím, že jo." Jigger chvilku na Ricka hleděl s hlavou nakloněnou na stranu. "Ty nejsi moc dobrý pozorovatel, že ne? Chci říct, vůbec sis nevšiml, že já a Gina patříme k sobě, jsme spolu už rok a půl. Proto jsem taky letěl na KD-2 místo přímo na Pás. Proto toho tolik vím o ní, o tom, jaká byla dračice, a o jejím bráškově."

Rick zíral na Jiggera očima vytržštěným hrůzou. Okamžitě se mu vybavilo, jak Jigger říkal, že by ho přerazil vejpůl. "Já - nevěděl jsem, nevším jsem si. Omlouvám se. Chci říct, kdybych tušil, že vy dva -"

"Tak teď už víš. Na tom, že se cítíš nadřazený, není nic špatného - znamená to, že se tvoje tělo přizpůsobilo kosmickému prostoru. Ale drž se frekventantek. A ještě jedna věc. Kalifornie, odkud pocházíš, má nejtvrdší zákony proti sexuálnímu obtěžování a znásilnění, a stejně jsou k ničemu. Tady na to jdeme jinak. Každá žena se naučí pár speciálních chvatů, takže se o sebe může sama postarat. Deedee a Opička a Gladys právě teď absolvují zvláštní výcvik, o kterém nikdy v životě neuslyšíš. Všechny ty holky se učí, jak se o sebe postarat. Nezapomeň na to, jestli si chceš ve zdraví zachovat koule." Jigger vstal z trenažéru, přistoupil k Rickovi a poplácal ho po rameni. "A dokud tě ty tvoje poklady ještě bolí, využij toho, co se ti stalo s Ginou, aby sis připomněl jinou věc: pokud chceš ve vesmíru přežít, nestačí ti umět číst, psát a počítat. Musíš se naučit všimnout si věcí - těch věcí, které v žádné knížce nenajdeš."

* * *

Rick se snažil skrývat ještě celý týden. Schovával se do soukromí studijních kabelek, ale nakonec přece jen muselo dojít k děsivému a nevyhnutelnému setkání s Ginou. Vstoupila se skupinou frekventantů do jídelny právě v okamžiku, kdy do sebe rychle házel oběd.

Rick strnul. Ale její nenucený pozdrav naznačoval, že se mezi nimi nikdy nic neobvyklého nepříhodilo. Rick vydechl děkovnou modlitbu a usoudil, že se může vrátit k běžnému vyčerpávajícímu životu učenika na KD-2.

Ale nevyšlo mu to. Před Ginou se už skrývat nemusel, ale brzy, právě v době, kdy měl ještě méně volného času než kdykoli předtím, se v rychlém sledu za sebou staly dvě věci.

Ta první se udála, když vrazil do Jiggera Taita a velký muž byl opět na cestě do tělocvičny.

"Každý den," odpověděl Jigger na Rickovu otázku. "A stejně tak Gina i Krocan Gossage."

"Ale proč? Nikdo z vás není tlustý nebo tak něco."

"Ne. Ale jsme ve vesmíru, v prostředí s nízkou gravitací. Pravidelné cvičení je naprosto nezbytné, jinak začneš trpět úbytkem vápníku. Po nějaké době ti zřidnou kosti. A když se to stane, je potom zatraceně těžké se vrátit k normálu."

"Ale nás nikdo nenutí cvičit."

"Počkej týden, a začnou. Zatím jste nemuseli, protože Krocan Gossage má radši, když se frekventanti nejdřív naučí pohybovat v beztíži, než je pustí do tělocvičny. Jinak narážejí do zdí, padají přes věci nebo si při nesprávném použití nářadí natrhnou nějaký sval." Jigger si Ricka, který

se pohyboval vedle něj, zkoumavě prohlédl. "Zdá se, že ty ses už přizpůsobil docela dobře. Dám ti radu. Začni už teď a chod' do tělocvičny pravidelně. Čím dřív začneš, tím menší je pravděpodobnost, že budeš mít při dlouhodobém pobytu ve vesmíru zdravotní problémy."

Rick přikývl, ale brzy by Jiggerova slova pustil z hlavy, kdyby o půl hodiny později nepotkal v tichém studijním prostoru Vida Valdeze. Prázdná byla jen jedna kabinka.

Stáli před posuvnými dveřmi, Rick o pár centimetrů blíž. "Poslyš, můžeme se vystřídat," řekl. "Ty -"

Dál se nedostal. Vído do něho zezadu prudce strčil. Rick se rozplácl na zdi, a než stačil zareagovat, byl Vído v kabině a zavřel dveře.

"Parchante!" Rick zacloumal klikou a pak zabušil na kabinku. "Otevři!"

"Naser si."

"Byl jsem tu první." Když Vído neodpověděl, znovu zabouchal na dveře. "Pusť mě dovnitř!"

Z vedlejších kabelek se ozval sbor nadávek a stížností. "Běž do prdele!" "Drž zobák!" "Hej, tohle je tichý prostor. " A pak podle pronikavého hlasu Rick poznal Gladys de Wittovou: "Přestaň vřískat, Lubane, a vypadni - nebo zavoláme Krocana Gossagea."

Rick znovu uhodil do dveří. Nemělo to žádný efekt. Bez sebe vzteky zabušil ještě jednou a pak utekl před další vlnou rozhořčených výkřiků.

Neskončilo to, dokud já neřeknu, ie to skončilo.

Mezi ním a Videm to neskončilo, zdaleka ne. Rick si promnul rameno. Valdez byl silný a úder jeho svalnatou paží bolel. Jestli dojde k dalšímu boji - a všechno nasvědčovalo tomu, že dojde - dostane Rick další nakládačku. Pokud se mu nějak nepodaří změnit poměr sil.

Vzpomněl si na Jiggerovu radu. Přestože to byla poslední věc na světě - nebo mimo něj - které by byl ochoten se věnovat, zamířil k tělocvičně. Nedokáže se udělat větším a těžším než Vído, ale možná se dokáže udělat tvrdším a mrštnějším.

Převlékl se do trička a trenýrek a chystal se nastoupit do kruhu s odstředivou gravitací. Někdo už tam byl, klusal lehkým plavným stylem, který působil dojmem, že dotyčný při běhu nevynakládá vůbec žádnou námahu. Rick se zarazil. Jestli je to Gina a špatně si vyloží...

Ale nebyla to ona. Byla to Alice Kleinová, oblečená v černém úlku a miniaturních černých trenýrkách. Rick počkal, až se ocitne v místě, kde stál, a pak se rozběhl, aby mohl naskočit na pohybující se pás. Běžel, až ji dostihl.

"Bude ti vadit, když se přidám?"

Otočila hlavu a obdařila ho úsměvem, který se nikdy nerozšířil mimo její rty. Rick to vzal jako souhlas a srovnal svůj krok s jejím. Během minuty si uvědomil, že pro svůj úsměv mohla mít ještě jeden důvod. Běžela rychle - a přitom ani nebyla zadýchaná. Nízká gravitace jí musela vyhovovat, působila dojmem, jako by to bylo její přirozené prostředí. Její hubené končetiny tady vypadaly ladně, dokonce krásně.

Rick neměl v úmyslu riskovat další fiasko, jako bylo to na běžícím pásu. Místo aby se pokoušel o další konverzaci, upřel oči před sebe, prodloužil krok tak, aby přirozeněji odpovídal jeho výšce a nízké gravitaci, a soustředil svou pozornost na běh. Dráha měřila asi sto metrů a tvořila kruh, který se stálou rychlostí otáčel kolem svého středu. Odstředivá síla vytvářela gravitaci rovnající se asi jedné třetině pozemské. Když člověk běžel, dráha se před ním stále zvedala vzhůru, ale přesto měl pocit, že běží po zemi.

Modrý příčný pruh přes dráhu označoval začátek každého kola. Po prvních dvou začal Rick modrou čáru vyhlížet a počítat, kolikrát ji překročil. Tři, čtyři, pět...

Když napočítal do dvaceti, začal uvažovat, jak dlouho to ještě vydrží. Vrhл postranní, rádoby nenucený pohled na Alici - a zjistil, že ve stejném okamžiku se i ona podívala na něho.

"Já mám dost," řekla a zpomalila. "Ale ty kvůli mně končit nemusíš."

Vysmívala se mu, tím si Rick byl jist. V jejím hlase se ozýval prohnáný samolibý tón. Zpomalil taky a snažil se nelapat nahlas po dechu. Ona pořád nevypadala, že by měla s dýcháním sebemenší potíže.

"Jak dlouho už to děláš?" zasípal, když společně sestoupili z rotujícího kola.

"To? Myslíš běhání? Od třetího dne, co jsme tady." A pak, jako by mu četla myšlenky, dodala: "Rychle se to zlepší, jakmile to děláš pravidelně. Prvních pár dní to bylo fakt peklo."

Ale namísto do sprch zamířila do posilovny. Rick ji následoval. Veslovací trenažéry, ve kterých při své první návštěvě tělocvičny seděl s Jiggerem Taitem, byly hned u dveří, a Rick tehdy zbytku místnosti nevěnoval pozornost. Teď se díval, jak se Alice Kleinová posadila na polstrovaná sedátko a připoutala se. Natáhla ruce k vodorovné tyči a s jistým úsilím si ji stáhla k hrudi. Rick už podobné posilovači stroje viděl na Zemi, ale byl tady jistý rozdíl. Na Zemi fungovaly podobné přístroje na principu gravitace. Člověk tahal tyč dolů a na lanku, které k ní bylo připevněno, zdvihal sérii závaží. Když pak tyč pustil, závaží ji opět zvedlo vzhůru.

Ale tady, v prostředí se zanedbatelnou gravitací, by závaží takhle nefungovalo (Krocán Gossage dokonce nechtěl, aby frekventanti používali slovo váha; tvrdil, že ve vesmíru je správný výraz hmotnost.) Tento přístroj byl vybaven soustavou pružin, takže tyč stahovaná dolů kladla stálý odpor.

"Koukání ti k lepší kondici nepomůže," řekla Alice, když stáhla tyč pošesté. Nedívala se na něho, ale Rick přistoupil k vedlejšímu stroji a posadil se. Následovalo dvacet minut ticha, během nichž Rick zjistil, že horní část jeho těla potřebovala trénink dokonce víc než nohy a plíce.

Nakonec Alice pustila tyč a vstala. Chvilí pozorovala Ricka a pak zavrtěla hlavou.

"V tomhle se ti nevyrovnám. Máš ve svazech dvakrát větší sílu než já a vždycky budeš mít."

"Ale ty vždycky budeš schopná uštvat mě při běhu k smrti."

"Možná. Takový je život. Různí koně na různé tratě."

Pokynula Rickovi hlavou a zamířila do sprch, zatímco on zmateně přemýšlel nad tím, co pro všechno na Zemi mohla myslet svou poslední poznámkou. Za celý svůj život neviděl jediného živého koně. Tam, odkud Alice Kleinová pocházela, v Black Hills v Dakotě, musel být život úplně jiný než ve velkém kalifornském městě.

Co ona provedla, že se nechala vyrazit ze školy a skončila tady u První těžební?

Pochyboval, že na to v dohledné době přijde. Alice Kleinová nepatřila k těm, kterým by člověk mohl jen tak klást takové otázky.

KAPITOLA OSMÁ

Během následujících dvou týdnů se Rick Vídu Valdezovi vlastně nevyhýbal. Dával přednost názoru, že byl tak strašlivě zaneprázdněn, že na něho prostě nenarazil. Při stoupající náročnosti úkolů, které jim Krocán Gossage ukládal, a cvičebním plánu, který si Rick sám vypracoval, neměl čas na nic než studium, úkoly, trénink a spíše mdloby z vyčerpání než spánek.

Na druhou stranu chodil Rick jen na místa, o nichž věděl, že tam na Vídu sotva natrefí. To v něm vyvolávalo skrytý pocit nespokojenosti se sebou samým.

Dál cvičil, ale necítil se ani silnější, ani v lepší kondici. Proto ho překvapilo, když po deseti dnech opět našel v tělocvičně Alici Kleinovou a uběhl spolu s ní třicet tichých koleček, aniž se cítil unavený nebo zadýchaný. Fyzická zdatnost se očividně zvyšovala nepozorovaně.

Po osprchování se vraceli do školního prostoru a debatovali přitom o poslední pohromě, kterou si na ně Krocán Gossage připravil: algebře. Tento předmět vyvolal u Alice Kleinové největší proud výmluvnosti, jaký od ní Rick kdy slyšel.

"Taková zbytečnost!" rozčilovala se. "Proč nás nutí se to učit? V životě ty jeho a, b a x nepochopím. A pochybuju, že se někdy dostanu do situace, kdy bych ty jeho rovnice mohla potřebovat."

Rick si tím nebyl zase tak jist. Jistě, v příkladech, které jim Gossage zadával a chtěl po nich řešení, neviděl nic, co by mohlo být k užítu. Ale Krocán Gossage na Ricka nepůsobil dojmem člověka, kterému by šlo o to, aby se učili jenom pro učení samotné. A kromě toho to vypadalo, že na KD-2 má každá činnost přesně vymezený důvod.

"Tak jako s tím žebříkem dneska ráno," pokračovala Alice. "Řekl nám, jak je dlouhý a jak daleko je od zdi, a pak po nás chtěl, abysme vypočítali, jak vysoko na zeď dosáhne, když se o ni opře. Nevěděla jsem, jak na to, ale na tom vůbec nezáleží. Tady přece žádný žebřík nepotřebuješ. Prostě skočíš!"

Pokoušela se omluvit skutečnost, že si s příkladem nevěděla rady. Rick si byl naprosto jist, že on by si rady věděl. V souvislosti s tím před ním vyvstala závažná otázka: Má jí vysvětlit, jak postupovat, aby získala řešení? Stejně jako u fyzických testů v Novém Mexiku i tady spolu frekventanti soupeřili. Někteří z nich neprojdou. Pokud Rick pomůže Alici Kleinové nebo komukoli jinému, nesníží tím své vlastní vyhlídky na úspěch?

Na druhou stranu ho Alice povzbuzovala, aby běhal a posiloval, i když to taky nemusela dělat.

Rick si povzdechl. "Tady vůbec nejde o nějaký žebřík," řekl. "Krocán ho dal jako příklad, ale ve skutečnosti je to rovnice, co jsme se o nich učili minule. Potřebuješ jenom vzorec o stranách pravoúhlého trojúhelníku. Koukej, ten žebřík je vlastně přepona..."

Alice tiše poslouchala jeho výklad, dokud nedošli ke studijním kabinkám. "Jo, máš pravdu," řekla nakonec. "Je to tak. Ale můj názor se tím nemění. Můžeš tou algebrou řešit nějaké pitomé rovnice, ale ve skutečném světě je ti úplně k ničemu. Ale i tak dik."

Odešla a nechala Ricka, který se posadil do jedné z kabin, zavřel dveře a zamyslel se. Taky nedokázal přijít na praktické využití toho, co se učili. Ale První těžební nebyla organizací, která by jen tak pro nic za nic plýtvala penězi. A co bylo důležitější, pokud se člověk chtěl na KD-2 najít a pořádně vyspat, musel dělat, co se mu řeklo.

Sklonil se nad svým úkolem. Jeho problém nevězel v matematice, nýbrž ve čtení a psaní. Byl si jist, že zaostává za ostatními. Proč bylo psaní tak záludné? Proč se slova, která zněla úplně stejně, psala různě?

jet-jed, vést-vézt, mýt-mít, žít-šít, svět-zvěd, let-led

Rick, zabraný do své práce, najednou uslyšel, jak se dveře za ním otvírají. Poplašeně se otočil, ale hned se uklidnil. Byla to jen Opička. Od okamžiku, kdy dorazila na KD-2, přišla o pár kilo a velice jí to slušelo. Přiléhavá kombinéza zdůrazňovala její štíhlejší postavu a v pohublejším obličejí vypadaly její obrovské hnědé oči ještě větší.

Vklouzla dovnitř a zavřela za sebou. Ricka to neznepokojilo, jen zmátlo. Opička o něho dosud neprojevovala sebemenší zájem - a naopak. Věděl, že je hezká, ale nerozněcovala v něm oheň jako pár jiných frekventantek. Zákony přitažlivosti mezi pohlavími byly naprosto záhadné, ale takový byl život.

Což nastolovalo otázku, co vlastně Opička v Rickově kabině pohledává. Předpokládalo se, že studijní kabinky jsou určeny k tomu, aby tam měl člověk soukromí, a ne místem pro společenský život.

Opička mu poskytla odpověď tím, že na pultík před něho položila potištěný list papíru, který držela v ruce. Byla na něm síť prázdných čtverečků s textem po straně. Poklepala na papír. "Nemám tušení, co to může být."

"Jo? A co s tím, k čertu, mám já -"

"Alice říkala, že ti matika jde a umíš ji fakt dobře vysvětlit. Říkala, že jsi jí zrovna taky pomoh."

"No a co? Co si myslíš, že jsem, nějaký bezplatný poradní středisko nebo co? Mám svoji vlastní práci a své vlastní problémy."

"Když mi pomůžeš, nebude to zadarmo." Opička si všimla výrazu v jeho tváři a zavrtěla hlavou. "Takhle jsem to nemyslela. Pomůžu ti zase s tvými úkolama."

"A jak jsi přišla na to, že nějakou pomoc potřebuju?"

"Dívala jsem se na tvůj záznam z dějepisu. Chceš mi namluvit, že opravdu žádnou pomoc nepotřebuješ?" Opička se usmála. "Já mám dějepis docela ráda a můžu ti s ním pomoci. Tak co říkáš?"

Rick už se podíval na papír, který před něho položila. Byla to jedna z Gossageových příšerných matematických křížovek. Člověk měl návod na vyplnění čtverečků vodorovně i svisle, ale všechny výsledky byly v číslech. Informací bylo dost na to, aby se dala celá ta zatracená věc vyřešit - ale bylo potřeba najít logická spojení mezi zadáními, aby se mohlo do každého čtverečku vepsat správné číslo.

Rick to rozhodně nemínil přiznat Opičce nebo komukoli jinému, ale měl tyhle křížovky rád. Takže pro něho nebylo těžké zdráhavě přikývnout a říct: "Sedni si vedle mě, abysme na to viděli oba. Nebudu to dělat místo tebe. Ale ukážu ti, jak to máš udělat ty sama."

"Přesně tohle potřebuju. U závěrečných testů ti taky nebudu sedět za zadkem, abych se tě mohla zeptat." Opička se vmáčkla na sedátko vedle Ricka. Kabinky byly projektovány pro jednu osobu, takže se tam teď udělalo dost těsně.

Rick cítil, jak se její bok přitiskl k jeho. Když posunul papír, aby na něj viděla i ona, otřel se loktem o její ňadro.

"Promiň. Nechtěl jsem."

"To je dobrý. Potěšení na my straně." Opiččina odpověď zněla jako výzva, ale v jejím hlase nebylo ani stopy po flirtování. Dívala se na příklad, na který ukazoval Rick.

"Tohle určitě dokážeš vypočítat," řekl. "Je to jednoduchá aritmetika. Všechno, co musíš udělat, je sečíst tyhle dvě čísla, a máš vylustěný D vodorovně."

"Jo. Chtěla bych tu mít kalkulačku."

"Chtít můžeš. Znáš Krocana." Rick musel ovládnout netrpělivost, když přihlížel, jak vzala tužku a pomalu zdlouhavě počítala. Když konečně dospěla k výsledku, řekl: "Fajn. Teď udělej stejným způsobem F vodorovně a tím dostaneš některý čísla, který budeš potřebovat, aby sis poradila s E svisle."

"Jasně." Začala znovu počítat. Pomalu, hlemýžďí rychlostí, se dostavovaly výsledky a byly dosazovány do čtverečků křížovky. Po čtvrt hodině neměli hotovou ještě ani polovinu, ale Opička vypadala spokojeně. Rick ne. Ze zkušenosti věděl, že to nejtěžší teprve přijde.

Právě se lopotili s jedním z příkladů, hlavy u sebe a těla dotýkající se navzájem od ramenou k bokům, když se od dveří za nimi ozval nějaký hlomoz. Rick byl soustředěn na problém a neohlédl se. Nejenže byl Opiččin výsledek špatný, ale bylo taky zřejmé, že k němu dospěla naprosto nepochopitelným způsobem. Jak si může někdo výsledek doslova vycucát z prstu a přitom doufat, že by to mohlo být dobře? Takže když se dveře otevřely, řekl jen: "Co je? Co chceš?" Nejdřív k němu nedolehla žádná slova, jen užaslé zalapání po dechu. A pak: "Deedee říkala, že jsi tady. Myslel jsem, že si dělá srandu."

Rick sebou smýkí, jak nejvíc to šlo, ale byl příliš primáčkнутý k Opičce. Otočil hlavu. Ve dveřích stál Vido Valdez s tváří zkřivenou ohromením.

"Vido." Opička se pokusila co nejrychleji vstát a otřela se při tom o Ricka. "Počkej. Není to tak, jak si myslíš."

"Myslím si, že je to tak, jak vidím. Sedíš tu s ním a šmejdíš po něm kozama. Za koho mě máš, za blbce?" Vido zvedl ruku,

jako by chtěl Opičku uhodit, ale pak ji zase spustil. Vypadal, že nemá daleko k pláči. "Vypadni odsud," řekl tichým, hluchým hlasem. "Ty děvko, po tom všem, co jsi mi nakecala. Už tě nechci ani vidět."

"Vido, my jsme -"

Valdez ji neposlouchal. Přistoupil až k Rickovi a nenávisť na něho zírál. "Máš strach z boje, tak sis vymyslel, že mě dostaneš jinak."

"Opička za mnou přišla, abych jí pomoh s úkolem. Nic víc v tom nebylo."

"Vyhejbáš se mi, vím to. Jsi takový zbabělec, že ses mi ani nedokázal postavit tváří v tvář. No, tak se mi budeš muset postavit teď." Vido natáhl ruku a zvedl Ricka za límec ze sedátka. "Myslíš si, že to umíš s ženským, tak teď uvidíme, jak to umíš s chlapem."

Kabinka byla malá a těsná. Jednu věc věděl Rick hned: jestli se s Videm začne rvát tady, je vyřízený. Nebylo tam místo na úhybné manévry a Vido byl mnohem silnější. Když ho Valdez začal tahat pozpátku k sobě, Rick se bleskurychle přikrčil, otočil a vrhl se ke dveřím. Dopadl na všechny čtyři a prolezl ven.

"Tak tohle ti nevyjde." Vido se hnál za ním. Rick vstal a otočil se, aby čelil jeho slepému útoku. Praštil Vída ze strany do hlavy, dost silně na to, aby ho vychýlil z dráhy, a pak se co nejrychleji rozběhl úzkou chodbou pryč. S tím prvním úderem měl štěstí, ale i chodba byla na boj příliš úzká. Pokud má mít proti Vidovi alespoň nějakou šanci na úspěch, potřebuje víc prostoru.

Po obou stranách chodby se začaly otvírat dveře, ze kterých vyhlíželi frekventanti, aby zjistili, co se děje. To by mohlo trochu zpomalit Vidův postup.

Když Rick dorazil do tělocvičny, našel ji opuštěnou. Nevěděl, jestli má být rád, nebo toho litovat. Jigger Tait by mohl Vída zastavit a ukončit souboj dřív, než by začal, ale tím by se nic nevyřešilo. Vido už šel natolik, že by využil nejbližší příležitost k dalšímu útoku.

Zamknout se před Videm by nebylo o nic lepší. Bude to muset proběhnout tady a teď.

Rick se otočil. Vido se na něho řtil. Tentokrát měl zvednuté ruce, aby si chránil hlavu. Jakmile se ocitl u Ricka, natáhl je před sebe, aby ho sevřel do medvědího objetí.

Místo aby Rick uhnul doleva nebo doprava, vyskočil přímo nahoru. Vzněl se asi tři metry ke stropu, zachytil se jednoho ze cvičebních madel, aby zabrzdil svůj pohyb, a zůstal na něm viset za pouhé dva prsty jedné ruky. Najednou si uvědomil, že dynamika souboje se v prostředí s nízkou gravitací úplně změnila - a to v jeho prospěch. Měl týdný zkušeností se cvičebním náradím a byl si dokonale jist, že Vido neměl žádné.

Podíval se dolů. "Chceš mě dostat? Tak si pro mě pojď, pitomečku."

Valdez ze sebe vyrazil vztekklé zachroptění, přikrčil se a skočil po Rickovi. Přesně tohle Rick chtěl. Jakmile se jeho nohy odlepily od země, nemohl už Vido udělat nic, aby změnil směr svého pohybu. Vzlétl vzhůru.

Rick čekal opřen zády o strop. Když se mu Vido, bezmocně mávající rukama i nohama, přiblížil na dosah, vykopl Rick oběma nohama proti němu. Podpatek jeho pravé boty zasáhl Vída do čelisti, zatímco levá uvedla jeho tělo do rotace. Vido tvrdě narazil ramenem do stropu, odrazil se a pomalu klesal dolů. Zvednutýma rukama a hlavou napřed dopadl na polstrovanou podlahu a zůstal nehybně ležet.

Byl v bezvědomí, nebo to jenom předstíral?

To Rick nedokázal odhadnout. Dal si pozor, aby nezopakoval Vidovu chybu a neocitl se bezmocný ve vzduchu, a použil k sestupu dolů cvičební madla ve stropě a ve zdi. Během několika vteřin byl na zemi a opatrně přistoupil k místu, kde stále ležel Vido tváří dolů.

Bezvědomí se dalo předstírat. Krvácení ne. Rick viděl, jak se pod Vidovou tvář rozlévá kaluž krve, a najednou ho přepadl strach. Chtěl svého nepřítele zneškodnit, ne zabít. Sehnul se, otočil Vída na záda a začal přemýšlet, co by měl dělat dál.

Ale tuhle starost už řešit nemusel. Náhle se vedle něho objevila Gina Styanová. "Běž do svého pokoje," řekla stručně.

"Už jsi toho dneska navyváděl dost."

"Já jsem -," začal Rick. Ale nedokončil, protože do tělocvičny vběhla Opička, vykřikla, vrhla se k Vidovi a vzala jeho hlavu do náruče.

"Ty jsi ho zabil." Zírala přímo na Ricka, snědou tvář potmělou vztekem. "Je mrtvý."

"Není mrtvý." Rick viděl, jak Vido zamrkal a pohnul nohama. Ale Opička zaječela znovu. "Zabil jsi ho!"

Gina zachytila Rickův pohled a trhla hlavou. "Vypadni odsud. Bude pro všechny lepší, když se tu nebudeš motat."

Lepší pro Ricka, to bylo jasné. Viděl, jak se do tělocvičny nahrnul další tučet frekventantů. Všichni hleděli na Vidovu zkrvavenou hlavu a pak se vyčítavě mračili na Ricka.

Beze slova si jimi proklestil cestu a zamířil do své kabiny. Svoje denní úkoly ještě nedokončil, ale teď na ně neměl ani pomyslení. Byl příliš rozčilený, než aby se k nim mohl vrátit.

V prázdné kabině se vrhl na svoji postel. Kdyby Alici Kleinové řekl, ať si teda skočí, a nepouštěl se do vysvětlování, nemuselo se tohle všechno stát. Seděl by tiše v kabině a pracoval na svých úkolech. A teď? Vido byl přesvědčen, že tam s Opičkou dělali bůhvíco, a on se jí přitom ani nedotkl. Všichni ostatní jsou přesvědčení, že z Vída vymlátil duši, a on se zatím jenom bránil. A protože dneska nedodělá úkoly, bude do sebe zítra tlačit žmolkovatou ovesnou kaši.

Tolik tedy ke snaze pomáhat druhým. Rick zavřel oči. Příště si pořádně rozmyslí udělat něco takového.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Příští ráno, ještě než začala škola, si Ricka dal do své kanceláře zavolat Krocan Gossage. Rickovi bylo jasné, že je v průšvih, a tak nespěchal, ale přesto se bál, aby nepřišel pozdě. Nakonec dorazil o pár minut dřív.

Gossage mu pokynem hlavy naznačil, aby se posadil z druhé strany kulatého stolu, který používal jako psací, Neodtrhl přitom oči od monitoru, na který Rick ze svého místa neviděl. Chvilí si něco mumlal a pak se konečně podíval na Ricka.

"Řekl bych, že si myslíš, že jsi opravdový ranař."

"Já mu nechtěl ublížit, fakt." Když na něho Krocan vrhl bezvýrazný pohled, Rick překotně pokračoval: "Opravdu ne. Já jsem se vůbec nechtěl přát."

"Jo, tohle." Krocan odmítavě mávl rukou. "O tom jsem nemluvil. V noci jsem s Valdezem mluvil a on mi řekl, že to všechno byla jeho chyba."

"Jeho chyba?"

"Ty máš nějaké problémy s ušima? Ve tvém zdravotním záznamu o tom nic není. Slyšel jsi mě, jeho chyba. Řekl mi, že si špatně vyložil situaci, u které se naskytl, a povolily mu nervy. Ty ses jen bránil. Máš proti tomu nějaké námitky?"

"No, nemám. Ale překvapilo mě to." Rick se najednou cítil jako zbabělec.

"To je dovoleno. Poděkuj mu, až ho potkáš. Tak, a teď znovu." Ale Krocan se musel odmlčet, protože se ozvalo zaklepání na dveře. "Dále."

Byla to Deedee Maová, která se dostavila na vteřinu přesně. Krocan ji mávnutím nasměroval k židli vedle Ricka.

"Zeptám se tě na stejnou věc, na kterou jsem se pokoušel zeptat Lubana," oslovil ji. "Myslíš si, že jsi opravdová ranařka?"

"Ne." Deedee střelila pohledem po Rickovi, přesvědčena, že o ní musel něco říct, ale ten zavrtěl hlavou.

"Takže taky nevíš?" pokračoval Krocan.

Rick se podíval na Deedee. Vypadala stejně zmatená, jako byl on sám.

"No, zdá se, že vám to budu muset říct já." Gossage studoval jejich tváře. "Vy dva jste na tom ze všech frekventantů nejlip, spolu s dvojicí dalších. Vy, Chick Teazle a Gladys de Wittová máte nejlepší výsledky ze všech. Jen tak dál a nemusíte se bát závěrečných zkoušek."

Rickova radost nad tou překvapivou zprávou neměla dlouhého trvání, protože Krocan ještě očividně neskončil a na jeho tváři se objevil ďábelský úsměšek.

"Přirozeně," pokračoval, "vzhledem k tomu, že vy dva jste takoví ranaři, chceme, abyste dostali příležitost se vyřádit. A tak váš výcvik postupuje do fáze, kdy budete pracovat bez dozoru. Zítřka ráno nastoupíte jako partneři k praktickému cvičení v těžbě rudy. A ručím vám za to, že to nebude legrace. Doporučuju vám, abyste dneska věnovali celý den studiu daného problému. Termín splnění úkolu je zítřka večer."

Rick a Deedee si vyměnili úšklebky. Od své společné cesty raketoplánem se jeden druhému obezřetně vyhýbali. A teď se od nich čeká, že budou spolupracovat - a dokonce jeden na druhého spoléhat.

"Společnému studiu," zdůraznil Krocan, když viděl jejich obličej. "Čím víc bude každý z vás vědět o silných a slabých stránkách toho druhého, tím líp. A zapamatujte si ještě něco: ve skutečném světě se vás nikdo nebude ptát, kdo je váš nejlepší kamarád, aby vás dali do jednoho týmu. Tak, a teď do práce. Vesmír se nestará o to, nakolik se lidi mají navzájem rádi."

"Praktické cvičení", které pro ně Gossage se svým týmem připravil, nevypadalo na první pohled moc složité. Rick a Deedee měli naložit pětisetunový přepravník odpadní hlušinou s tím, že hrubou prací budou provádět prostřednictvím dálkově ovládaného polointeligentního robota. Pak měli přepravník dopravit do rafinérie na KD-2, vysypat jej a na prázdném přepravníku odletět zpět do těžební oblasti. Jejich vlastní bezpečný návrat nitrem KD-2 bude označovat konec cvičení.

Ale jak podotkla Deedee, pes byl zakopán v detailech. Inteligence robota představovala jen zdánlivou výhodu, protože instrukce, které mu budou dávat, budou muset být naprosto přesné, aby neprojevil nějakou vlastní nežádoucí iniciativu. Což znamenalo, že budou muset pečlivě nastudovat interakční manuál a pochopit, jaké má robot schopnosti a omezení. S přepravníkem to nebylo o mnoho lepší. Při zkoumání jeho letové dráhy a spotřeby paliva Rick a Deedee zjistili, že zásoba paliva, kterou mají přidělenou, vystačí taktak na jednu cestu. Jediná chyba, jakkoli malá, by mohla mít za následek, že zůstanou s prázdným přepravníkem bezmocně viset v prostoru a nezbude jim než zavolat o pomoc. Krocan Gossage jim očividně úmyslně nedodal počítačem předem vypočítanou letovou dráhu.

A nakonec tam ještě byla skrytá proměnná, o níž v zadání úkolu nepadla ani zmínka: podle fám a legend, které kolovaly mezi frekventanty, vkládal Gossage do každého testu nějaký problém navíc, zádrhel, který se dopředu nedal odhalit.

Člověk na něj přišel až v okamžiku, kdy ho praštil mezi oči.

Při spolupráci s Deedee musel Rick zdráhavě přiznat, že je opravdu chytrá. Zdála se méně nafoukaná a útočná, než jakou si ji pamatoval, a dostávala nové nápady přinejmenším stejně rychle jako on. Předpokládal, že v nouzi by četla a pamatovala si určitě lépe než on. A vypadala, že je k neutahání. Namyšlené poznámky Chicka Teazlea a dalších z výcvikového tábora v Novém Mexiku o tom, že ti z východního pobřeží jsou všichni pošahaní blbečkové, pro Deedee Maovou rozhodně neplatily.

Rick se usilovně snažil vyrovnat se jí. Přemýšlel, až se mu skoro kouřilo z hlavy, ale nakonec to dopadlo tak, že pozdě v noci seděli zhrouceně bok po boku a bezmocně hleděli na sérii schémat. Čáry na obrazovce se Rickovi vlnily a rozplývaly před očima. Celý okruh měl být správně vyřešen, než se na displeji objevil další obraz, ale zdálo se, že nevyřešili vůbec nic.

"Nemůže to být tak těžké," zamumlal Rick nakonec.

"Není." Deedee natáhla ruku a vypnula monitor. "Chyba je v nás. Máme dost. Já teda aspoň jo. A co ty?"

"Já mám dost už dobrou hodinu. Jenom jsem to nechtěl přiznat." Rick vstal a promnul si ztuhlý zátylek. "Bude lepší, když se trochu vyspíme. Máme před sebou těžký den."

"Jo." Deedee se protáhla. "Jsem v kabině dvacet osm. Nechceš přijít? Slyšela jsem, že v beztíži je to něco úžasného."

Její hlas zněl věcně a nedívala se na něho. Ale usmívala se.

Zavrtěl hlavou. "To raději s ropuchou. Panebože. To

jsme byli my. Je to pár týdnů a mně to připadá jako deset let."

"Je to deset let. Deset skutečných let." Deedee zamířila k východu. "Kdo to říkal, že čas plyne všude stejně? Ať to byl, kdo chtěl, byl to blázen."

"Nebo ona."

"Nebo ona. Dobrou noc, Ricku."

"Dobrou, Deedee. Spi dobře."

* * *

Možná, že spala dobře. Rick tedy rozhodně ne. Probudil se dlouho předtím, než musel, a hlavou se mu okamžitě začaly honit detaily jejich úkolu. Po půldruhé hodině převalování vstal, oblékl se a vydal se do jídelny. Byla prázdná, jak v tuto časovou hodinu bývala vždycky. Právě si objednával jídlo, když vešla Deedee. Tvář měla klidnou, ale trochu pobledlou.

Zamířila rovnou k němu. "Je v pravidlech něco, co by nám zakazovalo začít dřív?"

"Nic, o čem bych věděl."

"Fajn. Tak jdeme na to."

"Ne." Rick jí pokynul, aby si sedla naproti němu. "Nejdřív se najíme."

"Hlad zbystřuje myšlení."

"A nízká hladina cukru ho otupuje." Rick pro ni nat'ukal objednávku na obrovskou porci a pak se cítil povinen patřičně zvětšit i tu svoji. "Najíme se a pak půjdeme."

Zarputile žvýkali a oba pozorně sledovali talíř toho druhého, dokud nebyl úplně prázdný. Dojedli chvíli před začátkem oficiálního časového intervalu pro snídani. Protože neměli chuť povídat si s ostatními, vyběhli rychle ven a zamířili k přechodové komoře, která vedla do nitra KD-2.

Nejtěžší bylo nespěchat. Pečlivě si oblékli skafandry a zkontrolovali si navzájem uzávěry. Po nějakém překvapení od Krocana Gossage nebylo zatím ani stopy. Ale jak zdůraznila Deedee, určitě to nebude nic nápadného.

"Což znamená, že i kdyby něco nápadného udělal", připojil Rick, "stejně by nás to překvapilo. Ale žádné dohady."

"Tak jo. Žádné dohady."

Vydali se do hlubin nitra KD-2, aby se vynořili na druhé straně planetoidu naproti hlavnímu výcvikovému zařízení. Chodba jim už připadala stejně důvěrně známá jako vlastní domov. Nepotřebovali se dívat do mapy nebo na ukazatele. Převrtníky a těžební roboty čekali přesně podle plánu v hlavní nakládací komoře. Hlušina už byla zesintrována do zvláště vytvarovaných, ale stejných bloků, z nichž každý vážil půl tuny. Kdyby na to přišlo, mohli by je Rick s Deedee naložit ručně, ale to by určitě znamenalo, že nesplnili úkol.

Uvedli robota do nemotorného chodu a každý povel, který mu dali, pečlivě konzultovali s manuálem. Nakonec mu Deedee rozechvěle nařídila, aby začal nakládat. Pak sledovala jeho práci, zatímco Rick počítal bloky a hlídal jejich ukládání na převrtníky. Ještě jich zbývala skoro stovka, když Rick připlul k Deedee a řekl jí, aby zastavila nakládání.

"Proč? Jde nám to fajn."

"Možná. Ale máme problém. Převrtník je skoro plný. Vejde se tam ještě deset, nejvýš dvacet bloků, a naložených máme jenom devět set."

"To není možný. Ten převrtník je určený na nejméně pět set tun nákladu. Třeba jsou ty bloky těžší, než by měly být. Nebo mají menší hustotu a jsou větší."

Prověřili hmotnost jednoho bloku. Činila přesně půl

tuny. I hustota byla taková, jaká měla být. A tak se s přílbou u přílby krčili v nakládací komoře a probírali se elektronickými i tištěnými manuály. Nakonec si Rick povzdechl. "Už to mám. Jsem idiot. Měl jsem si to uvědomit hned, jak jsme začali s nakládáním."

Deedee se pořád ještě mračila na elektronický náčrt převrtníku. "Já teda ne. Všechno vypadá v pořádku."

"Převrtník je v pořádku. Bloky jsou taky v pořádku."

"Tak kde je problém?"

"Ve tvaru těch bloků. Hned jak jsem je poprvé uviděl, všim jsem si, že vypadají divně. Mají správnou hmotnost i hustotu, ale nelicují. Zůstává mezi nimi hodně volného místa."

"A co teda budeme dělat?"

"Musíme vymyslet, jak je poskládat, aby šly těsně k sobě."

Deset minut zuřivého přemítání nevedlo zhora nikam, díky čemuž pochopili, že abstraktním myšlením se k výsledku nedopracují, Deedee tedy začala prostřednictvím robota převracet bloky a zkusmo je skládat k sobě tak, aby jejich nepravidelné plochy co nejlépe přiléhaly. Když konečně našla řešení, zdálo se být naprosto očividné. Podle jednoho určitého klíče do sebe bloky dokonale zapadaly.

Takže museli celý převrtník zase vyprázdnit a začít znovu. Tentokrát naložili všech tisíc bloků a ještě jim zbyla trocha prostoru. Deedee se přišla podívat, jak poslední blok dosedá na místo, poslala robota za ním a zavřela poklop.

"Myslíš, že tohle bylo to Gossageovo překvapení?" zeptala se, když následovala Ricka do pilotní kabiny převrtníku.

"To první, možná. Nikde není řečeno, že se omezi jenom na jedno. Ještě tady můžou být další."

S největší možnou pečlivostí prověřili jeden po druhém všechny stavové indikátory převrtníku, až nakonec Deedee pokrčila rameny. "Nemůžeme tady věčně trčet a jenom hledět. Do toho, Lubane."

Pod Rickovým nervózním řízením vyplul převrtník z nakládací komory do volného prostoru. Podle všech standardů obvyklých na Pásu to byl naprosto běžný let: několik set kilometrů cesty bez jakýchkoli překážek k dalšímu tělesu, které mělo ve vztahu ke KD-2 téměř zanedbatelnou rychlost. Rafinérie výcvikového střediska se nacházela na vpodstatě stejné oběžné dráze kolem systému Země-Měsíc.

Ale tato skutečnost žádným způsobem nepřispěla k tomu, aby se Rick cítil bezpečněji. Napětí, jaké dosud nikdy nezažil,

z něho opadlo až potom, co přepravník zakotvil v doku rafinérie. Pak přišla na řadu Deedee. Ta vyložila robota, který po jednom přenesl bloky do obrovitého násypníku.

Když v něm zmizel poslední z nich, vyměnili si Rick s Deedee pohledy.

"Šlo to hladce," řekla Deedee nakonec.

"Až moc hladce?"

"Nic takového."

"Ty víš, jak to myslím" Rick se zadíval na vzdálený tvar KD-2, jehož vnější osvětlení bylo z rafinérie dobře viditelné.

"Vrátíme se. Jestli jsou tady někde další překvapení, nechci tu sedět a čekat, až si nás najdou."

Nastartoval a zkontroloval množství paliva. Víc než dost. Po několika minutách letu mohl vypnout motory a zbytek cesty na KD-2 doletět setrvačností, takže by ještě trochu paliva ušetřil. A dokonce i se zdržením při nakládání jim zbyla spousta času na to, aby úkol splnili před večerní uzávěrkou. Možná že jediným Gossageovým překvapením byl tvar těch bloků.

Tato uklidňující myšlenka mu stále ještě vězela v hlavě, když si všiml, že hvězdné pole venku se pomalu otáčí. Namísto toho, aby mířili přímo ke KD-2, se přepravník odchyloval z trasy a odvracel svůj tupý nos od cíle jejich cesty.

Rick okamžitě vypnul pohon všech trysek.

"Co se děje?" Ačkoliv neřekl ani slovo, Deedee podle jeho pohybů odhadla, že něco není v pořádku.

"Pohon. Táhne nás to na stranu." Rick už si na displeji vyvolal schéma zadní části přepravníku, kde se nacházelo šest nezávislých, ale vyvážených jednotek, které zajišťovaly pohon lodi. "S jedním z těch modulů něco je. Nefunguje."

Deedee pozorovala měnící se hvězdné pole před přídílí a všimla si přesného směru rotace lodi. "Nakládáme se doprava a dolů." Prstem v rukavici se dotkla stylizovaného obrazu jednoho z modulů na monitoru. "Jestli je problém jenom v jedné trysce, musí to být tahle. Kdyby to byla některá jiná, táhlo by nás to jinam."

"Jo, bude to ona."

"Takže vypni protilehlou, tu, která je přímo naproti té špatné. Udělej to, Ricku! To nás zase dostane do rovnováhy."

"To nejde." Rick ukázal na ovládací pult. "Pohonné moduly se nedají ovládat samostatně. Buď všechny, nebo žádný."

"Tak co budem dělat?"

Rick neodpověděl. Vyvolal si na displeji manuál k ovládání lodi. Víc než cokoli jiného ve svém životě si teď přál, aby si ten manuál mohl přečíst. Ale nemohl. Slova byla příliš dlouhá a neznámá, věty příliš složité. Zoufale se snažil pochopit, nutil slova, aby dávala smysl. A pořád je nedokázal přečíst. Loď se pohybovala kupředu, ale KD-2 nebyl přímo před nimi. Při jejich současném kurzu planetoid minou.

"Pomoz mi, Deedee." Rick se ve svém skafandru potil. "Pomoz mi s tím. Manuál nám řekne, co máme dělat. Musí to tam být. Pomoz mi to přečíst. Češ líp než já."

"Nečtu. Ty víš, že nečtu." Ale Deedee už sledovala Rickův prst a nahlas četla všechna slova na monitoru, zakoktavajíc se u těch složitějších.

Lopotili se spolu, četli, proklínali neznámá slova, opravovali jeden druhého. Až nakonec Deedee vykřikla a ukázala na displej. "Tady je to. Ovládání polohy. Tohle potřebujem. No tak, Ricku. Přečti to."

Rick se opravdu snažil, ale už přišel na to, že ani nutnost a naléhavost člověku nepomůže k tomu, aby četl líp a rychleji. A tak se společně slovo po slovu prokousávali následujícími třemi odstavci. V jednom okamžiku oba najednou zaúpěli.

"Vždyť je to tak jasný!" Rick se uhodil pěstí do stehna.

"A my jsme pitomci." Deedee zopakovala důležité věty ještě jednou, teď už mnohem svižněji. "'V případě nevyvážené činnosti tryskových modulů musí být přepravník neprodleně odvezen do servisního zařízení'. - Jo, díky za informaci. - 'Pokud však dojde k poruše modulu a je nutné provést opravu kurzu lodi, lze toho snadno dosáhnout použitím menších postranních trysek. Jejich pomocí je možné otočit loď kolem podélné osy tak, aby se hlavní trysky dostaly do požadovaného směru. Stejným způsobem lze dosáhnout i vyrovnání směru tak, že se po natočení do odpovídajícího úhlu podélná rotace zastaví'. Udělej to, Ricku!"

"Dělám to." Rick už zapínal postranní trysky a otáčel loď kolem podélné osy, aby dostal poškozený tryskový modul na opačnou stranu. "Bude to o hubu. Jestli nechám ty trysky zapojené moc dlouho, uhneme zase na opačnou stranu."

"Udělej to - po kouskách." Z hlavních trysek vyrazil plamen, tentokrát stejně přerývaný jako Deedeeina řeč. "Pořád ještě máme dost času. Nespěchej. Můžeš si dovolit nespěchat."

"Vždyť nespěchám. Důvěřuj mi."

Rick upíral pohled na KD-2, když se opět objevila v čelním průzoru. Pohon pod jeho řízením kašlavě naskakoval a zase utíchal, zatímco loď se trhavě otáčela kolem podélné osy. Rick přesně věděl, kam chce letět - do temného otvoru, který se jako ústí hlavně černal na hrbolatém povrchu planetoidu. Ale dostat se tam, přesně tam, byla jiná věc. Trvalo ještě celou půl hodinu, než Rick vypnul pohon, setřásl ze sebe napětí a zvedl ruce z ovladačů, aby počkal, až magnetický systém navede přepravník do doku v KD-2.

Ještě ani pořádně nezastavili, když se, Deedee zvedla ze sedadla a zamířila k východu. "Pojď. Musíme padat."

"Kam ten spěch?" Rick si v klidu protáhl ztuhlé ruce a teprve pak se zvedl z pilotního křesla. "Říkala jsi, že máme moře času."

"Kecala jsem." Deedee už netrpělivě čekala u dveří, "Nechtěla jsem, aby sis dělal starosti s časem, když jsi manévroval s přepravníkem. Ale teď už to bude jen taktak."

Rick se podíval na časoměr ve své přilbě a skočil ke dveřím. "Máme jenom třicet minut!"

"Já vím." Automatický zámek ve dveřích se začal otvírat. "Ale i tak to v pohodě stihnem - jestli na nás nečeká nějaká další habaďůra."

Bok po boku vypluli z doku k hlavní vstupní bráně do KD-2. "Řekněme, dvě minuty na obou koncích." Rick nařukal vstupní kód. "Dvanáct minut přes tunely - to je nejrychlejc, jak dokážem. Ale pořád nám zbude sedminutová

rezerva." Znovu natákal vstupní kód. "Krucí, co je s tou věcí? Nemělo by to trvat tak dlouho."

"Napájení je vypnuté." Deedee ukázala na signální tabuli na velké bráně. "A na manuální ovládání je to moc těžké."

"Krocan. Ten sviňák. Vyjebal nás. Nedostanem se dovnitř."

"Tak to obejdeme. Nebo použijeme některý z tunelů."

"To je k ničemu. Všechny vedou ven, ne k výcvikovému středisku."

"No vidíš, a máme řešení." Deedee se otočila. "Můžeme to obejít venkem. Neztrácej čas u té brány, Ricku. Pojd! Už máme jenom jedenadvacet minut."

Bez ohlížení se nejvyšší rychlostí, jakou byly trysky skafandru schopny vyvinout, se vydala směrem k otevřenému vchodu do nakládací komory. Rick v závěsu za ní chvatně počítal. Musejí obletět skoro polovinu planetoidu. Což dělá, řekněme, tři kilometry. Jestli dokážou vyvinout rychlost deset kilometrů za hodinu, zvládnou to. Jestli ne...

Jediné, na co Rick dokázal myslet, bylo ráno, kdy přinutil Deedee, aby si sedla a najedla se, zatímco ona byla celá žhavá vyrazit. Jestli přijdou pozdě, bude to jeho vina.

Dorazili na okraj nakládací komory a vynořili se z temnoty. Když se Deedee, která byla stále před Rickem, ocitla v plném slunečním světle, přepnula najednou trysky na brzdný chod a zůstala nehybně viset nad povrchem planetoidu.

"Nezastavuj se, Dee. Jsem hned za tebou."

Ale ona se nepohnula. "Poslechni si svůj dozimetr, Ricku."

Najednou si uvědomil jemné drnění. Byl to snímač radiace jeho skafandru, který hlásil poplach při mnohem nižší hladině, než jaká byla skutečně nebezpečná.

"Zpátky dovnitř." A když zaváhal, dodala: "Musíme, Ricku. Hned teď!" Popadla ho za paži a táhla za sebou. "Musí to být sluneční erupce, náhlá a velká. Když se schováme za skálu, budeme v bezpečí."

Ocitli se mimo sluneční záření. V bezpečí. A ve srabu, protože neudělali zkoušku. Rick mrkl na časoměr. Osmnáct minut a půl.

"Deedee, nebudeme venku zase tak dlouho. Vsadím se, že celková dávka bude malá, nemůže nám ublížit."

"Možná. Ale víš to jistě?"

Nevěděl. A co hůř, nevěděl, jak to zjistit. Výpočet nemohl být příliš těžký, nic víc než vzorec a několik jednoduchých početních úkonů. Jigger by to určitě uměl vypočítat z hlavy. Ale Rick neměl ani tušení, jak na to. Zasténal.

"Tady se nám nemůže nic stát." Deedee si špatně vyložila důvod jeho ztrápenosti. "Skála je dokonalý štít."

"Já vím. Ale já nechci štít. Já chci splnit ten zatracený úkol."

"To už asi nestihneme. Sluneční bouře můžou trvat i několik dnů a nám zbylo jenom sedmáct minut."

Skála je dokonalý štít.

"Deedee, pořád ještě máme šanci. Slunce svítí skoro přímo do té nakládací komory. Výcvikové středisko je na opačné straně. Můžeme jít bočním tunelem až do místa, kam už slunce nedosáhne, a zbytek cesty letět venkem. A chránit nás bude sám KD-2."

"Šestnáct minut. To nezvládnem." Ale vydala se za Rickem, který už zmizel zpátky v temném nitru planetoidu. Vybral si boční tunel a bez váhání do něj zahrnul Deedee se ho naštěstí nezeptala, jak to, že tak dobře zná síť chodeb a komor, kterými byl vnitřek KD-2 protkaný. Rozhodně by jí to neprozradil, ani strašlivou příhodu s Ginou, k níž to všechno vedlo.

Tunely byly určeny spíše k těžbě než k rychlému průchodu. Zdálo se, že cesta skrz ně trvá celou věčnost. Když se nakonec Rick a Deedee vynořili na povrch, chyběla jim k cíli ještě asi čtvrtina dráhy kolem obvodu planetoidu a čas se nemilosrdně krátil. Zbývalo jim pět minut. Kilometr a půl těsně u povrchu, aby se vyhnuli slunečnímu záření. Na první pohled to nebylo daleko. Ale znamenalo to průměrnou rychlost osmáct kilometrů za hodinu. To bylo nemožné. Ne ve skafandru a za situace, kdy bylo třeba brát ohled na nerovnosti povrchu planetoidu.

Rick to věděl. Deedee to pravděpodobně věděla taky. Když uplynula poslední minuta, do které se museli vrátit, neřekl nikdo z nich ani slovo. Zahořkle pokračovali v cestě k přechodové komoře, která vedla k výcvikovému středisku.

Když se komora otevřela, Rick se zastavil. "Všechno na nic. Prošvihli jsme to o šest minut. Promiň."

"Já vím." Deedee dolétla až k němu, ovinula kolem něho paži a objala ho. Když společně vstupovali do komory, opřela si svoji přílbu o jeho. "Vydali jsme ze sebe to nejlepší. To nám nikdo nemůže vzít."

Tlak v komoře se vyrovnal. Vztáhli ruce, aby si sundali přílby. Vnitřní dveře se otevřely - a oni zjistili, že hledí do úzkostlivé tváře Krocana Gossagea. Vzápětí se Krocan podíval na hodinky.

"Neříkejte to." Rick se pohnul směrem k němu. "Nestihli jsme to o šest minut."

"To jsem říct nechtěl. Přišli jste venkem?"

"Částečně." Deedee se postavila vedle Ricka.

"Ukažte mi dozimetry -"

"To je dobrý. Nejdřív jsme šli vnitřkem a ven jsme vylezli, až když nás KD-2 chránil před Sluncem."

"Chytré." Gossageovi se viditelně ulevilo. "Samozřejmě, i kdybyste zůstali na Slunci, dávka, kterou byste za tak krátkou dobu dostali, by nebyla nebezpečná."

"Nebyli jsme si jisti." Rick byl najednou unavený mnohem víc než kdy předtím. "Nevěděli jsme, jak to vypočítat."

"To vám můžu ukázat během pěti minut."

"Já vím, že můžete. Ale dneska ne, pane, jestli vám to nevadí." Rick se opřel o stěnu komory a nechal paže i nohy bezvládně viset. "Dělali jsme, co jsme mohli, fakt."

"A skoro jsme to stihli." Deedee klesla vedle Ricka. "Kdyby bylo jenom o jeden problém míň - jenom jeden."

"Aha. Souhlasíš s tím, Lubane?" Gossage vypadal spíš pobaveně než soucitně.

"Jo. Ale to už je snad jedno, ne?"

"To tedy není jedno, alespoň mně ne." Gossage si dřep, aby jim viděl do tváří. "Víte, nestává se mi každý den, aby si

mě lidi spletli s bohem." A když na něho Rick a Deedee upřeli otupělé a vyčerpané pohledy, pokračoval: "Dal jsem vám úkol, o kterém jsem věděl, že budete muset napnout všechny síly, abyste ho včas splnili. Kdybyste udělali všechno správně, rychle a přesně, mohli jste to stihnout těsně před limitem - těsně. Nechal jsem upravit tvar sintrovaných bloků. Nastavil jsem pohon tak, aby vám na zpáteční cestě vysadila tryska. Vypnul jsem napájení hlavní vstupní brány, takže jste museli jít venkem. Ale pokud existuje nějaká věc, kterou ani Krocan Gossage neumí, tak je to uspořádání speciální sluneční erupce přímo na jeho přání. Abych tohle dokázal, musel bych být Bůh Všemohoucí, Tu erupci jsem neměl v plánu o nic víc než vy."

Vzal Rickovu i Deedeinu pravici do svých rukou. "Kdyby nebylo té erupce, byli byste tu před limitem a ještě by vám trochu času zbylo. To mi stačí. Vedli jste si dobře, líp, než jsem čekal. Zkoušku jste složili. A teď mi tady hlavně neusněte na ramenou."

Rick a Deedee oba zároveň zavřeli oči a nedávali najevo, že by je ještě někdy chtěli otevřít.

"Tak dobře." Gossage vstal. Stále držel jejich ruce, takže je přitom zvedl na nohy. "Prošli jste při praktické zkoušce, vy dva, ale zdá se, že na to kašlete. Tak se běžte najíst a odpočinout si a pak si odpočítejte a najeďte se. Promluvíme si později." Pustil je, obrátil se a zamířil do tunelu. Ještě než v něm zmizel, dodal, aniž otočil hlavu: "Hlavně si o sobě nezačnete moc myslet. Pořád vás ještě čekají teoretické testy - a ručím vám za to, že budou zatraceně těžké. Nebudete to mít pořád takhle příjemné a jednoduché."

KAPITOLA DESÁTÁ

Na slovo Krocana Gossagea se dalo stoprocentně spolehnout. Závěrečné teoretické testy byly víc než těžké. Byly vražedné. Rick se vypořádával ze své kabinky - na KD-2 člověk neměl šanci 'vypůjčit' si odpověď od souseda - a ve tvářích všech ostatních viděl odraz své vlastní beznaděje. Test obsahoval i spoustu otázek na věci, o kterých se ve třídě vůbec neučili. Ukázalo se, že Jigger Tait měl při svém dávném varování pravdu: pokud se člověk nenaučí zjišťovat si různé věci sám, měl u První těžební problém.

Napište, podle jakého vzorce vypočítáte rychlost v dosaženou lodí se zrychlením a během času t.

To bylo fěr. Krocan jim tenhle jednoduchý vzorec $v=a*t$ vtlačoval do hlavy snad tucetkrát. Říkal, že si ho budou muset pamatovat celý zbytek života.

Ale pak přišel chyták: Uvedte podmínky, za nichž vzorec, který jste právě napsali, neplatí.

Tak o tomhle se při výuce určitě nikde nemluvalo. Rick měl neurčitý pocit, že to celé začne být nalevačku v okamžiku, kdy se zrychluje tak dlouho, až se vypočítaná rychlost začne blížit rychlosti světla. Určitě věděl, že vzorec neplatí, když výsledek přesahuje rychlost světla, protože nic nemůže letět rychleji než světlo. Ale neměl absolutně žádné ponětí, jaký by měl v tomto případě být správný vztah mezi zrychlením a rychlostí.

Vyjádřit tyto myšlenky, jasně a srozumitelně, bylo pro něj skoro nemožné. Rick usoudil, že to, na co se zmoohl, je jenom žvanění. Každý, kdo by poslouchal jeho mluvenou odpověď, by to poznal. Vzpomněl si na to, co říkal pan Hamel toho dne, kdy Ricka vyhodili ze školy: je mnohem jednodušší být přesný, když něco píšeš, než když se o tom snažíš mluvit. Dobrá zpráva byla, že měl závěrečné zkoušky konečně za sebou. Test, který právě dopsal, byl poslední. Teď už zbývá jen čekat, až se dozví, jak špatně je udělal. Krocan Gossage věděl, jak budou všichni trpět, než budou zveřejněny konečné výsledky, a proto jim slíbil, že to nepotrvá déle než jeden den.

Ale co Krocan nedokázal zaručit, byla subjektivní délka čtyřiaadvaceti hodin. Jak poznamenala Deedee, čas neplyne vždycky stejnou rychlostí. Když se člověk baví, uteče to jako voda. Ale když na něco čeká, vleče se každá minuta, jako by měla na noze železnou kouli.

Přesně jako teď.

Testy skončily v poledne. Odpoledne byly všem přiděleny úkoly jejichž účelem bylo hlavně zajistit, aby přišli na jiné myšlenky. Tahle práce pro práci byla hotová ještě před večerí a žádné další aktivity už naplánovány nebyly. U většiny frekventantů převládla pudová touha po samotě. Obvyklé večerní setkání v jídelně, kde si skupinky lidí vyprávěly o událostech dne, se nekonalo. Každý si vzal krabici s baleným jídlem a rychle se vytratil.

Rick vyhledal své vlastní soukromé místo, opuštěnou vnější komoru, kde mohl sedět a pozorovat majestátní krasu otáčející se hvězdné oblohy. Nebyl si jist, jestli by byl schopen snést myšlenku, že by se měl vrátit do své kabiny dřív než ráno.

Asteroid s výcvikovým střediskem se otáčel jednou za dvacet minut, příliš pomalu, než aby si toho člověk všiml, pokud se právě nedíval ven. Zatímco Rick jedl, zvedl líné sací brčko a pustil je. Brčko pomalu, ale vytrvale klesalo, až dopadlo na hladkou podlahu pozorovací místnosti. Určitě existuje způsob, jak z velikosti KD-2 a času, za který se otočí kolem své osy, vypočítat skutečnou gravitaci, ve které brčko spadlo. Jigger Tait nebo Gina Styanová by ze sebe okamžitě vysypali vzorec, ale Rick ho neznal.

Díky otáčení stanice se v okně na levé straně objevila Země. Rick ji bezmyšlenkovitě sledoval, dokud mu zase nezmizela z očí. Pak si uvědomil, že vůbec nemá v hlavě prázdno. Zase hloubal nad těmi zatracenými závěrečnými zkouškami, vracel se ke svým odpovědím a v duchu je opravoval, jako by tím teď mohl něco změnit. Jestli to takhle půjde ještě chvíli dál, zblázní se.

Rick vyšel z pozorovací místnosti. Bloumal vnějšími tunely KD-2, až se ocitl před protiradiační komorou, kde se kdysi pokusil dostat Ginu Styanovou. U dveří se zastavil. Možná ho teď po zkouškách vyrazí, ale aspoň jednu věc se v kurzu První těžební naučil. Cítil, jak se mu varlata snaží stáhnout do těla a jak ho po celém těle mrazí při vzpomínce na strašlivou bolest, když mu Gina ukázala, kdo je tady skutečným pánem. Bude trvat hodně dlouho, než se o něco podobného pokusí znovu.

Dveře do ochranné komory byly pootevřené. Uvnitř někdo seděl, ale světla byla zhasnutá. Rick očividně nebyl sám, kdo si nepřál společnost. Už se chystal odejít, když se zevnitř ozval hlas: "Pojď dál. Říkal jsem si, že určitě půjdeš sem."

Nemusíš rozsvěcet, jestli nechceš."

Rick ke svému úžasu ten hlas poznal. Byl to Krocan Gossage. Rick nahlédl do temné místnosti.

"Vy jste věděl, kde jsem?"

"Samozřejmě. Často dělám v noci to samé. Neexistuje

lepší místo než vnější kruh pozorovacích místností, když chce člověk cítit velikost a majestátnost vesmíru a pokorně přiznat, že je v něm toho mnohem víc, než kdy uvidí nebo pochopí. A taky vím, kdy jsi sem odešel."

"Sledoval jste mě?"

"Nejen tebe. Každého." Krocan Rickovi pokynul, aby šel dál a zapnul tlumené osvětlení. "Zaplatili jsme vysokou cenu za zjištění, že v noci po závěrečných zkouškách nesmíme žádného frekventanta spustit z očí. Sedni si a uvolni se. Cítíš se rozčilený?"

"Nevím, jestli je tohle to správné slovo. Prostě nemůžu přestat myslet na zkoušky."

"Je mi to jasné. Proto jsem tady - abych ukončil tvoje trápení." Krocan napřáhl ruku. Na tváři se mu objevil široký úsměv. "Máš to v kapse, Lubane. Gratuluju. Uspěl jsi. Čeká tě další fáze výcviku."

Rickovi poklesla čelist. "Uspěl? Ale vy jste říkal zítra -"

"To byla jen moje časová rezerva, pro případné chyby. Hodnocení a porovnání jsme ukončili před čtyřmi hodinami. Od té doby vás všechny obcházejí a sděluju vám vaše výsledky. Ty jsi poslední."

Rick konečně udělal to, co mu Krocan navrhl, a klesl na polstrovanou podlahu. Uspěl! Opustí KD-2 a zamíří na Pás. Ale přišlo to tak náhle a nečekaně - připadalo mu to neskutečné.

"Kdy? Kdy odletím?"

"Brzy. Zítra nebo pozítří."

"A - co se bude dít teď?"

"Myslíš jako v téhle chvíli? No, neřekl bych, že by se ti zrovna chtělo spát."

"Vůbec ne!"

"Dobře. V jídelně personálu právě probíhá večírek na oslavu a touhle dobou už tam bude pěkně veselo. Takže ti navrhuju, abys zamířil tam."

"Jdete taky?"

"Nakonec přijdu. Ale ne hned." Krocanův hlas ztěžkl a vytratilo se z něj veselí. "Viš, Lubane, výcvikové středisko není růžová zahrada. Tady to nefunguje jako na tvoji škole dole na Zemi, kde všichni musejí prospět a absolvovat s počtami, protože jinak by utrpěla jejich vzácná sebedůvěra. Skoro čtvrtina tvého kursu u závěrečných zkoušek propadla. Tihle lidi nepůjdou na žádný večírek a dnes v noci mě budou potřebovat o trochu naléhavěji než ty. Později se možná uvidíme. Ale jestli ne - budeš vědět proč."

"Kdo - kdo propadl?" A když Gossage neodpověděl, Rick pokračoval: "Vido Valdez a Deedee Maová a -"

"Nechci mluvit o jednotlivcích. Co kdybys už šel na ten večírek. Později bude zveřejněn úplný seznam." Krocan kývl. "Tak běž."

Byl to příkaz pronesený tónem, o kterém všichni frekventanti věděli, že mu nemá cenu odporovat. Všechny další otázky byly zbytečné, Krocan by na ně neodpověděl. Rick polkl, vstal a vyklopýtal ven.

Jeho cesta do jídelny personálu, kam frekventanti obvykle neměli přístup, vedla kolem ubytovacích prostor. Navzdory pozdní hodině byla všechna světla rozsvícena, ale chodby a místnosti zely prázdnotou, což působilo poněkud přízračným dojmem. Rick prošel kolem své kabiny a otevřených dveří dvou dalších. Vrhł do obou krátký pohled, ale nečekal, že by tam někdo byl. Proto ho překvapilo, když na konci druhé kabiny uviděl na posteli sedět zády ke dveřím široképostavou postavu.

Byl to Vido. Rick se zastavil. Od jejich posledního souboje spolu skoro nepromluvili. Měl by jít dál. Ale Vidova svěšená ramena vypovídala o jeho naprostém zoufalství.

Rick k němu váhavě přistoupil. "Je mi to fakt líto," začal a pak už nevěděl, co říct dál.

Vido se otočil a zvedl k němu pohled. Širokou tvář měl ztuhlou žalem. "Byla to moje vina. Všechno je to moje vina."

Rick vztáhl ruku s úmyslem dotknout se Vidova ramene, ale pak ji zase spustil. "Snažil ses, jaks nejlíp uměl. Stejně jako všichni ostatní. Je mi to fakt líto, že jsi - že ti to nevyšlo." Nedokázal se přimět, aby vyslovil to hnusné slovo, propadl.

"Mně že to nevyšlo?" Vido zmateně zamrkal.

"Že jsi neprošel."

"Ale já jsem prošel! Ty sis myslel -"

"Ale ty jsi říkal -"

"Ne já. Opička! Propadla a byla to moje vina."

Vido opět svěsil hlavu. "Šla za tebou, abys jí pomoh, a mně se to nelíbilo. Řek jsem jí, aby to už nedělala. A ona mě poslechla, protože jsem to chtěl. Ale ty jsi jí moh pomoci. Prošvihla to v matice, viš, se vším ostatním si poradila, ale s tímhle ne. A ty matiku fakt umíš naučit, říkaly to Alice i Deedee. Kdybysem nebyl takovej sobec, kdybysem jí to nezakázal."

Rick znovu zaváhal. Nebyl si jist, jestli to, co měl v úmyslu říct, Vido potěší, ale věděl, že to říct musí. "Vido, nebyla to tvoje vina. Ten den, co jsi nás tam našel, jsem měl možnost s Opičkou mluvit. Ona prostě matiku nechápala. Vůbec. Moh bych ji učit každý den a ty taky, a stejně by to nepomohlo. Neudělala by ty zkoušky ani za sto roků. Nešly jí do hlavy ani základní poučky. Znáš ji o moc líp než já. Musel sis toho všimnout."

"Myslel jsem, že je chyba ve mně. Že jí to špatně vysvětluju."

"Ne, nebyla v tobě. Byla v Opičce. Je mi to fakt líto, Vido." Rick nakonec přece jen zvedl ruku a poplácal sedícího

mladíka po rameni. Uvědomoval si, že ve své bývalé škole by si tohle gesto nemohl dovolit bez toho, aby se nestal terčem posměšků svých spolužáků. "To jsem fakt rád, že jsi prošel. Čestně. Gratuluju."

Vido překvapeně zvedl hlavu. "Ani jsem se tě nezeptal-"

"Jo, taky jsem prošel. Poletíme oba na Pás."

"Jo. Asi jo. Pás." Vido se zhluboka nadechl, pak vstal a napřáhl ruku. "Gratuluju. Ale ty nejsi na večírku!"

"Zrovna tam mám namířeno. Měl bys jít taky. To s Opičkou je hrozný, ale už se s tím nedá nic dělat. Pojď."

"Nedokážu se bavit bez ní. Do prdele, až uvidím Gossagea, asi mu rozbiju držku, že ji nechal proletět."

"Neřek bych. Nebude tam." Rick zopakoval, s čím se mu Krocan svěřil. "Dneska dělá tu nejhorší práci ze všech. Dlužíš mu to, že tam půjdeš a aspoň si to zkusíš trochu užít."

"Jo. Tak jo." Vido si povzdechl. "Do prdele s tím. Do prdele se vším. Myslel jsem si, že tohle bude buď nejlepší, nebo nejhorší den mého života. Vůbec by mě nenapadlo, že může bejt to i to."

Odfíkl si a protřel si oči. Pro změnu měl zarudlé obě dvě. "Tak pojď, Lubane. Než si lidi začnou říkat, že jsem vyměk."

* * *

Zbytek cesty Rick přemýšlel o Deedee Maové. Věděl, že je chytrá, ale třeba neumí dělat testy. Co když i ji potkal stejný osud jako Opičku? Velice se mu ulevilo, když vešel do přeplněné jídelny a první, koho si všiml, byla právě ona. S úzkostným výrazem hleděla ke dveřím a ve chvíli, kdy ho uviděla, s náhle rozzářenou tváří zvedla oba palce.

Protlačil se k ní davem. "Už jsem si o tebe opravdu začínala dělat starost." Musela se mu naklonit k uchu a mluvit nahlas, aby překřičela hluk.

"K čertu, Deedee, když to zvládl někdo takový, jako jsi fy, já - au!" Rick vyjekl, protože mu vrazila loket do žeber. "Co se to tamhle děje? Myslel jsem, že tu bude zábava"

Na druhé straně místnosti se před Jiggerem tvořil dlouhý zástup.

"Nejenom zábava. Tohle je absolventská slavnost. Nejdřív absolvuješ, pak se můžeš bavit."

"Ty už jsi absolvovala?"

"Ne, čekala jsem na tebe."

"A o co tam jde? Při tom absolvování?" Rick se děsil a zároveň napůl očekával, že bude svědkem pompy a okázalosti středoškolských absolventských obřadů se všemi těmi taláry a diplomy a celebritami a nabubřelými projevy ad nauseam. Ale tady se zdálo, že se každému dostane jen potřesení rukou od Jiggera Taita oblečeného do kombinézy, který tu "stál namísto jedinečného a nezastupitelného Krocana Gossagea," jak se vyjádřil.

"A co moje vysvědčení?" zavolal na něho z prostředka fronty Chick Teazle.

"A co bys s ním dělal, kdybys ho měl?" Jigger zářil jako měsíc, který svou tvář připomínal. "Tam, kam letíš, si ho ani nemůžeš pověsit na zeď - nikdo z vás nebude mít zeď. Budete mít štěstí, když dostanete jídlo a vzduch."

"Ale rádi bychom měli vás podpis, pane." Gladys de Wittová, která ještě stále nosila na pravém předloktí plastový obvaz, si s Jiggerem potřásla levačkou. V poslední fázi praktického testu jí pravou paží přerazil utřený kabel, ale ona dokázala dovést loď do cíle jednoruč a zkoušku zvládla. Teď mávala svým bílým obvazem ve vzduchu. "Můžete mi místo toho podepsat tohle."

Jigger to udělal, doprovázen nadšeným potleskem. Ti, kteří stáli nejblíže, natahovali krky, aby viděli, co napsal, ale Gladys zrudla a rychle si přitiskla paži k tělu.

Řada pomalu postupovala. Deedee s Rickem byli na úplném konci. "Díky Bohu!" zvolal Jigger, když k němu konečně došli. "Jak to ti politici můžou vydržet? Jediné, co jim závidím, je líbání holčiček - jakmile dorostou do správného věku." Sklonil se k Deedee a namísto potřesení rukou ji mocně objal a políbil, na což ostatní dívky zareagovaly rozhořčenými výkřiky: "To není fér!" a "Když jedna, tak všechny!"

"Můžete mě navštívit soukromě," odpověděl jim Jigger. "Tohle je moje kvóta pro tento večer." Mrkl na Ricka, který byl v řadě poslední, "Gině ani slovo, platí? Přijde za chvíli, tanci nedokáže odolat."

Spustila hudba, hlasitá a rytmická. Několik párů se dalo do nehrabaného pokusu o tanec. Chůzi i běh při nízké gravitaci už všichni bez problémů zvládali, ale tanec byl něco jiného. Bylo to vlastně poprvé, co se o něj většina frekventantů na KD-2 pokoušela. Rick, který zůstal stát na okraji plochy vyhrazené pro tanec, na tom byl možná ještě hůř než ostatní. Spolu se svými kumpány ve škole si z tance vždycky tropil posměšky a teď neměl ani tušení, jak se pohybovat.

Rozhlédl se po místnosti. Seznam, o kterém mluvil Krocan, nikde neviděl, ale vlastně ho nepotřeboval. Znal všechny přítomné jménem.

Vido samozřejmě prošel. Ricka napadlo, jestli oni dva zase dosáhli skoro stejného výsledku. Pak tam byl nepřekvapivě Chick Teazle, Gladys a vedle ní Deedee. Na kraji tanečního parketu stála sama s bezvýrazným pohledem upřeným na tanečnický Alice Kleinová. Ani to pro Ricka nebylo žádné překvapení, I přes potíže s matematikou dokázala Alice prolézt, i když to muselo být s odřenými ušima. A stejně tak Břejlovec Landau, který stál vedle ní. Neměl brýle a asi si nevezal ani čočky, protože na každého nžoural a pravděpodobně při tom přemýšlel, kdo to tak asi může být.

Takže kdo chyběl? Opička, samozřejmě. Co se týkalo Vída, byla jediná, na kom záleželo. Kdo ještě? Nikde neviděl Cokieho Mulligana. Ten hned na začátku přísahal, že se školou nadobro skoncoval, a teď to vypadalo, že měl pravdu. Rick se taky nemohl dopátrat Henrika Voelkera, o kterém ostatní z východního pobřeží tvrdili, že je to šilený génius. Ten patrně hravě vyřešil nejtěžší teoretické problémy, ale jakmile došlo na něco, u čeho bylo třeba trochy selského rozumu, totálně pohořel. Několik dalších nezvládlo praktické zkoušky a mělo jen teoretickou šanci, že by v případě skvělého výsledku u písemných testů mohlo projít, ale očividně žádný z nich tuto šanci nevyužil.

Ale stejně to vypadalo, že kurz jako celek překonal sám sebe. Z celkem čtyřiceti frekventantů, kteří tady začínali, jich teď v místnosti bylo třicet nebo i víc. Rick začal počítat. Dospěl k sedmnácti, když si všiml, že vedle něho stojí Jigger Tait.

"Ty netančíš?"

Rick zavrtěl hlavou. "Ještě ne. Právě počítám, kolik nás zůstalo."

"Na to budeš mít spoustu času cestou na Pás. Teď se na to vykašli. Na jeden den ses nadřel až až, takže teď by ses měl pořádně pobavit. Zítra vám to sladké nicnedělání skončí. Už žádné vodění za ručičku. Konečně zjistíte, co to je skutečná práce. Pojd'."

Popadl Ricka za paži a celého zmateného ho odvedl k parketu. Mířil k místu, odkud právě odešla Gladys de Wittová. Deedee tam zůstala stát sama.

"Po prvním tanci si můžeš dělat, co chceš. Ale teď nemáš na vybranou." Jigger postrčil Deedee na parket, postavil ji čelem k Rickovi a rychle se vytratil.

Nastala dlouhá chvíle rozpaků. Nakonec Deedee pokrčila rameny, vyplázla jazyk na Jiggerova záda a začala se vlnit do rytmu hudby. "Slyšel jsi, co říkal."

"Tancuju hrozně." Eufemismus, pokud se v tomto případě dalo o něčem takovém mluvit.

"No a? Tady nejsi na taneční soutěži." A když se Rick pořád nehýbal, dodala: "Koukni, Lubane", já vím, že nemáš větší smysl pro rytmus než požární hydrant. Chceš, aby to každý věděl stejně dobře jako já? Dívej se, co dělám, a pohni těma tvýma kopytama."

Stáli na parketu, kde byl mnohem nápadnější, když netančil, než kdyby tančil špatně. A tak začal přešlapovat a snažil se napodobit Deedeeiny pohyby. Po první minutě si uvědomil, že nikdo kromě Deedee nebere jeho pokusy o tanec na vědomí. Všichni byli příliš zaujati svým vlastním snažením.

Začal se uvolňovat. Deedee se na něho usmívala, ale on přesto věděl, že se neusmívá na něho. Prostě jen měla radost. A tančila skoro jako profesionální tanečnice. Rick se pokoušel osvojit si její vláčné ladné pohyby. Věděl, že se mu to nedaří, ale nezdálo se, že by jí to vadilo.

Zítra to sladké nicnedělání skončí. Už žádné vodění za ručičku. Konečně zjistíte, co je to skutečná práce.

Jaké to asi bude tam na Pásu? Ta myšlenka probleskla Rickovi hlavou následována vzpomínkou na jednu odpověď, kterou napsal do testu. Byla špatná a on teď najednou znal tu správnou. Ale - teď už na tom nezáleželo.

Usmál se na Deedee a byl odměněn zábleskem bílých zubů a piruetou věnovanou jen jemu samotnému.

Když dokončila obrátku, uchopil ji v pase a přitáhl si ji k sobě. Naklonil se k jejímu uchu a zašeptal: "Hej! Tohle se mi líbí."

Bylo to k neuvěření, ale závěrečné zkoušky byly minulostí. Složili je a Jigger Tait měl pravdu. Na jeden den se nadřeli až až. A tak si teď večer zaslouží trochu zábavy.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Změna, kterou Jigger předpovídal, přišla dřív a byla drsnější, než Rick čekal.

Všichni se bavili celou noc a do svých postelí padli až skoro ráno. Pořád ještě spali hlubokým spánkem z vyčerpání, když na dveře zabušila čísi pěst a chodbou se rozlehl silný ženský hlas: "Za deset minut všichni v hlavním sále. Kdo tam nebude, nikam neletí."

Nebyla to Gina Styánová ani Coral Woganová. Vlastně to nebyl nikdo, koho by Rick poznával, když spolu s ostatními zívajícími a sténajícími frekventanty rozespale klopýtal do hlavního sálu. Žena, která tam na ně čekala, byla vysoká a měla široká ramena. S černými vlasy a jasně modrýma očima by mohla být docela hezká, ale dojem kazil její podivně pokrivený obličej.

Spočítala je a přikývla. "Vy mě neznáte - zatím. A já jsem viděla vaše jména, ale ne vaše obličej. Takže tím začneme. Já jsem Barney Frenchová. Pokračovat budeme tadyhle zprava." Ukázala na Chicka Teazlea, který byl v sále první.

"Každý z vás řekne své příjmení."

Zdálo se, že jejich představování skoro neposlouchá, ale když došlo na Vida Valdeze, namířila na něho prst. "Ty, Valdezi. Při testu jsi skoro propadl ze zeměpisu. Tak to by nešlo. Dostaneš zvláštní úkoly, abys to všechno dohnal. Ty, Kleinová," pokračovala u Alice. "Tvoje matematika je ostudná. No, o to se taky postaráme - lépe řečeno, ty se postaráš. Beverly Landau -"

"Brejlovec, madam." Brejlovec zrudl a zavrtěl se, protože na něho všichni hleděli. "Brejlovec Landau."

"Ty se nejmenuješ Beverly?"

"Ano. Ale já to jméno nepoužívám."

"Proč?"

"No, protože - Beverly je holčičí jméno."

"Aha." Probodla ho pohledem. "Chceš říct, že je to holčičí jméno tak, jako je Barney klučičí?"

Brejlovec měl dost rozumu, aby mlčel, a Frenchová pokračovala: "Nuže, Beverly Landau, já tě budu oslovovat, jak já sama budu chtít. Tvoji rodiče to určitě dělali. A, Beverly Landau, kdybych tě měla posuzovat jen podle výsledků tvých testů, o struktuře atomu toho víš asi tolik, co by se vešlo za tvůj okousaný nehet. Ale to se změní. Souhlasíš se mnou?"

"Ano, pane - madam."

"Velmi dobře. A když už jsme u toho, mám radši, když se mi říká pane. A teď Maová." Obrátila se k Deedee. "Je nějaké zvláštní jméno, kterým by ses chtěla nechat oslovovat ty?"

"Ne, pane."

"Dobře. Takže, popovídejme si o dějepise. V testu obecných vědomostí jsi uvedla, že Řím byl založen roku 753.

Nechtěla bys tento názor poněkud poopravit?"

Následovalo dlouhé ticho, během něhož Deedee otevřela ústa a pak je zase zavřela. Pak váhavě řekla: "753 před naším letopočtem?"

"Správně. Je tu sice nepatrný rozdíl patnácti set let, ale proč tak puntičkářsky lpět na detailech, že ano? Bravo, nebo že

by si tu gratulaci zasloužil někdo jiný? Nepomohl ti náhodou trochu někdo za tebou? Ty - Lubane. Napověděl jsi Maové správnou odpověď?"

"Ne, pane." Rick, stojící za Deedee a Videm Valdezem, se pokoušel vypadat naprosto nenápadně.

"Víš, kdo to byl?"

"Ne, pane." Rick cítil, jak se mu svírají vnitřnosti. Pravě vědomě zalhal. Slyšel Gladys de Wittovou, která stála po jeho levici, jak zašeptala správnou odpověď.

"Nevěřím ti." Barney Frenchová studovala jeho obličej. "Ale necháme to být. Už tak máš dost problémů. Během uplynulých dvou měsíců jsi měl dost příležitostí podívat se na naši matičku Zemi. Dělal jsi to?"

"Ano, pane. Mnohokrát."

"A přesto jsi navzdory tomu, co jsi viděl na vlastní oči, v závěrečném testu vesele uvedl, že sedmdesát procent povrchu Země tvoří pevnina a jen třicet procent je pokryto vodou."

"Převrátil jsem to." Rick se až přikrčil před svou hloupostí, "Myslel jsem to naopak, sedmdesát procent vody."

"Skutečně? Jak povzbudivé. V tom případě předpokládám, že považuješ za normální vypustit si ze skafandru kyslík, když máš v úmyslu ho tam doplnit. Nebo přidat rychlost, když úspěšné přistání vyžaduje, abys brzdil."

A teď poslouchejte, vy všichni." K Rickově úlevě se od něho odvrátila a oslovila celou skupinu. "Možná si říkáte, co se to tu k čertu děje? Barney Finchová se vrtá ve věcech, které nemají vůbec žádný význam. Jenže pokud si to myslíte, mýlíte se. Je mi jedno, kolik takových figlů a nesmyslů vám prošlo dole na Zemi, teď je s tím konec. Já nejsem Krocan Gossage, který byl ochotný vám utírat nos a vyměňovat plínky. Když opouštíte KD-2, opouštíte mateřskou školku. Přesnost a pečlivost mají význam, když jste na Pásu. Na maličkostech zaleží. Musíte dělat věci správně. Jestli mi nevěříte, tak se dobře podívejte."

Prošla se kolemřady frekventantů s hlavou natočenou tak, aby všichni viděli její znetvořený obličej.

"Vidíte ty jizvy? Vidíte ty kostní transplantáty a rekonstrukci tkání? Jen se nebojte a podívejte se pořádně zblízka. To, co vidíte, je výsledek sedmatřiceti operací provedených nejlepšími plastickými chirurgy. A moje tělo je v ještě horším stavu než obličej - v ramenou mám víc kovu než kostí. A to jsem jedna z těch, co měli štěstí. Při havárii, která tohle způsobila, čtyři lidé zahynuli. A víte, co ji zavinilo? Jedno zatracené znaménko plus tam, kde mělo být mínus, v jenom malém podprogramu, který kontroloval jednu fázi nepřetržitého slévání na KD-24. Člověk, který tu chybu udělal, za ni zaplatil. Asi jste dole na Zemi viděli spoustu hororových filmů. Ale nikdy se nedozvíte, co je to skutečný horor, dokud neuvidíte, co udělá tlaková tryska s tavenou ocelí, když v nízké gravitaci zasáhne lidské tělo."

Prejela ztichlou skupinu mladých lidí pohledem. "Uvidíte simulace podobných nehod, jako byla tahle. Ale dneska ještě ne. Takže teď můžete jít. A na odchodu si rozeberte svoje nové úkoly. Každý z vás najde na jedné z obálek svoje jméno. Chci, abyste s tím byli hotovi do tří dnů. Otázky se týkají slabých stránek každého z vás, ale je tam i jedna společná otázka, kterou se pokusíte zodpovědět všichni. Spolupracujte, jak chcete - ale pamatujte si, nijak vám neprospěje, když promarníte čas tím, že budete pomáhat druhým, a svoje vlastní úkoly splnit nestihnete. Už nejste frekventanti. Jste učňové. Tak si to označení zasloužte."

Ach ano, ještě něco. Nemyslím, že byste měli otvírat ty obálky hned teď, protože za čtyři hodiny odlétáme. Sbalte si věci a rozlučte se, jestli máte s kým. Každý, kdo chce na Pás, bude v hlavním doku přesně v jedenáct nula nula."

* * *

KD-2, před dvěma měsíci tak cizí, teď Rickovi připadal jako domov. Těch pár kousků svého majetku si sbalil během několika minut, další hodinu strávil bloumáním po důvěrně známých učebnách, jídelně, tělocvičně a ubytovnách a pak si sedl na svou teď už bývalou postel, aby si prohlédl obsah obálky, kterou dostal od Barney Frenchové. Zděšeně zíral na svazek papírů. Byl utahaný, nervózní a rozčilený z toho, že se měl vydat do nového prostředí na Pásu, a přesto se měl nějak prokousat těmhle úkoly a mít je za tři dny hotové.

Tvoje zeměpisné vědomosti jsou nedostatečné. Přečti následující - stránky plné odkazů. Kilometry textu, a ještě k tomu pro někoho, kdo si pořád ještě musí nahlas přeříkat každé slovo, které má více než dvě slabiky.

Tvůj nedostatek znalostí o Pásu a Sluneční soustavě je nepřijatelný. Nauč se následující z paměti. List za listem údajů o planetách, asteroidech, prstencích a měsících Sluneční soustavy, nekonečné sloupce názvů, čísel, seznamů a odkazů na počítačové soubory.

Ve škole na Zemi ho nikdy nenutili učit se něco nazpaměť. Mocipáni ve školském systému zavrhlí tuto metodu jako 'mechanickou', staromódní, omezující a vůbec nežádoucí. Neponechávala studentům, jak se vyjádřila ředitelka Rigdenová, 'čas přivonět si k růžím'.

Rick si nepamatoval, že by si někdy voněl k růžím. Věděl ale, že většinu volného času strávil čuměním na bednu.

S tím byl konec. Tady žádná televize nebyla, s výjimkou

výukových programů a instruktážních filmů. Předpokládal, že těch teď uvidí tolik, až ho z toho bude bolet hlava.

Pak se zamyslel nad poslední otázkou, tou, kterou dostali všichni učňové: Odhadněte dobu letu lodi na Pás. Tabulky souřadnic cílového bodu, KD-26, jako funkce času naleznete společně s počáteční pozicí výchozího bodu, KD-2, v této obálce. Můžete předpokládat, že během letu bude udržováno stálé zrychlení a zpomalení v hodnotě jedné čtvrtiny standardní zemské gravitace. Odpovědi s chybou v toleranci deseti procent budou uznány.

Rick v duchu záupěl. Naprosto nemožné - o orbitální mechanice nevěděl skoro nic. Do příc, vždyť ta slova nedokáže ani pořádně přečíst.

Ještě včera byl králem světa a dneska už má zase na krku tu samou starou dřinu, jenže horší. Přinutil se sníst snídani - pořád věřil tomu, co říkal Deedee, totiž že činný mozek potřebuje výživu - a pak zamířil k hlavnímu doku.

Jigger měl pravdu. Sladké nicnedělání, pokud vůbec někdy začalo, skončilo.

* * *

Rick dorazil na místo odletu více než hodinu před určeným časem, ale přesto tam už byla spousta lidí. Rick často vídal, jak na KD-2 přistávají lodě a zase odlétají, a v rámci výcviku si jednu z nich podrobně prohlédl, ale nikdy nezkoumal žádnou loď způsobem, jakým se teď díval na Přemožitele, který čekal, až do něj nastoupí pasažéři a posádka. Loď byla obrovská, desetkrát větší než přepravní plavidlo, které převáželo frekventanty z nízkoorbitální stanice na KD-2. Většinu ale zabíraly pohonné jednotky. Obytná část byla tak malá, že se do ní posádka a čtyřicet pasažérů sotva vešlo. Rick došel až na místo, odkud měl nejlepší výhled na hlavní motory Přemožitele, a začal si je prohlížet. Byly to Diabelli Všežravci, svazek dvanácti modrých válců, z nichž každý měl čtyři metry v průměru a čtyřicet na délku. V nich se bude spalovat deuterium a hélium-3. Teplo, které se přitom vyvine, zahřeje hlavní palivo, vodík, na teplotu více než milion stupňů.

Všežravce samozřejmě nebylo možné použít v blízkosti jakýchkoli objektů. Manévrování a přistávání zajišťovaly menší iontové rakety, které obklopovaly hlavní svazek motorů. Motorům se říkalo všežravci, protože s menší úpravou mohly spalovat všechny lehké prvky až po neon. Což znamenalo, že Přemožitel, stejně jako jeho sesterské lodě Předvoj a Převaha, mohl nalézt vhodné palivo kdekoli ve Sluneční soustavě.

Což znamenalo také to, že při spalování mohla vnitřní teplota dosáhnout až miliardy stupňů.

"Zavři pusku, Ricku," ozval se za ním Deedeein hlas. "Teď už jsi učeň, ne frekventant. Čeká se od tebe, že se budeš chovat důstojně."

Otočil se. Dvě hodiny spánku Deedee zřejmě stačily. Pozorovala ho jasnými očima a byla očividně plná elánu. Než by se díval na ni, ukázal Rick raději nahoru na Všežravce. "Budem sedět přímo na těch obludách. Jestli se s nima něco stane, nestihnem si to ani uvědomit. Bude to, jako bysme se ocitli uprostřed supernovy. Jak to, že nemáš stejný strach jako já?"

"Možná mám. Možná že ženy jenom uměj líp předstírat."

"Jo. Ale nikdy jsi mi nedala šanci, abych to zjistil."

Ačkoliv se Rick snažil mluvit bezstarostným tónem, tajil v sobě hořkost. Deedee si očividně myslela, že se minulé noci nic zvláštního nepříhodovalo. Ale ono se přihodilo. Po pár hodinách tance jí Rick navrhl, aby šli spolu ven a našli si nějaké tiché místo. Mluvil věcně, jako by o nic nešlo, protože takhle se to přece dělá. Což ale neznamená, že je to pravda.

A ona odmítla.

"Dneska ne, Ricku. Dneska chci tancovat, dokud nepadnu. Ale kdybych s někým chtěla jít, byl bys to ty."

Moc dobře věděla, co jí vlastně navrhuje, ale odtáhla ho zpátky na parket. Její odpověď ho rozmrzela a znepokojila.

Podle toho, jak to podala, by se neměl cítit odmítnutý, jenže on se tak cítil. Ale neměl v úmyslu jí to přiznat, ani předtím, ani teď.

Mezi lidmi na vzdálenější straně komory to zašumělo. Rick se tam podíval a viděl, že se v přední části Přemožitele otvírá vstupní port. Spustil se z něj lehký žebřík, přestože ve zdejší gravitaci byla takováto pomůcka sotva potřebná. Každý učeň mohl nahoru snadno vyskočit. Někteří z nich už se přesunovali k žebříku.

"Počkat!" Od vchodu do komory zaduněl hlas Barney Frenchové. "Už jste někdy slyšeli slovo disciplína? Učňové zůstanou tady. Nejdřív půjdu nahoru já, abych vám mohla přidělit kabiny - pokud ovšem nechcete spát na jedné hromadě."

Vznesla se nad jejich hlavy a vplula rovnou do středu vstupního otvoru. Hned za ní dovnitř skočili Jigger Tait a Gina Styanová. Pro Ricka to byla novina, že ti dva letí taky, ale byl rád, že je vidí.

"Dobře!" Barney se vrátila ke vstupu. "Tak jdeme na to. Všichni, co mají letět, na palubu. Holky první."

Její poslední slova zanikla ve výbuchu smíchu. Chick Teazle, příliš netrpělivý, než aby počkal, až domluví, skočil dřív, než došla k 'holky první'.

Jakmile se v prostředí s nízkou gravitací člověk jednou vymrští vzhůru, neexistuje způsob, jak by mohl svůj skok zadržet. Chick bezmocně mával rukama i nohama, ale letěl nahoru. Barney počkala, až se ocitne na úrovni vstupu, pak natáhla ruku, chytila ho za nohu a ještě postrčila vzhůru. Chick se roztočil a pokračoval v letu přes horní část lodi.

"Šťastnou cestu, slečno Teazleová," zavolala za ním ještě Barney.

To byl nový důkaz, že co se týká pohybu v prostoru, mají se frekventanti pořád ještě co učit. Rick počkal, až na něho po Brejlovci Landauovi přijde řada, pak se přikrčil a skočil. Bylo pro něj věci cti dopadnout přímo doprostřed vstupního otvoru a podařilo se mu to.

Ale Barney Frenchová nevypadala, že by si toho všimla. "Luban, 24-C," řekla. "Doprava. No padám, padám."

Doprava znamenalo směrem k přidi. Rick proplouval těsnou chodbou s hladkými kovovými stěnami. Čekal, že 24-C bude vícelůžková kabina, ale s překvapením zjistil, že dostal maličkou místnostku jen sám pro sebe. Byl v ní terminál, malá skříňka u stropu, židle a lůžko, které se dalo rozložit jen tehdy, když se židle složila a zastrčila do výklenku ve zdi.

Rick vytáhl ze svého vaku fotku své matky. Vzal si ji, když odcházel z domu, ale styděl se ji vystavovat ve společných ložnicích v Novém Mexiku a na KD-2. Teď ji umístil nad monitor počítačového terminálu. Všechno ostatní z vaku uložil do skříňky. A pak už neměl co na práci.

Barney Frenchová mu řekla, že má jít do 24-C, ale nepřikázala mu, aby tam zůstal. Vyšel zpátky do chodby. Právě k němu přicházel Vido Valdez. Nevypadal už tak nešťastně jako den předtím, kdy zjistil, že Opička neudělala zkoušky. A v noci ho Rick viděl, jak tančí líčko na líčku s Gladys de Wittovou.

Tolik k nesmrtelnosti lásky.

Protože do ubytovacích prostor Přemožitele stále proudili lidé, zamířil Rick dále k přidi. Chodba končila něčím, co vypadalo jako miniaturní jídelna. Malá místnost se sklápěcími stoly u stěn. Nemohlo tady sedět více než osm lidí najednou. Za ní chodba pokračovala dál, ale byla ještě užší. Rick se po ní vydal a ocitl se v malé kruhové komoře s průhlednými stěnami a kupolí.

Nacházel se přímo v 'nose' lodi a díval se na hladké kovové obložení stěn a podlahy hlavního doku. Pořád ještě vyhlížel ven, když zezadu uslyšel sérii řinčivých zvuků následovaných pomalým otočením lodi. Podlaha doku byla opuštěná. Rick usoudil, že loď už musí být hermeticky uzavřena a vnější tlak klesá na nulu, aby se mohla otevřít obří vrata doku. A on pořád sedí tady, ve špičce lodi. Neměl by být někde jinde, bezpečně připoután k pevnému sedadlu, než se Přemožitel dá do pohybu?

A pak si uvědomil, že se loď pohybuje, ale tak jemně, že si toho vůbec nevšiml. Už se díval na hvězdy kolem KD-2. Opřel se o stěnu a zahloubal se nad dvěma myšlenkami. Nejprve ho napadlo, jak obrovský je rozdíl mezi cestou do vesmíru, když člověk opouští Zemi, a pohybem ve vesmíru, což se dělo nyní. Dostat se do kosmického prostoru vyžadovalo mocné rakety a velké zrychlení, takže bylo moudré se před startem připoutat. Ale jakmile už člověk ve vesmíru byl, stačilo k uvedení do pohybu jen nepatrné zrychlení a jakákoli bezpečnostní opatření před startem byla zbytečná.

A pak přišlo náhlé uvědomění: už jsou na cestě. Zemi bylo vidět na pravé straně průhledné bubliny. Když se na ni poprvé podíval z KD-2, zdála se mu strašně daleko. Ale za několik dnů se z celého kulatého světa smrskne na bledý zářící bod, ne jasnější než Venuše nebo Jupiter. Stovky tisíc kilometrů vzdálenosti se promění ve stovky milionů kilometrů.

Rick hleděl na malou modrošedou kuličku a učinil rozhodnutí, které jeho samotného vyvedlo z míry. Byl rád, když opouštěl Zemi, a nemohl se dočkat, až bude na Pásu.

Ale jednoho dne, někdy v budoucnu, se vrátí zpátky.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Výcvik na KD-2 byl tvrdý a Rick odmítal uvěřit, že by mohlo existovat ještě něco horšího. Během prvních strašlivých dnů letu na Pás zjistil, že se šeredně mýlí.

Rozdíl spočíval v jedné věci vyjádřené slovem 'sám'. Zatímco Krocan trpělivě naslouchal otázkám a poskytoval odpovědi, Barney Frenchovou nic takového ani nenapadlo.

"A co si myslíš, že jsem, nějaká tvoje pitomá chuva?" obořila se na Ricka, když za ní zašel s nevinným dotazem na křemičité asteroidy. "Od čeho jsou databanky a počítače a hypermediální systémy? Tam najdeš tisíckrát víc informací o složení planet, než bych ti kdy mohla dát já. Vyhledej si tu ztracenou věc sám. A při té příležitosti se podívej na zpracování siderofilních rud. To budeš taky potřebovat."

Rick zjistil, že namísto odpovědi dostal ještě úkol navíc. Bylo těžké vyhýbat se v těsném prostoru lodi Barney Frenchové, ale rychle se to naučil. Jejím oblíbeným způsobem vyjadřování byl sarkasmus a pokaždé, když někoho potkala, uložila mu nějaký úkol, snad aby se u těch, které už měl, nenudil.

UTS - Udělej To Sám. Toto se během prvních čtyřiašest set hodin stalo heslem učňů. Jednou z prvních věcí, kterou Rick udělal sám, bylo, že si ve výkladovém slovníku vyhledal slovo 'učení', které ve škole na Zemi jen letmo zaslechl. Zjistil, že to znamená 'osobu, která na základě legálně uzavřené smlouvy pracuje pro řemeslnického mistra výměnou za vyškolení v daném řemesle a výživu.'

Nic o sezení u terminálu, dokud člověku nevypadnou oči z hlavy a mozek se mu nepromění ve vodnatou kaši, která mu vyteče nosem. Ale na druhou stranu se mu líbil ten 'řemeslnický mistr'. Skrýval se v tom příslib, že se jím nakonec stane taky.

Rick se zavřel do své uzoučké kabiny a sklonil se nad úkoly. Po několika hodinách vzdalování od systému Země-Měsíc už toho z pozorovatelů Přemožitele nebylo mnoho k vidění a uvnitř se nedalo dělat nic jiného než jíst, spát a pracovat. Rick si velmi rychle uvědomil, že je naprosto nemožné dokončit všechny zadané úkoly v termínu. Před dvěma měsíci by rezignovaně pokrčil rameny, hodil to všechno za hlavu a připravil se na nevyhnutelnou prohru. Ale učil se. Nikdo v celém vesmíru nemůže znát všechno. A proto každý provádí výběr. Úspěch se může dostavit díky správnému výběru - a troše štěstí.

Prohlédl si seznam svých úkolů a usoudil, že zeměpis může být neocenitelná věc - pro někoho, kdo se chystá na Zemi. Ale on mířil na opačnou stranu. Pro něho bylo nejdůležitější dozvědět se co nejvíce o Pásu. Potom přijdou na řadu ostatní planety a měsíce, a jestli mu zbude ještě trocha času, začne se zabývat tím ostatním. Začít Pásem bylo nejen logické, ale Rick ze zkušenosti věděl, že je mnohem snadnější učit se o věcech, o které se člověk osobně zajímá. V pozemské škole neměl ani ten nejtupější lenoch potíže s pozorností, když došlo na výklad o masturbaci nebo pohlavním styku.

Ale co s tím dalším problémem, který má na krku, s odhadnutím doby letu na Pás? Na jednu stranu mu to připadalo nemožné. Musel by se naučit všechno o orbitální mechanice, o pohybu těles pod vlivem sluneční i pozemské gravitace a kdovíco ještě. Ale na druhou stranu by byl nesmysl zadávat otázku, na kterou se nedá odpovědět.

Rick odsunul tento problém stranou. Namísto toho si na terminálu vyhledal databáze Pásu a po chvíli zjistil, že tato část jeho studia je vlastně velice zajímavá. Od okanzíku, kdy podepsal smlouvu, slyšel slovo 'Pás' skloňovat ve všech pádech a vždycky si přitom představoval uspořádanou soustavu poměrně velkých planetoidů, které disciplinovaně obíhají kolem Slunce v přesně ohraničeném prostoru. Ale skutečnost se mnohem více blížila divokému roji těles, z nichž některá se zatoulala ke Slunci blíže než Země a jiná obíhají jedno kolem druhého jako miniaturní systémy Země-Měsíc. Hlavní oblast Pásu v prostoru mezi Marsem a Jupiterem zabírala trilion trilionů krychlových kilometrů prostoru. Velikost těles kolísala od planetek, jako byla například Ceres o velikosti pětiny Měsíce, až po malé oblázky a zrnka písku.

První těžební se nezajímala ani o ty malé, ani o ty příliš velké s výjimkou případů, kdy bylo třeba se jim vyhnout. U velkých nemohla použít své tajné těžební metody, které budou učňům prozrazeny, jakmile doletí na Pás; ty malé představovaly nadměrné navigační riziko. Nejlépe využitelná byla tělesa střední velikosti o průměru nula celá pět až

dva kilometry.

Nejdůležitější ovšem bylo jejich složení. Některé z asteroidů tvořily z devětadevadesáti procent oxidy křemíku; jinými slovy to byly obrovské kusy kamene. Ale jiné obsahovaly vysoký podíl kovů, vzácného železa, niklu, platiny a iridia. Pokud bylo těleso skutečně bohaté na kovy, byla těžba poměrně snadná - v porovnání s nalezením takového pokladu. Nebylo možné posílat prospektorské lodě z jednoho asteroidu na druhý a sbírat vzorky hornin. To by bylo pomalé a drahé. Namísto toho se z dálky zachycovalo odražené světlo v mnoha různých částech spektra a porovnávalo se s předem připravenými křivkami odrazivosti pro různé kombinace kovů a nerostů. Teprve po počítačovém vyhodnocení mělo smysl poslat ke slibnému asteroidu loď a uplatnit na něj nárok.

Poprvé za celou dobu Rick pochopil, o čem Jigger Tait mluvil, když si stěžoval na Průkopnickou těžební. Pravidelně se stávalo, že První těžební našla asteroid bohatý na kovy, a když k němu poslala loď, Průkopnická ji předběhla a prohlásila asteroid za svůj.

Ale jakým způsobem První nebo Průkopnická asteroid vytěžila, když už na něj měla těžební právo? Rick se už chystal sledovat odkazy a nalézt odpověď na tuto otázku, když se uprostřed zadávání příkazu zarazil. Vždyť se před nedávným dozvěděl, že metoda První těžební je patentovaná. Hledat o ní informace by byla jen ztráta času. A ztrácet čas si rozhodně nemohl dovolit.

Rick si povzdechl, vymazal svůj příkaz a obrátil pozornost k další položce svého úkolu: naučit se jména všech velkých těles v Pásu společně s jejich velikostí a složením.

Během několika minut přišel na to, že tento nový úkol je děsivě nudný. A proto s úlevou přivítal vyrušení v podobě tichého zaklepání na dveře. Napůl očekával, že je to Deedee, a už se chystal, že se k ní bude chovat s odměřeností, kterou si podle něho zasloužila. Ale k jeho překvapení to byla Alice Kleinová.

"Můžu dál?" Pořád měla ten tenký hlásek stydlivé holčičky, ale Rick si všiml, že vešla, aniž počkala na jeho odpověď.

"Co chceš?" Vzpomněl si na upozornění Barney Frenchové: pomáhejte druhým s jejich problémy po libosti, ale nemyslete si, že tím pomůžete sami sobě. "Nemám čas na řeči, mám opravdu spoustu práce."

"To jsme dva." Měl jen jednu židli a na té seděl, tak se posadila na okraj jeho složeného lůžka. "Nejsem tu proto, abych z tebe tahala rozumy, Ricku. Nebo aspoň nejen proto. Chci ti navrhnout, abychom na jednom problému pracovali spolu."

"Na kterém?" Z toho, co říkala Barney Frenchová, Rick věděl, že Alice má potíže s matematikou. On neměl, nebo přinejmenším ne tak velké, což znamenalo, že by jejich spolupráce fungovala jen jedním směrem.

"Ten problém, který máme všichni. Dobu, za jakou se dostaneme na KD-26 na Pásu. Už ses na to díváš?"

"Ještě ne." Rickova skepse vzrostla. Popravdě řečeno už tenhle problém pohřbil. Tady nestačilo jen zjistit si údaje.

Člověk musel znát spoustu matematických a fyzikálních zákonů a rovnic. Dokonce i Gina Styanová přiznala, že je to práce pro odborníka. Nevěděl, odkud by měl začít. "Ty víš, jak na to?"

Byla to otázka, pomocí které se jí chtěl zbavit. Byl přesvědčen, že Alice nemá o nějakém řešení ani ponětí. Připustí svou nevědomost a on jí pak řekne, aby odešla. Ale ona našpulila ústa a nakrčila nos.

"Nevím." Pohled širokých šedých očí se zaostřil na Ricka - poprvé měl pocit, že se dívá na něho, ne skrz něho. "Ale když jsme se učili na závěrečné zkoušky, řekl mi Krocan Gossage něco, co jsem si podle něho měla zapamatovat pro budoucí použití. Zapamatovala jsem si to, ale nevím, co s tím. Proto jsem přišla za tebou. Jsi chytrý, vidíš do spousty věcí."

Pochlebovala mu, mazala mu med kolem pusy. Rick ji

prokoukl, ale i tak ho to těšilo. Lichocením dělá člověku dobře, i když o něm ví. Možná proto, že je mu tak dáváno najevo, že někomu za to lichocením stojí.

"A co ti Krocan řekl?"

"Řekl, že sluneční gravitace ovlivňuje pohyb všech těles ve Sluneční soustavě."

"No to je objev! To přece ví každý."

"Jo. Ale on pokračoval a řekl, že největší překvapení je, jak malá je ve skutečnosti gravitační síla Slunce. Například, když počítáš zrychlení tělesa ve vzdálenosti Země od Slunce, zjistíš, že je menší než tisícina g. A když jsi na Pásu, je to méně než desetitisícina g."

"No a?" Ale Rick už nabyl přesvědčení, že Alice je něčemu na stopě.

"No, máme předpokládat, že zrychlení lodi činí jednu čtvrtinu g."

"A já tomu věřím, opravdu to tak působí."

"Ale to znamená, že jakmile se dostatečně vzdálíme od Země, jsou gravitační síly Slunce, Země a jakékoli jiné planety rovné prakticky nule v porovnání se zrychlením naší lodi. Mám pocit, že tohleto je pro náš problém nějak důležité - ale nevím jak."

"Ale já už asi vím. Nech mě chvíli přemýšlet." Rick zůstal sedět a hleděl do prázdna před sebe. Kdyby všechna gravitační zrychlení působící na loď byla stokrát menší než její vlastní zrychlení -

"Alice, my o celé orbitální teorii nepotřebujem vědět vůbec nic. Zrychlení naší lodi je tak velký, že můžeme letovou dráhu považovat za přímou a na všechno ostatní kašlat. Všechno, co potřebujem, je naše vlastní zrychlení a vzdálenost, kterou musíme urazit."

"Ale my tu vzdálenost neznáme - KD-26 se pohybuje."

"Jasně že se pohybuje." Nuda a pocit marnosti byly smeteny vzrušením a jistotou. Rick měl najednou v hlavě zřetelný obraz. "Podívej, uděláme to takhle. Nakreslíme dvě tabulky. První bude mít dva sloupce. V levém budeme mít čas rozdělený na hodiny od okamžiku, kdy jsme odstartovali. V pravém sloupci bude vzdálenost KD-2, odkud jsme odstartovali, ke KD-26 v daném čase. Musí to být tabulka, protože KD-26 se pohybuje. Informace, jak tuhle tabulku sestavit, získáme ze souřadnic, který jsou uvedený v obálce k téhle úloze."

"Ale neznáme dobu letu - to právě máme zjistit!" "Já vím. Nech mě domluvit. Teď si uděláme další tabulku. Ta bude mít taky dva sloupce. Levý bude stejný jako pravý u té první, čas rozdělený na hodiny. Pravý bude udávat, kam až lod v daném čase doletí s tím, že první polovinu času bude zrychlovat a druhou zpomalovat. Vzorec pro vzdálenost překonanou za danou dobu při daným konstantním zrychlení jsme se učili. Je to prostě polovina času násobená konečnou rychlostí." "Ale my neznáme konečnou rychlost!" "Ale známe - přinejmenším na to máme vzorec. Měli jsme to v testu, zrychlení násobené časem." "Když to říkáš. Ale já pořád nevím, co uděláme teď." "Vždyť už jsme skoro skončili. Máme dvě tabulky se znázorněným vztahem čas/vzdálenost. Teď je přenesem jako křivky do jednoho grafu. První křivka je vzdálenost ke KD-2, hodinu po hodině. Druhá křivka ukazuje, jakou vzdálenost urazila loď, taky hodinu po hodině. Tyhle dvě křivky se v jednom bodě protnou - musejí, jinak bychom vůbec nebyli schopni na KD-26 doletět. A čas, ve kterém se protnou, je náš letový čas - naše odpověď. Je to čas, ve kterém loď dosáhne vzdálenosti, ve který se nachází KD-26. Přibližně, ale vsadím se, že to bude v té deseti procentní toleranci."

Alice zavrtěla hlavou. "Budeš mi to muset celé zopakovat. Byl jsi na můj vkus moc rychlý. Řekni mi to ještě jednou."

"Víš co, nebudu ti nic opakovat - prostě to spolu uděláme. Ty sestavíš tabulku vzdálenosti ke KD-26, já vzdálenosti, kterou urazila loď. Pak je porovnáme a nakreslíme graf. Tady máš kalkulačku."

Začali pracovat každý na své tabulce. Když Rick tu svou dokončil, tiše hvízdal údivem. Čtvrtina g se nezdála být příliš velkým zrychlením v porovnání s pěti nebo i více g, která museli krátkodobě snášet cestou na orbitální dráhu kolem Země. Jenže když se udržuje delší dobu, je výsledek ohromující. Po hodině zrychlování a pak další hodině zpomalování loď urazí přes třicet tisíc kilometrů. Nic moc. Ale po dvou dnech stálého zrychlování se loď ocitne ve vzdálenosti osmnácti milionů kilometrů od místa startu. A po osmi dnech...

"Alice, chci, abys tohle zkontrolovala a podívala se, jestli jsem něco nezvorál."

"Co se děje?" Alice stále počítala; seděla na kraji složeného lůžka a v soustředění se kousala do rtu. Teď zvedla hlavu a usmála se na Ricka. A kupodivu se její úsměv rozšířil na celý obličej. Při tomhle pohledu bylo těžké uvěřit, že obvykle bývala uzavřená a netečná.

Rick zvedl svoje výpočty. "Podle tohoto, když poletíme osm dnů, urazíme skoro tři sta milionů kilometrů. To už budeme uvnitř Pásu!"

"Ukaž." Tiše provedla vlastní výpočty. "Víš, nikdo neřikal, že naše cesta bude trvat týdny a týdny - jenom jsme si to mysleli. Možná že to je důvod, proč nám dali ten úkol."

"Jako že chtěli vědět, jestli budem schopni objevit, že tam budem dřív, než si myslíme?"

"Presně tak. Víš, co nám říkal Krocán. I když už s námi nebude, chytáky zůstanou." Podívala se na výsledek na své kalkulačce. "Já to mám jinak - skoro dvakrát víc, než jsi říkal."

"Ukaž." Rick si prohlédl její výpočet. "Ty jsi mě neposlouchala. Nechala jsi loď zrychlovat celých osm dnů. To nemůžeš. Podívej se na svoji konečnou rychlost, skoro sedmáct set kilometrů za sekundu. To bys prolítla Pásem jako -" Rick se zarazil; chtěl říct jako hovno na bruslích, ale nevěděl, jestli by se nad tím Alice nepohoršila, "- jako blesk," dokončil chabě. "Musíš polovinu času zrychlovat a druhou polovinu zpomalovat, abys neletěla moc rychle, až se dostaneš k cíli."

"Tak já to zkusím znovu." Zopakovala svůj výpočet, pomalu a pečlivě, a přikývla. "Teď to souhlasí. Čtyři dny zrychlování při jedné čtvrtině g a čtyři dny zpomalování, to dělá dvě stě devadesát milionů kilometrů."

"Což je víc než dost, abysme se dostali třeba na Ceres." Rick usoudil, že mluví trochu jako "všechno vím, všechno znám", a dodal: "Právě jsem šprtal vzdálenosti asteroidů, když jsi přišla."

Alice namísto odpovědi vstala, došla ke dveřím a zamkla je. Vrátila se a zůstala stát přímo před Rickem. "Ty jsi to celé vyřešil jenom tím, že jsi porovnal dvě tabulky."

"Ale ty taky. Neměl jsem tušení, odkud začít. Ty jsi přinesla klíčovou informaci."

"Ale bez tebe bych nikdy nepřišla na to, jak ji využít. Ty jsi zapracoval mozem, ne já. Moje otázka je, co teď."

"Nevím, co tím myslíš."

"Necháme si to pro sebe?"

Na to Rick do té chvíle nepomyslel, ale rozhodování mu netrvalo dlouho. "Jasně že jo! Barney Frenchová řekla, že můžeme spolupracovat, ale neřekla, že musíme. Nevím, jak

ty, ale já v hodnocení potřebuju každý ztracený bod navíc. Není důvod, proč bychom se o to měli dělit s ostatními."

"S žádným z nich?"

"S žádným."

"Dobře." Alice pokynem vyzvala Ricka, aby vstal, a beze slova složila jeho židli do výklenku ve zdi, "Takže dohodnuto. Naše velké tajemství, jen moje a tvoje. Líbí se mi to." Zadívala se do jeho tváře, ještě celé rozzářené vzrušením z práce, kterou právě dokončili. "A ty se mi líbíš, Ricku. Na večírku jsem se dívala, jak tancuješ, a přála jsem si, abys tancoval se mnou."

"To mě nenapadlo."

"Nevím, proč by mělo. Když jsem neměla tolik rozumu, abych tě přišla vyzvat. Příště už se to nestane."

* * *

Měsíce následující poté, co opustil školu, byly plné překvapení, ale žádné z nich se nevyrovnalo tomu, jak ho překvapila Alice. Když pomyslel, že ji znal od cesty autobusem z letiště v Albuquerque a vlastně ji neznal vůbec...

Nikdy by neřekl, že se dokáže tak krásně začervenat a ty velké šedé oči se dokážou tak rozzářit.

Tiché zazvonění v centrálním komunikačním systému lodi ho vytrhlo ze zasnění. Znamenalo to, že v jídelně začala první směna, a pokud se chce najíst ve druhé, má dvacet minut na to, aby vstal, oblékl se a dorazil do malého jídelního prostoru. Když jej poprvé viděl, nikdy by neřekl, že je to na celé lodi jediné místo, kde se podává jídlo. Ale bylo.

Učňové jedli na směny.

Pomalů se oblékl, složil svoje lůžko a zastavil se, aby se ještě jednou podíval na tabulky, které s Alicí vytvořil jako podklad k vyřešení problému jejich cesty na KD-26. Po obědě si je znovu projde, ale nebál se, že by něco bylo špatně. Když je počítali, měl takový zvláštní pocit správnosti, pocit, který se nedá popsat, ale taky nemůže být mylný. Jakmile přišel na správnou metodu, stal se problém až trapně jednoduchým. Zdálo se, že to odpovídá obecné pravdě: co víš, je snadné; co nevíš, je těžké. Rick se úzkou chodbou pomalu vydal k jídelně. Už dlouho se necítil tak dobře. Dorazil právě v okamžiku, kdy první učňové z předchozí směny vstávali od stolků a odkládali své talíře a šálky do čistíčky. Alice seděla hned na kraji. Rick k ní přistoupil.

Vstala, otočila se směrem k němu - a prošla kolem něj, jako by neexistoval. Než se stačil vzpamatovat, byla pryč.

Udělal dva kroky za ní, ale pak se zastavil. Do jídelny, právě vstoupila Deedee Maová a zahradila mu cestu. Šla rovnou k němu a usmívala se.

"Zase jsi tu první. Máš tasemnici nebo jenom žravou nemoc?" Zamračila se. "Co se děje, Ricku? Je ti fajn?"

"Jo - asi jo." Stále zmatený Rick se posadil k jednomu ze stolků. Co se to s Alicí děje? Proč se k němu chová jako ledová královna po tom, co se mezi nimi stalo? "Jo, je mi fajn."

"To by mě zajímalo, co máme dneska za tajemství šéfkuchaře. Ten krabí nákyp už mi leze krkem." Deedee si sedla přímo naproti Rickovi. Zasedací pořádek u jídla se stále měnil, ale jeden rituál zůstal stejný. Jako hlavní a jediný chod dostali všichni hroudu něčeho neidentifikovatelného a pak hádali, co by to mohlo být. Vítězem se stal ten, kdo přišel s nejoriginálnější - a obvykle také dost vulgární - domněnkou.

Dnes ale Rick vůbec neměl chuť se téhle hry zúčastnit. Nechtělo se mu ani mluvit, i když Deedee byla v očividně sdílné náladě. Dělal, co mohl, aby jí normálně odpovídal, ale ona po něm po chvíli stejně začala podezřívavě pokukovat a její úsměv se proměnil v zamračení. Proto pro něj byla velká úleva, když se vedle něj kdosi vmáčkl a řekl: "Nebude vám vadit, když si k vám dvěma přisednu?"

Byl to kluk, kterého Rick do té doby nikdy neviděl, přestože si myslel, že zná všechny učně na palubě Přemožitele. Tenhle musel nastoupit na poslední chvíli. Hubený neznámý měl neuspořádanou hřívu kudrnatých světle hnědých vlasů a jemnou lehce zardělou pleť, jako by se právě vrátil ze svižné procházky na čerstvém vzduchu. Usmál se na Ricka a Deedee, podíval se na talíře, které se vysunuly z obslužného boxu, a řekl: "Aha, zase psí hovno na divoko." Rick jen hleděl. Nakonec to byla Deedee, kdo napřáhl ruku přes stůl. "Ahoj. My se ještě neznáme. Já jsem Deedee Maová."

"Tom Garcia." Mladík se na ni usmál a vyčkávavě se otočil k Rickovi.

"Rick Luban." Rick si s ním taky potřásl rukou, a protože nevěděl, co by měl říct, vyhrkl: "Jak ti jdou úkoly?"

Znělo to hloupě a asi to i hloupé bylo, protože Garcia naklonil hlavu na stranu, našpulil rty a řekl: "Co já vím? Myslím, že dokud je tahleta kocábka pořád v jednom kuse, jde mi to docela fajn."

"He?" Na Deedeeině tváři se odrážel Rickův vlastní zmatek.

"Možná jsem měl při představování být trochu konkrétnější," Tom Garcia mávl paží kolem sebe. "Víte, mým úkolem je řídit tuhle věc."

"To myslíš loď?" zeptala se Deedee. "Ty jsi pilot?"

"Už to tak asi bude. Doufám, že to pro vás není moc velké zklamání, A kromě toho jsem jeden ze dvou. Tím druhým je Marlene Kotiteová, v jejichž rukou se teď všichni nacházíme, zatímco já sedím tady a cpu se dobrotama."

"Ale vždyť vypadáš mladší než já!"

"To mi říkají všichni." Garcia pokrčil rameny. "Je mi to líto, ale co s tím nadělám? Jediná možnost je asi počkat dvacet let a ono už se to nějak srovná."

"Ale systém poslušnosti hodnotního zařízení -" začala Deedee a pak se zarazila. "Na Pásu je asi všechno tak nové, že tam moc starších lidí nebude."

"To je částečně pravda. Ale co je důležitější, tam to nechodí tak jako na Zemi, kde člověk dostane povýšení proto, že si ho vyseděl. Tady dostane práci ten, kdo dokáže, že ji umí dělat nejlíp." Garcia potřásl hlavou. "Promiňte, zní to, jako že se vytahuju. Nemyslel jsem to tak."

"Máš svaté právo se vytahovat. Vždyť řídíš celou tuhle loď!" Deedee už nevěnovala pozornost Rickovi a ten vypadal, že mu to vůbec nevadí. "Vadilo by ti, kdybych se tě zeptala na pár věcí?" pokračovala. "O lodi, myslím."

"Klidně. Ale mám dvě podmínky. Zaprvé, že mě necháš se najíst, a za druhé, že se nebudeš ptát na nic, co by ti mohlo přinést výhody před ostatními učni ohledně té otázky na dobu letu, co vám dala Barney Frenchová."

"V pohodě. To se stejně nedá spočítat. Všichni jsme se na tom shodli, nikdo s tím nehnul." Deedee se naštěstí dívala na Garcii, jinak by z Rickova výrazu mohla uhodnout, že se mýlí.

"Jestliže Diabelli Všežravci můžou spalovat všechny lehčí prvky než neon," položila první otázku, "proč používáte směs deuteria a hélia-3? Krocan Gossage nám říkal, že to jsou vzácné látky, které je těžké získat ve velkém množství."

"Pravda. Dva důvody. První, kromě neutrin jsou všechny produkty fúze nabitě částice, takže je Všežravci můžou pomocí elektromagnetických polí přesně nasměrovat. To dává pohonu obrovský výkon. Kdyby bylo třeba, mohl bych s Přemožitelem zrychlit na několik g. Kdybychom používali uhlík nebo kyslík, dosáhl bych zrychlení pětiny g, a to ještě bůhví jestli. Za druhé, pro těžší prvky je k fúzi třeba mnohem vyšší teploty, až miliarda stupňů. To znamená mnohem větší opotřebování motorů a mnohem náročnější údržbu. Pro pracovní loď je jedním z nejdůležitějších ukazatelů, jak velkou část času je skutečně ve službě."

Rick poslouchal všechno, co pilot říkal, ale částí ducha byl někde jinde. Pořád nemohl vypudit z hlavy Alicino podivné chování. Jakmile dojedl, vyklouzl ven a nechal Deedee fascinovaně naslouchat všemu, co jí říkal Tom Garcia.

Rick nevěděl, kde by měl Alici hledat, ale vydal se směrem na zád' ke kabinám děvčat. Cestou si ho podezřívavě

prohlédl asi tucet učnic, ale nakonec Alici našel tam, kam ho vedl instinkt - v malinké tělocvičně, jak kluše na běžícím páse.

"Alice!"

"Co je?" Zvolna zpomalila, až zůstala udýchaně stát.

"V jídelně sis mě vůbec nevšímal. Proč? Přece jsem ti nic neudělal."

Podívala se ke dveřím. "Tady ne. Tady nemůžeme mluvit."

"Proč ne?"

"Potom ti to vysvětlím. Běž do svého pokoje."

"Ale já chci -"

"Přijdu za tebou za patnáct minut. A teď běž - hned teď."

Rick se vrátil do své kabiny. Roztáhl lůžko a posadil se na ně. Když po slíbených patnácti minutách dorazila Alice, zavřela dveře a zamkla je.

"Ricku, měli jsme si popovídat, ještě než jsem odešla na oběd. Chceš práci u První těžební, nebo se chceš nechat vykopnout a vrátit se zpátky na Zemi?"

"To je pitomá otázka. Znáš odpověď. Ale co to má společného s námi dvěma?"

"Všechno. První těžební má velice jednoduchou pracovní filozofii: společnost především. Jedním z jistých způsobů, jak tohle pravidlo porušit, je klást city a osobní vztahy nad zájmy společnosti. Ale existuje velice jednoduchý prostředek, jak získat to nejlepší z obojího: dělej, co se ti zlíbí, ale neprozrazuj to. Máš nějakou představu, kolik lidí se sblížilo ve výcvikovém táboře v Novém Mexiku nebo na KD-2?"

"Jigger a Gina -"

"Věděl jsi před závěrečným večírkem, že patří k sobě?"

Rick zavrtěl hlavou. Věděl to, ale neměl v úmyslu se Alici svěřit, jak na to přišel.

"Já jsem ti v jídelně nechtěl skočit kolem krku," namítl. "Chtěl jsem s tebou jen mluvit."

"Jo, jasně. Mluvit se mnou. Jenže jsi při tom neviděl svůj obličej. Ty jsi takový velký jeliman." Objala ho, aby otupila ostří toho, co mu právě řekla. "Každý, kdo by viděl, jak se na mě díváš, by za minutu pochopil, jak na tom jsme. To už sis klidně mohl napsat na čelo moje jméno."

"Nemůžu za to, co cítím."

"Ani já ne. Ale musíme být diskrétní. Nemůžeme si dovolit ploužit se tu kolem jako náměsíční a nývť vzdychat. Takže ode mě na veřejnosti nečekej nic jiného než odstup. Nemůžeme riskovat, že nás vyrazí z programu."

"A co v soukromí?" Rick nebyl odmítnut, ale cítil se tak.

"To je něco jiného." Usmála se a přitiskla mu prst na rty. "To, co děláme v soukromí, je jen naše věc."

KAPITOLA TRINÁCTÁ

Rick byl přesvědčen, že problém s cestovním časem lodi nikdo další nevyřeší. Velice ho proto překvapilo, když na konci třetího dne Barney Frenchová oznámila, že správně odpovědělo šest osob.

Jména samozřejmě neposkytla.

"Ti, o které jde, to vědí," řekla shromážděné skupině. "Tady nejsme ve škole. Nemám v popisu práce rozdávat vám ceny."

Což mělo za následek, že se Rick mohl jen užasle rozhlížet kolem sebe a přemýšlet, kdo další byl tak chytrý. Chick Teazle? Gladys de Wittová? Vído? Deedee ne, pokud to, co říkala Tomovi Garciovi, byla pravda. Spolupracovala celá skupina, aniž to prozradila ostatním? Z jejich výrazů se to nedalo odhadnout. Zdálo se, že každý pátrá pohledem mezi ostatními.

Barney rovněž nezveřejnila, jak si jednotliví učni poradili se svými individuálními úkoly. Prostě si později jednoho po druhém zavolala, položila každému několik otázek, jízlivě okomentovala jeho odpovědi a položila před něj stoh papírů. "Budeš potřebovat tohle, tohle a tohle," řekla nevzrušeně Rickovi. Nepřel se, ale věděl, že každá složka, která před něj dopadla, znamená čtyři, pět hodin tvrdé práce. Začal uvažovat nad tím, proč se na KD-2 tak usilovně snažil uspět. Odesl si úkoly do kabiny a okamžitě se do nich pustil. Jeho další dny byly naplněny nekonečnou prací přerušovanou jen jídlem, spánkem a několika ukradenými hodinami s Alicí. Té Barney Frenchová naložila ještě víc než Rickovi. Alice při závěrečných zkouškách na KD-2 taktak prolezla a i teď měla co dělat, aby stačila ostatním. Rick se během doby, kterou spolu trávili, cítil skoro provinile, ale nikdy jí nenavrhl, aby se přestali vídat. Alice pro něho představovala světlý bod v temném moři úmorné práce.

Nastal středový okamžik letu, několik minut beztlíže, během nichž se Přemožitel obrátil zádi dopředu. Začalo zpomalování. Ještě čtyři a půl dne a budou u svého cíle na Pásu.

Dvaasedmdesát hodin po obratu se Rick, naprosto vyčerpaný přemírou studia, dopotácel do jídelny a zjistil, že sedí naproti Deedee. Dívala se na něho smutným a vyčítavým očima, ale řekla jen: "Jak se máš, Ricku?"

"Fajn." Věděla to? A jak by se to dozvěděla? On se nikomu nezmínil ani slovem a po prvním dni se mimo svoji nebo její kabinu na Alici ani nepodíval.

Silou vůle se vzpamatoval z poloomámení. "Mám se fajn," zopakoval. "A jak se máš ty."

"Spousta práce. Je to těžký. Hodně přemýšlím. O spoustě věcí."

Jejich jídlo se ještě neobjevilo, ale ona vstala a přesedla si k jinému stolu. Rick se začal cítit nepohodlně, i když si říkal, že Deedee určitě nic neudělal. Ona se ale z místa, kde nyní seděla, na něho dál dívala.

Zhltn své jídlo tak rychle, jak dokázal, a vrátil se hned do své kabiny. Bylo pozdě a Alice mu řekla, že asi nebude schopná zvládnout svůj příděl studia do druhého dne, ale on ji opravdu chtěl vidět a dotýkat se jí a mluvit s ní.

Ležel na lůžku a měl se učit tabulku prvků, ale ve skutečnosti jen podřimoval a snil, když se to stalo.

Na hlavním komunikačním kanále se ozval naléhavý hlas. "Poplach. Prosím, odeberte se do svých kabin a zajistěte pohyblivé předměty. Lehněte si na lůžko a připoutejte se. Za pět minut loď změní kurz a dojde ke značnému zrychlení. Opakují, poplach."

Rick se rozhlédl po maličké kabině. Židle byla zasunutá do výklenku. Došel k terminálu, vzal obrázek své matky a zamkl ho do skříňky. Oznámení se opakovalo - tentokrát poznal hlas Toma Garcii, už ne tak nenucený jako obvykle. Vrátil se na lůžko, lehl si a upevnil si popruhy přes trup a nohy.

Co teď? Terminál se sám zapnul, aniž se ho dotkl. Rick dosud neměl ani tušení, že je něco takového možné. Na stropě nad Rickem se objevila tvář Barney Frenchové. Poprvé si uvědomil, že terminál může sloužit i jako projektor, který vrhá obraz na bílou plochu stropu.

"Ještě jednou zopakuju, co vám už řekli piloti," oznámila Barney klidně. "Máme tady mimořádnou situaci a ujišťuju vás, že to není žádné naplánované cvičení. Protože Tom Garcia a Marlene Kotiteová jsou právě zaneprázdněni, souhlasila jsem, že vám sdělím, co dosud víme. Před patnácti minutami jsme z centrály obdrželi zprávu o velké havárii na jednom z našich dolů, KD-31. Jsou hlášeny oběti. Kolik, to zatím nevíme. Po první zprávě se KD-31 odmlčela. Vzhledem k měnící se geometrii našich dolů v Pásu se stalo, že právě Přemožitel může ze všech našich lodí dorazit na místo nejrychleji. Brzy změním kurz a vyvineme naše maximální zrychlení, což dělá něco přes dvě g. To potrvá čtyři a půl hodiny, potom provedeme obrát a budeme šest hodin zpomalovat. Předpokládáme, že po našem přiletu na KD-31 budeme muset provést změny v ubytovacím řádu, ale o jejich rozsahu vás ještě nemůžu informovat.

Vím, že každý z vás už zažil vyšší zrychlení než dvě g, ale jen při fyzických testech a krátce při letu na oběžnou dráhu. Neprovádějte žádné experimenty. Jakmile se naše letová dráha stabilizuje, já nebo někdo jiný, kdo je zvyklý pohybovat se na palubě při vysokém přetížení, navštíví každého z vás v jeho kabině a seznámí ho se zásadami bezpečného pohybu. Do té doby zůstaňte na svých lůžkách."

Strop opět zběhl. Rick se pohodlně uvelebil a čekal. V hlase Barney Frenchové nebylo ani stopy po obvyklém sarkasmu. Každý, kdo opustí svoje lůžko, se ocitne v pěkném průšvih, říkal výraz jejího obličej. Na KD-31 se muselo stát něco strašného, ačkoliv si Rick nedokázal představit, co by to mohlo být.

Před deseti minutami tesknil po Alici. Teď byl rád, že k němu nemohla přijít. Házejí teď ostatní učňové na sebe ve spěchu šaty a ženou se ozlomkrk do svých kabin, aby se stihli včas připoutat?

Motory zhasly. Rick pocítil obvyklý okamžik nevolnosti, jak se mu zvedl žaludek a vydal se na cestu do krku, a pak závrat' z rotace a přeskupování vnitřní gravitace lodi. Ale dřív, než se tento pocit mohl stát nepříjemným, byl Rick tvrdě vtisknut do svého lůžka. Záhyby na prostěradle a příkrývce, kterých si dosud ani nevšiml, se mu zaryly do zad.

Bylo mu řečeno, že se nesmí hnout z lůžka, ale mohl se pohybovat na něm. Ovládání terminálu se nacházelo na pravém okraji lůžka, takže když člověk chtěl, mohl s databankami pracovat i vleže. Rick začal mačkat klávesy, i když to šlo s obtížemi, protože se mu nechtěly zvedat prsty.

KOMERČNÍ DŮL 31 - objevilo se nakonec na monitoru - JEDEN Z NEJNOVĚJŠÍCH PŘÍRŮSTKŮ PRVNÍ TĚŽEBNÍ ZÁKLADNOVÝ ASTEROID KD-31 MÁ PŮVODNÍ TVAR BLÍŽÍCÍ SE TVARU TROJOSÉHO ELIPSOIDU S POLOOSAMI 0,9, 0,7 A 0,5 KILOMETRU... Jaký má tohle význam? Asi žádný, usoudil Rick. Prokousával se textem dál, slovo po obtížném slovu. AČKOLIV V POROVNÁNÍ S JINÝMI DOLY, JAKO NAPŘÍKLAD KD-8 A KD-20. JE POMĚRNĚ MALÝ. JE NEOBÝVLE CENNÝ VZHEDEM K VYSOKÉMU PODÍLU SIDEROFILŮ...

Siderofily. Rick zaklel. Zase ten výraz, o kterém mu Barney Frenchová řekla, aby se na něj podíval - a on to neudělal. Zpoza dveří slyšel nějaký hluk, ale nikdo nevstoupil. Musí si pospíšet. Rychle našel výkladový slovník, zadal heslo a na monitoru se objevila definice.

SIDEROFILY: DOSLOVA, MILUJÍCÍ ŽELEZO. V TĚŽEBNÍM PRŮMYSLU SE TENTO TERMÍN VZTAHUJE NA SKUPINU PRVKŮ, KTERÉ SE ČASTO VYSKYTUJÍ V PŘÍTOMNOSTI ŽELEZA. Z KOMERČNÍHO HLEDISKA JSOU NEJDŮLEŽITĚJŠÍ NIKL, IRIDIUM A PLATINA.

Takže KD-31 byl potenciální zlatý důl - nebo alespoň platinový důl. Rick se vrátil k původnímu souboru.

KD-31 PŘEDSTAVUJE TESTOVACÍ ZÁKLADNU PRO NOVÝ ZPŮSOB VELKOKAPACITNÍCH CENTRIFUGICKÝCH A ZONÁLNĚ TAVÍCÍCH METOD. JE POUŽÍVÁN JAKO ZKUŠEBNA PRO TAKOVÉ TĚŽEBNÍ TECHNOLOGIE...

Centrifuga byla kabinka na dlouhém rameni, do které ho během fyzických testů připoutali a pak roztočili a zvyšovali rychlost tak dlouho, dokud neztratil vědomí. Absolutně netušil, jakým způsobem by někdo mohl nasadit celý asteroid na konec čehokoli.

Zonální tavení mu dávalo ještě menší smysl. Byla to další fráze, pod kterou si nedokázal nic představit. Obrátil se opět na výkladový slovník, ale tentokrát se setkal s menším úspěchem. Databáze definovala zadané heslo jako metodu čištění určitých kovů, ale pak to začalo být zmatené: "Proces zonálního tavení spočívá ve využití skutečnosti, že mnoho příměsí má tendenci zůstat v kapalném skupenství, namísto aby ztuhlo do pevného. V roztavené vrstvě, která se vytváří kolem jinak pevného tělesa, se v pohyblivé tavicí části shromáždí nečistoty. Ty jsou pak strženy odstředivou silou a shromážděny na jednom konci."

Rick si nad tímto sdělením lámal hlavu, ale ani když si text několikrát přeříkat jedno těžce přelouskané slovo za druhým, nebyl o nic moudřejší. Shromážděny na jednom konci. Na konci čeho? Asteroid přece nemá konce; ty, které dosud viděl, byly jen nepravidelné okrouhlé balvany.

VZHEDEM K VYSOKÉMU PODÍLU KOVU v KD-31 MŮŽE BÝT VYTĚŽENO AŽ 99% CELKOVÉ HMOTNOSTI (ZHRUBA 8 MILIARD TUN). TO PAK BUDE PŘEPRÁVENO DO CÍSLUNÁRNÍHO PROSTORU S VYUŽITÍM MALÉ ČÁSTI STRUSKY JAKO REAKČNÍ HMOTY PRO NÍZKOTAHOVÉ IONTOVÉ POHONNÉ JEDNOTKY.

Struska. Rick znovu zaklel. Co je to struska, k čertu? Problém s učením vězí v tom, že čím více se člověk učí, tím více si uvědomuje, kolik toho ještě nezná. Jakmile jednou začneš, ocitneš se na běžícím pásu, ze kterého se nedá seskočit.

Jeho zoufalství ukončilo otevření dveří. Stála v nich samotná těžce oddechující Barney Frenchová. "Lubane. Vstávej."

Její pohled sklouzl k monitoru terminálu. "Dobrý nápad - doufejme ale, že to nebudeš hned tak potřebovat. Nespěchej. Je moudřejší vstávat pomalu, když to děláš poprvé."

Byl to nejen nejlepší způsob, ale i jediný. Rick se namáhavě vyškřábal na nohy a roztřeseně zůstal stát. Tom Garcia říkal dvě g, ale jemu to připadalo jako nejmíň deset.

"Zvykneš si." Barney Frenchová mu četla myšlenky. "Jsi jenom rozmazlený těmi měsíci nízké gravitace. Tohle nic není. Považuj se za šťastného, že ses neupsal Průkopnické a nemusíš lítat s tím jejich pulzním pohonem. Celý den skákat každých pár vteřin z dvou a půl g na nulu a zpátky. Už ses někdy zkoušel najíst přivázaný na joju?"

Nepočkala na odpověď a zamířila zpět do chodby. Rick ji následoval, ale na prahu se zastavil. Z chodby, kterou dosud s takovou lehkostí chodil, se stala hluboká svislá studně. Na jejích stěnách byla každých třicet centimetrů umístěna madla, kterých si do této chvíle nevšiml.

"To je posedmé, co tohle dělám," postěžovala si Barney. Uvázala mu kolem pasu a ramenou silné měkké lano a pokynula mu, aby začal sestupovat dolů. "Předčasně z toho zestárnu. No tak, jen lez. Půjdu hned za tebou. A lez pomalu. Používej obě ruce a obě nohy. V každém okamžiku musejí mít tři končetiny oporu. Lezl jsi na Zemi někdy po skalách?"

"Ne. Tam, co jsem žil, žádný nebyly."

"To je rozumné."

"Ale párkrát jsem v noci lezl. Zvenku po barácích." Rick se ještě teď zachvěl, když si vzpomněl, jak skákal z budovy Lafferty na balkon vedlejšího domu. Bylo to jenom dva a půl metru, ale když člověk stojí ve tmě v desátém patře, připadá mu dva a půl jako pětadvacet.

"Pitomečku." Barney si metr nad ním odfrkla. "Riskovat krk pro nic za nic. Vsadím se, že ses chtěl předvést před nějakou holkou."

"Ne." Rick pomalu a opatrně slézal dolů s pocitem, že má na zádech a na každé paži přivázaný balvan. Kdyby spadl, měla ho Barney podržet tak dlouho, dokud se mu nepodaří chytit se madel. Ale byla by toho schopná? Musela by udržet čtyřnásobek své vlastní váhy. "Jen jsem chtěl dokázat, že jsem statečný," zasípál.

"A dokázals?"

"Myslím, že ne. Dokázal jsem, že se bojím." Rickovi se už na mluvení nedostávalo dechu. Teď už věděl, proč byla Barney tak zadýchaná, když se ocitla u jeho dveří. Ale už tam skoro byl, na pevné podlaze malého jídelního prostoru.

"Dej si na čas," řekla Barney. "Nebude to potřeba, dokud nenastane mimořádná situace, ale musíš dopředu vědět, jak se to dělá - jen pro případ."

Rick přikývl hlavou ulitou z olova. Otočil se, aby se přesvědčil, že jeho nohy došláply na správné místo - a zjistil, že se dívá do Deedeeyiny úzkostné tváře. Vedle ní stál Brejlovec Landau.

"Zpráva z pilotní kabiny," řekl Brejlovec bez průtahů. Nemluvil k Rickovi, ale k Barney Frenchové, která právě dělala poslední krok dolů. "Piloti Garcia a Kotiteová s vámi chtějí mluvit hned, jak to bude možné. Mají další zprávy."

"Do příc. Chybí mi ještě jeden. Ví někdo, kde je kabina Chicka Teazlea?"

"Já," řekli Rick a Deedee současně. Podívali se jeden na druhého. Deedee se začervenala a vrhla na Ricka vzdorný pohled.

"Dobře." Jestli si toho Barney všimla, nevěnovala tomu pozornost. "Landaue, ty půjdeš se mnou. Mám pro tebe práci. Maová a Lubane, ukazovala jsem vám, jak se tady šplhá. Teď běžte a ukažte to Teazleovi - chci, abyste se jistili lanem všichni tři, až to budete dělat. Rozuměli jste?"

"Ano, pane."

"Vkládám do vás hodně důvěry, víc, než bych do učňů měla. Nezklamte mě."

"Nezklameme." Rick a Deedee hleděli na sebe navzájem, zatímco Barney a Brejlovec opustili jídelní prostor a zamířili do nižších úrovní mezi ubytovny a motory, kde se nacházela pilotní kabina.

"Co si myslíš, že se stalo na KD-31?" zeptala se Deedee.

Rick po tomto neutrálním tématu přímo skočil. Byl nucen obejmout ji kolem trupu, aby zavázal lano, a ocitl se tak k ní nejbliž od noci, kdy spolu tančili. Nedokázal se vyhnout tomu, aby se k ní přitiskl.

"Můžu jenom hádat," řekl. "Používaj nový těžební metody. Asi se něco pokazilo, když tavili a oddělovali různé kovy. KD-31 je samý kov, železo, nikl a platina."

Nezeptala se ho, odkud to ví, jen přikývla a začala šplhat. Vydal se hned za ní. Lézt nahoru bylo na jednu stranu těžší než dolů, ale na druhou zase jednodušší. Člověk aspoň viděl, kam má sáhnout, namísto aby slepě šátral nohama.

"Víš, co je to centrifugické tavení?" zavolal na ni, když urazili asi pět metrů.

"Jasně." Těžce oddechovala, ale vytrvale se sunula vzhůru. "Je to zmatený pojem - dvě různé věci v jednom. Znamená to tavení plus centrifugické oddělení. Vezmeš válec, naplníš ho různými materiály a roztavíš je. A zároveň válec roztoučíš kolem hlavní osy. Tím v něm začne působit odstředivá síla. Hustší tekutiny to odpudí co nejdál od osy na kraje válce. Lehčí zůstanou blíž středu, jako by na těch těžších plavaly. A tak se od sebe navzájem oddělí, Struska zůstane přímo uprostřed."

"Struska?"

"Špína. Ty nejlehčí nečistoty, víš."

Dlouhá řeč ji vyčerpala, a tak se zastavila, aby popadla dech. Rick, soustředěný na to, aby kladl ruce a nohy tam, kam má, udělal ještě jeden krok a narazil hlavou do něčeho měkkého.

"Uf! Jestli ti to nevádí, tak mě šťoucháš do zadku!" Deedeeyin hlas zněl rozhořčeně. "To je pro tebe zakázané území."

"Promiň. I když to není poprvé, co ses na mě naštvála." Rick počkal, dokud se zase nedala do pohybu. "Co se stane, když nemáš válec?"

"Tak nemůžeš provádět centrifugické tavení, to je snad jasný. Proč se ptáš?"

"Z databanky jsem se dozvěděl, že na KD-31 testují metodu centrifugického tavení. Proto jsem taky říkal, že si myslím, že se něco nepovedlo při těch zkouškách."

Konečně došli kabině Chicka Teazlea, umístěné až skoro u špičky Přemožitele. Deedee zaklepala, a aniž čekala na vyzvání, otevřela dveře.

"Copak, copak?" uslyšel Rick Chickův hlas, hlučný a sebevědomý jako obvykle. "To je ale nečekaná návštěva. Tak si pojďme -" Chick zahlédl za Deedee Ricka a změnil poslední slovo - "přátelsky popovídat."

"Poslala nás Barney Frenchová." Deedeein hlas zněl napjatě a nepřírozně. "Vstaň. Musíme ti ukázat, jak se leze do nižších pater lodi."

"Proč vy dva?" Chick hleděl na Ricka.

"Barney nás měla náhodou po ruce." Rick zvedl silné lano. "Tímhle se máme zajistit, jenom pro případ."

"Žádný zatracený lano nepotřebuju." Ale Chick popadl konec, který mu Rick podával, a zručně si jej uvázal kolem hrudi. "Tak jo, běžte napřed. Já polezu za vámi."

"Ne." Rick zadržel Deedee, která se už chystala Chicka Doslechnout. "První půjdeš ty, Chicku. Kdybys náhodou spad, budem nad tebou a budem se moct zapřít. Kdybys byl nad náma, strhl bys nás s sebou."

"Já nespádnou, ty blbečku." Chick střelil po Rickovi zamračeným pohledem, ale pohnul se ke dveřím. "A co se stane, když spadneš ty na mě?"

"Přistanu na měkkým." Rick se za ním chvilku díval. Chick měl dlouhé a silné paže i nohy a pohyboval se s rychlostí a sebejistotou, kterou mu Rick záviděl. Vydal se za ním a nad sebou uslyšel, jak Deedee vyslovuje to, co si on jen myslel.

"Zpomal trochu, Chicku, nebo nás stáhneš dolů."

Chick zamručel, ale splnil její přání. Všichni tři sestoupili až na úroveň jídelny, kde na ně čekala Barney Frenchová.

"Dobře," řekla. "Všichni už si to vyzkoušeli. Teď to udělejte bez lana. Chci, abyste se vrátili do svých kabin a zůstali na lůžkách, dokud nedorazíme na KD-31."

Bylo to pro ně takové zklamání, že namísto aby okamžitě vykonali její příkaz, zůstali na ni hledět.

"Nemohla byste nám říct něco víc o tom, co se stalo?" zeptala se Deedee.

"Přesně to mám v úmyslu. Ale - nemíním vás obcházet jednoho po druhém. Vraťte se do kabin, nebo zmeškáte začátek."

To byla dost silná pobídka. Chick začal šplhat svislou chodbou nahoru hbitě jako opice, zatímco Deedee se vydala na opačnou stranu.

Rick se chystal následovat Chicka, ale ucítil na rameni Barneyinu ruku.

"Dej mu minutku," vyzvala ho. "Kdyby spadl, rozplácl by se ti na hlavě metrák pod přetížením dvou g, a to by se ti asi moc nelíbilo, řekla bych."

Rick netrpělivě hleděl vzhůru a čekal, až Chick zmizí ve své kabině. Pak začal šplhat sám a snažil se při tom zachovat rozumný kompromis mezi rychlostí a opatrností. Barney měla pravdu. Záleželo na zkušenosti. Už teď mu to připadalo o dost snazší než napoprvé.

Lehl si na lůžko, připoutal se a netrpělivě čekal, až se něco začne dít. Co Chick myslel tím "Tak si pojďme přátelsky popovídat"? A proč Deedee najednou tak ztuhla a zrozpačitěla?

Rick mohl hádat, ale než se nad tím stačil zamyslet, objevila se na stropě Barneyina tvář.

"Hned při našem prvním setkání jsem vám řekla, že jakmile nastoupíte na palubu Přemožitele, končí hraní na mateřskou školku," začala. "No, lhala jsem. Při této fázi výcviku jste měli být umístěni do prostředí úrovně tři, jak to nazýváme."

Bohužel, situace na KD-31 představuje prostředí úrovně pět - nejvyšší úroveň nebezpečí a nejistoty, s jakou by se měla setkávat jen dokonale vycvičená posádka. Vy na ni rozhodně nejste připraveni, ale není třeba připomínat, že nemáme na vybranou. Centrála nám právě potvrdila, že všechny ostatní lodě by se na místo dostaly přinejmenším o šestatřicet hodin později než Přemožitel. To je doba, která může rozhodovat o životě a smrti. Proto při operaci budete muset asistovat i vy, učni. Až dorazíme na KD-31, doplníte šest zkušených členů posádky: mě, Taita a Styanovou, Garcíu a Kotíteovou, naše piloty, a Skipiose, strojního technika.

Mezitím během devíti hodin, které nám zbývají ke KD-31, zůstanete ve svých kabinách. Jestli můžete spát, spěte.

Nejdřív vám ale poskytnu informace o tom, kam letíme a co tam najdeme."

Obvyklá doba odpočinku už dávno začala a Rick byl pořádně unavený, ale nápad spát při dvougém přetížení mu připadal jako čirá fantazie. Seběmenší pohyb člověka nutil uvědomit si svoje tělo. Dokonce i dýchání bylo namáhavé.

"Tady je KD-31," pokračovala Barney, "jak vypadal, když k němu dorazil náš prospektorský tým a potvrdil charakter nálezu." Její tvář zmizela a byla nahrazena obrazem nepravidelného podobaného balvanu. Rick věděl, že v Pásu jsou miliardy podobných kusů skal. Bez předběžné znalosti jeho složení by neexistovala žádná známka, která by poukazovala na jeho výjimečnou hodnotu.

"A teď několik základních vědomostí," mluvila dál Barney. "Silou, která určuje tvar a pohyb celé Sluneční soustavy - i galaxie, když už jsme u toho - je gravitace. Ale pro tělesa podobná tomu, na které se právě díváte, představuje gravitace sílu velice malou, postačující tak leda k tomu, aby k sobě přitahovala drobné částice. Jenže pokud by gravitace byla vším, co drží KD-31 pohromadě, mohli bychom z něj i z ostatních asteroidů těžít pomocí lžice. Ale když se prach a písek a kamínky setkají, nastupuje jiná síla, která na ně působí. Ty drobné částice se spečou, což znamená, že se spojí a vytvoří jednodlitou masu. A tahle masa se nedá jen tak snadno rozrušit. Můžete si myslet, že KD-31 byl, když jsme jej objevili, něco jako železná koule s příměsmi hornin a jiných kovů. Je pevný a je tvrdý, a pokud si chcete kousek uloupnout, musíte to udělat dlátem."

Je natolik pevný, že se udrží pohromadě, i když jej roztočíte kolem nejkratší osy, což je nejjistější způsob, jak jej uvést do pohybu."

Na jamkovitém povrchu KD-31 se nyní rozzářily tucty jasných světél. Byly to pohonné jednotky. Rick nedokázal

odhadnout, jestli to byla simulace nebo skutečnost, ale těleso se začalo otáčet, nejdříve pomalu a pak postupně stále rychleji.

"Můžete jej roztočit jako káču, ale pořád bude držet v jednom kuse," říkal hlas Barney Frenchové. "Což však přestane platit, pokud jej zároveň zahřejete. Používáme elektrickou indukci, která vytváří vnitřní proudy, aby ohřála celé těleso najednou. Budete-li to dělat až do chvíle, kdy se KD-31 celý roztaví a zároveň se bude pořád otáčet, prostě se rozletí na všechny strany."

Temný planetoid začal rudě zářit a pak se pozvolna zdeformoval do tvaru tenkého disku, který se najednou roztrhal a jeho části se rozlétly všemi směry.

"Tohle očividně není způsob, jak vytěžit asteroid. Přijdete jak o samotný asteroid, tak o drahé pohonné jednotky. A taky to není to, co si lidé představují pod pojmem 'těžba'. Můžete se taky zeptat, proč asteroid zahřívát a roztáčet, když je možné KD-31 vytěžit stejným způsobem jako ostatní doly, například KD-2. Pamatujete si na tunely v KD-2? To udělaly dobývací stroje, vytěžily rudu a dopravily ji ven.

Odpověď na danou otázku zní jedním slovem úspornost. Je mnohem méně nákladné, když můžete roztavit a zpracovat celý asteroid najednou. A jde to. Ukážu vám, jak. Nejdříve na celé těleso nasuneme válec."

KD-31 se vrátil k podobě, jakou měl, když byl objeven. Pak se odnikud zjevil stříbřitý válec a jedním ze svých otevřených konců asteroid spolkl. Jakmile bylo celé těleso uvnitř, konec válce se uzavřel.

"Na tom válci je pár zvláštních věcí," řekla Barney. "Když se podíváte důkladněji, uvidíte kolem zakřivené části rozmístěné pohonné jednotky. Na válci, ne na asteroidu. Jejich úkolem je roztočit válec kolem centrální osy. Za druhé, nevidíte je, ale na válci jsou také stovky generátorů indukčních polí. Ty ohřejí všechno uvnitř indukovanými vířivými proudy. A také, pokud se válec otáčí, přimějí asteroid uvnitř, aby začal rotovat. Po nějaké době se materiál ve válci roztaví a rozstříkne se na jeho stěny.

Ještě jedna věc, a tu nemůžete vidět: válec je vyroben z nejpevnějšího materiálu, jaký známe, ze speciálně tvrzených karbonových vláken. Je odolný vůči vysokým teplotám. Udrží roztavenou hmotu uvnitř, dokonce i když se válec otáčí nejvyšší rychlostí."

Rick dokázal předpovědět, co bude následovat, věděl to od okamžiku, kdy uviděl válec. Skutečnost, že za svou znalost vděčí Deedee, nijak nesnižovala jeho potěšení. Dovedl si ji představit, jak se na svém lůžku tetelí spokojeností. Měla naprostou pravdu.

"Předpokládám, že už všichni víte, co se bude dít pak," zkazila mu Barney radost. "Všechno rotuje a tekuté kovy se rozlévají po stěně válce, nejdřív ty nejtěžší a na nich se blíže k ose otáčení vrství ty lehčí. Ve skutečnosti to není tak jednoduché, protože některé kovy vytvářejí eutektické slitiny, které se pomocí odstředování nedají oddělit, ale obecný princip je platný. Nejtěžší kovy se zvláštními výpustěmi ve vnějších kruzích kulatých konců válce vypustí jako první, pak odčerpáme ty lehčí. Nakonec zůstane jen tenká vrstva roztaveného kamene a písku o nízké hustotě, vlastně jen trocha pěny, je-li asteroid opravdu hodně bohatý na kovy. Tu taky odsajeme a necháme na místě. To jediné po asteroidu zbude. A v té chvíli je prázdný válec - po vyčištění a údržbě - připraven vydat se na cestu k dalšímu asteroidu.

Určitě se ptáte, co se asi na KD-31 stalo. Kdybych vám mohla odpovědět, udělala bych to. Ale já to nevím. Letíme tak rychle, jak dokážeme, a za několik hodin se budeme moci podívat na vlastní oči. Navrhují, abyste do té doby odpočívali, i když si asi myslíte, že nebudete schopni usnout."

Barney Frenchová domluvila. Projektor ale nezhasl, dál promítal na strop obraz hypnoticky se otáčejícího válce se světýlky zapnutých pohonných jednotek. Rick se díval a díval, až nakonec upadl do polotranzu. Ani nespál, ani nebyl úplně bdělý. Uvědomil si okamžik beztíže, kdy se Přemožitel otočil zády dopředu a začal zpomalovat, ale nedokázal odhadnout, jak dlouho to trvalo. Zdálo se mu, že až dlouho potom ho napadlo, že není nutné sledovat simulaci. Teď už by mělo být možné pozorovat přímo skutečný KD-31.

Probral se a vytřel kód kabiny Barney Frenchové. Riskoval, že možná spí, ale tak nějak o tom pochyboval.

"Ano?" Ozvala se mu okamžitě.

"Tady je Luban."

"Já vím. Vidím tvůj identifikační kód. Proč nespíš?"

"Nemůžu. Chtěl bych požádat o dovolení vylézt do pozorovatelný na přídi a podívat se na KD-31."

"Možná že nespíš, ale mozek máš vypnutý. Před chvílí jsme obraceli a teď zpomalujeme - což znamená, že přídi Přemožitele míří přímo na opačnou stranu, než je náš cíl. Nic bys neviděl." Ale dřív, než se Rick stačil plně ponořit do pocitu, že ze sebe právě udělal prvotřídního blbečka, dodala: "Jsi čtvrtý, který mě o to žádá, a tak předpokládám, že je to všeobecná starost. Na zádi sice žádná pozorovatelná není, ale máme snímací senzory. Zůstaň, kde jsi. Přehodím obraz ze zadních senzorů na displej terminálů. Uvidíš KD-31 ve stejném okamžiku jako piloti. Ale musíš ještě nějakou chvíli počkat."

Na stropě nad Rickem se na okamžik roztančily barevné šmouhy a pak se obraz ustálil na nehybném hvězdném poli. Pak nahoře vlevo na obraze zablikala ikonka 'cíl přiblížení'. Následoval dojem neuvěřitelně rychlého pohybu, kdy se hvězdy proměnily v tenké čáry a zmizely za okraji obrazu, který se stal jakoby zrnitější, až se namísto první ikonky objevila slova 'maximální zvětšení'.

Rick se díval tak usilovně, až začal mžourat, ale neviděl

nic než rozmazané body hvězd. Obraz už zůstal nehybný, ale jak mýjela minuta za minutou, všiml si, že se jeden světelný bod na okraji pomalu posunuje přes zobrazený úsek vesmíru. To nebyl zoomový efekt. Ten pohybující se bod musel být velký asteroid. V porovnání se vším ostatním se nacházel nejbližší, ale KD-31 to být nemohl. Teleskop je určitě nasměrován tak, aby se cíl jejich cesty objevil uprostřed obrazu.

Rick soustředil pozornost na prostor uprostřed a byl odměněn pohledem na nepravidelně blikající bod. Citlivé detektory snímacího systému lodi musely zachycovat a zobrazovat jednotlivé fotony. Tohle byl první vizuální kontakt s cílovým dolem.

Rick se opět nechal ukolébat do polotranzu. Nemyslel si, že spí, ale občas na chvíli zavřel oči. Pokaždé, když je otevřel, rozeznal zase o něco víc. Během minut a hodin se blikající světýlko ustálilo do podoby stříbrné tečky a pak rozmazaného kotoučku. Optika lodi se brzy přizpůsobila postupnému přiblížení a nahradila zvětšení lepším kontrastem. Už se dalo rozpoznat, že kotouček je lehce asymetrický, delší odshora dolů než ze strany na stranu.

O patnáct minut později už nebylo pochyb. Rick se díval na obdélníkový tvar, který musel být tím těžebním válcem, ve kterém bylo uzavřeno těleso KD-31. Ale nevypadal jako ten hladce se pohybující model, který ukazovali při simulaci. Viditelně kolísala a část zaobleného povrchu vypadala tmavší než zbytek.

"Navázali jsme kontakt s ovládacím modulem KD-31." Hlas Toma Garcii odvedl Rickovu pozornost od zvětšujícího se obrazu. "Signály naznačují, že na palubě modulu zůstali dva živí lidé. Ale nezjistili jsme žádné známky života v hlavní obytné části. Z modulu uniká vzduch. Za patnáct minut Přemožitel ukončí zpomalování a přistane u cíle. Personál bude připraven dostavit se na nouzová stanoviště."

"Slyšeli jste." Pokřivený válec KD-31 zmizel a byl nahrazen bezvýraznou tváří Barney Frenchové. "Během následujících deseti minut oznámím každému uční jeho nouzové stanoviště. Neodcházejte - opakujte, neodcházejte na tato stanoviště, dokud vám neřeknu, abyste to udělali. Za třináct minut přejdeme do téměř beztížného stavu. Do té doby zůstanete na svých lůžkách. Jakmile se ocitneme v beztíži, odepnete si pásy, zkontrolujete, jestli jste předpisově oblečení, a zůstanete v kabinách. Buďte připraveni vyjít ven okamžitě, jakmile vám řeknu. A neplaťte se, jestli mě teď pár minut neuslyšíte. Budu mluvit s každým z vás zvlášť."

Znovu se objevil KD-31, který teď už byl natolik blízko, aby jeho jasný obraz zaplnil celou promítací plochu. Rick se díval na jeho pokřivenou skořápku, kolísavě se otáčející kolem excentrické osy. Téměř od jednoho konce k druhému se táhla dlouhá trhlina, odhalující temný vnitřek. Vypadalo to, jako by válec praskl a okraje praskliny vychlípily směrem ven. Kde jsou miliardy tun kovové rudy, které byly uvnitř? Kde je ovládací modul s těmi, kdo přežili? Neviděl po něm ani stopu - ani stopu po ničem, co by připomínalo loď nebo obytný prostor. Co se stalo se zbytkem těžařů na KD-31?

"Lubane," ozval se najednou v interkomu Barneyin hlas.

"Ano, pane."

"Víš, kde se nachází průchod A-3?"

"Ano, pane."

"Až se ocitneme v beztíži, nebudeš čekat na příkazy a okamžitě se tam odebereš. Obleč si skafandr. Další instrukce obdržíš od Taita nebo Styanové. Rozuměls?"

"Ano, pane."

"Nějaké otázky?"

"Ne, pane." Rick jich měl asi tisíc, ale věděl, že teď na ně není čas.

"Velmi dobře."

Interkom utichl a ponechal Ricka jeho nervózním úvahám. Skafandr měl na sobě dost často, v tom problém nebyl. Na jeho střevech dělal uzly nějaký jiný strach - ze smrti, ze selhání, z toho, že ztratí nervy.

Obraz na stropě zůstal, ale on už mu nevěnoval větší pozornost. Pořád si v duchu opakoval: rozepnout pásy, ven z kabiny a rychle k průchodu A-3. Z modulu uniká vzduch. Tato část Gardovy zprávy nepotřebovala vysvětlení.

Rychlost, s jakou posádka Přemožitele zasáhne, bude rozhodovat o životě a smrti.

Beztíže - dříve, než očekával. Rick byl venku z lůžka a kabiny během několika sekund. A hned si uvědomil, že jeho duševní příprava byla k ničemu. Zapomněl na očividnou věc - že úzká chodba bude plná ostatních učňů, spěchajících na různá místa určení.

Protáhl se kolem Brejlovec Landaua, Skipa Chunga a Lafé Eklunda, kteří všichni mířili na opačnou stranu. Chick Teazle se nějakým zázrakem tlačil stejným směrem jako Rick. V jídelním prostoru stály společně Deedee Maová a Alice Kleinová a zřejmě na někoho čekaly. Rick na ně kývl a hnal se dál do nižších pater lodi, kde se nacházel průchod A-3. Tam už stál Vido Valdez a navlékal se do skafandru. Rick byl zvláštním způsobem rád, že ho vidí - důvěřoval Vidovi možná víc než kterémukoli jinému učni. Rick si taky oblékl skafandr a pak společně absolvovali šestatřicetibodovou kontrolu uzávěrů a funkcí skafandrů.

Ještě než skončili, dorazil Jigger Tait. Byl už oblečen do skafandru se záchranným vakem.

"Zapnutá radia?" zeptal se. Když přikývl, pokračoval: "Dobře. Nepředpokládám, že půjdete ven, ale kdybych potřeboval pomoc, zavolám vás. Tu máte." Podal každému z nich dvě spojené kyslíkové bomby. "Vezmete si to a připravte se na vypuštění vzduchu."

V lodi očividně vlád mimořádný režim. Tlak vzduchu klesal třikrát rychleji než obvykle a vnější poklop se otevřel ještě dřív, než bylo dosaženo vakua. Zbývající vzduch vyvanul ven a Rick, bezpečně se vznášející na ukotveném laně, zjistil, že se ocitl ve volném kosmickém prostoru. Zdeformovaný válec KD-31 visel přímo před ním, obrovský a tak nějak zlověstný.

"Tady jsou," řekl Jigger. "Co by kamenem dohodil. Klobouk dolů před Tomem Garciou a Marlene Kotiteovou."

Připravte si ten kyslík a čekejte tady."

Bez dalšího slova odletěl směrem k malému plavidlu, tvarem připomínajícímu nejspíš kraba, které se nacházelo asi dvě stě metrů od Přemožitele. Rick a Vido čekali a dívali se. Z několika dalších východů z lodi vyletělo ještě pět postav.

Všechny měly záchranné vaky. Jedna z nich zamířila k ovládacímu modulu, zbylé čtyři se vydaly k válcovitému trupu KD-31. Na tu dálku se nedalo jednotlivé osoby rozeznat, ale na každé z nich bylo vidět, že se pohybuje s úsporností a sebejistotou, příznačnými pro dlouhý pobyt v kosmu.

Jigger a ten druhý dospěli ke krabovitému ovládacímu modulu a zmizeli uvnitř. Vzápětí se opět objevili a každý přidržoval postavu ve skafandru. Okamžitě se rozlétli k Přemožiteli. Pokud spolu mluvili, bylo to na frekvenci, kterou Rick a Vido neměli zapnutou.

Přistáli u vstupu a Rick viděl, že ta druhá osoba je Gina Styanová. Pořád beze slov popadli ona i Jigger kyslíkové přístroje a napojili je na skafandry těch, které zachránili.

Jigger jim nahlédl do průzorů přileb. Oči obou - byly to ženy - se otevřely.

"Fajn," řekl Jigger. "Chci zavřít komoru, abychom mohli upustit oxid uhličitý, ale už není, takový spěch."

Jedna z žen malátně pozvedla ruku se vztyčeným palcem.

"Raději se vrátím zpátky a zajistím modul," řekla Gina. "Pak se podívám, jestli nepotřebují pomoc v ubytovacím zařízení."

Rick vyhlédl otevřeným poklopem ven. Viděl to, co si myslel, že uvidí, malý ovládací modul a za ním mohutný válec KD-31. Ale bylo tam ještě něco. Malý, ale stále se zvětšující jasný peříčkovitý útvar.

Má se o tom zmínit? Nevypadal by zase jako hlupák? Ohlédl se na ostatní a uvědomil si, že Vido si toho všiml taky. Podívali se jeden na druhého a oba najednou řekli: "Co je to?"

"Je to loď," dodal Vido. "Ne?"

"Nemůže být," odpověděl Jigger. Stále ještě se věnoval dvěma zachráněným. "Nejdřív za šestatřicet hodin."

"Ale je." Gina se podívala, kam ukazoval Rick. "Jenže ne naše - patří Průkopnické."

Rick si v duchu řekl, že to měl poznat hned. Ten péřovitý ocas zplodin z pulzního pohonu používaného Průkopnickou už přece viděl. Ale bylo to tak neočekávané, tady, v takové dálce od všeho.

A pak mu došlo, že to vlastně vůbec nemělo být neočekávané. Vždyť kde jinde by měl člověk narazit na těžařskou loď, když ne v oblasti cenných asteroidů plných kovů.

Loď se pomalu, ale jistě přibližovala přímo k Přemožiteli. Rick uslyšel ve sluchátkách mužský hlas.

"Tady je Morse Watanabe, kapitán lodi Skarab společnosti Průkopnická těžební. Náhodou se nacházíme na shodné oběžné dráze a zachytili jsme na širokofrekvenčním pásmu signál Mayday s těmihle souřadnicemi. Potřebujete pomoc?"

Jigger Tait a Gina Styanová neřekli nic. Byl to Tom Garcia, kdo se ujal slova. "Děkujeme za nabídku, Skarabe. Jak vidíte, stala se tu velká havárie, ale zdá se, že už to máme pod kontrolou."

"To rád slyším." Po krátké odmlce Watanabe pokračoval: "Pokud to není tajná informace, můžete nám říct, co se stalo?"

"Pořád to ještě zjišťujeme. Ale vypadá to, že najednou praskl válec. Roztavená ruda se rozlétla na všechny strany. Bohužel byl zasažen a zničen ubytovací prostor osádky."

Rick zaslechl ve sluchátkách zasténání. Vydala je jedna z žen, které přivedli Jigger Tait a Gina Styanová. Musel to být první přímý doklad toho, že jejich přátelé a spolupracovníci jsou mrtví.

"To je mi opravdu líto," řekl Watanabe. "Už máte nějakou představu, co způsobilo tu trhlinu?"

"Zatím ne. Pracujeme na tom. Předběžně se domníváme, že to byl náraz nějakého jiného tělesa."

"Taky bych řekl. V téhle oblasti toho lítá hodně. Něco velkého, co nějak uniklo pozornosti radarů." Watanabe si povzdechl. "Ještě jednou, je nám to upřímně líto. Ale pokud nemůžeme nijak pomoci, poletíme dál."

Skarab opět vypustil svůj peříčkovitý ohon. Tentokrát se loď začala vzdalovat. Rick ji sledoval, dokud se neproměnila ve skoro neznatelnou jiskřičku, nerozlišitelnou od tichých hvězd.

Tato příhoda úplně změnila jeho názor na Průkopnickou těžební. Proto jím skutečně otřásl, když uslyšel, jak si Jigger Tait sám pro sebe zamumlal: "Ten zasraný parchant. Prý 'upřímně líto'. Hovno!"

"Jenom nám chtěli pomoci," namítl Vido. "Nebo ne?"

"Klidně si to myslí, když se ti to líbí," Jigger na něho zamračeně hleděl a stejně tak i obě zachráněné ženy.

"Kdybyste nedorazili včas," řekla jedna z nich, "byly bychom za hodinu nebo dvě mrtvé. A kdyby nikdo nepřežil, stal by se KD-31 opuštěným místem. Skarab by ho obsadil a oznámil by nárok na jeho plné nebo částečné vlastnictví."

"A oni by ho dostali," zamručel Jigger. "Takové je vesmírné právo. Watanabe si může říkat, jak je rád, že máme všechno pod kontrolou, kolikrát chce, ale já tomu nikdy neuvěřím. Pravě přišel o velké sousto a on to ví."

"Ale ruda je všechna pryč," ozval se Rick. "Rozprskla se po okolí."

"Nejde o rudu. Ta může být Watanabemu ukradená. On chce technologii." Jigger trhl palcem směrem k válci.

"Průkopnická nic takového nemá. Pořád těží starým stylem nakopat a zpracovat. Po ničem netouží víc než podívat se dovnitř KD-31. Ta technologie vypadá na první pohled jednoduše, ale detaily už tak jednoduché nejsou. Watanabe právě teď skřípe zuby - a upřímně lituje leda tak toho, že tady na KD-31 nezařvali všichni."

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

Zdravotní stav obou zachráněných žen se rychle vrátil k normálu; těla mrtvých, nalezená v okruhu deseti tisíc kilometrů kolem KD-31, byla patřičně pohřbena do vesmírného prostoru; Přemožitel pokračoval se zrychlením jedné čtvrtiny g ke svému původnímu cíli; a Rick si myslel, že má celou tu hrůznou příhodu za sebou.

Mýlil se. To nejhorší mělo teprve přijít.

Bylo už dost pozdě druhé noci, když někdo bez zaklepání vklouzl do jeho kabiny. Ležel bdělý na svém lůžku a hned se radostně posadil. Alice mu řekla, že má na večer nařizeno zúčastnit se s Tomem Garciou prohlídky pohonných mechanismů a nebude moci za Rickem zajít. Muselo dojít k nějaké změně.

Ale vstoupila Deedee Maová. "Potřebuju s tebou mluvit," řekla.

"Jestli je to o-"

"Říkali mi, že o tom nemám s nikým mluvit. Ale já musím. Strašně mě to užírám."

Její hlas zněl tak zoufale a zničeně, jak to u ní ještě nezažil. Začal něco říkat, ale pak usoudil, že to nebyl dobrý nápad, a udělal jí místo na svém úzkém lůžku. "Poslouchám, Deedee. Ale jestli jsi slíbila, že to nikomu neřekneš..."

"Já ten slib nemůžu dodržet." Zhluboka se nadechla. "Víš, co jsem dělala, když jsme se dostali na KD-31?"

"Přibližně." Po ukončení akce si všichni navzájem sdělovali své zážitky. Podle Barney Frenchové si vedli líp, než od nich mohl kdokoli čekat. Všem byla do záznamů zapsána pochvala. "Byla jsi u toho válce, ne? S Marlene Kotiteovou."

"Jo, to je správně. Vlastně jsme tam měly hledat těla. Vybrali mě, protože už jsem kdysi byla u velké havárky a viděla jsem tam hrozné věci."

"To jsem nevěděl."

"Je toho hodně, co jeden o druhém nevíme, Ricku. A je to škoda." Pokusila se na něho usmát, ale nepodařilo se jí to.

"No, našly jsme část obytného modulu, rozmláceného na kusy tím lítajícím roztaveným kovem. Sedm těl. Málem jsem se pohlila, protože byly na hadry. Musely jsme lovit nohy a paže a hlavy a skládat je dohromady. Dvě byly tak opálené, že jsme nevěděly, jestli to jsou muži nebo ženy."

"To je strašný, Deedee." Rick ji objal kolem ramenou. "Nevěděl jsem, že to bylo tak zlé. Ještě nikdy jsem se s ničím takovým nesetkal."

"Ještě jsem nedošla k tomu nejhoršímu. Dostaly jsme se k části modulu, která byla rozbitá, ale pak se nějakým způsobem zase hermeticky uzavřela. Byl tam vzduch, ale roztavený kov zasáhl celé to místo. Našly jsme tam člověka. Byl živý."

Odmělčela se. Rick, který cítil, že není vhodný čas na poznámky, trpělivě čekal.

"Byl živý," zopakovala nakonec, "ale neměl být. Železo ho spálilo, hlavu i tělo. Musel nějakou chvilku doslova sedět v kaluži roztaveného kovu. Když jsme ho našly, byl při vědomí. Nevěděla jsem, co mám dělat, ale Marlene si k němu dřepa a řekla: 'Už jste v bezpečí. Já jsem Marlene Kotiteová, pilotka lodi Přemožitel. Budeme vás muset přenést, a tak vám nejdřív dám uspávací injekci.'"

Otočil k ní hlavu. Nemůžu říct, že se na ni podíval, protože měl vypálené oči. Zůstaly mu jenom černé díry do lebky. Nos taky neměl.

"Díky, Marlene," řekl. "Já jsem Trustrum Keck, hlavní báňský inženýr na KD-31." Mluvil úplně klidně a rozumně. Prý to tak je, že těžké popáleniny člověku způsobí takový šok, že necítí bolest. "Ještě než mi dáte tu injekci," řekl, "mohla byste se mrknout, jak to se mnou vypadá?"

Podívala se na mě, jako by si přála, abych tam nebyla, a pak řekla: "My už jsme se potkali, když jsem pilotovala Převahu. Není to dobré, Rusty. Oči máš pryč, i většinu obličeje."

"Tušil jsem to," řekl on. "Ale je toho víc, že?"

"Jo. V podstatě jsi přišel o nohy, genitálie a skoro celou pravou ruku."

"Všiml jsem si," on na to, "když se to stalo. Teď mi to nepřipadá tak zlé." Asi půl minuty mlčel a pak řekl: "To se nedá spravit. Nelíbí se mi tahle vyhlídka, Marlene. Chci uplatnit svoje právo."

Teď zase chvíli mlčela ona, ale nakonec řekla: Jsi v hlubokém šoku, Rusty. Tohle není vhodná doba na to, abys dělal takovéhle rozhodnutí."

Ale on se jenom tak jako zasmál a řekl: "A kdy bude vhodnější? Vždyť mě vidíš." A ona asi po minutě přikývla.

"Počkej ještě chvilku," řekla. "Dám ti injekci, ale mám tu s sebou mladou učenku. Náhodou byla na Přemožiteli, když jsme zachytili vaše volání o pomoc." Pak se otočila ke mně a řekla: "Běž na chvilku ven. Na chodbu."

Poslechla jsem ji. Byla jsem totálně zmatená, ale byl to rozkaz. Asi po deseti minutách vyšla ven. Sundala si přilbu a, tvář měla bílou jako mrtvola. Řekla, že už je všechno v pořádku a že můžu zpátky. Tak jsem šla. Byl tam. Byl mrtvý. Když jsem se zeptala, co se stalo, ona jenom zavrtěla hlavou. Ricku, ona ho zabila. Vím, že to udělala. Zavraždila ho."

"Ne." Rick byl najednou velice vděčný za rozhovor, který kdysi vedl s Jiggerem Taitem v protiradiační komoře na KD-2. "Nemůžeš to brát takhle, Deedee. Kdo by chtěl žít bez očí a nohou? Bez genitálií, bez pravý ruky?"

Otřásla se. "Já bych to nesnesla!"

"Já taky ne. Ani on. Slyšela jsi, jak řekl, že chce uplatnit svoje právo - právo na smrt."

"Ale to je vražda!"

"Dole na Zemi možná. Ale tady je to základní právo, které má každý. Já, ty, Barney Frenchová. Nikdo nám ho nemůže vzít. Ani Marlene Kotiteová ho nemohla vzít Rustymu Keckovi. Udělala jenom to, co chtěl, a trochu mu pomohla. Ty bys to pro mě neudělala, kdybych se ocitl v jeho situaci?"

"Ricku, tohle neříkej. Prosím tě, tohle nikdy neříkej." Pak Deedee dlouho mlčela, tak dlouho, až Ricka napadlo, že se na něho rozzlobila. Nakonec ho poplácala po paži, kterou jí ovinul kolem ramenou, a řekla: "Ať odpočívá v pokoji. Děkuju, Ricku. Děkuju ti strašně moc. Fakt jsi mi moc pomohl. Ale já jsem věděla, že s tebou můžu počítat. Vždycky."

Odešla. Rick si lehl zpátky na lůžko. Byl opravdu velmi rád, že spolkl otázku, kterou se chystal vyslovit, když zjistil, že je to ona: "Chick Teazle tě šuká, ne já. Když si chceš s někým povídat, tak proč nejdeš za ním?"

Rick neznal odpověď na svou otázku. Ale vzdal nebesům díky za to, že ji nepoložil.

* * *

Přilet na KD-26, jejich původní cíl, byl velkým zklamáním. Ale nějakou dobu trvalo, než zjistili proč. Prvních několik hodin se neslo v duchu radostného vzrušení z nového domova. Učňové byli ubytováni - po kamrlíčcích na Přemožiteli jim jejich nové pokojíčky připadaly obrovské - a pak dostali volno, aby si sami nebo ve skupinkách prohlédli okolí a zjistili, kde se co nachází.

Rick bydlel na stejné chodbě s Gladys de Wittovou, Lafem Eklundem, Polly Quintovou a Brejlovcem Landauem. Rozladilo ho, že byl umístěn mezi lidi, se kterými se příliš nepřátelil, ale pak si uvědomil, že to byl určitě záměr. Krocan Gossage a Barney Frenchová měli společnou jednu věc: oba trvali na tom, že člověk musí být schopen vycházet a podílet se na spolupráci doslova s každým.

Pětice učňů se společně vydala na průzkum chodeb a tunelů těžebního zařízení. Rick zaznamenal, kde má kabinu Alice, i když to pro něj byla vlastně zbytečná informace; Alice nekompromisně vyžadovala, že bude chodit jen ona k němu. Její přímou sousedkou se stala Deedee Maová, což v Rickovi zanechalo nepříjemný pocit.

Chodby, které vedly hlouběji do nitra asteroidu, bez výjimky končily výstražnými rudými světly a tabulí s nápisem: VSTUP ZAKÁZÁN. PROBÍHAJÍ TĚŽEBNÍ PRÁCE.

Pětice se trochu rozzlobeně stáhla zpět. "Myslela jsem, že těžební práce jsou právě ta věc, kterou jsme se sem přijeli naučit," zamručela Polly Quintová. Byla to vysoká půvabná sedmáctiletá dívka s nezvykle bohatou slovní zásobou a zářivým úsměvem, který ale v té chvíli na její tváři chyběl. "A vůbec, jaký typ těžebních prací nám to vlastně má být zatajen?"

"Určitě ne ten, co jsme viděli na KD-31, to je jasný," řekla Gladys de Wittová. "Tady se děje něco divného."

Rick s ní souhlasil. Před přistáním u KD-26 si všiml nepravidelného kusu skály, vedle kterého se leskl válec dost velký na to, aby ho mohl pohltit. Ale to, co teď viděli - nebo spíš slyšeli - připomínalo tradiční těžbu s použitím trhavin a rubacích strojů.

Záhada zůstala nerozřešena, zatímco poslušně mířili na opačnou stranu, směrem k vnějším úrovním těžební stanice. Nakonec se dostali až k povrchu a vyhlédli průhlednou bublinou pozorovací místnosti.

"Je to moc malý," rozčilil se Brejlovec Landau. "Podívejte na tu loď vedle!"

Znovu se jim naskytl výhled na asteroid a válec, které Rick viděl před přistáním. Tehdy neměl k dispozici žádné měřítko, podle kterého by mohl určit jejich velikost, a tak prostě předpokládal, že se dívá na něco stejně mohutného, jako byl zničený KD-31. Teď se vedle vznášel ovládací modul a Rick viděl, že Brejlovec má pravdu. Namísto víc než kilometrové délky KD-31 měli co do činění s válcem možná čtyřicetimetrovým. Těleso u něj bylo ještě menší, spíš rozměrnější balvan než bytelný asteroid.

"Tohle není těžební zařízení," řekl nakonec Lafe Eklund, který patřil k nejmlčenlivějším učňům, ale teď v jeho hlase znělo rozhořčení. "Jenom se na tu věc podívejte! Vždyť je to hračka."

Nikdo mu neodporoval. Zmateně se vrátili zpět do ubytovacího prostoru a narazili na dvě další výzvědné skupiny. Všichni už měli za sebou podobné zklamání z oblastí, které jim byly bez vysvětlení zakázány, a ze zjištění, že domnělé těžební zařízení je jen směšnou miniaturou. Aniž to kdokoli z nich navrhl, zamířili všichni společně do hlavní jídelny. Vedení se jako obvykle ujal Chick Teazle. "Myslím, že není těžký se domáknout, co se tady vlastně děje," řekl. "Pokud jde o ně, je všechno v pohodě. Nacpali nás do další dětské ohrádky a budou s námi zacházet, jako kdybysme pořád byli mimina. Ale to my nejsme."

Všichni souhlasně zamručeli.

"To, co se stalo na KD-31, podstatně změnilo situaci," pokračoval Chick. "Chtějí nás školit jako učně úrovně tři, ale my už jsme dokázali, že dokážeme pracovat v úrovni pět - v nejvyšší úrovni. Vyrostli jsme rychleji, než všichni čekali. A to si musej uvědomit."

"Ale jak je k tomu přinutíme?" Alice Kleinová byla ve čtvrté skupině, která právě vstoupila do jídelny, a hned se zapojila do diskuse. "Je snadné říkat, jak by se k nám lidi z První těžební měli chovat, ale jak je chcete přesvědčit, aby to udělali?"

Alice se jako obvykle dotkla klíčového problému. Nastala dlouhá pauza, během níž se každý rozhlížel po všech ostatních. Rick se pokusil zachytit Alicin pohled, ale ona se dívala přímo skrze něj.

"Je jenom jeden způsob," řekl Chick Teazle nakonec. "Šéfuje nám Barney Frenchová. Musíme s tím jít za ní, my všichni."

"My všichni?" zopakoval po něm Vido. Mluvil se stejnou skepsí, jakou cítil i Rick. "Na to zapomeň. Viš, co říkala o společných rozhodnutích."

Barney jim to opakovala při každé vhodné příležitosti: "Pracujte samostatně, pracujte ve dvojicích, pracujte dokonce v trojicích. Ale neschůzujte. Schůze je slepá ulička, do které jsou vlákány všechny dobré nápady a pak v tichosti zaškrnceny."

"Tak jo, všichni ne," ustoupil Chick. "Žádná společná akce, jenom delegace. Čtyři lidi, který budou zastupovat všechny ostatní. Kdo se hlásí?"

"Ty," řekl Brejlovec Landau a všichni se zasmáli.

"Asi bych měl, když jsem s tím nápadem vyrukoval." Chick se ušklíbl. "Kdo dál?"

Rozhostilo se ticho. "Navrhuju Ricka Lubana," prohlásila nakonec Gladys de Wittová a Rick na ni překvapeně zamrkal.

"Je to jeden z Barneyiných mazlíčků, podle toho, jak s ním mluví."

"Hej!" Ale Rickově pobouření zaniklo v hučení obecného souhlasu.

"To máme dva," řekl Chick.

"No počkej! Povídals, kdo se hlásí."

"Vždyť jsi přihlášený." A než Rick mohl znovu promluvit, Chick pokračoval. "Ještě dva další. Tak kdo? Vido, co ty?"

"Zadrž," řekla Polly Quintová dřív, než Vido stačil odpovědět. "Nemám vůbec nic proti Valdezovi, ale je zapotřebí vyváženosti. Bude lepší, když z té čtveřice budou dvě ženy."

"Naprosto souhlasím." Vido se na ni zazubil. "Díky, Polly. Má někdo něco proti? Ne? Tak fajn."

"Já? Ale já jsem nemluvila o sobě!"

Jenže Chick už pátral očima ve skupině. "Takže jsme se shodli na Polly. Schází už jenom jedna. Gladys?"

"Chyba. Barney tvrdí, že si v jednom kuse na něco stěžuju." Gladys se rozhlédla. "Potřebuješ někoho, kdo nikdy neremcá. Co Deedee? Půjdeš? Barney si o tobě myslí, že dokážeš chodit po vodě."

"To si teda nemyslí!" Ale pak se Deedee kousla do rtu a pomalu přikývla. "Tak jo. Když chcete."

"A jsme komplet. Fajn." Chick rázně zatleskal. "A zbývá jenom jediná otázka: kdy?"

"Hned," odpověděl sbor hlasů.

"Bál jsem se, že to řeknete. Ricku, Polly, Deedee?" Chick se na každého z nich podíval. "Máte něco proti? Tak jdem, ať to máme z krku." Vyrázil ke dveřím.

"Pořádně jim to vytmavte," houkl za nimi Skip Chung.

Statečné řeči, ale Rick se s každým krokem směrem k Barneyině kanceláři cítil zkroušenější.

Byla tam. Ve skrytu duše doufal, že bude někde jinde. Přivítala je povytaženým obočím, usadila je na nepohodlné židle vyrobené z hrubých železných prutů a pletiva a tiše naslouchala, zatímco Chick, povzbuzovaný ostatními třemi, přednášel jejich stížnost.

"Aha," udělala Barney, když utíchl. "Úroveň pět." Došla k vnitřním dveřím své kanceláře a zmizela za nimi.

Polly a Deedee si vyměnily pohledy. "To nevypadá dobře," naznačila pohybem rtů Deedee a Polly přikývla.

"Proč?" Rick jejich bezhlasou výměnu názorů sledoval.

"Copak to nevidíš?" špitla Deedee. "Je fakt naštvaná."

"Nebo rozčilená."

"Nebo obojí," zase mluvily jenom spolu. Než se Rick stačil zeptat, jak to vědí, byla Barney zpátky. Držela dva asi půlmetrové válce z leštěného kovu. Jeden byl tenký, druhý silný.

"Takže vy nejste spokojení," řekla. Teď už Rick viděl, že její lehce asymetrická tvář je zkřivená novým výhružným výrazem. "Nechcete, abychom se k vám chovali jako k frekventantům."

Frekventanti, ne učni. Byli degradováni, ale nikdo se ji neodvážil opravit.

"Dobře," pokračovala Barney. "Mám na vás jednu otázku. Jakou práci očekáváte, až dokončíte výcvik?"

Čtveřice si vyměnila pohledy. "Báňský inženýr?" osmělil se nakonec Chick Teazle.

"Báňský inženýr." Barney Frenchová přikývla. "Viš, proč jsi to řekl? Já to vím. Řekl jsi to, ty přerostlá opice, protože je to jediná zatracená práce, na jakou jsi dokázal přijít. Tak já vám teď povím něco o První těžební. Možná tak jedna osoba ze sta se stane báňským inženýrem. Protože než se o tuhle práci můžeš ucházet, musíš být opravdu eso - musíš znát matematiku, mechaniku, fyziku, metalurgii a strojírenství. Většina lidí na to nemá. Já jsem na to neměla, a to jsem se mohla přetrhnout, abych to dokázala. Myslíte si, že někdo z vás čtyř na to má?"

Zavládlo hrobové ticho.

"No, nejsem tu od toho, abych vám říkala, že na to nemáte. Ve skutečnosti tu jsem obvykle od toho, abych vám říkala, že na to máte. Ale v tomhle okamžiku jste totálně mimo." Barney hodila Chickovi do klína list papíru. "Přečti to a pověz mi, o co tam jde."

Chvilí na papír hleděl a pak zavrtěl hlavou. "Nemůžu. Chci říct, dokážu přečíst slova, teda většinu z nich. Ale je tam plno složitých rovnic."

"Svatá pravda." Barneyina tvář začala rudnout. "To jsou rovnice, které vyjadřují stabilitu dokonalého válce při vynucené rotaci s výstředními rušivými silami. Jinými slovy popisují těžební zařízení, jako byl KD-31. Dokud to nebudeš umět přečíst, porozumět tomu, spočítat to a sám takovou rovnici sestavit, nikdy z tebe nebude inženýr. A i kdybys jím byl, nebudeš mít lehkou práci. Lepší muži, než ty sám kdy budeš - a lepší ženy - položili za tenhle výzkum své životy." Zamračila se na ně a hlas jí stoupl. "Tak vy si myslíte, že jste připraveni na úroveň pět, co? Vždyť vůbec nevíte, co úroveň pět - znamená. Znamená to inteligenci a zánícení a nekonečnou dřinu. Znamená to oddanost práci a někdy to znamená i sebeobětování. Nejlepší inženýr, jakého jsem znala, Rusty Keck, zahynul při výbuchu na KD-31."

"Já jsem byla u toho, když umřel," hlesla Deedee.

Barney se zarazila a zadívala se na ni. "Takže ty jsi tam byla," řekla nakonec. "V tom případě mě překvapuje, že jsi tady."

Položila válce na stůl, vstala a znovu vyšla z místnosti. Tentokrát byla pryč víc než pět minut, zatímco její návštěvníci se vrtěli na židlích a šeptem se dohadovali, jestli je setkání u konce a oni mají odejít.

Když se vrátila, měla na tváři nečitelný výraz. Zvedla válce ze stolu, jako by každý vážil tunu. "Příhoda na KD-31 vám poskytla falešnou představu o vašem postavení," řekla tiše. "Vedli jste si skvěle a hodinu nebo dvě jste skutečně pracovali v podmínkách úrovně pět. Ale co se týká skutečného výcviku, jste pořád ještě začátečníci na úrovni tři. Můžete mi říct, proč je jeden z těchto válců, stabilní, když se otáčí kolem hlavní osy, a druhý ne? Ne, nemůžete. Můžete mi říct, jak se bude stabilita měnit s přesunem hmoty od středu válce k jeho stěnám? Zase nemůžete. Ale než opustíte tuto stanici, budete všechny tyhle věci vědět, protože provedeme tučnou řadu praktických pokusů s testovacími zařízeními, které na vás čeká tam venku. Na vlastní oči uvidíte, co se bude dít. Ale taky budete schopni si to vypočítat, takže nebudete potřebovat fyzické zkoušky, abyste dosáhli požadovaných výsledků. Všechno tohle budete znát a umět, jinak bude vaše práce u První těžební spočívat v čištění toalet a recyklování odpadů. Když budete mít štěstí." Povzddechla si a hodila jeden válec Rickovi a druhý Deedee. "Vezměte si je a přemýšlejte. Nikdy jsem vám neměla říkat, že jste si vedli dobře. A neměla jsem připustit, aby mi ujely nervy. Doufám, že na to zapomenete. Já zase zapomenou, co jste řekli vy mně. Co se mě týká, nikdy jste tu nebyli a nikdy jste si na nic nestěžovali. A teď vypadněte - než se opravdu nakrknou."

Vyhнала je ven. Na chodbě, dost daleko od její kanceláře, se Chick zastavil. "No-o-o," protáhl. "No... no... já bych řekl... kurva."

"Trefné vyjádření." Polly Quintová měla v úmyslu se zasmát, ale vyšlo jí z toho jen ošklivé zaskřehotání. "Můj učitel angličtiny mi řekl - ještě předtím, než začal mít větší zájem o to, co mám v kalhotkách, než co mám v hlavě - že používání vulgarismů je známkou nižšího intelektu a nedostatečné slovní zásoby. Ale za určitých okolností, říkal, může splňovat velmi důležitou funkci. Myslím, že to je právě tento případ."

"Ale co povíme ostatním? Budou na nás čekat, budou chtít vědět, jak jsme dopadli."

"My?" Polly pokrčila rameny. "Ne my, Chicku. Ty jsi náš zvolený mluvčí a hlavní zástupce. Co se jim ty chystáš říct?"

Na tuhle otázku neměl Chick připravenou žádnou odpověď, což se mu v životě stalo jen párkrát.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Rick se, stejně jako ostatní, cítil zdrcený a ponížený rozzlobenou reakcí Barney Frenchové na jejich žádost. Až Alice Kleinová mu nabídla jiný pohled na danou událost.

"Víš, co nám pořád opakujou," řekla. Šťouchla do něj loktem, aby upoutala jeho pozornost. "Věci nejsou takové, jaké se zdají být. Čekejte chytáky. Vsadím se, že přesně tohle se právě děje."

Zavrtěla se vedle Ricka, nahá v temnotě jeho kabiny. Byli v novém výcvikovém zařízení už dva dny a skoro celou tu dobu jim vyplnila usilovná práce - většinou duševní, kterou Rick pokládal za mnohem více vyčerpávající než fyzickou námahu. Celý den se trápil s neznámými pojmy týkajícími se momentu setrvačnosti. Podle výukových programů se moment setrvačnosti pojil s pokročilými metodami tavení rud a dobývání kovů. Bylo těžké dát si všechno dohromady a úkol, který dostal, mu to nijak neusnadňoval.

Silná obruč z pevného materiálu se otáčí kolem hmotného tělesa, k němuž je připevněna tenkými lanky. Všechna tato lanka jsou najednou přestřížena. Co se stane s obručí a proč? Poznámka: Až dospějete k odpovědi na tuto otázku, pochopíte, jak velký skotský fyzik James Clerk Maxwell dokázal, že Saturnovy prstence nemohou být pevné, ale musejí se skládat z jednotlivých malých těles.

Rick se o mrtvého Skota zajímal asi stejně jako Maxwell o něho; ale byl ctižádostivý. Chtěl u První těžební uspět a představa pevné obruče otáčející se kolem hmotného tělesa ho pronásledovala celý den. Po rozruchu a hrůze katastrofy na KD-31 byl návrat k běžnému životu dost nudný; ale tenhle konkrétní problém mu nešel z hlavy. Roztočit obruč a přestříhnout lanka. A co pak? Co ta obruč udělá? Bude se pořád otáčet kolem tělesa, nebo se stane něco jiného? A co?

Už usínal s hlavou plnou roztočených obručí, když Alice znovu promluvila. "Slyšíš mě?"

"Mhm-hm," zabručel namísto odpovědi.

Zatřásla jím. "Vzbud' se. Zkusila jsem si zjistit vlastnosti, které má projevovat úspěšný učeň. Víš, která je podle manuálu nejdůležitější?"

"Intelligence?" Pevná, silná obruč. To znamená, že by měla odolat tlaku nebo tahu. A on už dávno zjistil, že v zadaných úkolech se neřeší problémy, které člověk nepotřebuje znát. Určitě tam bude důležitá i gravitace, protože centrální těleso má být hmotné. Obruč a centrální těleso budou na sebe navzájem gravitačně působit.

"Špatně." Alice se k němu pevněji přitulila. "'Říkáš' intelligence jenom proto, že si myslíš, že jsi chytrý. Ale ta nejdůležitější vlastnost podle nich stejně není intelligence. Je to iniciativa. Jenže mně se zdá, že iniciativa je přesný opak toho, že děláš, co se ti přikáže, a plníš pokyny někoho jiného."

"A co navrhuješ? Abysme se vykašlali na úkoly? Všechno podělali a nechali se vyrazit?"

"Ne. Ale myslím, že chtějí, abysme věci zkoušeli sami od sebe a ne, až nás někdo nakopne. Chtějí, abysme sami strkali nos všude, kde to nemáme výslovně zakázaný. Dokud nám přímo neřeknou, že něco nemáme udělat, můžeme zabodovat, když to uděláme. Co není zakázaný, je dovolený."

"Hmm."

"Souhlasíš?"

"Mhm-hm."

Pro Ricka byl tohle konec rozhovoru. Nepamatoval si, že by potom spolu ještě mluvili. Ale na druhou stranu si nepamatoval ani to, kdy Alice odešla z jeho kabiny. Na její slova si vzpomněl až o tři dny později, kdy celá skupina dostala příkaz obléct si skafandry a shromáždit se uvnitř tavícího modulu.

To byl oficiální název válce, který Lafe Eklund opovržlivě označil jako 'hračku', když jej poprvé uviděli. TM, jak se mu běžně říkalo, připomínal zblízka všechno možné, jen ne hračku. Vstup dovnitř zajišťoval komplikovaný trojitý průchod, mnohem složitější než všechny, které Rick dosud viděl. Byl umístěn při okraji kulaté plochy a jeho třemi osmiúhelníkovými poklopy se muselo procházet postupně, následující se neotevřel, dokud předchozí nebyl zavřený. V každé komoře se nacházela malá vedlejší místnost s vlastními dveřmi a každý poklop měl centrální průzor ze silného skla. Ze všech částí průchodu, a dokonce i zvenku, bylo vidět přes celý válec až na jeho druhý konec. Ten byl právě částečně otevřený, takže se za ním třpytil kruh hvězd.

Velikost tavícího modulu byla zevnitř ještě zjevnější než zvenku. Když Rick proplul skrz poklopy, ocitl se v obrovském prázdném prostoru, který se nad ním tyčil do více než dvacetinásobku jeho výšky. Vnitřní plocha zakřivené stěny byla holá, zčernalá a pokrytá připečenými zbytky rudy a strusky. Na ploché stěně, skrz kterou vstoupili dovnitř, si všiml přístrojů a nástrojů, rovněž černých špínou a opotřebovaných patrně dlouhým používáním.

Protože se nacházeli ve stavu beztlíže, bylo snadné dostat se ze 'dna', kudy vešli, ke 'stropu' a vyhlédnout ven. Většina z nich to udělala. Ve vzdálenosti několika kilometrů uviděli asi půl tuctu malých asteroidů, které se pohybovaly po stejné dráze jako hlavní těleso KD-26 i válec. Mohli si také všimnout, že tato plochá strana válce sestává z částí, které do sebe zapadají a tvoří irisový lamelový uzávěr. Stejně jako KD-31, ale v menším měřítku, mohl TM rozevřít svůj jícen do takové šířky, aby byl schopen pohltit kterýkoli z čekajících asteroidů.

"Tak dobře, toho poflakování kolem už bylo dost." Barney Frenchová na dně válce ze zvyku zatleskala rukama. Ve vakuu se samozřejmě nezval žádný zvuk, ale všichni ve sluchátkách svých přileb slyšeli její hlas: "Dáme se do práce." V minulých dnech se nacházela ve své nejpopudlivější a nejsarkastičtější náladě, jako by chtěla popřít, že vůbec kdy projevila známku lidského citu. To taky dvojnásobně ztížilo pozici učňovské delegace, když se po schůzce s ní vrátila do jídelny. Nikdo z ostatních nevěřil, že je Barney schopna vlídnosti, a všichni podezírali Ricka, Deedee, Polly a hlavně Chicka, že se báli předložit jí svou žádost. Dokonce i Alice se tvářila pochybovačně, když jí Rick opakoval, co jim Barney řekla.

Ted' se na ni díval, jak se vznáší na druhé straně skupiny učňů. Alicin ledově šedý pohled lhostejně přešel přes Ricka, Vida Valdeze, který stál vedle něj, a zakotvil v prázdnou za jejich zády.

Nikdo by nikdy neuhodl, jaká dokáže být v soukromí. Ale Rick nemusel hádat. Měl naprosto osobní důkaz. Znovu se pokusil zachytit Alicin pohled a byl odměněn něčím, co vypadalo jako nepatrné zamračení. Později ho asi strašně seřve, ale to ho teď netrápilo. Byla to její vina, že se mu v posledních dnech vyhýbala.

"A teď použijte svoje mozky, pokud nějaké máte." Barneyin hlas ve sluchátkách vytrhl Ricka z myšlenek na Alici.

"Možná se divíte, proč jsme přišli tím zvláštním trojitým poklopem. Jaký je jeho účel? Měl někdo z vás otevřené oči, když jsme jím procházeli, neboje to ode mne marná naděje?"

Podle hlasu se zdálo, že je pořádně nabroušená. Byl to Brejlovec Landau - který citlivě reagoval na každou zmínku naznačující, že by snad mohl nevidět stejně dobře jako ostatní - kdo riskl, že se ztrapní.

"Není to jen poklop," řekl. "Je to i vzduchový uzávěr."

"Jistěže. Ale každý, kdo by zůstal uvnitř TM při procesu tavení, by nepřežil první dvě minuty. Mohl bys učinit další krok a říct mi, proč tavicí zařízení potřebuje vzduchový uzávěr?"

Rick nebyl od Brejlovce tak daleko, aby přes průzor přílby neviděl jeho obličej. Objevil se na něm zahanbený výraz, který říkal: V pasti! Proč jsem jenom nedržel tu svoji ukecanou držku zavřenou?

Rick s ním příliš nesoucítil. Copak se Brejlovec už ve školce nenaučil základní pravidlo? Nikdy se sám nehlas. Hřebík, který vyčnívá, dostane ránu kladivem.

Ale občas dostane ránu i hřebík, který nevyčnívá. Protože Barney řekla: "Nevíš, Landaue? A co ty, Lubane? Ten samolibý úsměv na tvé tváři naznačuje, že se cítíš sám se sebou velice spokojený. Tak mi pověz, proč TM potřebuje vzduchový uzávěr."

Další pravidlo, které se Rick naučil teprve nedávno: při zkoušce je jakákoli odpověď lepší než odpověď žádná. Zkusil to, co se mu zdálo samozřejmé. "Má vzduchový uzávěr, aby se mohl naplnit vzduchem, až se vrchní plocha uzavře."

"Pravda, ale není to zrovna světoborná úvaha. Vyhýbáš

se podstatě otázky. Proč je třeba plnit TM vzduchem. Při tavbě je vzduch spíše na obtíž."

Rick se rozhlédl po vnitřku válce, aby získal nějakou inspiraci, a všiml si náradí na ploché stěně válce. "Plní se vzduchem, aby se tu mohlo pracovat. Kvůli - kvůli údržbě."

"Docela blízko. Údržbářské týmy můžou samozřejmě pracovat i ve skafandrech. Ale přijmu tvoji odpověď, protože pochybuju, že by se někdo z vás mohl více přiblížit skutečnosti." Barney se k jeho velké úlevě přestala zabývat Rickem a oslovila celou skupinu. "Správná odpověď je, že vzduchový uzávěr tu je kvůli vám. TM je vzduchotěsně uzavíratelný pro vaše dobro a pro dobro minulých i budoucích učňů na tomto výcvikovém zařízení. Doufám, že to patřičně oceníte. Tohle je skutečný tavicí válec, i když je malý, ale je také určen pro cvičné účely. Do této chvíle jste pracovali každý sám nebo ve dvojicích. Ted' nastal čas, abyste celá vaše skupina spojila síly. A práce jde snadněji od ruky, když nejste navlečení do skafandrů. V následujících dvou týdnech budeme - nebo spíše budete - dělat tři věci. Za prvé, odstraníte z TM veškerou špínu. Připravte se na to, že budete jíst špinaví a spát špinaví. Za druhé, jakmile bude tohle místo čisté, naučíte se pracovat se všemi přístroji a nástroji. Budete je brát a vracet na místo tak dlouho, až to budete schopní udělat poslepu. A za třetí - konečně velký úkol - si oblečete skafandry, půjdete ven a společně sem dopravíte jeden z těch asteroidů. Roztavíte ho, odstředíte a vypustíte, a až uvidíte téct roztavený kov, určitě si budete připadat jako staří těžařští mazáci. A pak, pokud půjde všechno jako po másle, postoupíte na úroveň čtyři - a budete připraveni na složitější operace. Někaké otázky?"

Tentokrát měli všichni dost rozumu na to, aby zůstali zticha. Barney přikývla.

"Velmi dobře. Ted' se můžete vrátit do svých pokojů a pokračovat v běžných úkolech. Já dnes připravím rozpis pro čištění a údržbu TM a zítra se tady pustíte do práce."

Otočila se a vydala se zpátky trojitým průchodem. Rick se chystal, že ji bude spolu s ostatními následovat, ale pak si všiml, že se Alice otočila, podívala se přímo na něho a trhla hlavou. Zůstal tedy na místě a čekal, dokud se v obrovitém prostoru tavicího válce nevznášeli jen oni dva. Pokynula mu, aby vypnul rádio, a přiblížila se k němu tak, že se průhledy jejich přílb dotkly.

"Co je?" Věděl, že ho prostřednictvím přímého kontaktu uslyší.

"Pamatuješ, na čem jsme se dohodli? Když to není zakázané, můžem předpokládat, že je to dovolené. Barney říkala, že se můžeme vrátit, ale neřekla, že musíme. Co kdybysme tu zůstali a trochu se porozhlídli?"

Rick viděl z TM právě tolik, aby měl dost. Naděje na to, že by tady našel nějaké útulné místočko, kde by si s Alicí trochu užil, se rovnala absolutní nule. Chtěl ji mít zpátky na hlavní stanici a ve své posteli. Ale nemohl jí to říct, protože už odtáhla svou přílbu od jeho a mířila k hornímu konci válce. Vydal se za ní a naprosto bez nadšení si prohlížel zašpiněné stěny TM. Zítra bude to svinstvo seškrabávat - a proč? Aby mohli roztavit další asteroid a celý válec znovu zaprášit.

Alice dorazila k otevřenému konci válce a prolétla jím do volného prostoru. Dostihl ji a pak se minutu nebo dvě bok po boku jen tak vznášeli v beztíži. Rick se rozhlédl, ohromen tím, co viděl. Vesmír vypadal úplně jinak, když jej jjozoroval jen skrz průhled přílby. Slunce bylo daleko, malý zářivý kotouček vlevo dole. "Poblíž něj rozeznal Venuši a Zemi, rozlišitelné jen proto, že Venuše byla jasnější a světlejší, Z téhle vzdálenosti by člověk nikdy nepoznal, jak se tyto dva světy různí, že jeden kypí životem a druhý je jen mrtvým peklem.

Alice očividně neměla zájem o prohlídku Sluneční soustavy. Zkoumala způsob, jakým se celá horní plocha tavicího válce může doširoka otevřít nebo naopak hermeticky uzavřít. Pak přilétla k Rickovi a přitiskla svou přílbu k jeho.

"Víš, tenhle konec může fungovat i jako nouzový východ, kdyby bylo třeba. Musí tady být ovládací panely, uvnitř a venku. Vsadím se, že pod touhle deskou bude ten venkovní,"

Rick mezitím pátral pohledem po dalších planetách. Najít Mars a Jupiter bylo snadné, ale Saturn hledal marně. Největším

tělesem na obloze byl nepravidelný ovoid KD-26. Z tohoto pohledu byly on a tavicí válec největšími objekty v celé Sluneční soustavě.

Rick neochotně obrátil pozornost k věci, na kterou ukazovala Alice. Byla to bílá deska, malá a téměř nepostřehnutelná, na úplném kraji rovné kruhové plochy. Rick viděl velké segmentované pláty, částečně rozevřené tak, že tvořily široký prstenec. Bílá deska byla umístěna na pevném vnějším okraji tohoto prstence.

"Podíváme se tam." Než mohl Rick cokoli namítnout, znovu přerušila kontakt a zamířila k desce. Ve chvíli, kdy se k ní opět připojil, už měla kryt panelu zvednutý a zkoumala, co je pod ním.

Rick naklonil hlavu k její. "Alice! Nemyslíš -"

"Nic to není. Vidiš?" Namířila světlo svého přilbového reflektoru na část panelu a položila prst v rukavici na dvojici vypínačů. "Tímhle se otvírá celá plocha a tohle je pojistka. Tenhle senzor ti ukáže, jestli je uvnitř TM tlak - ta kontrolka bude svítit - a když je, příkaz otevřít se automaticky zruší. Člověk ho pak musí zadat manuálně, pokud k tomu má důvod, a nastavit časovač, aby se mohl dostat do bezpečné vzdálenosti, než dojde k otevření. Jak se to zavírá?"

Zatímco se Alice zabývala ovladači na otvírání, prohlížel si Rick zbytek panelu.

"Asi takhle," řekl a ukázal na další dvojici spínačů. "Tímhle se ty pláty uvedou do pohybu. Tlaková pojistka tady není nutná, protože když je ten konec otevřený, je jasný, že uvnitř nemůže být žádný vzduch. Ale je tu pojistka na překážky, tadyhle. Když má v cestě nějakou překážku, tak se ta plocha neuzavře. Takže se pláty nemůžou poškodit tím, že by se přiskříply o asteroid nebo něco jiného. Souhlasíš?"

"Vypadá to tak. Víš co, zkusíme to a uvidíme, jestli jsme to uhádli." Položila prst na první ze spínačů, na které ukazoval.

"Počkej!" Zvedl její ruku z panelu. "Nechystáš se to opravdu zavřít?"

"Jo, chystám."

"Nebud' pitomá. To nemůžeš."

"A proč ne?" Otočila se tak, že se setkaly jejich průzory a Rick hleděl přímo do jejích studených šedých očí. "Když to není přímo zakázané - a nikdo nám neříkal, že tady nemůžem experimentovat - nemáme důvod nepředpokládat, že je to dovolené. Na tom jsme se přece dohodli, ne?"

"Jenže odsud posud. To bys taky mohla tvrdit, že můžem povraždit všechny lidi na stanici, protože nám nikdo neřek, že to nesmíme."

"Potom kdo je tady pitomý. Uvnitř TM nikdo není a všechny asteroidy jsou bezpečně uklizeny stranou. Nemůžem ublížit ani sobě, ani zařízení. Vsadím se, že je naprogramovaný tak, že nemůže poškodit samo sebe. I kdybysme se spletli, nemůže se nic stát, a jestli máme pravdu, tak jsme se naučili věc, na kterou nikoho z ostatních ani nenapadlo pomyslet." Alice znovu položila prst na spínač. "Projevujeme iniciativu. A to se při tomhle výcviku nejvíc počítá."

Stiskla spínač.

Rick si na okamžik pomyslel, že to s těmi ovladači opravdu popletl, protože se nic nestalo; ale pak se mohutné stříbřité lamely lemující okraj válce daly do pohybu a otvor do válce ze začal zmenšovat. Připadalo mu, že celý proces probíhá neobyčejně hladce a tiše, dokud si neuvědomil, že pokud nebude v přímém kontaktu s povrchem TM, nemůže k němu zvuk dolehnout.

Temný otvor se scvrkával jako černá zornice ve stříbrné duhovce, až nakonec úplně zmizel. Válec uzavřela pevná rovná plocha o průměru téměř čtyřiceti metrů. Rick k ní přilétl blíž a hledal téměř neviditelná místa, kde se stýkaly jednotlivé pláty. Alice byla pořád a ovládacího panelu a znovu si ho prohlížela. Pak se dotkla dalšího spínače a stříbrné oko se začalo rozevírat, lamely se stahovaly zpět k okraji válce, dokud otvor nebyl stejně velký jako předtím.

Alice připlula k Rickovi, uchopila ho za paži a přitiskla svoji přilbu k jeho.

"Odhadli jsme to úplně přesně. Ale na jednu věc nemůžu přijít. Vidiš tady nějaký ovladač, kterým by se TM dal z téhle strany naplnit vzduchem?"

Vrátili se spolu k panelu a Alice počkala, až Rick provede svůj vlastní průzkum. Po chvíli zavrtěl hlavou.

"Vypadá to, že vzduch se da napustit jenom z té druhé strany. Dává to smysl. Budou tam i pumpy a zásobníky vzduchu. Tahle strana slouží jenom jako nouzový východ, ne jako normální vstup dovnitř."

"Asi máš pravdu." Dotkla se Rickovy přilby. "Zapni si rádio. Mluvit takhle je utrpení."

Rick souhlasil - s úlevou. Konec rádiového mlčení znamenal taky konec tohohle neoprávněného průzkumu. "Takže už se vrátíme?"

"Klidně. Vidiš, říkala jsem ti, že se nestane nic zlého, když se tady porozhlídneš." Usmála se na něho, když se vydali kolem válce směrem k hlavnímu tělesu KD-26. Na někoho tak chladného, jako byla ona, zněl její hlas neobvykle potěšeně, dokonce vzrušeně.

Někdy si byl Rick jist, že zná Alici velice dobře; ale naskytly se okamžiky, jako například teď, kdy pochyboval, jestli ji zná aspoň trochu.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Díky jednomu druhu průzkumu za druhým ztratil Rick pojem času. Když pak vplul do jídelny na večeři, podivil se, jak to, že ostatní dojdají poslední chod. Uprostřed jedné skupiny seděla Alice, uvolněná a usměvavá. Měla se cítit stejně zbitá a vyčerpaná jako on, ale po něčem takovém na ní nebylo ani stopy. Mluvila právě s Lafem Eklundem a dokonce ani nezaletla pohledem k Rickovi, když vstoupil. Zamířil tedy k jinému stolu, kde se o cosi zuřivě přeli Vido Valdez, Deedee Maová, Polly Quintová a Gladys de Wittová. Jeho příchodu si skoro nevšimli. Rick se posadil vedle Polly Quintové. Pečlivě si leštila nehty a Ricka napadlo, že se určitě strašně těší na to, až bude příští týden nebo dva čistit vnitřek tavicího válce.

"Otázka není kdy," rozčiloval se Vido, "ale kdo. Je to další soutěž? A jestli jo, jaký má pravidla?"

"Kdy ty dostaneš rozum, Vido?" Polly měla Vída ráda a dávala to najevo tím, že ho neustále popichovala. "Víš, že nám

to neřeknou - nikdy nám nic neřekají. Možná že žádná pravidla neexistují."

"Podle čeho se potom ale budou rozhodovat?" Vído se zamračil na ostatní kolem stolu. "Chci říct, že nic z toho, co jsme doteďka dělali, nemělo s touthle věcí nic společného. Tak jak to zjistíš?"

Hleděl na Ricka, jako by od něho očekával odpověď.

Rick se vytrhl z ospalého omámení s vidličkou na půli cesty k ústům. Najednou si uvědomil, že nemá tušení, o čem je řeč.

"Zjistíš co?" zeptal se zmateně.

"Ricku!" vyjekla Deedee. Ale Polly mu poskytla užitečnější odpověď.

"Jak zjistíš, kdo z nás - pokud vůbec někdo - poletí," A když Rick pořád seděl s otevřenými ústy, dodala: "Jako nejmladší členové posádky. Je to pěkný podraz. Nedostali jsme skoro žádné úkoly týkající se Jupiterových měsíců. Člověk by mýsl, že když se máme podílet na jejich mapování a vytěžení, měli bychom na to být lépe připraveni."

Rickovi začalo pomalíčku docházet, že proměškal nějaké důležité oznámení. "O Jupiterových měsících něco vím," řekl váhavě. "Aspoň o těch čtyřech velkých, o těch vím dost. Měl jsem tři úkoly, co se týkaly Io, Evropy, Ganymeda a Callisto."

"No to máš teda obrovskou výhodu," ušklíbla se Gladys, "vzhledem k tomu, že výzkumný tým se soustředí na ty malé: Ledu, Himaliu, Lysitheu, Elaru, Ananke, Carne, Pasiphae a Sinope. Čím se můžeš pochlubit ještě, profesore?"

Rick usoudil, že nejlepší bude, když zmlkne, bude poslouchat a doufat, že se mu podaří zjistit, o co tady jde. V okamžiku, kdy ostatní dojedli a chystali se odejít, začal si dávat celou věc dohromady. Byla vyvinuta nová metoda dálkového průzkumu, díky níž je možné provádět podrobné analýzy vzdálených objektů. Výsledky, jejichž přesné znění První těžební stále tajila, byly překvapivé: menší Jupiterovy měsíce, které se nacházely dále od planety než čtyři největší, jsou tvořeny jedinečnou kombinací kovů a uhlovodíků. Jejich hodnota je nevyčísitelná. První těžební plánuje velkou akci, chce vyslat prospektorskou loď a zajistit si těžební práva. Bude to průlomová výprava, protože Jupiterův systém byl neznámým prostorem. Zkoumal se jen málo a povrchně, výhradně prostřednictvím nepilotovaných sond. Celý projekt byl úžasná věc, ale ještě úžasnější byla fáma, která se rozšířila po celém KD-26, že do týmu zkušených těžařů a prospektorů budou možná zahrnuti i tři vybraní učni.

"Možná, ne určité" zdůraznila Polly. Od ostatních stolů už všichni odešli, takže její posluchačstvo tvořili jen Vído, Deedee, Gladys a Rick. "Možná" vyberou tři učně. Tři z nás možná budou mít štěstí."

"Mně to stačí," řekla Gladys a vstala od stolu. "Já nevím, jak vy, ale já jsem od téhle chvíle polepšená osoba. Žádné flámy, žádné večírky, žádné poflakování. Budu dřít, až se ze mě bude kouřit, a chovat se, jak nejvzorněji dokážu.

Dovedete si to představit, být jedním z prvních lidí, kteří budou zkoumat Jupiterovy měsíce? Víte, když přistanete jako první na nějakém tělese, tak to těleso obvykle pojmenujou po vás. Co vy na to? Možná že se jeden z Jupiterových měsíců bude jmenovat de Witt."

"To spíš Prevíť." Vído uhnul její ráně. "Hej! Tohle je nějaký vzorný chování?"

Rozběhl se k východu, pronásledován Gladys. Polly odešla za nimi. Rick a Deedee osaměli.

"Vypadáš pěkně ztrhaně," řekla Deedee. "Cítíš se moc unavený na to, aby sis se mnou mohl promluvit?"

Zvláštní tón jejího hlasu ho okamžitě probral. "Promluvit? O čem?"

"Tady ne." Deedee vstala. "Jestli ti to nevadí, byla bych radši, kdyby to bylo v soukromí. Pojd' do mojí kabiny."

Ať měla na mysli cokoli, určitě to nebylo tak, jak to

znělo. To bylo dobře. A stejně dobře bylo, že nenavrhl jeho kabinu. Jeho postel pořád vypadala, jako by se přes ni přehnal tornádo. Rick se ploužil za Deedee na zesláblých nohách, a když míjel Alicinu kabinu, přepadl ho nepříjemný pocit.

"Tak co je to za velkou záhadu?" zeptal se, jakmile za sebou zavřela a zamkla dveře. "Začínáš být paranoidní?"

"Možná už jsem." Sedla si na postel a pokynula mu, ať si vezme židli. "Ještě jsem o tom s nikým nemluvila, protože to zní tak bláznivě. Slib mi, že to nikomu nepovíš."

"Slibuju. Nepovím."

"Opravdu nikomu. Ani Alici Kleinové."

"Alici? Proč si myslíš, že bych..." Rick uviděl Deedeein výraz a spolkl zbytek věty. "Slibuju. Ani Alici, ani nikomu jinému."

"Dík. Chci se tě na někoho zeptat - neboj, není to Alice."

"Tak se ptej."

"Co si myslíš o Jiggeru Taitovi?"

"Jigger?" Bylo to poslední jméno, jaké by Rick čekal. Dřív, než odpověděl, se musel zamyslet a rozebrat svoje pocity.

"Znáš ho asi tak stejně dobře jako já," řekl nakonec. "Myslím si o něm jenom to nejlepší. Na KD-2 mi moc pomoh, když jsem udělal jednu obrovskou pitomost, a nikdy o tom nikomu neřek. Nikomu se nevnucuje, ale když ho potřebuješ, neodmítne tě. O co ti jde, Deedee?"

"Já nevím. Ještě před dvěma dny bych s tebou ve všem souhlasila. Co jsme odletěli ze Země, jsme zažili spoustu divných věcí a Jigger byl vždycky takový pevný bod, o který jsme se mohli opřít. Je to skoro záhada, jak se vždycky objeví tam, kde se něco děje - jako třeba když ses rval s Vídem - ale člověk měl vždycky pocit, že se na něho může spolehnout."

"Tak co se stalo před dvěma dny?" Rickovi se zdálo, že

Deedee má potíže dostat se k jádru věci. Rozpačitost a nejistota nebyly jejími obvyklými vlastnostmi. "Vyklop to, Dee."

"Pamatuješ si na tu velkou schůzi s Barney, hned jak jsme sem dorazili? Začala mluvit o našich úkolech a já jsem zapoměla svoje poznámky v kabině. Vyklouzla jsem ven a běžela si pro ně. A viděla jsem Jiggera. On mě neviděl, ale vypadalo to, jako by právě vyšel z mého pokoje,"

"Proč jsi mu něco neřekla?"

"Byla jsem strašně překvapená - a spěchala jsem, abych se vrátila dřív, než Barney dojde k mému jménu. Ale připadalo mi, že jde do Brejlovcovy kabiny. Po schůzi jsem se Brejlovec zeptala, jestli má s Jiggerem nějakou práci. Řekl: 'Práci? Ne. Nemluvil jsem s ním, co jsme tady.' A díval se na mě, jako bych spadla z jahody."

"Proč sis nepromluvila s Barney?"

"A co bych jí asi tak řekla? Nenašla jsem ve svém pokoji žádný důkaz, že tam Jigger byl. Vlastně jsem si nebyla, jistá, jestli mě jenom neklamal zrak. Barney by mě roznesla v zubech."

"Asi jo." Rick se snažil, aby to znělo soucitně, ale nepovedlo se mu to. "Vlastně by měla pravdu. Nic jsi neviděla. S tvým pokojem se nic nestalo, ani s Brejlovcovým. Nemáš nic kromě nejasného podezření,"

"Ještě jsem neskončila," řekla Deedee tiše. "Všechno tohle jsem věděla, ale pořád mi to vrtalo hlavou. Dneska jsme byli v tavicím válci, bylo to po dvou dnech poprvé, co se celá skupina sešla pohromadě. Nevím, jestli sis toho všiml, ale Gina Styanová tam byla, stejně jako Barney Frenchová. Každý, kdo s námi přiletěl na KD-26, tam byl - kromě Jiggera."

"No a? Měl práci jinde."

"Měl. Vyklouzla jsem z TM o trochu dřív, než nám Barney dala volno, a vrátila se sem do své kabiny. Dveře jsem nechala otevřené, ale sedla jsem si na postel tak, aby mě zvenku nebylo vidět. Kdyby Jigger přišel a uviděl mě, řekla bych, že mi není dobře. A on přišel."

"K tobě do pokoje?"

"Ne. Ale šel k Alici Kleinové a pak ke Skipu Chungovi. V každém pokoji byl asi deset minut."

"Proč jsi nešla za ním?" To byla logická věc, kterou by snad udělal každý, a Rick začínal ztrácet trpělivost. "Prostě se ho zeptat, co tam dělá."

"Já vím, že to bude znít hloupě, Ricku, ale já jsem se bála. Pořád se bojím. Je to, jako když máš pocit, že někoho opravdu dobře znáš, a on najednou udělá něco, co se k němu vůbec nehodí, a ty zjistíš, že ho vlastně vůbec neznáš. Chápeš?" Rick si pomyslel, že chápe naprosto přesně, protože právě takový pocit měl zrovna teď. Tohle nebyla Deedee Maová, kterou znal a měl rád.

"A co chceš, abych udělal, Dee?"

"Nevím. Zrovna teď asi nic. Prostě si budu pár dní víc všimát Jiggera a každého, kdo by sem přišel slídit." Odmlčela se.

"Ale kdyby se mi něco stalo - no, prostě si chci být jistá, že se aspoň jeden člověk začne vyptávat."

Rick nezapomněl, co Deedee říkala, ale dění několika dalších dnů odsunulo tuto událost na okraj jeho pozornosti.

Za prvé se tak dlouho urputně potýkal s problémem rotující obruče, až začal věřit, že ví, co se s ní musí stát. Po mnoha hodinách přemýšlení ji viděl, jak se mu otáčí před očima kolem středu přitažlivosti. Pak se uvolní lanka. V tom okamžiku se obruč nepatrně zhoupne, jenom maličko, protože každý skutečný systém tohle udělá. Jedna strana obruče se posune o kousíček blíže ke středu přitažlivosti. Jakmile k tomu dojde, bude ta samá strana ještě trochu víc přitažena ke středu působením gravitační síly, která je tím větší, čím je vzdálenost menší. Zároveň, protože se tahle strana víc přiblíží ke středu rotace, ale rotační rychlost se nezmění, odstředivá síla trochu poklesne. To obojí přispěje k tomu, že se tato část obruče pohne směrem ke středu přitažlivosti.

Mezitím, protože obruč je pevná a silná, opačná strana bude odstrčena dále od středu přitažlivosti. Gravitační síla poklesne a odstředivá síla se zvýší. Na tuto část obruče bude působit síla, která ji bude tlačit směrem od středu přitažlivosti. Jinými slovy se obě strany obruče ocitnou pod vlivem sil, které ještě zvýrazní prvotní zakolísání. Obruč se bude pohybovat po stále výstřednější dráze, dokud její část nenarazí do středového tělesa. K tomu, aby pohyb zůstal přísně symetrický, jsou lanka naprosto nezbytná.

Tak vypadal obrázek, který měl před očima. Ale Rick bohužel velice dobře věděl, že svou představu nedokáže vyjádřit matematicky. Nástroje, pomocí kterých by to mohl udělat, pro něj byly nedosažitelné a lhůta k odevzdání odpovědi se blížila. A tak pečlivě a pracně sepsal, k jakému závěru dospěl a proč a připojil poznámku: Z toho samého důvodu, kdyby Saturnovy prstence byly pevné, jejich pohyb by byl nestabilní. Dříve nebo později by každý prstenec narazil do planety a celý systém by se rozpadl.

Zkontroloval si pravopis každého nezvyklejšího slova, ještě jednou se zamyslel, jestli mu něco neuniklo, a předal výsledek svého úsilí Barney Frenchové. Vrhla na něho pochybovačný pohled, když jí řekl, že na to asi přišel, ale zdržela se jakýchkoli poznámek. Dokonce i potom, co své řešení odevzdal, nemohl přestat na celou věc myslet. Jeho posedlost ho opustila až v okamžiku, kdy nastal čas vydat se na TM, který čekal na vyčištění.

Tavicí válec už byl naplněn vzduchem. Učni si svlékli skafandry a každý dostal přidělenou část vnitřní stěny, kterou měl oškrábat.

"Musí být tak čistá, abyste se v ní viděli jako v zrcadle," oznámila jim Barney Frenchová. "Dokud nebude, neskončili jste. Jde to, protože ti před vámi to dokázali. Poslední skupině učňů to trvalo dva dny."

Možná to myslela jako povzbuzení, ale po čtyřech hodinách úmorné práce měla její slova opačný účinek. Všichni učňové byli špinaví, pokrytí vrstvou kovového popela a mastného prachu. Měli ho v očích, uších i vlasech, a když byla vyhlášena přestávka na svačinu, skřípal jim mezi zuby. Rick se podíval na svoji část stěny a usoudil, že dosud očistil asi tak pět procent z celkové plochy. Tímhle tempem mu to bude trvat déle než týden.

Zpočátku byli učni ve veselé a hovorné náladě. Během druhé čtyřhodinovky se už ale všichni zachmuřeně rozhlíželi po svých sousedech a zkoumali, jestli někdo nedostal menší nebo méně zašpiněný kousek plochy. Naděje, že by mohli být hotovi za dva dny, všechny velmi rychle přešla.

Nakonec Barney ohlásila konec práce. Ona byla pořád veselá - a čistá. Zůstala ve skafandru, na kterém popel a mastnota neulpívaly. Odhalená kůže byla ovšem jiná věc. Špina se jí snadno chytla, ale zuřivě se odmítala pustit. Rick se drhl půl hodiny, a stejně šel spát se splepenými vlasy a kovovou pachutí v ústech.

Následujícího rána přišel do vestibulu neochotně připraven vrátit se do práce a s překvapením zjistil, že už tam spolu s

Barney Frenchovou stojí Polly Quintová. Polly byla notorický opozdilec, která na každou akci začínající dříve než v poledne přicházela obvykle jako poslední. Teď tu byla první a ještě k tomu se usmívala od ucha k uchu.

To stačilo, aby se Rick podezřívavě zamračil. Polly by měla být všechno možné, jen ne potěšená vyhlídkou na dnešní práci - práci, ke které kdyby na Zemi někdo nutil usvědčeného vraha, hned by měl na krku smečku právníků.

Barney počkala, až se sejde celá skupina, a pak vzala Polly za ruku a zvedla ji nad její hlavu.

"Vítěz - a jediný. Měli byste jí provolat třikrát sláva."

A když jí odpovědělo jen užaslé ticho, dodala: "Ptáte se, v čem zvítězila a co udolala? Je jediná, která použila mozek. Líbila se vám včerejší práce? Ne, vsadím se, že nelíbila, pokud jste duševně v normálu. Ale pořád to nestačilo, abyste začali myslet. Jaká je nejdůležitější vlastnost učně v této fázi výcviku?"

"Iniciativa," zahučela celá skupina sborem.

"Přesně tak. Iniciativa. Pokud té projevíte dostatek, projdou vám i slabší výsledky v jiných věcech. Polly, pověz jim, na co jsi přišla včera večer."

Polly se úpěnlivým pohledem zeptala: "Musím?", ale protože Barney nereagovala, pokrčila rezignovaně rameny.

"Stejně jako všichni ostatní jsem strávila dvě hodiny tím, že jsem se snažila dostat z vlasů to mastné svinstvo. A pak jsem zkusila zapátrat v databankách. Víme, že vnitřek TM se dá zahřát, protože se v něm taví rudy. Taky víme, že se dá naplnit vzduchem, protože jsme tam včera celý den byli. Zeptala jsem se, jaké teploty se dá uvnitř TM dosáhnout, když je v něm vzduch - nebo kyslík - aniž se poškodí jeho struktura. Odpověď byla, že přes čtyři tisíce stupňů. To je dost, aby všechna ta špína na stěnách zoxidovala a proměnila se v plyn. Když se potom otevře horní část TM, což víme, že jde, všechno plyn unikne do prostoru

a zůstane nám zářivě čistý vnitřek. A celou tu práci zvládne jeden člověk - bez toho, že by si zlomil jediný nehet. Proto jsem dneska šla za Barney Frenchovou a zeptala se jí, jestli to, na co jsem přišla, je z nějakého důvodu, kterému nerozumím, zakázáno. A není."

Pomalů, větu za větou, začalo všem docházet, že se jim dostalo milosti. Dlouhé dny strašlivé špinavé práce měly zmizet, rozplynout se do prostoru v oblaku plynu. Provolání slávy se Polly sice nedočkala, ale byla odměněna pískotem, máváním a výkřiky: "Jo, Polly."

"Díky, krasavice," zavolal Chick Teazle tak hlasitě, aby to každý slyšel. "Budu tě milovat do konce života."

"Ale já jsem slyšela něco jiného," odpověděla mu. "Prý nevydržíš ani půl minuty."

Jeho odpověď se ztratila v bouři jekotu a hulákání.

"Dobře, dobře." Barney zatleskala. "Má někdo na Polly nějaké otázky?"

"Jak to, že jsi na to přišla tak rychle?" zeptal se Břejlovec Landau.

"Spíš by ses měl zeptat, jak to, že mi to trvalo tak dlouho," ušklíbala se Polly. "Sotva jsem začala chodit, brala mě macecha do kuchyně, abych tam pomáhala. Už v šesti jsem uměla používat samočisticí troubu. Nebylo moc těžké uplatnit stejný nápad u tavícího válce."

"Ale byla jsi jediná, kdo to udělal," řekla Barney. "Přijmi ode mě uznání, když ho dávám - nebývá to často. A co se týká vás ostatních, vzhledem k tomu, že další oškrabování se zásluhou Polly nekoná, máte na zbytek dopoledne volno.

Odpoledne bude Polly řídit čištění za horka a vy budete pomáhat. Sraz je ve dvě u hlavního vchodu, ve skafandrech."

Učni se rozešli v dobré náladě. Díky Polly se zbavili několika denní úmorné a zbytečné dřiny. Ale v Rickově případě trvala radost jen několik minut. Rozčarování nastalo v okamžiku, kdy došel do své kabiny a našel tam své řešení úkolu s rotující obručí společně s poznámkou Barney Frenchové.

To je opravdu docela dobré, napsala na papír s jeho odpovědí - což byla podle Barneyových standardů neobyčejně vřelá pochvala. Nikdo jiný ve skupině na 'správné' řešení nepřišel a podle toho, co jsem až dosud viděla, patrně ani nepřijde. Stále tě omezuje nedostatek matematických vědomostí, ale to se při usilovné snaze rychle zlepší. Nejsi sice rozený matematik jako Henrik Voelker, ale tomu jsem spíše ráda - kdybys byl, sebrala by tě nám centrála - Henrik? Ten Henrik? Centrála? Poprvé v životě Rickovi došlo, že u První těžební existují i jiné cesty k úspěchu. Henrik nezvládl na KD-2 závěrečné zkoušky. Rick ho litoval, protože to byl fajn kluk, i když trochu pošuk. Očividně u společnosti zůstal a dělá jinou práci. Ti z východního pobřeží, kteří tvrdili, že Henrik je šilený génius, asi měli pravdu. - ale pokud chceš být dobrým báňským inženýrem, jsou pro tebe důležitější jiné věci než matematika. Pamatuji si, podstatou matematických výpočtů v přírodních vědách nejsou čísla, ale vhléd. Ve tvém rozboru zadaného úkolu se projevuje jak vhléd, tak důvtip.

Kdyby Rick dostal tuhle připomínku ráno, šílel by nadšením. Ale teď musel to, čeho dosáhl, porovnat s úspěchem Polly Quintové.

Nebylo co porovnávat. Jeho úkol byl jasně vyjádřen a určen. Řešení se dalo najít ve stovkách databank a tisících učebnic. Ale Polly se setkala s praktickou záležitostí, identifikovala ji jako úkol, aniž jí kdokoli řekl, že je to úkol, a našla praktické řešení.

Nebylo divu, že se jí dostalo pochvaly a potlesku na otevřené scéně.

A pokud se úspěchy nějakým způsobem počítaly, ocitla se teď Polly daleko před ostatními - včetně Ricka - coby kandidátka úžasné výpravy na Jupiterovy měsíce.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

Můžeš si připadat SMUTNÝ, můžeš si připadat STUPIDNÍ, můžeš si připadat SKLÍČENÝ, můžeš si připadat SUVERÉNNÍ, můžeš si dokonce připadat SEXY...

Tahle cedule visela u vstupu do přechodové komory.

...ale pokud si nepřipadáš jako SEBEVRAH, zkontroluješ si před otevřením tohoto průchodu všechny součásti svého skafandru. BYL JSI UPOZORNĚN.

Rick si připadal jako schlíplá slepice, což na seznamu nebylo, ale varování ignorovat nemohl. Pečlivě se ujistil, že všechny uzávěry i funkce jeho skafandru jsou v pořádku. Neměl chuť jíst a ještě méně si s někým povídat, a tak zatímco ostatní dosud seděli v jídelně, vydal se rovnou sem. Operace u TM měla začít až za hodinu, ale on chtěl být chvíli sám. Nejlepší místo k přemýšlení, dokonce mnohem lepší než jeho vlastní kabina, bylo mimo rušné hlavní těleso KD-26. Uvnitř asteroidu bylo neustále slyšet vzdálené hučení a hlomoz těžkých těžních strojů jakožto stálá připomínka, že KD-26 je nejen výcvikové středisko, ale i regulární důl.

Ale když Rick vyplul z přechodové komory do volného prostoru, s překvapením i rozmrzelostí si všiml rudého majáčku skafandru, který slabě poblikával u tavicího válce. Po chvilce zmizela postava ve skafandru za zaoblenou stěnou válce a za několik minut se opět vynořila na druhé straně.

Kdo to k čertu mohl být? Všichni učni byli v jídelně. Neexistoval způsob, jakým by se kterýkoli z nich dostal ven dříve než Rick.

Totožnost neznámého se dala zjistit docela snadno: rádiem. Ale Rick neměl zájem o konverzaci. Možná že ten druhý prostě poletí pryč, třeba ke shluku malých asteroidů za TM nebo na druhou stranu KD-26, odkud se finální produkty těžby vydávaly na svou cestu ke vzdálené Zemi.

Rick vypnul svůj vlastní majáček, zůstal viset v prostoru a díval se. Skafandr té druhé osoby byl neviditelný, kdykoli se dostal do stínu, ale díky majáčku mohl Rick sledovat každý její pohyb. Oblétávala válec po spirále od dolního konce k hornímu, jehož plochu dvakrát překřížovala, a nakonec zamířila zpět k Rickovi a hlavní přechodové komoře.

Teď už se Rick setkání nemohl vyhnout. Ale aspoň rozřeší záhadu totožnosti neznámého. Rick čekal a přesně poznal okamžik, kdy si ho ten druhý poprvé všiml. Paže a hlava postavy ve skafandru sebou nepatrně trhly a pak následovala nepatrná oprava směru trysek.

"Jsi tu pěkně brzy," řekl hlas v Rickových sluchátkách.

Byl to Jigger Tait a mířil rovnou k němu.

"Jo. Vy taky." Rickovi se najednou vybavila Deedeina ustaraná tvář. Neexistoval žádný důvod, proč by tu Jigger nemohl být - měl dost vysoké postavení, aby si létal, kam se mu zachtělo - ale to nevysvětlovalo, proč se rozhodl potulovat se sám právě tady kolem.

"Myslíš na čištění válce?" Jigger mluvil nenuceně, jako by setkání s Rickem bylo tou nejpřirozenější věcí ve vesmíru.

"Tak, na to tady nezůstanu. Už jsem to viděl mockrát s jinými skupinami učňů a kromě toho mám dost práce uvnitř. Tak ahoj."

Odlétl k otevřeným vnějším dveřím přechodové komory a nechal Ricka zmateně hledět před seba. Jigger se ani slovíčkem nezminil, co tam u válce vlastně dělal. Rick nedokázal přijít na jediný důvod, proč by se Jigger měl potulovat - slídit, jak se vyjadřila Deede - kolem tavicího modulu. Ale na druhou stranu kdyby chtěl nepozorovaně slídit po asteroidu, měl by k tomu skvělou příležitost, když budou všichni učňové zaměstnaní venku.

Naděje na tichou půlhodinku vážného přemýšlení se začala rozplývat, jakmile Rick uviděl majáček Jiggerova skafandru. A rozplynula se úplně, když se vchod znovu otevřel a vynořila se z něj další postava.

Svou první myšlenku - že se vrátil Jigger - Rick zapudil hned po prvním důkladnějším pohledu. Jak byl Jigger svalnatý, byla ona štíhlá a o mnoho menší. Rick okamžitě věděl, o koho jde. Způsob, jakým jednotliví učňové manipulovali s ovladači pohybu svého skafandru, byl stejně individuální jako chůze.

"Ahoj, Alice." Rick jí vyrazil naproti. "Jsme tu dost brzo."

Musela předpokládat, že je sama, protože viděl, jak sebou překvapeně trhla.

"Rick? Nemyslela jsem si, že tu už někdo bude."

"Ani já." Doletí k ní na vzdálenost necelého metru. "Ale měla jsi ztracenou pravdu. Jediný, co se tady počítá, je iniciativa a tu přebrala Polly."

"Pro dnešek." Alice mluvila klidně na rozdíl od toho, jak se cítil Rick. "Co jsi mi to povídal, že Vido Valdez řekl, když jste se vy dva pořád prali? Mimochodem, ještě se perete?"

"Ne. Docela spolu vycházíme."

"Ale kamarádi nejste?"

"Ne, to bych neřek." Tenhle rozhovor Rickovi vůbec nedával smysl. "Co mi Vido řekl kdy?"

"Když vám Dr. Bretherton řekl, ať se uklidníte, jinak že vyletíte."

"Jo, tamto. Vido mi řekl: 'Neskončilo to, dokud já neřeknu, že to skončilo.'"

"A přesně tohle teď mám na mysli, co se týká Polly. Teď je možná na koni, ale nevyhrála, dokud my neřeknem, že vyhrála. Prostě jen musíme přijít s lepšími nápady."

"Skvělý." Rickovi pronikla jeho skepse i do hlasu. "Máš nějaký?"

"Ještě ne. Proto jsem tady. Ale budeme mít. Pojd'."

Vedla ho k válci. Byl otevřený, a tak spolu vpluli dovnitř, prohlédli si zvláštní přechodovou komoru, místa, kam se ukládaly skafandry, a sbírku nástrojů a monitorovacích přístrojů na dolním konci. Prozkoumali velké indukční zahřívací cívky, které brzy zvednou teplotu uvnitř válce na několik tisíc stupňů. Na horním konci Alice znovu otevřela panel skrývající ovladače irisového uzávěru. Nakonec společně oblétní povrch válce a zblízka studovali malé pohonné jednotky, které válec roztáčely kolem hlavní osy nebo naopak jeho otáčení zastavovaly.

"Nápady?" zeptal se Rick, když se vrátili do výchozího

místa prohlídky u spodní ploché stěny válce.

"Pár by jich bylo. Ale teď o nich nechci mluvit - jsou ještě nedopečené."

Rick ji naprosto chápal. Člověk si může myslet, že právě dostal ten nejskvělejší nápad na světě, ale o den později třeba zjistí, že to byla nebetýčná pitomost. V každém případě nebyl správný čas, aby si povídali o tom, co by mělo zůstat jejich tajemstvím. Z přechodové komory se začali trousit učni a po skupinkách se přemisťovali k tavicímu válci. Protože

Rick a Alice tam už byli, pokládali ostatní za přirozené se k nim připojit.

Polly dorazila poslední v doprovodu Barney Frenchové.

"Chtěla bych vás seznámit s plánem dnešní operace," řekla lehce roztřeseným hlasem, zatímco se k nim blížila.

Byla nervózní a nikdo se tomu nedivil. Každý dostane nějaký úkol, ale ona bude všechno řídit. Barney by ji sice nenechal udělat nic, co by mohlo zničit nebo poškodit válec, ale veřejné pokárání nebo uštěpačná poznámka, že to, co se Polly chystá provést, je hloupé nebo nebezpečné, nebylo o nic lepší.

Polly se postavila k trojitému průchodu. "Dobrá zpráva je," řekla, "že si nemusíme dělat starosti s roztočením válce, protože nebudeme tavit, a tím pádem ani odstředovat. To znamená, že není třeba kontrolovat pohonné jednotky na vnějším plášti. Druhá dobrá zpráva je, že nemusíme zahřívát na teplotu čtyř tisíc stupňů, přestože by jí válec odolal.

Dva tisíce osm set stupňů bude stačit k oxidaci a odpaření všech nečistot uvnitř válce.

A konečně, k téhle operaci nepotřebujeme plný atmosférický tlak. Pokud použijeme čistý kyslík, postačí jedna třicetina standardní atmosféry.

Špatná zpráva je, že když mě poprvé napadlo použít k vyčištění válce teplo, neuvědomila jsem si jednu věc. Když tavíte kovový asteroid pomocí elektrického indukčního zahřívání, jsou všechny jeho části dobře vodivé. Jinými slovy, teplo lehce proniká do všeho, co chcete roztavit. Ale my tady máme jen tenkou vrstvu zbytků, místy příliš tenkou, než abychom do ní mohli teplo nebo elektřinu zavést ve větším množství. To znamená, že indukce je nedostatečná, a stejně tak konduktance. Proto budeme muset z válce vytvořit uzavřený zářící prostor s jednotnou teplotou - černé těleso, jak se tomu říká ve fyzice. Bohužel o černých tělesech nic nevím - bez ohledu na to, co si někteří z vás možná myslí."

Rozlehl se smích, přesně jak Polly čekala. Její poměr

s Vído Valdezem, který měl nejtmaší pleť ze všech učňů, už byl součástí běžné šušky.

"Vyzařování černého tělesa pořád nechápu," pokračovala. "Proto za mě tuhle část práce udělal Chick Teazle a já mu za to chci poděkovat, protože si to zaslouží."

"Moje zásluha, když to bude fungovat," prohodil Chick vesele, "a Pollyina vina, když nebude."

"Tak ať to raději funguje." Ted' Polly nežertovala. Na to byla pro ni situace příliš vážná. "Vypracovala jsem rozpis kontrol, které musejí být provedeny dřív, než začneme s čištěním. Každému z vás se jeho úkol objeví na displeji přílby. Pokud někdo nebude vědět, co má dělat, nebo s tím bude mít problémy, ať přijde za mnou. Já budu pořád přímo tady." Rickův úkol byl jednoduchý: zkontrolovat zdroje energie pro čtyři z indukčních zahřívacích jednotek na okraji válce. Cestou k nim si uvědomil, že Polly má nejhorší úkol ze všech. Prostě jen nečinně viset v prostoru a ustaraně čekat, až budou všichni hotovi.

Rick ovšem nemínil svůj úkol odfláknout jen proto, aby Polly měla klid. Pomalu a systematicky prohlédl zdroj energie, transformátory a nakonec i samotné indukční cívky. Vedle něj dělala to samé Gladys u dalších čtyř jednotek. V dobře osvětleném vnitřku válce ji poznal podle barevných kódových proužků na skafandru.

"Rozhodně je to lepší než škrábání," řekla, když dokončili práci a vraceli se bok po boku ven k základně válce. "Kéž bych na to přišla já."

Polly a Barney na ně čekaly společně s pultuctem učňů. Zbylí se po jednom nebo po dvou slétali tak, jak byli hotoví se svými úkoly, a Polly je hlasitě počítala. Jako poslední dorazili Vído Valdez a Alice Kleinová.

"Dobře," řekla Polly. Znělo to udýchaně, přestože se

poslední půlhodinu skoro nepohnula. "Všechno funguje. Můžeme začít tlakovat. Dám příkaz, ale vy všechno uvidíte na svých displejích."

Údaje ze stavových monitorů se promítly na displej v Rickově přílbě. Na vlastním válci nebylo nic k vidění, protože oba konce už se hermeticky uzavřely. Vnitřní tlak pomalu stoupl na jednu třicetinu atmosféry.

"Ted' budeme zahřívát," řekla Polly. "Ale než začneme, přesuneme se do bezpečné vzdálenosti."

Odvedla je od válce i od hlavního tělesa KD-26 ke shluku malých asteroidů.

"Nenapadá mě nic, co by se mohlo pokazit," řekla, "ale, pro všechny případy použijeme jeden z meh jako štít. Zdržujte se poblíž tak, abyste viděli na TM, ale abyste se mohli rychle schovat, kdyby se něco stalo."

Když učňové zaujímali pozice kolem malého asteroidu, všiml si Rick, že Barney Frenchová už asi provedla vlastní odhad polohy, protože vzala jednoho z učňů - podle Ricka to byl Lafe Eklund - za paži a odtáhla ho o kousek dál na lépe chráněné místo. Nakonec kývla na Polly.

"Tak jdem na to." Pollyina slova zněla spíš jako modlitba než oznámení. Na TM pořád nebylo nic vidět, ale displeje ukázaly obrovský nárůst spotřeby energie a téměř současně i vnitřní teploty.

Pět set stupňů - osm set stupňů - jedenáct set stupňů.

Rick, stejně jako všichni ostatní, fascinovaně hleděl na válec. Uvědomil si, že je ještě asi milion věcí, které o tomto způsobu získávání kovů nezná. Jak vysoké teploty musí těleso dosáhnout, aby se rozpálilo do ruda? Jak vysoké, aby se rozpálilo do oranžova nebo do běla? Tisíc dvě stě stupňů, četl na displeji. Neměl by zahřátý TM začít zářit na pozadí hvězdnaté černi?

"Neradi plýtváme energií," řekla Barney najednou, jako

by mu četla myšlenky, "a proto je vnitřní část válce od vnějšího pláště dokonale tepelně izolovaná. Odsud neuvidíte žádnou změnu. Ale kdybyste byli uvnitř - a dokázali to přežít - viděli byste, že stěny začínají rudnout při teplotě pěti set stupňů Celsia. Ted', při dvanácti stech, už jsou rozžhavené do běla.

Ale to je pořád ještě skoro zima. Abyste si udělali obrázek, s čím máme co do činění, železo a nikl tají při patnácti stech a vřou při dvou tisících sedmi stech stupňů ve standardní atmosféře. Křemík vře při dvou tisících tři sta padesáti, oxid křemíku při dvou tisících dvou stech. Ve struse není obsažena žádná platina nebo iridium, což je dobře, protože platina má bod varu tři tisíce osm set stupňů a iridium víc než čtyři tisíce sto. Těžba může být dost horká práce."

Teplota rychle stoukala. Už dosáhla osmnácti set stupňů. Rick se pokoušel představit si peklo uvnitř tavícího válce.

Kyslík vytvoří s kovy sloučeniny, které se začnou vypařovat. Vnitřní tlak stoupl na více než pětinu atmosféry a stále rostl.

Vnitřní tlak a teplota vzrůstaly současně. Pro to muselo být nějaké vysvětlení, kdyby na ně jen dokázal přijít.

"Dva tisíce dvě stě," řekla Polly nervózně, přestože to všichni učni viděli na svých displejích. "Ještě tři minuty, a budeme na dvou tisících sedmi stech. Pak vypnu zahřívání, počkám dvě minuty a dám příkaz otevřít irisový uzávěr do maximální šířky."

"A co se stane pak?" Barney položila svou otázku na ni nezvykle milým hlasem.

"Plyn vyletí ven a vnitřek válce bude čistý."

"Jistě. Ale stane se ještě něco, co by nás mělo zajímat. Chtěla jsem dát šanci nejdřív tobě, Polly, ale teď se ptám všech. Co musíme udělat, když vypustíme plyn do prostoru."

Nastalo dlouhé ticho. "Zůstat stranou?" zkusil to Chick Teazle, jen aby něco řekl.

"Samozřejmě. A co ještě?"

Byl to skutečný souboj v reálném čase, zatím nejhorší, Rick se snažil představit si probíhající proces. Plyn uvnitř byl silně zahřátý, ale neexistoval způsob, jakým by mohl při průchodu otevřeným koncem tavícího válce cokoliv poškodit. Vyletí prudce, protože vnitřní tlak ve válci už stoupl na jednu třetinu atmosféry. Vytryskne.

"Raketa!" vyhrkl v obavách, aby ho někdo nepředběhl.

"Buď konkrétnější, Ricku."

"Plyn vyletí jako z trysky a bude na válec působit jako pohon na raketu. Válec se začne pohybovat opačným směrem."

"Takže musíme udělat co?"

"Vyrovnat ho." To vyvrátila Polly, ne Rick. "Použít ty malé trysky na vnější straně válce, aby vytvořily protitah. Ale já nevím, jak se s nimi zachází!"

"To v téhle skupině neví nikdo," řekla Barney. "Ale já ano. Cítíš se zdrcená, Polly, ale nemáš důvod. Tohle cvičení vás má naučit dvě věci. Za prvé, všichni musíte urazit ještě obrovský kus cesty, než se začnete cítit jako skuteční odborníci. Druhá - a mnohem důležitější - věc je, že cokoliv bude každý z vás u První těžební dílat, skoro nikdy to nebude dělat sám. Jste součástí týmu a bez ohledu na to, jak moc chcete uspět, byste na to neměli zapomínat. Tady jsou údaje pro opravu impulsu."

Na displejích se objevilo nastavení trysek, které Barney očividně připravila dopředu. Nezbytný protitah byl velice malý. Rick si uvědomil, že i kdyby Polly pokračovala podle svého původního plánu, nic katastrofického by se nepříhodilo. Válec by se dal do velmi mírného pohybu a přinejhorším by za ním musela být vyslána loď, aby jej přitáhla zpátky. Barney zasáhla, aby je přinutila zamyslet se nad problémem, ne aby zabránila nehodě.

"Tak do toho," řekla Barney. "Pokračuj, Polly."

Konečně se naskytla nějaká podívaná. Kruhový uzávěr na konci válce se začal otvírat a vytryskl z něj oblak bílé zářícího plynu. V tomtéž okamžiku se zablesklo z půl tuctu trysek na obvodu válce. Rick, který sledoval válec na pozadí hvězdné oblohy, nezaznamenal pohyb ani o milimetr. Z místa, kde se vznášel v prostoru, viděl do otevřeného jícnu válce. Vnitřek zářil oslnivě bíle, ale vzápětí začal tmavnout do oranžové a třešňově rudé barvy, až nakonec jen slabě žhnul jako hasnoucí uhlíky.

"Ať vás to ani nenapadne," řekla Barney Frenchová. Několik postav ve skafandrech už plulo směrem k válci. "Jestli nechcete skončit jako škvarky, budete muset ještě pár hodin počkat, než bude bezpečné podívat se dovnitř. Teď se půjdeme najíst a vrátíme se sem později. Měli byste být na sebe hrdí. Říkala jsem vám, že poslední skupina učňů to zvládla za dva dny - ale neřekla jsem, že jim to trvalo až do půlnoci."

Vy jste je předběhli o" - podívala se na svůj časoměr - "o víc než šest hodin. Zasloužíte si odměnu. Později mi můžete říct, co to bude. Polly má právo veta, protože bez jejího nápadu byste to nedokázali."

* * *

Odměna. Všechny návrhy, které během večere padly, byly zamítnuty. Večírek, tanec, hostina, den bez úkolů.

Ten pravý nápad přišel, až když už zase ve skafandrech zkoumali výsledek ohnivého očištného procesu uvnitř TM. Bylo to úžasné. Válec nebyl jen čistý, byl neposkvřený. Nikde se nedala zahlédnout ani stopa po zbytcích kovů, prachu nebo mastnotě. Přístroje a stěny se leskly jako nové.

"Tak co tomu říkáte?" Pollyin hlas zněl nesměle, ale Rick viděl, jak jí za průzorem přilby září oči.

"Superkolosální," Deedee vedle ní přejela rukou v rukavici po hladkém povrchu. Rukavice zůstala naprosto čistá.

"Čisté, že by se z toho dalo jíst."

Odmělčela se, otočila se k Polly a obě na sebe chvíli hleděly.

"To je ono!" vykřikla nakonec Polly.

"Jen jestli nám to dovolí," řekla Deedee.

"Dovolí co?" Polly a Deedee spolu očividně něco vymyslely. Rick byl stejně očividně u toho, ale jaksi mu uniklo, o čem je řeč.

"Večírek, samozřejmě," odpověděla Polly tónem naznačujícím, že to je snad jasné každému přítomci.

"Tady" dodala Deedee. "Řekli jsme, že je tu tak čisto, že by se z toho dalo jíst, tak to uděláme."

"Jíst a tančit a řádit."

"Jestli nám to Barney dovolí."

"A proč by neměla? Musíme to tady naplnit vzduchem, abysme nemuseli být ve skafandrech."

"A budeme sem muset nanosít jídlo a pití - připravit ho tady nepůjde."

"A trochu válec roztočit, abysme měli nějakou gravitaci na tanec."

"A budeme chtít přepážky - kvůli soukromí,"

"A v nich pohovky - kvůli víc čemu."

Mluvily jedna přes druhou, zatímco Rick na nejen zmateně hleděl. Po chvíli to vzdal a zamířil pryč. Bylo jasné, že ho nepotřebují.

Nebylo to poprvé, co Ricka napadlo, že muži a ženy mluví dvěma různými jazyky. Bylo mu záhadou, jak je možné, že jsou považováni za příslušníky jednoho živočišného druhu...

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Řízením příprav byl pověřen Chick Teazle; ani ne proto, že by byl nějak zvlášť schopný, vysvětlila mu Barney Frenchová, ale proto, že byl tak protivný, že než by se s ním lidé hádali, raději udělali to, co po nich chtěl.

Byl také, o čemž se mu Barney nezmínila, rozený organizátor a miloval úkoly, jako byl tento. Během uplynulých čtyřadvaceti hodin skoro nespal a plánoval rozvrh prací potřebných k tomu, aby se tavicí válec proměnil v taneční sál. "Nejdříve ho budeme muset roztočit, aby tam vznikla nějaká slušná gravitace," řekl učňům shromážděným v hlavní výcvikové hale KD-26. "Gravitaci potřebujem, aby se tam dalo pohodlně tančit a sedět. Vzduchem TM naplníme až nakonec. Tím způsobem tam můžem nanosít přepážky a jídlo a pití a všechno ostatní tím velkým otvorem a nebudeme se muset protahovat poklopem."

"Celou dobu ve skafandrech?" ušklíbala se Deedee. Dokonce i po mnoha měsících zkušeností neměl nikdo rád práci ve skafandrech.

"No, na večírku ne. Jenom při přípravách. Jak bude všechno hotové a válec se hermeticky uzavře, skafandry si sundáme." Chick rozvinul velký, hustě popsaný arch papíru a přišpendlil jej na nástěnku. "Tady je rozvrh všech prací. U každého úkolu je napsané jméno toho, kdo ho bude mít na starost. Dneska budem všichni večeret v TM, ale to znamená, že do večera musí být všechno hotové."

Gladys de Wittová začala rozpis studovat. "Vidím svoje jméno a jména většiny lidí; ale kde je Vido a Alice a Deedee a Rick?"

"Ti budou fungovat jako pohotovostní jednotka. Budou dělat, co bude právě třeba, a řešit spolu se mnou vzniklé problémy."

"Jaký problémy?"

Chick si povzdychl. "Kdybych to věděl, tak by žádné problémy nebyly, protože by byly zahrnuté v rozvrhu. Problém je to, co nečekáš. Nikdy jsme nic podobného nedělali a já se vsadím, že narazíme na stovku věcí, které nebudou fungovat tak, jak jsem to naplánoval. Podívej, chceš debatu, nebo večírek?"

"Večírek!" Cokoliv mohla Gladys namítnout, zaniklo v křiku ostatních.

"Tak jdem na to." Chick ukázal na nástěnku. "Kdyby se chtěl někdo zeptat na něco tady, budou tu od toho Vido a Alice. Deedee a Rick budou řešit problémy v TM. Já budu poletovat sem a tam."

Jakékoli úvahy, že pohotovostní jednotka bude mít snadnější práci, se rozplynuly během první půlhodiny. Roztočení válce kolem hlavní osy, aby získali gravitační pole o příjemné hodnotě jedné čtvrtiny g, bylo snadné a proběhlo přesně podle plánu. Ale pracovní četa, která vlétla dovnitř, se během několika vteřin vrátila.

Lafe Eklund domáňoval k Rickovi a Deedee, kteří čekali nedaleko otevřeného konce. "Teď je to fajn," hlásil, "protože jsme na okraji, kam dopadá sluneční světlo. Ale když ten konec zavřeme, bude uvnitř moc velká tma kvůli těm přepážkám, co tam chceme mít. Budeme potřebovat více světla."

Deedee se podívala na Ricka. Zdálo se, že má něco na srdci a že si celou dobu připravovala půdu, aby to s ním mohla rozebrat. Ale teď vyhrkla: "Světlá vezmem ze základny. Já jich pár přinesu."

Odletěla pryč a nechala Ricka přemýšlet nad tím, co se s ní děje. Předcházející noci byla v jeho pokoji Alice. Věděla to Deedee? Alice bydlela přímo vedle ní. A i kdyby věděla, proč by ji to mělo zajímat? Vzpomněl si na poslední večírek na KD-2, kdy celou noc tančil s Deedee. Čekala nebo doufala, že dnes to bude taky tak? Udělal by on znovu to samé? A chtěl to udělat?

Rick měl potíže rozřadit své vlastní pocity, ale nezbyval mu čas nad nimi hloubat. Lafe Eklund byl pryč sotva dvě minuty, a už zase mířil k němu.

"Opravdu by se nám hodil ještě jeden pár rukou," řekl. "Dovnitř to jde s přepážkami docela snadno, ale protože se TM otáčí, ujíždí pod námi podlaha, když je na ni chceme postavit. Jeden člověk si s tím neporadí."

"Kolik je těch přepážek?"

"Dohromady? Asi čtyřicet. A máme osm stolů, čtyřicet židlí, zvukovou aparaturu a všechny zásobníky na jídlo."

"V tom případě mám lepší řešení," Rick se poprvé cítil užitečný. "Můžu zpomalit otáčení na minimum, dokud se neustaví všechno vybavení, a pak TM zase roztočit. Na tanec je gravitace fajn, ale při zařizování je to utrpení. Dej mi pět minut."

Když obléтал válec, poslal Rick Chickovi rádiem zprávu, co dělá a proč. Chicka jeho instinkt neklamal. Člověk může plánovat, až se mu kouří z hlavy, a stejně se aspoň sto věcí nedá udělat tak, jak si představoval.

Bylo snadné pochopit, proč si Lafe stěžoval. Čtvrtina g na obvodu válce byla skvělá na sezení nebo tanec, ale aby jí bylo dosaženo, musel se TM otočit kolem své osy jednou za osmáct sekund. Nezdá se, že je to hodně, dokud si člověk neuvědomí, že přepážky, které přinesl zvenku, musí usadit na zakřivenou podlahu, která mu ubíhá pod nohama rychlostí sedm metrů za sekundu. A to je tak rychle, jak většina lidí dokáže běžet.

Rick zpomalil rotaci na jednu otáčku za minutu. Gravitační pole na zakřivené podlaze tedy kleslo na - kolik? Rick se to pokusil spočítat z hlavy, ale nepodařilo se mu to.

No, určitě kleslo hodně, ze čtvrtiny g na možná čtyřicetinu g. Instalace zařízení teď bude mnohem jednodušší.

Rick zamířil zpátky k otevřenému konci válce a vlétl dovnitř, aby se podíval, jak to vypadá. Lafe Eklund zvedl oba palce. Přepážky lehce klesaly na svá místa a byly přilepovány k podlaze superlepídem, které dokázalo odolat teplotám od

absolutní nuly po tisíc stupňů.

Ricka přepadlo pokušení připojit se k Lafeovi a jeho skupině. Ale pak si řekl, že to není jeho práce. On měl na starosti věci, které se nedařily. Ale když se Deedee vrátila s tuctem lamp, pomohl jí je rozmístit a připevnit. To byl nepředvídaný úkol, a proto se jej přirozeně ujala pohotovostní jednotka.

Rick napůl očekával, že Deedee bude pokračovat v přerušném rozhovoru, ale ona během své nepřítomnosti patrně změnila názor. Její poznámky byly čistě technického rázu. Nakonec Rick překvapil sám sebe, když se přistihl, jak jí dává znamení, aby vypnula rádio. Přitiskl svou přilbu k její. "Už máš nějaký plány na večírek?"

Dívala se na něho, ale ani v záři nových lamp neviděl za průzorem přilby její oči. "Jak to myslíš, plány? Možná mám. Proč?"

"Myslel jsem, že bys mi zase mohla dát pár tanečních lekcí. Chci říct, jestli pořád ráda tancuješ s požárními hydranty. V okruhu tří set milionů kilometrů nenajdeš nic, co by je připomínalo víc než já."

"To je tvoje představa milého pozvání?" Ale neznělo to rozzlobeně, spíš pobaveně a zamyšleně. "Už jsem víceméně naznačila Chickovi Teazleovi, že bychom mohli jít spolu."

"Aha." Rick spolkl otázku, jak to vlastně s ní a Chickem je. "Škoda."

"Ale ještě to nebylo na beton. Můžu mu říct, že jsem si to rozmyslela." Deedee se pootočila, takže jí konečně viděl do očí. Mračila se. "Ale co ty - a Alice? Viš, myslela jsem, že vy dva..."

"Nic vážného." Rick věděl, že je to třeskutá lež a že si možná zadělává na velký problém. Byla pravda, že na veřejnosti se k sobě nikdy nehlásili, ale v soukromí dělali věci, o jakých se předtím Rickovi ani nesnilo. Možná že s ním Alice bude chtít večer tančit. Možná že nakonec zapomene na obavy z toho, co by mohli instruktoři říct o vztazích mezi učni - konečkonců nikdo jiný si podobné starosti nedělal.

"Rád bych šel na ten večírek s tebou," řekl Rick, aby ukončil své vlastní váhání. "A byl bych ráá, kdybys se mnou tančila."

"Jenom s tebou?"

Rick polkl a rozhodl se. "Jenom se mnou. S nikým jiným."

"Tak jo." Deedee se na Ricka zářivě usmála a stiskla mu paži. "Ztracený skafandry. Ani se tě nemůžu dotknout."

"Při tanci skafandry mít nebudem. Za předpokladu, že nějaký tanec bude, což nebude, když do večera nestihnem všechno připravit." Rick odtáhl svou přilbu od Deedeey a zapnul rádio. "Měli bychom se raději vrátit do práce. Možná tady poletuje milion problémů a my o nich ani nevíme."

"Ne. Kdyby nějaký byly, poletoval by tu hlavně Chick a bušil by nám do přileb. Ale radši za ním zajdu a řeknu mu o dnešním večeru."

"Myslíš, že bude našťavaný?"

"Asi jo. Chceš to pozvání odvolat?"

"Ani náhodou!"

"Tak se tak pitomě neptej. Vráť se hned, jak budu moct."

Deedee vyrazila směrem k otevřenému konci válce a zmizela za jeho okrajem. Rick si uvědomil, že by si taky měl promluvit s Alicí - a to brzy. Asi byl idiot, ale věděl, že pokud by večer Deedee chtěla víc než jen tanec, nezaváhal by. Alice byla na základně a spolu s Vídem řešila problémy, které se vyskytly tam. A když si Deedee odletěla popovídat s Chickem, zůstal Rick u válce jako jediný z pohotovostní jednotky. Musí tam zůstat, dokud se Deedee nevrátí.

Ale než si s tím mohl začít dělat starosti, staly se jiné věci. Lafe Eklund zavolal, že práce uvnitř válce je hotová, a Rick se vydal kolem válce, aby zvýšil rychlost rotace. Cestou si všiml, že od hlavního tělesa KD-26 se vyrojilo hejno učňů a zamířilo k válci.

"Co se děje?" zavolal rádiem.

"Co by se dělo?" To byl Vido. "Nic. Proto jsme tady."

"Už jsme tam se všim skončili," řekl Chick, který letěl vedle Deedee. Pokud měl čerstvě zlomené srdce, nebylo to na něm znát. "Nesem jídlo a všechno ostatní. Hned jak budete hotoví, naplníme vnitřek vzduchem, vysoukáme se ze skafandrů a konečně začnem ten večírek."

"My už jsme hotoví," odpověděl Lafe. Stál na vnitřním povrchu poblíž horního okraje válce a očividně zkoušel zvyšující se gravitaci. "Pojďte tudy. Až budete uvnitř, zavřu, takže budem moct začít tlakovat."

Když Deedee míjela Ricka, vesele na něho zamávala a kývla hlavou na znamení, že s Chickem mluvila a že je všechno v pořádku.

Ale nebylo. Rick nemluvil s Alicí. Čekal venku a díval se, jak kolem něho jeden učeň za druhým prolétá do jasně osvětleného a k nepoznání změněného válce. V jedné čtvrtině stály stoly a židle, druhá byla určena pro výdej jídla.

Polovinu zbývajících částí tvořila obrovská taneční plocha a zbytek zabíraly kóje se svými vlastními pohovkami, stěnami, dveřmi - a stropy. Nikdo, kdo se z jídelní části podívá přes střed válce, neuvidí, co se děje v soukromých pokojíčkách na druhé straně. - Kde je Alice? Rick si byl jist, že ji nepřehlédl.

"Jdeš dovnitř?" zeptal se ho Lafe, který čekal u otevřeného konce tavícího válce. "Už to chceme zavřít a naplnit."

"Ještě tu pár minut zůstanu. Klidně to zavři, půjdu dovnitř přes poklop na druhé straně."

Když to říkal, napadlo Ricka, že přesně tohle mohla udělat Alice. Možná že nevstoupila do TM horním otvorem spolu s ostatními, ale prošla trojitou přechodovou komorou.

Obrovské lamely irisového uzávěru se daly do pohybu a kruhový otvor se začal zmenšovat. Zatímco se stále ještě uzavíraly, letěl Rick podél vnějšího okraje válce a myslel na to, že Alice možná právě teď míří k hornímu konci z druhé strany, na kterou neviděl.

No, v tom případě by měla smůlu, protože už bylo pozdě. Musela by se vrátit a použít trojitý průchod, stejně jako on. Dorazil k poklopu a vklouzl do první komory. Mohlo v ní být vakuum nebo vzduch o stejném či nižším tlaku jako uvnitř

válce. Komora za ní měla tentýž tvar plus prostor na uskladnění desítek skafandrů. V tomto okamžiku byly obě vzduchoprázdny, ale tlakoměry ukazovaly, že válec už se plní vzduchem.

Rick zůstal v druhé komoře a podíval se skrz tlustý skleněný průzor. Viděl Barney, Ginu, Vida, Lafea a Gladys. Prozkoumal pohledem celou skupinu, která se už vysvlékala ze skafandrů. Byli tam všichni kromě Alice.

Tak kde kčertu uvízla?

Otočil se právě včas, aby koutkem oka zachytil postavu ve skafandru, která se mihla jeho zorným polem a zmizela za okrajem průchodu. Ať to byl, kdo chtěl, přilétal od hlavního tělesa KD-26 - a určitě to nebyla Alice. Na to byl skafandr příliš mohutný a široký v ramenou.

Musel to být Jigger Tait. Rick si tím byl skoro jist, i když ho zahlédl jen na kratičký okamžik. Neexistoval důvod, proč by se Jigger nemohl zúčastnit večírku; ale jestli měl v úmyslu právě tohle, proč neletěl rovnou k tomuhle průchodu? Rick si vzpomněl na Deedeino podezření, že Jigger, tajně slídící kolem asteroidu, chystá nějakou nekalost. Večírek je skvělou příležitostí k tomu, aby se bez obav z odhalení mohl prohrabávat věcmi učňů. Ale čmukat tady, to nedávalo smysl. A když už, tak proč trčí venku?

Rick se vrátil průchodem ven a opatrně se vydal směrem, kterým zmizel Jigger Tait. Jakmile se dostal k okraji válce, zastavil se. Nikde kolem hladkého zaobleného povrchu válce neviděl nic, co by připomínalo postavu ve skafandru. Volný prostor ve všech směrech byl taky prázdný.

Kam se Jigger poděl? Jediné místo, které Rickovým očím zůstalo skryto, byla plocha irisového uzávěru na horním konci válce. Rick zapnul trysky skafandru na nejnižší tah a opatrně se plížil ke hraně, aby zpoza ní mohl nepozorovaně vyhlédnout.

To, co uviděl, ho naprosto ohromilo. Nebyla tam jen jedna postava, ale dvě - a bojovaly spolu. Chňapaly po sobě, otáčely se a házely sebou ve změní rukou a nohou.

Jigger Tait - a Alice. Z téhle vzdálenosti o tom nebylo pochyb.

Rick viděl, jak Jigger využil své mnohem větší síly a hmotnosti, aby Alici otočil a ovinul paži kolem ohebného krčního spoje jejího skafandru. Prudkým stiskem jí uzavřel přívod vzduchu a odolával jejím zoufalým pokusům osvobodit se. Kopala ho a snažila se ho zasáhnout lokty, ale její úsilí nemělo jiný výsledek, než že se začali společně otáčet v prostoru.

Rick zíral s otevřenými ústy. Zapomněl na svůj vlastní pohyb, takže se ocitl nad okrajem válce. Právě v tom okamžiku se oba soupeři natočili směrem k němu a Alice ho zahlédla.

"Ricku!" Její slabý a přiškrčený výkřik vyšel z plic, které bojovaly o vzduch. "Ricku. Pomoz mi."

Jigger ji vraždil. Rick zareagoval instinktivně. Rozlétl se přímo na Taita v naději, že se mu pouhou silou nárazu podán oddělí ty dva od sebe. Nemělo to takový účinek, jak si myslel, protože Jiggerovi se podařilo nastavit mu rameno, které zároveň s boční částí Jiggerovy přilby Rick zasáhl nohama, čímž částečně uvolnil jeho sevření a poslal ho spolu s Alicí směrem ke stěně válce.

Jigger vypadal, že je omráčený. Když jeho stisk povolil, Alice triumfálně zaječela. Obrátila se, ovinula svoje dlouhé nohy kolem jeho pasu a zapnula trysky svého skafandru na maximální tah. Jigger byl hnán hlavou napřed proti tvrdé stěně. Zdálo se, že jeho přilba a průzor se o ní musejí nevyhnutelně roztříštit, ale v posledním okamžiku se zažehly i jeho vlastní trysky. On a Alice se trhavě otočili

kolem společného těžiště a byla to její přilba, která vysokou rychlostí narazila do válce.

Ani tvrdý plast nedokázal vydržet takový úder. Průzor přilby se roztříštil. Rick uslyšel hvizdavý zvuk, jak Alici vylétl vzduch z plic. Její tělo se po odrazu od stěny vydalo jedním směrem, zatímco Jigger Tait se stále ještě zapnutými tryskami divoce rotoval na opačnou stranu.

"Ricku!" To vykřikl Jigger, který se pořád vzdaloval, i když bylo vidět, že se snaží ovládnout svůj pohyb. "Ricku - panel. Stiskni tlačítka zrušení příkazu!"

Rick, který se chystal vyrazit za Alicí, se zarazil. I kdyby ji dostihl, nevěděl, co by pro ni mohl udělat. Ale co to Jigger s takovým zoufalstvím v hlase křičel?

Rick se otočil.

Panel. Tamhle je, ovládací panel, jeho bílé víko je zvednuté. Napravo od něj. Co tím Jigger myslel, zrušení příkazu?

Rick se naklonil nad panel, aby se pořádně podíval. Ovladač, kterým se otvíral uzávěr, byl zapnutý. Bezpečnostní pojistka vypnutá. Časový spínač odpočítával dobu zbývající k okamžiku, kdy se uzávěr začne otevírat. Osm sekund - sedm.

Myšlenky mu letěly hlavou rychleji než ruka, kterou uhodil do příslušného tlačítka.

Sedm sekund - pláty uzávěru jsou připraveny se otevřít.

Šest - lidé uvnitř nemají na sobě skafandry a trvalo by jim celé minuty, než by si je oblékli.

Pět - jestli se odpočítávání nezastaví, vyletí zároveň s proudem vzduchu ven.

Čtyři - všichni jeho přátelé zemřou ve vakuu kosmického prostoru.

Rick na pokraji hysterie přihlížel, jak se na časovém spínači stále střídají číslice. Nakonec tam zůstala svítit trojka. Tři sekundy. Kontrolka otevírání zhasla. A pak už stál vedle Ricka Jigger a jeho dech - nebo Rickův vlastní? - mu divoce svištěl ve sluchátkách.

"To bylo o chlup," řekl. "Zatraceně, tím, co jsi udělal, jsi nás všechny skoro zabil."

"Alice..."

"Je mrtvá. Pojd'. Musíme sebrat její tělo."

Odletěl směrem ke skafandru, který se otáčel v ostrém slunečním světle. Jeho červený majáček ještě pořád svítil. Rick se vydal za ním.

"Co teď budem dělat?" zeptal se, když dorazili k Alici.

"Ted?" Jigger vzal tělo do náručí a podíval se na tichou tvář, ztuhlou v bolestné křeči smrti způsobené vakuem. "To je těžká otázka. Myslím, že bychom my dva měli jít a zkazit všem večírek ještě dřív, než začne."

* * *

Mladí lidé si za veselého povídání prohlíželi vnitřek válce a obdivovali jeho zařízení. Hladina hluku vytrvale stoupala. Pak se z vnitřního průchodu vynořil Jigger. Alicino mrtvé tělo, stále ještě oblečené ve skafandru, nesl přehozené přes rameno. Mnoho lidí se dívalo jinam, ale nějakou záhadou celý obrovský prostor najednou utichl.

"Alice?" ozval se nejistý hlas. Byl to Vido Valdez, který stál jako socha poblíž průchodu. "To je Alice?"

"Vlastně ne." Jigger, následován Rickem, vykročil k jídelnímu prostoru a jemně složil tělo najeden ze stolů.

"Je to ona." Ricka napadlo, že Jigger přišel o rozum. Bylo by to pochopitelné. Rick sám si nepřipadal jako lidská bytost, uvnitř se cítil mrtvý a prázdný. "Je to Alice - Alice Kleinová."

"Ne. Vy si myslíte, že je to Alice Kleinová, ale tahle žena

se ve skutečnosti jmenovala Moira Lindstromová." Jigger zvedl hlavu a rozhlédl se po tvářích učňů, kteří kolem něj utvořili kruh. Zhluboka se nadechl a vydechl, jako člověk, který hodně dlouhou dobu zadržoval dech. "Asi před hodinou mi to potvrdili z ústředí. Je jí šestadvacet. A pracuje - pracovala - pro Průkopnickou, ne pro První těžební."

Gina Styanová a Barney Frenchová se protlačily k mrtvému tělu.

"Je to ona?" zeptala se Gina.

"O tom není pochyb. Přistihli jsme ji při činu. Vypnula bezpečnostní pojistku a chystala se otevřít válec. Kdybychom se tam neobjevili já a Luban, všechny by vás zabila. Celou skupinu učňů plus Ginu a Barney."

Výraz na Jiggerově tváři varoval Ricka, který se chystal vyhrknout, že on tam příliš k pomoci nebyl, aby zůstal zticha. Gina pomalu přikývla. "Takže tak to bylo. Lámala jsem si s tím hlavu." Otočila se k šokované skupině. "Myslím, že je čas vysvětlit vám pár věcí, které jsme vám dřív nemohli prozradit. Už víc než rok víme o snahách sabotovat operace První těžební. Byli jsme si naprosto jisti, že je to práce Průkopnické těžební, ale neměli jsme žádné důkazy. Za názorný příklad může sloužit 'nehoda' na KD-31, jejíž následky jste viděli. Byla to úmyslná sabotáž, výbušnina připevněná na vnějším plášti tavícího válce. Já a Jigger jsme pojali podezření už v okamžiku, kdy se tam 'náhodou' objevil Morse Watanabe se Skarabem právě včas, aby ohlásil zábor opuštěného dolu. Nemohl vědět, že dva lidé výbuch přežili a že my dorazíme tak rychle.

Měli jsme podezření, ale to bylo všechno. A neměli jsme žádný důkaz toho, že do poslední skupiny frekventantů nasadili dalšího sabotéra. Zpočátku jsme podezírali všechny. Ale pak se okruh kousek po kousku zužoval. Když dnes ráno řekla Alice Kleinová Barney, že jí není dobře, nelíbilo se nám to. Znamenalo to, že ona, a jen ona sama, tady dnes večer nebude. Jigger se rozhodl zůstat jí nablízku a hlídat ji."

"Skoro se mi to nepodařilo." Jigger se znovu podíval přímo na Ricka. "Byla mazaná, tak mazaná, že nás všechny dokázala většinu času klamat. Vykouzla nákladovým východem a byla na cestě sem dřív, než jsem si toho všiml.

Dobře, že jsem už byl pro všechny případy ve skafandru. Ale máte všichni štěstí, že jste naživu."

"Jsme naživu. A to je jediné, co se počítá." Barney pozorně sledovala učně a výrazy v jejich tvářích. "Podívejte se, je jasné, že tohle není vhodná doba na večírek. Vrátime se zpátky na základnu. Cestou můžete přemýšlet o tom, co se stalo, a až tam dorazíme, sejdem se v hlavním sále. Jestli budete mít nějaké otázky, pokusíme se je zodpovědět."

"Ale co -," spustil Chick Teazle.

"Řekla jsem tam, ne tady." Barney zatleskala. "Tak jdeme." Otočila se k Rickovi a tiše dodala: "Ty se k nám připoj později, jestli se ti bude chtít. Ted' běž s Jiggerem. Žádné otázky - prostě běž."

* * *

Žádné otázky.

Rick se ploužil za Jiggerem Taitem od válce na základnu a do Jiggerova pokoje.

Žádné otázky - když se mu jich z hlubin dosud ochromeného mozku začaly rojit tisíce. Ale mnohem znepokojivější než všechny otázky bylo náhlé uvědomění skutečnosti, že pokud byla Alice sabotérka, nasazená do jejich skupiny už na Zemi, potom celý její vztah s Rickem byla lež.

"Obávám se, že máš pravdu." Jigger přikývl, když ho Rick seznámil se svým podezřením. Seděl obkročmo na židli, lokty měl na opěradle a pěstmi si podpíral bradu. "Vybrala si tě, ale pochybuju, že tě měla nějakým způsobem ráda.

Zpracovávala i Vido Valdeze, pro případ, že by se jí hodil."

"Myslela si, že jsem idiot," řekl Rick hořce.

"Idiot ne, jinak bys jí nemohl být k užítku. Určitě si myslela, že jsi chytrý. Ale intelligence a životní zkušenost jsou dvě různé věci." Když Rick zamručel nad svou vlastní hloupostí, Jigger pokračoval: "Nemusíš se kvůli tomu trápit. Muži a ženy sebou navzájem manipulují od počátku věků a od králů až po sedláky."

"Co na mě chystala?"

"Nevím. Ale vsadil bych se, že nic hezkého. Máš štěstí, že jsi zůstal živý. V dnešku viděla příležitost zbavit se celé skupiny učňů najednou, a tak se jí chopila a nestarala se, jestli tam s nimi budeš taky. Kdyby se jí to podařilo, asi by se pokusila narafořit všechno jako nehodu. I zkáza KD-31 měla vypadat jako nehoda. Můžeš se vsadit, že kdyby tam Skarab dorazil před námi, žádný důkaz sabotáže by už nikdy nikdo nenašel."

Rick si vybavil Jiggerovu tvář, když se díval za vzdalujícím se Skarabem. "Vy jste to všechno věděl, že, už když se Skarab poprvé objevil? Proto jste byl tak vzteklý a sprostý. Ale jak jste to věděl? Chci říct, jak to, že jste měl podezření, když nikdo z nás ostatních neměl ani tušení, co se děje?"

"Bál jsem se, že se mě na to zeptáš." Jiggerova velká kulatá tvář se zachmuřila. Zavrtěl hlavou. "Mohl bych si něco vymyslet, ale některý z vás by mě mohl prokouknout. Nepřipadalo ti divné, že já a Gina jsme byli celou dobu s vámi, od startu ze Země až doteďka?"

"Nikdy mě nenapadlo, že by to bylo něco zvláštního. Ale Deedee jo. Říkala, že slídíte a že byste vás měli hlídat."

"Deedee je bystrá holka. Ale myslím, že je čas povědět ti pravdu. Gina a já pracujeme pro První těžební, ale nepracujeme ve výrobě. Pracujeme v bezpečnostní službě. Naším úkolem bylo doprovázet vaši skupinu, protože podle našich zjištění do ní měl být nasazen sabotér. Problém byl, že jsme nevěděli, kdo to je - mohl jsi to být ty, Deedee, Vido, Alice, kdokoli. První vodítko k podezření, že je to právě Alice, nám poskytl Krocan Gossage."

"Viděl, jak něco dělá?" Rick začal nabývat přesvědčení, že jediným slepcem v celé Sluneční soustavě je právě on.

"Ne v obvyklém smyslu. Když procházel výsledky jejích testů, všiml si, že pokaždé prolezla jen těsně nad hranicí minimálního počtu bodů potřebných k úspěšnému složení zkoušky. To se může párkrát přihodit. Ale když se to stává soustavně, je to nepřírovnalé. Naznačuje to, že dotyčná osoba zná správné odpovědi, ale úmyslně odpovídá špatně, aby na sebe nepoutala pozornost. To, že bude jen taktak prolézat s odřenýma ušima, mělo Moire Lindstromové zajistit nenápadnost. Ale díky Krocanově zkušenosti a chytrosti to mělo přesně opačný účinek.

Tím jsme získali výchozí opěrný bod. Ale samozřejmě to nebyl žádný důkaz. Mohla to klidně být statistická náhoda" Jigger během řeči Ricka pozorně sledoval. Všiml si jeho padajících víček a potlačovaných zívnutí.

"Ricku Lubane!" křikl, a když sebou Rick trhl, dodal: "Neuvědomuješ si to, ale prožil jsi více otřesů, než je jeden člověk během jednoho dne schopen vydržet. Stres vyčerpává víc než cokoli jiného. Musíme toho ještě hodně probrat, ale dnes večer už ne."

"A to setkání s Barney..."

"Ráno tady pořád všichni budeme."

"Ale já stejně neusnu. V hlavě mám jak v mixéru."

"To ti věřím. Ale potřebuješ si odpočinout." Jigger ukázal na svoji postel. "Víš co? Natáhni se na chvilku. Jestli budeš za deset minut ještě vzhůru, můžeš vstát a budeme pokračovat v rozhovoru. Ale vsadím se, že usneš."

"A já se vsadím, že neusnu. Prostě nemůžu spát." Rick si lehl na postel a neochotně zavřel oči.

Za osm a půl minuty svoji sázku s Jiggerem prohrál.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Rick se vytrhl z děsivého snu plného výkřiků, temnoty a roztrhaných těl. Otevřel oči a posadil se.

Rozhlédl se kolem sebe. Nebyl ve své vlastní známé kabině. Když pochopil, kde se nachází, uvědomil si, že část té noční mýry nebyl sen. Alice zemřela s roztrhanými plícemi, z nichž unikl všechen vzduch, který se proměnil v mlhu droboučkových ledových krystalků. A během několika sekund měli stejným způsobem zemřít i všichni ostatní učni. Rick se skulil z postele a vstal. Bolelo ho břicho a cítil se jako opilý nebo zdrogovaný. Jak dlouho spal? A kde jsou všichni ostatní?

Po Jiggeru Taitovi nebylo nikde ani stopy, přestože tohle byla jeho kabina. Rick vyšel ven a ztemnělou chodbou se klopýtavě vydal do jídelny. Všude panoval podivný klid a ticho jako v nemocnici nebo v kostele. Jediné, na co Rick dokázal myslet, bylo pití. Měl vyprahlé hrdlo a jazyk v ústech cítil jako kus vyschlého masa.

Vstoupil do jídelny a zamrkal před jasnou září osvětlení. Teprve když se sehnul ke kohoutku s vodou a nechal si studenou vodu natéct do úst a na celý obličej, všiml si lidí u stolu.

Byli tam tři. Deedee Maová, Vido Valdez a Polly Quintová seděli s nápoji před sebou, ale nemluvili spolu. Všichni měli bledé, ztrhané tváře.

Rick k nim nejistě došel a klesl na tvrdou židli. "Kolik je hodin? Je večer, nebo ráno?"

"Přesně uprostřed," řekla Polly. "Je půlnoc. Zkoušeli jsme spát, ale nešlo to. Dokonce i po Barneyině vysvětlení pořádně nevíme, co se vlastně stalo."

"U toho, když Barney mluvila, jsem nebyl." Rick se odmlčel. Byl už připraven o tom hovořit? "Ale byl jsem u toho, když umřela Alice."

"Moira," opravila ho Deedee. "Tak ji nazval Jigger. Ale jsem stejná jako ty, nedokážu na ni myslet jinak než jako na Alici."

"A bylo jí šestadvacet." Vido zavrtěl hlavou. "Když jsem ji poprvé viděl, myslel jsem, že jí je třináct. Vypadala na ně."

"Jak umřela?" zeptala se Polly. "To nám Barney neřekla."

"Jigger ji zabil." Rick se cítil povinen dodat: "V sebeobraně. A já jsem to skoro poslal a málem vás všechny pozabijel." A zatímco na něho zírali, vyklopil úplné všechno. Nepokoušel se omlouvat svou hloupost a neschopnost. Nikdo z přítomných ho ani slovíčkem nekritizoval, i když Rick věděl, že by si to naprosto zasloužil. Nevypadali ani překvapení tím, že Alice Ricka svedla, a nakonec se ukázalo, že Gina Styanová už jim řekla o své a Jiggerově skutečné práci pro První těžební.

Překvapení se ale dočkal Rick, když potom, co jim popsal Alicinu strašlivou smrt, zachmuřeně dodal: "Zbytek už víte. Jigger mě neobvinil z toho, že jsem to všechno zpackal, ale určitě si to bude pamatovat. Myslím, že klidně můžete vyškrtnout moje jméno ze seznamu kandidátů na let k Jupiterovým měsícům."

Ostatní si vyměnili pohledy. "Jigger ti to neřekl?" zeptala se Deedee.

"Neřekl mi co?"

"Že to všechno byla jenom bouda? Bezpečnostní oddělení vědělo, že z První odněkud unikají informace. Lidi z Průkopnický se rychle dovídali o cenných asteroidech objevených při našem průzkumu a často u nich byli dřív než my. A tak bezpečnostní vymyslelo různé historky, každou nasadilo na jiný místo a čekalo, co udělá Průkopnická. A ta spolkla naši návnadu."

"Chceš říct, že těžba na Jupiterových měsících -"

"Je nesmysl," doplnila Polly. "Od začátku do konce. A já se na to tak upnula."

"Jo," odfrkl si Vido. "Ty a všichni ostatní. Pohádka skončila, dětičky."

"Průzkum měsíců vnějších planet se uskuteční, možná už v příštích deseti letech," řekla Deedee. "Ale nebudou to tyhle

měsíce. Podle toho, co se zjistilo při dálkovém zkoumání, jsou menší Jupiterovy měsíce jen bezcenné kusy skal. Ale Gina monitorovala záznamy letů a před několika dny tři prospektorské lodě Průkopnické prohopsaly Pásem při maximálním zrychlení - směrem k Jupiteru."

"Pulzní pohon, každých pár vteřin z nuly na dvě a půl g a zase zpátky." Vído se škodolibě zašklebil. "Jenom ať si ti parchanti užijou. Doufejme, že jim ten výlet bude trvat pěkně dlouho."

"Žádná výprava k Jupiteru." Rick se naklonil kupředu a položil si hlavu na stůl. "O čem všem nám ještě lhali? Už to mám. Seru na Průkopnickou těžební, seru na První těžební a seru na všechno. Radši budu sedět jako nezaměstnaný dole na Zemi."

"Amen," zakončil Vído.

Nezdálo se, že by obě dívky chtěly něco dodat, a tak Vído po chvíli mlčení vstal. "No," řekl, "dvakrát jsem vlezl do postele a dvakrát zase vylez, protože jsem nemohl usnout. Tak to půjdu zkusit potřetí. Do třetice všeho dobrého. Dobrou noc všem."

"Počkej na mě." Polly se vyškrábala na nohy. "Cokoli uděláš, Vído Valdezi, udělám já líp."

Rick a Deedee zůstali u stolu sami. Rick nepromluvil ani nezvedl hlavu a Deedee si po chvíli povzddechla a vstala.

"Možná že to nebyl špatný nápad. Půjdu to taky zkusit."

Vykročila od stolu, ale pak se vrátila a pohlédla Ricka po vlasech. "Pojď taky, hrdino. Takhle tě Barney a Gina nazvaly, i když ty si myslíš něco jiného. Jigger říkal, že jsi nás všechny zachránil. Asi bude lepší, když si začneš zvykat na to, že jsi slavný."

Od dveří se ještě jednou otočila. "Ještě jedna věc, kterou možná nevíš. Barney říkala, že na to, aby ses vzpamatoval ze šoku, máš u První těžební nanejvýš jeden den volna. Večírek je naplánovaný na zítřek a uskuteční se, i kdyby přiletěl roj meteorů nebo sluneční erupce. A bude tam, kde měl původně být, ve válci. Pořád chceš, abych tě učila tančit?" Čekala. Rick se nepohnul ani nepromluvil. Nakonec Deedee pohodila hlavou a řekla: "Co kdyby ses na to vyspal? Ale v posteli a ne tady. Dokonce i tupá hlava si zaslouží měkčí polštář, než je stůl."

A byla pryč.

Ráno nebylo příjemné. Ale bylo snesitelné, stejně jako byla půlnoc nesnesitelná.

Práce pomohla. Z terapeutických nebo kázeňských důvodů proháněla Barney všechny učně jako nikdy předtím. Aniž brala ohledy na hranice lidských možností, nadělovala každému hory úkolů při úklidu, údržbě a výcviku. Rick se celý den nezastavil a nezbyl mu dokonce čas ani na pořádné jídlo. Když pak najednou zazněla siréna, s úžasem si uvědomil, že je to signál odložit nářadí a zamířit k tavicímu válci.

Na pitomý večírek.

Rick měl pocit, že nic na světě nechce mñ - dokud nedošel k regálům u východu a neuvídel svůj skafandr. Zůstal na něj zírat se znechucením, které hraničilo s hrůzou. Víc než vyhnout se večírku, víc než cokoli jiného nechtěl obléknout si tuhle věc a vylétnout ven do kosmického prostoru. V duchu najednou viděl Alici, jak s rozbitým průzorem a údy zkroutenými křečí umírá ve vzduchoprázdnu.

Pořád tam stál a hleděl před sebe, když dorazili Gina Styanová a Jigger Tait. Nevšimli si jeho strnulosti - nebo se rozhodli nevěnovat jí pozornost.

"No to mám štěstí," usmál se Jigger. "Celý den jsem si s tebou chtěl promluvit, ale Barney mi řekla, že máš práce nad hlavu a že ti mám jít z cesty. Věnuj mi pět minut, až budeme ve válci, ano?"

Bylo snadnější se podřídit než přiznat pravdu. Rick se začal rezignovaně soukat do skafandru a oči mu zabloudily k ceduli na zdi.

Můžeš si připadat SMUTNÝ, můžeš si připadat STUPIDNÍ, můžeš si připadat SKLÍČENÝ...

Přesně takhle si připadal, a ještě hůře. Ale podle předpisu absolvoval společně s Ginou a Jiggerem šestatřicetibodovou kontrolu skafandru a ten rituál mu nějakým způsobem trochu pomohl.

Společně prošli vzduchovým uzávěrem a vydali se směrem k válci. Rick letěl uprostřed, jako by mu Jigger a Gina dělali stráž. V natlakované druhé komoře průchodu na TM se Jigger zastavil.

"Běž dál, Gino," řekl. "Rick a já si tady sundáme skafandry a budeme si chvilku povídat. Přijdeme později."

Pokynul Rickovi do postranní místnůstky a následoval ho tam.

"Možná si říkáš, o co mi k čertu jde," začal ještě dřív, než za sebou zavřel dveře. "Hned se k tomu dostanu. Chci si s tebou promluvit o tvé budoucnosti. Vím, jaké to je v téhle fázi tvého výcviku, protože jsem jím kdysi taky prošel. Zdá se ti, že zkoušky a úkoly budou pokračovat donekonečna. Ale nebudou. Skončí dřív, než se naděješ. A tak se chci zeptat, už jsi přemýšlel, co bys chtěl dělat pak?"

"Zrovna včera jsem si myslel, že bych se mohl dostat na výpravu k Jupiteru. Dneska ráno jsem měl největší chuť se vším praštit a vrátit se na Zem. A teď?" Rick pokrčil rameny. "Teď nevím."

"To s tím Jupiterem chápu. Ta historka se První těžební vyplatila, ale nikoho nenapadlo, jaký dopad to bude mít na vaši skupinu. Nemůžu to změnit, ale můžu ti říct, že i kdyby se ta výprava uskutečnila, nebyla by to ta nejtvrďší práce ve Sluneční soustavě. Víš, která to je?"

"Asi ne. Při výcviku nám pořád opakovali, že nejnáročnější práce je tady v Páse, těžba a zpracování kovů a doprava finálních produktů do systému Země-Měsíc. Tvrdíte, že to není pravda?"

"Je to náročná práce, a prospěšná. Skoro všichni učňové se na ní budou podílet. Ale tobě bych chtěl nabídnout něco jiného. Co bys řekl na kariéru u bezpečnosti?"

Na něco takového Rick nebyl vůbec připraven. "U bezpečnosti?" Překvapeně zamrkal. "Proč já?"

"Myslím - a Gina s Barney se mnou souhlasí - že k tomu máš vlohy."

"Ale já o bezpečnostních operacích nevím ani ň."

"Jasně že nevíš. Budeš se muset naučit pár nových věcí. Ale tak je to s každou prací, kterou děláš. Vzdělání není jako

video, které má začátek, prostředek a konec. Má začátek, ale pak trvá pořád dál, dokud neumřeš. Jestli se zastaví, jsi mrtvý, i když o tom nevíš. I já a Gina se budeme učit. První těžební přípravu je úplně nový projekt, náročnější než všechno, co jsme dosud dělali. Budeme k tomu potřebovat veškerou pomoc, jakou můžeme získat."

"Myslíte - Průkopnická?" Rick měl dojem, že ví, kam Jigger míří.

"Tam jsou určitě taky příležitosti, pokud by tě to zajímalo. Porazit Průkopnickou nebude snadné. Verbují k sobě tu nejsprostší spodinu z celého školského systému, nejotřelejší, nejcyntičtější děcka, jaká dokážou sehnat. Setkal ses zatím jen s jednou z nich - Alicí Kleinovou - a ta nebyla ani zdaleka tak zlá jako někteří jiní. V porovnání s nimi je ten největší drsňák z vaší skupiny nevinné poupátko. Ale překvapím tě: nejtvrďší práce není boj s Průkopnickou. Je to práce, v níž jsou První i Průkopnická naprosto zajedno ohledně toho, co je třeba udělat, a pravděpodobně při tom i spojí síly. Chceš vědět, co to je?"

Rick zavrtěl hlavou. První a Průkopnická chtějí spolupracovat? Nedovedl si představit oblast, kde by tyto dvě společnosti mohly mít společný zájem.

"Skutečnost je vlastně taková," pokračoval Jigger, "že pokud spolupracovat nebudeme, nezvítězí ani jeden z nás. Máme co do činění s obludou, která je v podstatě nesmrtelná, má miliardu paží a je miliónkrát mocnější než První a Průkopnická dohromady. A ta obluda není ve vesmíru, ale na Zemi. Pamatuješ si, jaké to bylo ve škole?"

"Dokonale." Rickův zmatek už byl taky dokonalý.

"Myslíš si, že jsi teď chytřejší než tehdy?"

Nad tím se Rick musel zamyslet. Nebyl si jist, na co se Jigger vlastně ptá. "Chytřejší, asi ne. Mozek mám pořád ten samý. Ale vím toho o moc víc a chápu o moc víc z toho, co vím."

"Máš naprostou pravdu. A víš, proč je to pravda? Povím ti to. Dole na Zemi tě škrtil největší, nejvýkonnější a nejrozbujelejší byrokratický systém v dějinách světa. Topil ses ve vzdělávacím systému, který ztratil veškerý zájem o hodnoty, jako je vědění, pravda, disciplína, sebeocenění. Stejně jako všechny monopoly se staral víc o rozšiřování moci a ochranu svého teritoria než o cokoli jiného. Muži a ženy, kteří dnes opouštějí školy, toho vědí stále méně a méně - a pak se diví, když je nikdo nezaměstná." Jigger se zarazil. "Pane Bože, už z toho začínám dělat přednášku. Abych se vrátil k věci. Na každé chytré zrudlé děcko, jako jsi ty, které má to štěstí, že ho systém vyvrhne, zůstává tisícovka těch, kteří v něm zůstanou a nechají si jím zničit život. To se musí změnit. Nejnáročnější práce ve Sluneční soustavě není na Jupiterových měsících. Je tam dole na Zemi."

"Ne!" Rick si myslel, že konečně pochopil, o co Jiggerovi jde, a poprvé od Aliciny smrti ho zaplavila mocná vlna pocitů. V duchu uviděl pana Hamela, trpělivého želváka, sehnutého pod tíhou třiceti let frustrace a ponižování, "Jestli si myslíte, že bych se tam vrátil zpátky a znovu snášel všechny ty sračky -"

"Říkal jsi, že ještě ráno jsi přemýšlel o návratu na Zemi, ale tohle by bylo jiné. Zapomeň na to, jak pracujeme dneska. Mluvíme o něčem mnohem přímočařejším. Musíme proniknout do vzdělávacího systému a buď ho změnit, nebo zničit. K tomu jsou potřeba starší lidé, jako je Krocán Gossage a Coral Woganová - oba se už přihlásili - ale taky mladší lidi, jako jsem já a Gina a -"

"Ne. Ani náhodou. Nemám zájem." Rick se obrátil ke dveřím. "Už o tom nechci mluvit."

"Tak dobře." Jigger pokýval hlavou a povzdechl si. "Tušil jsem, že to řekneš. Měl jsem svých pět minut. Večírek a tanec právě začíná a ty si zasloužíš, abys tam byl. Víš, nečekal jsem, že budeš souhlasit. Jen jsem chtěl zasít semínko, ze kterého možná za nějakých pět let něco vyrostne. Někjaké otázky, než odejdeš?"

"Ne." Ale pak Rick zaváhal. "Ptal jste se někoho jiného z naší skupiny?"

"Dvou lidí. Já jsem mluvil s Videm Valdezem a Gina s Deedee Maovou."

"Aha. A můžete mi říct, co vám odpověděli?"

"Ano. Vido mi řekl, v žádném případě - v žádném zkurveném případě, abych byl přesný. Deedee řekla Gině, ne, nikdy, ani za milion roků. A pak se zeptala, jestli jsme se ptali tebe. Gina jí řekla, že ne, ale že já se zeptám."

"Aha. Tak díky. Můžu už jít?"

"Jistě. Dobře se bav. Já tam přijdu za pár minut."

Rick zavřel dveře a ocitl se ve druhé přechodové komoře. Přešel ji, ale u vnitřního poklopu se zastavil a dlouho tam nehybně stál. Celé měsíce si na pana Hamela nevzpomněl, až teď; ale najednou měl plnou hlavu jejich posledního setkání, viděl tu malou sehnutou postavu, jak sedí na lavičce v záři zapadajícího slunce, a slyšel ten suchý, opotřebovaný hlas, jak říká: Není to lehká práce, ale stojí za to. Nejprospěšnější práce bývají obvykle ty nejnáročnější. Je možné, aby to byla pravda? Na Zemi, ve vesmíru, kdekoli?

Možná; ale ne pro Ricka Lubana. Ani zítra, ani nikdy. A určitě ne dnes, když na něho čeká Deedee.

Natáhl ruku, aby otevřel poklop.

Večírek už nabíral obrátky. Tam, kde Rick stál, doléhal zvuk skrz zavřené dveře jen jako nezřetelný hlomoz, jako vzdálený hukot první vlny nové revoluce.